

PC WORLD

NEVELTÉKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MAGAZIN II. ÉVFOLYAM 8. SZÁM 2002. AUGUSZTUS ÁRA: 1192 FT FLÓTZETÉSSSEL: 830 FT

3 CD

I. CD

TELJES VERZIÓ!

ÁZSIA ATLASZ

II. CD

TELJES VERZIÓ!

SSGen 1.5 képernyő-
védő-készítő

RAJZFILMEK CD-N!

Zénó és Animallia

PC WORLD EXTRA!

MagyarOffice Standard

III. CD

- 80 ingyenes és shareware segédprogram
- Ulead PhotoImpact 7
- Ulead VideoStudio 6

40°

árnyékban

Óriástereszt: processzor- hűtők



TRAGÉDIA? KOMÉDIA?

Matrox Parhelia tesztszenzáció

WINDOWS, AHOGY MI SZERETJÜK

A legjobb 40 segédprogram



CD MELLÉKLETEK

Ázsia – Kontinensről kontinensre 10. oldal
 Ázsia Földünk legnagyobb kontinense: minden tekintetben a legek világa. Területe a szárazföldek közel egyharmadát adja, itt emelkedik a Föld legmagasabb hegyormja, és itt süllyed legmélyebbre a szárazföld felszíne. A végtelen távolságok, a lenyűgöző méretek földjén eljutunk bolygónk legmagasabb, hóval, jéggel fedett hegyormára, találkozhatunk a szecsuáni bambuszerdőkben a fiatal hajtásokat majszoló pandával, a borneói esőerdőkben a játékos emberszabású főemléssel, az orangutánnal...

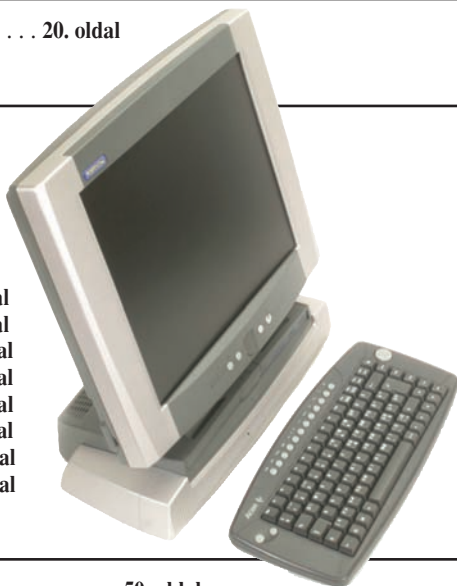
CD-ajánló 12. oldal
 Az elmúlt hónapok segédprogramokban szegény időszak után ezúttal turkálnivalóban gazdag kollekción gyűlt össze. Ebből válogattuk ki az igazán érdekes darabokat – a részletes programlistát az oldalsó hasábkban láthatják.

HÍREK

Hírek, érdekességek a PC-s világból 20. oldal

SZEM ELŐTT

Mustek MDC3000 32. oldal
 Albatron MX440 32. oldal
 ASUS V8420 Deluxe 32. oldal
 Minolta DiALTA Di152p 33. oldal
 5in1 Tri Slot USB Reader/Writer 33. oldal
 Mustek gSmart mini2 33. oldal
 SiPix SC2300 Deluxe 34. oldal
 Snazzi III AV.DV 34. oldal
 Tomatoboard P845GL 34. oldal
 Toshiba Combo SD-R1202 34. oldal
 Billionton ujjlenyomat-azonosító .. 36. oldal
 Toshiba Satellite Pro 6100 36. oldal
 Portocom MultiStand LCD PC ... 37. oldal
 Antec LED Fan Blue 37. oldal



HARDVER

Vizes lepedő – Extrém hűtés 50. oldal
 Ha máshol nem is, de a gépjárművekkel kapcsolatban biztosan mindenki hallott a vízhűtésről. Első hallásra talán bizarrnak tűnhet ennek alkalmazása a számítógépek területén – ez már kissé az extrém hűtések kategóriájába tartozik. A módszer mégis viszonylag egyszerű, és nem is túlságosan drága.

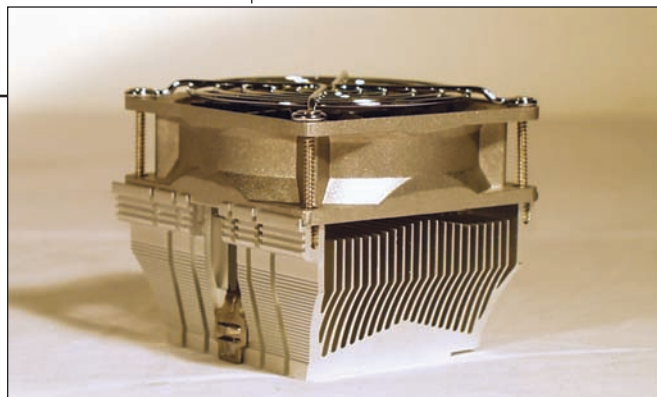
Fogyókúra után – Genius ColorPage-HR7X Slim 52. oldal
 Amikor azt gondolnánk, hogy már nincs új a nap alatt, könnyen kiderülhet, hogy néhány jó ötlettel tovább lehet fokozni egy termék használati értékét.

FÓKUSZ

40 fok árnyékban

PROCESSZORHŰTŐK 38. oldal

Beköszöntött a nyár, odakint ragyogó napsütés. Ilyenkor az ember, ha tehetné, legszívesebben egy vízpart mellett töltené megérdemelt vakációját. De nem csak nekünk esik jól a hűsölés; ekkora melegben kell csak igazán beszerezni számítógépünkbe „házi klímát”. Ennek apropóján nyolc gyártó 32 processzorhűtőjét izzasztottuk meg.



54. oldal



55. oldal

Sávváltás – Snazzi III USB2 videodigitalizáló 54. oldal

Olyan adatátviteli sebességet érhetünk el az új, 2.0-s USB portokon, amely több mint elégséges DVD minőségű videó továbbítására. Szerkesztőségünkben elsőként a Snazzi készülékével találkozhattunk, amely a „kiszélesített” USB képességeit képes kihasználni.

Nem ég a körmünkre – Tektronix by Xerox Phaser 6200 és 8200 55. oldal
 Már mint a viasz (pontosabban a műgyanta). Merthogy ez képezi az alapját a Phaser 8200-as festékanyagának, míg a 6200-as az egyre elterjedtebb egyemenetes lézeryomtatási technológia sebességelőnyét igyekszik kihasználni.

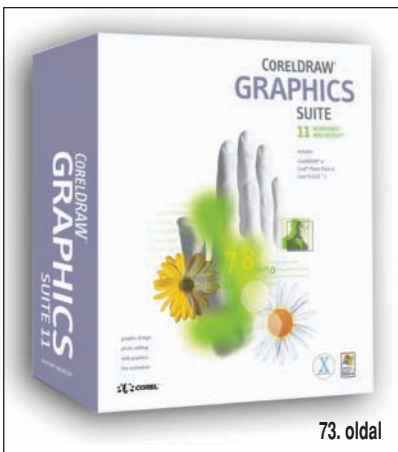
Big Benq 56. oldal
 Még nem cseng túl ismerősen a Benq márkanév, néhány hónapja találkozhattunk vele először, annál ismerősebb az Acer anyacég,



66. oldal



70. oldal



73. oldal

amely már régóta komoly tényezője a piacnak. Hogy gyártási tapasztalatait az alacsonyabb árkategóriában is hatékonyan kamatoztathassa, új márkanév alatt jelenik meg – többek között – CD-íróival.

FerraRIMM – A világ leggyorsabb (PC-s) RAM-ja! 58. oldal
Az a szerep, amelyet a CPU játszik a számítógép teljesítményében, jócskán túlértékelt. Sokan talán egyáltalán nem is tudják, hogy mennyire fontos a körítés, és ezt egyes fogalmazók aztán alaposan ki is használják.

Tragédia? Komédia? Parhelia! . . . 62. oldal
Hónapok óta csigáz bennünket a Matrox az új, Parhelia nevű grafikus lapkájának képes-

ségeiről szóló hírekkel. Júniusban technológiai előzetest is közzeltünk a felettébb izgalmas kártyáról. Végre megérkezett hozzánk, és személyesen is megismerkedhettünk!

Senki többet? Másodsor! – Itanium 2 66. oldal
Bár az Itanium (IA-64) projekt hivatalosan csak 1994 óta létezik, a története sokkalta régebbre vezethető vissza. A HP mérnökei – élükön a VLIW architektúrák egyik gurujával, *Josh Fisherrel* – már 1989-ben elkezdték egy VLIW processzor tervezését, amelyet később az Intellel együtt fejlesztettek tovább. Írásunk az új, 64 bites Itanium 2 processzorokról szól.

SZOFTVER

Több súlycsoportban – Ulead PhotoImpact 7 68. oldal
A grafikus programok arénájában eddig békésen üldögélő bajnok, a nehézsúlyú Photoshop és a pehelysúlyú Paint Shop Pro új kihívóval kell, hogy szembenézzen. A PhotoImpact mindkettő számára tartogat meglepetéseket!

Miből lesz a cserebogár? – Ulead VideoStudio 6.0 70. oldal
Már a hatodik kiadását éli ez a számos hardvereszközhoz mellékelte, de önállóan, dobozos terméként is kapható alkalmazás. Előfordult, hogy vajmi kevésbé újult meg a program soron következő kiadásában, ám most végre jóval többről van szó.

Ráncfelvarrás – CuteFTP 5.0 XP 72. oldal
A CuteFTP évek óta az FTP ügyfélprogramok élvonalába tartozik. Híres volt barátságosságáról, egyszerű kezelhetőségéről, még ha az utóbbi időben funkcionalitásában le is maradt a frissebb versenytársakkal szemben.

Tizenegyes! – Corel Graphics Suite 11 73. oldal
Való igaz, kicsit megsértődünk, amikor idén, ki tudja miért, kimaradtunk a CorelDRAW 11 béta-tesztjéből. Ennek ellenére próbáltuk nyomon követni a programcsomag fejlődését, és most, amikor a tesztciklus lassan a végére ér, rövid előzetest adunk az újdonságokról.

Féregirtás olcsón – AntiVir Personal Edition 6 74. oldal
Ígazán figyelemreméltó ingyenes vírusirtó alkalmazásból kevés van a piacon. A legtöbb remek eszköz igencsak sok pénzbe kerül, még ha ideig-óráig szabadon használható – többnyire shareware – verzió majd mindegyikből megtalálható a neten. Az alábbiakban bemutatott vírusirtó/figyelő eszköz azonban teljességgel ingyenes, és meglepően jó is.

Klasszikus ikonművész – Microangelo 5.5 76. oldal
Úgy fél évvel ezelőtt lapunk foglalkozott már olyan programcsomaggal, amely windowsos ikonok és egérmutatók készítésére szakosodott, sőt egyik teljes verziós programunk is ez a remek alkalmazáscsomag volt. Most, az új Microangelo-verzió megjelenésekor nem tudunk ellenállni a kísértésnek, hogy megint szépsészeti beavatkozásokat kövessünk el ikonjainkon.

A törvényesség peremén – DVDx 2.0 78. oldal
Napjainkban virágzik a DVD-iparág. Szinte minden valamirevaló film napvilágot lát ezen az adathordozón, hiszen remek minőségben, térhatású hanggal és sok-sok érdekes járulékos információval egyetlenben lehet egy korongra varázsolni a filmeket. Előfordulhat azonban, hogy drágán vásárolt korongjainkat kímélni szeretnénk a túl gyakori használatától. Szerencsére a rajta lapuló filmet más formában is élvezhetjük; erre ad módot ez az egyszerű és kényelmes segédprogram.

Tudni illik – MagyarOffice 1.0 Standard 80. oldal
Mindenkinek, aki valamennyire is komoly PC-értőnek véli magát, tudnia kell, hogy számos program áll rendelkezésre, ha nem akar százezres nagyságrendű forintösszegeket költeni saját vagy megbízója munkahelyének irodaiszoftver-ellátására.

Előretolt hadállás – Agnitum Outpost 83. oldal
Nem is olyan régen, úgy egy évvel ezelőtt, még igen komoly problémát okozott, hogy Windows XP alá normálisan működő személyes tűzfalat találjon az ember. Aztán a nyár melegében megszülettek az első olyan megoldások, amelyek sikerrel védték az akkor még új rendszert is.

Na égess már! – CD-író programok 84. oldal
Ahány ház, annyi szokás – tartja a közmondás, amely teljes egészében igaz a CD-író alkalmazásokra is. Vannak roppant elterjedt változatok, vannak olyanok, amelyeket az ingyencék használnak, és létezik számos olyan is, amely minden igényt kielégít, mégsem foglalja el az őt megillető helyet a felhasználó merevlemezén.

A PC WORLD AZ IDG COMMUNICATIONS (USA) CÉGHEZ, A VILÁG LEGNAGYOBB SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJÁHOZ KAPCSOLÓDIK. AZ IDG COMMUNICATIONS TÖBB MINT 260 KIADVÁNYT JELENTET MEG 68 ORSZÁGBAN. A KIADÓ SAJTÓTERMÉKEIT HAVONTA MINTEGY 50 MILLIÓAN OLVASSÁK. AZ IDG COMMUNICATIONS TAGVÁLLALATAI VALAMENNYIEN HOZZÁJÁRULNAK AZ IDG HÍRSZOLGÁLTATHOZ, AMELY ONLINE MÓDON, NAPONTA SZOLGÁLTATJA A NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI HÍREKET.

TIPPEK ÉS TANÁCSOK

Windows, ahogy mi szeretjük – A legjobb 40 segédprogram 88. oldal
A segédprogramok a mindennapok hősei: csendben, a háttérbe húzódva végzik nélkülözhetetlen munkájukat, és szolgálataikért gyakran még fizetséget sem várnak el. Összeállításunkban tisztelettel adózunk a legjobb negyven Windows-segédprogramnak.

Szegélyvonal – Önök kérdezték 94. oldal

Ezermester akcióban – Tuning ésszel 100. oldal
Újságíróként már hozzászokhattunk, hogy olvasóink minden leírt szavunkra odafigyelnek, és nagyon gyakran kapunk tőlük visszajelzést. Természetesen „mi is csak emberből vagyunk”, így a pozitív visszajelzéseknek örülök a leginkább.

Vágjunk jó képet! – SVCD készítése (1.) 102. oldal
Gyanítjuk, hogy jó úton járunk az SVCD formátum „erőltetésével”, ezt erősíti az is, hogy az ilyen házimozsi gyártására alkalmas programok egymás után jelennek meg a cégek kínálatában, vagy gondoljunk csak a korszerű CD-író alkalmazások erre a célra kialakított funkcióira. De azért nem eszik olyan forrón a kását!

INTERNET

Ingyenzene? – A fájlcserező rendszerek tündöklése és bukása 106. oldal
Elkeseredett harc folyik az interneten – és most már jó ideje a bíróságok termeiben is – a szerzői jogokat megsértő, illegális MP3-akat terjesztő peer to peer (P2P), vagyis állománycserező rendszerek ellen. A Napster tavalyi és az Audiogalaxy néhány héttel ezelőtt történt bezáratása komoly sikert jelent a zenei, filmes és egyéb forgalmazók, kiadók számára.

Netkukkoló 110. oldal

MULTIMÉDIA

Labdarúgó-vb lexikon 114. oldal
Angol és német nyelvtani gyakorlatok 114. oldal
Fizika (KIVI oktatószorozat) 115. oldal
Játsszunk együtt! 116. oldal

KÖNYVESPOLC

Michael J. Young: XML lépésről lépésre .. 118. oldal
Andy Rathbone: Windows XP 118. oldal
Julia Kelly: Magad uram, ha gondod van – Outlook 118. oldal
Ács Zsolt: Linux az alapoktól a felhasználó szintig 119. oldal

MAGAZIN

Kockás füzetrel a vb-re 120. oldal
Hangja jellegzetes, népszerűsége vitatott, jelenléte mégis harminc éve folyamatos a televízióban, így sokak számára az állandóságot képviseli az a sportkommentátor, akinek közvetítései nélkül ma már elképzelhetetlen egy-egy jelentősebb labdarúgó-, vízilabda- vagy jégkorongrangadó. A foci-vb-ről hazatért *Knézy Jenőt* a számítástechnika szeretetéről, a világbajnokság informatikai támogatásáról és a sportismeretekben gazdag kockás füzetéről kérdeztük.

MOBILVILÁG

Mobiltelefon-melléklet 121. oldal
Mobilmustra
Szolgáltatók újdonságai



114. oldal

PC WORLD

NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MAGAZIN

www.pcworld.hu
pcworld@idg.hu

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI:
IFJ. JANCsó LÁSZLó, PELLER ANDRÁS, STEMLER BALÁZS,
SZÉKELY TAMÁS, TORONTÁLI FERENC

FŐSZERKESZTŐ: BOGNÁR ÁKOS (B. Á.)
SZERKESZTŐ: GYÖRGY GYÖRGY
HARDVERROVAT-VEZETŐ: SAMU JÓZSEF
SZOFTVERROVAT-VEZETŐ: SPÁNYIK BALÁZS
HÍRSZERKESZTŐ: KITZINGER SZONJA
MUNKATÁRSAK: EGRI IMRE, MÓRAY GÁBOR, SZÁSZ BULCSÚ
OLVASÓSZERKESZTŐ: HAVADI KRISZTINA

MŰVÉSZETI VEZETŐ: RADNÓTI ÁGNES
TÖRDELŐSZERKESZTŐ: SZEGVÁRI ÉVA
KORREKTOR: TIBAI TÍMEA
SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR: LENGYEL ANDREA

KIADJA AZ IDG MAGYARORSZÁGI LAPKIADÓ KFT.
FELELŐS KIADÓ: BIRó ISTVÁN ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ
LAPIGAZGATÓ: SZIGETVÁRI JÓZSEF
MŰSZAKI VEZETŐ: BIRKUS IMRE

A LAP RÉGEBBI SZÁMAI MEGVÁSÁROLHATÓK ÜGYFÉL-
SZOLGÁLTATUNKON: 1065 BUDAPEST, RÉVAY U. 10.
(NYITVA: HÉTFŐTŐL PÉNTEKIG: 8.30–16.30 ÓRÁIG)

ÜGYFÉLSZOLGÁLAT:

TELEFON: 474-88-58, FAX: 269-56-76
E-MAIL: TERJESZTES@IDG.HU
LEVÉLCÍM: 1374 Bp. 5, Pf. 578
INTERNET: HTTP://WWW.PCWORLD.HU/

A SZERKESZTŐSÉG ÉS A KIADÓ CÍME: 1065 Bp., RÉVAY U. 10.
TELEFON: 474-88-50, FAX: 269-56-76

HIRDETÉSFELVÉTEL: IDG KERESKEDELMI IRODA
HIRDETÉSI IGAZGATÓ: POÓR ROZI
TELEFON: 474-88-60, 474-88-52, FAX: 302-02-99
E-MAIL: KERIRODA@IDG.HU

SZERKESZTŐSÉGÜNK A HIRDETEK TARTALMÁÉRT
NEM VÁLLAL FELELŐSSÉGET.

SZINBONTÁS: IDG FORMAKÉSZÍTŐ ÜZEM

NYOMÁS, KÖTÉSZET: RÉVAY NYOMDA KFT.
ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ: LÁZÁR LÁSZLÓ

HU ISSN: 1215-5055

TERJESZTI A HÍRKER RT., A LAPKER RT.
ÉS AZ ALTERNATÍV TERJESZTŐK

ELŐFIZETHETŐ A KIADÓ TERJESZTÉSI OSZTÁLYÁN
(IDG LAPKIADÓ KFT. 1374 Bp. 5., Pf. 578), A HÍRLAPKÉZBESÍTŐKNÉL,
VALAMINT A VIDÉKI POSTAHIVATALOKBAN.

OTP BANKKÁRTYÁVAL AZ INTERTICKETNÉL, A 266-0000 SZÁMON
HÉTFŐTŐL SZOMBATIG 9–20 ÓRÁIG

EGY SZÁM ÁRA 1192 Ft, ELŐFIZETŐKNEK 830 Ft. ELŐFIZETÉSI DÍJ
EGY ÉVRE 9960 Ft, FÉL ÉVRE 5400 Ft, NEGYEDÉVRE 2850 Ft.

LAPUNK BÁRMELY RÉSZÉNEK MÁSOLÁSÁVAL ÉS TERJESZTÉSÉVEL
KAPCSOLATBAN MINDEN JOGOT FENNTARTUNK.

© PC WORLD 2002. AUGUSZTUS
AZ ÚJSÁG MELLÉ CSOMAGOLT DEMÓ CD-K A PC WORLD TÉRÍTÉS-
MENTES AJÁNDÉKAI. ŐNÁLLÓAN NEM HOZHATÓK FORGALOMBA.

TÁJÉKOZTATJUK KEDVES OLVASÓINKAT, HOGY A KÜLÖNBŐZŐ PC WORLD-
VERSENYEKEN, -AKCIÓKON ÉS -REJTVÉNYPÁLYAZATOKON RÉSZT VEVŐK ÁLTAL
MEGADOTT ADATOK NYILVÁNTARTÁSUNKBA KERÜLNEK. AZ ADATOK MEGADÁSÁVAL
HOZZÁJÁRULTAK AHHOZ, HOGY AZOK FELHASZNÁLÁSÁVAL AZ IDG MAGYARORSZÁGI
LAPKIADÓ KFT. ÉRDEKLŐSÉBÉ TARTOZÓ KIADVÁNYOK ÉS CÉGEK
AKCIÓIRA, KIADVÁNYAIRA, SZOLGÁLTATÁSÁIRA FELHÍVJUK FIGYELMÜNKET
– UGYANAKKOR KÖTELEZZÜK MAGUNKAT, HOGY AZ ADATOKAT HARMADIK SZEMÉLYNEK,
INTÉZMÉNYNEK NEM ADJUK ÁT.



AZ INTERNATIONAL DATA GROUP (IDG) A VILÁG VEZETŐ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJA. AZ ALÁBBI LISTÁN AZOKAT A KIADVÁNYOKAT SOROLJUK FÖL, AMELYEK AZ IDG KIADÁSÁBAN VAGY KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL JELENNEK MEG, SZERTE A NAGY-VILÁGBAN.

ARGENTÍNA: COMPUTERWORLD ARGENTINA, INFO WORLD ARGENTINA; AUSZTRÁLIA: COMPUTERWORLD AUSTRALIA, AUSTRALIAN PC WORLD, AUSTRALIAN MACWORLD, PROFIT, INFORMATION DECISIONS, RESELLER, NETWORK WORLD; AUSZTRIA: COMPUTERWELT ÖSTERREICH; ÁZSIA: COMPUTERWORLD HONG KONG, COMPUTERWORLD SOUTHEAST ASIA, COMPUTERWORLD MALAYSIA; BRAZÍLIA: DATANEWS, MUNDO IBM, MUNDO UNIX, PC MUNDO, PUBLISH; BULGÁRIA: COMPUTERWORLD BULGARIA, EDI WORLD, PC WORLD EXPRESS; CHILE: COMPUTERWORLD, INFORMATICA; CSEHORSZÁG: COMPUTERWORLD, PC WORLD; DÁNIA: CAD/CAM WORLD, COMMUNICATIONS WORLD, COMPUTERWORLD, COMPUTERWORLD FOCUS, COMPUTERWORLD UDDANNELSE, LAN WORLD, LOTUS WORLD, MACINTOSH PRODUKTKATALOG, MACWORLD, PC WORLD, PC WORLD PRODUKTGUIDE, WINDOWS WORLD; ECUADOR: PC WORLD ECUADOR; EGYESÜLT ÁLLAMOK: AMIGAWORLD, CABLE IN THE CLASSROOM, CIO, COMPUTER BUYING WORLD, COMPUTERWORLD, DIGITAL NEWS, DOS RESOURCE GUIDE, ELECTRONIC NEWS, FEDERAL COMPUTER WEEK, GAMEPRO, INCIDER/A+, IDG BOOKS, INFO WORLD, LOTUS, MACWORLD, MOMENTUM, NETWORK WORLD, NEXTWORLD, PC GAMES, PC WORLD, PC LETTER, PUBLISH, RUN, SUMERIA, SUNWORLD, SWATTPRO; EGYESÜLT KIRÁLYSÁG: PC ADVISOR, LOTUS MAGAZIN, MACWORLD; EGYIPTOM: PC WORLD MIDDLE EAST, COMPUTERWORLD MIDDLE EAST; FINNSZÁG: MIKROPC, TIETOVERKKO; FRANCIAORSZÁG: COMPUTER DIRECT DISTRIBUTIQUE, GOLDEN MAC, INFOC, LANGUAGES & SYSTEMS, LE GUIDE DU MONDE INFORMATIQUE, LE MONDE INFORMATIQUE, TELECOMS & RESEAUX INTERNATIONAL; FÜLÖP-SZIGETEK: COMPUTERWORLD, PC WORLD; GÖRÖGORSZÁG: INFO WORLD, PC GAMES, PC WORLD; HOLLANDIA: COMPUTERI TOTAAL, COMPUTERWORLD, LAN MAGAZINE, MACWORLD MAGAZINE; INDIA: COMPUTERS & COMMUNICATIONS; IZRAEL: COMPUTERWORLD, PC WORLD; JAPÁN: COMPUTERWORLD, MACWORLD, SUNWORLD; JUGOSLÁVIA: MOJ MIKRO; KANADA: DIRECT ACCESS, GRADUATE COMPUTERWORLD, INFOCANADA, NETWORK WORLD CANADA; KENYA: EAST AFRICAN COMPUTER NEWS; KÍNAI NÉPKÖZTÁRSASÁG: CHINA COMPUTERWORLD, PC WORLD, ELECTRONICS INTERNATIONAL, IDG HIGH TECH BEIJING, NEW PRODUCT WORLD, CHINA NETWORK WORLD; KOLUMBIA: COMPUTERWORLD COLUMBIA; KOREA: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC WORLD; LENGYELORSZÁG: COMPUTERWORLD, KOMPUTER; MAGYARORSZÁG: COMPUTERWORLD-SZÁMÍTÁSTECHNIKA, PC WORLD, GAMESTAR; MEXIKÓ: COMPU EDICION, COMPU MANUFACTURA, COMPUTACION PUNTO DE VEMA, COMPUTERWORLD, MACWORLD, MUNDO UNIX, PC JOURNAL, WINDOWS; NÉMETORSZÁG: COMPUTERWOCHE, COMPUTERWOCHE FOCUS, COMPUTERWOCHE EXTRA, COMPUTERWOCHE KARRIERE, EDV ASPEKTE, INFORMATION MANAGEMENT, LOTUS WELT, MACWELT NETZWELT, PC WELT, PC WOCHE, PUBLISH, UNIT, UNIX WELT; NIGÉRIA: PC WORLD AFRICA; NORVÉGIA: COMPUTERWORLD, PC WORLD, LOTUSWORLD, MACWORLD, NETWORK, PC WORLD EKSPRESS, PC WORLD'S PRODUCT GUIDE, PUBLISH WORLD, STUDEM GUIDEN, UNIX WORLD, WINDOWS WORLD; OLASZORSZÁG: COMPUTERWORLD, MACWORLD, NETWORKING, PC WORLD; OROSZORSZÁG: COMPUTERWORLD-MOSCOW, PC WORLD, NETWORKS; PANAMA: PC WORLD PANAMA; PERU: PC WORLD, COMPUTERWORLD PERU; SPANYOLORSZÁG: AMIGA WORLD, CIMWORLD, COMPUTERWORLD, COMUNICACIONES WORLD, MACWORLD, PC WORLD, PUBLISH; SVÁJC: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC & WORKSTATION; SVÉDORSZÁG: AFFARSEKONOMI MANAGEMENT, ATTACK, CAD/CAM WORLD, COMPUTERSWEDEN, DIGITAL VARLDEN, LOKALA NATVERK/LAN, LOTUS WORLD, MAC & PC, MACWORLD, MIKRODATORN, PC WORLD PUBLISHING & DESIGN (CAP), UNIX/OPNA SYSTEM, DATALNGENJOEN, MAXI DATA, WINDOWS; TAJVAN: COMPUTERWORLD, PC WORLD; THAIFÖLD: THAI COMPUTERWORLD; TÖRÖKORSZÁG: COMPUTERWORLD MONITOR, MACWORLD, PC WORLD; ÚJ-ZÉLAND: COMPUTER LISTINGS, COMPUTERWORLD, PC WORLD.

Változó korban

„Fura hely ez” – mondá Arthur király Camelotról a Gyaloggalopban többheti keresgélés után: „Meggondoltam magam, mégsem megyünk be!” Valahogy így érzem én is: ebben a fenemód furán változó számítástechnikai világban egyre jobban kialakul bennem a régi idők utáni kétes vágyakozás.

Szinte természetes, hogy ma már majd' fél-évente cserélnek tokozást a processzorgyártók – persze mindezt átgondolt ideológiával teszik, „technológiai szükségességre” hivatkoznak, és mi, fogyasztók, be is nyeljük a kacsát. Az alaplap chipsetek terén fejszámoló művész legyen a talpán, aki követni tudja a sokféle betűjelet és számozást – menő alaplapgyártó kínálatában legalább tízféle típus található, persze Intel és AMD processzorokhoz két külön platformra. A memóriamodulok terén is van mit fejben tartani, legalább háromfajta kialakítással, változó elérési sebességgel és különböző gyártókkal szembeül az, aki fejlesztésre adja a fejét. Oly módon felgyorsult a fejlődés, hogy az átlagfelhasználó örül, ha legalább azt tudja, mi van a saját gépében.

Az is roppant szomorú, hogy az új eszközök megjelenésével szempillantás alatt eltűnnek a jól bevált régiék. Teszem azt, ha nagy bánatomra tönkremegy a mostani CD-olvasóm, kénytelen leszek egy 52-szeresre lecserélni. Pedig semmi szükségem ekkora sebességre, kockáztatva azt, hogy porrá zúzza valamelyik korongomat a túlzott iram. Vagy ha éppen egy otthoni miniszervert szeretnék összedobni, ami megosztja az internetkapcsolatot, akkor annak tökéletesen megfelel egy Pentium 166-os – viszont a bele való memóriamodult aranyárban mérik. Az is klassz, hogy madzag nélkül jobb az egérnek, a billentyűnek és nekem is, de az optikai, drótnélküli változat kéthetente elfogyaszt egy duracellnyuszit.

A gyengébb idegzetűeknek már komoly megpróbáltatás szembeülni a hírel: elkezdtek felszámolni a KPNQwest távközlési óriásvállalatot, amely erős befolyással lehet az európai gerinchálózat leterheltségére. Aztán itt van a WorldCom távközlési szolgáltató könyvelési botránya, amely az Enronhoz hasonló vizsgálati eredményt hozhat – alig pár napja már csődvédelmet kért a mamutcég, hiszen 41 mil-



liárd dolláros veszteségével lepipált minden eddigi csúcstartót. Pletykák szerint az AOL-nél is van valami a vezetők füle mögött, igaz, ott csupán rongyos százmilliókról beszélnek. Ma reggel pedig arra ébredtünk, hogy az nVidia környékén jelentek meg a könyvvizsgálók – az is kiderült, hogy késni fognak az új grafikus chippel, ezért elemzők máris az ATI élre töréséről beszélnek. Naná, hogy az nVidia eddig szárnyaló részvényei egy csapásra 68 százalékot zuhantak.

Ha tovább vájkálunk a cégek életében, hamar belebotlunk az Intel és az AMD viaskodásába. Az egyik híradás szerint az AMD a második negyedévben 185 millió dollár veszteséget „hozott”, az Intel pedig annak ellenére, hogy

Ma reggel arra ébredtünk, hogy az nVidia környékén jelentek meg a könyvvizsgálók – az is kiderült, hogy késni fognak az új grafikus chippel, ezért elemzők máris az ATI élre töréséről beszélnek.

tovább javultak az eredményei, a tavalyi 5000 után idén újabb 4000 munkahelyet számol fel. Ráadásul a két cég hamarosan újra kiássa a csatabárdot – annak ismeretében, hogy a Pentium 4 órajele akár már egy hónap múlva 3 gigahertz fölé szárnyal (ezért a „régebbi” processzorok ára ismét csökkenni fog), egyelőre az Intel tűnik győztesnek. Kérdéses, hogy az AMD egyáltalán kibírja-e Mikulásig... Szóval, fura hely ez a mi világunk.

Bognár Ákos

Teljes verzió!

Kontinensről kontinensre

AZSIA

Ázsia Földünk legnagyobb kontinense: minden tekintetben a legek világa. Területe a szárazföldek közel egyharmadát adja, itt emelkedik a Föld legmagasabb hegymája, és itt süllyed legmélyebbre a szárazföld felszíne. A végtelen távolságok, a lenyűgöző méretek földjén eljutunk bolygónk legmagasabb, hóval, jéggel fedett hegymájára, találkozhatunk a szecsuanai bambuszerdőkben a fiatal hajtásokat majszoló pandával, a borneói esőerdőkben a játékos emberszabású főemlőssel, az orangutánnal...



A CD legnagyobb részét most is film teszi ki. A középső nagy videoablakba kattintva a filmarchívumba látogatunk. Itt filmeket nézhetünk és hallgathatunk meg Ázsia legkülönbözőbb tájairól, kialakulásáról, állatairól. E filmrészletekből a program segítségével bemutatóvetítéseket is összeválogathatunk, az összeállításokat elmenthetjük, s bármikor újra megtekinthetjük.

Film, film, film

A képernyő jobb oldalán láthatók a filmek első kockái. E képes lista oldalanként lapozható a nyilak használatával. A képernyőn látható minden kis kép esetében a kurzort a kép fölé húzva a filmrészlet címe megjelenik a képernyő alján. Ha most a jobb egérgombbal kattintunk, megkezdődik a film lejátszása. Ha a bal egérgombbal kettőt kattintunk a képecskén, akkor a film átkerül a bal oldalon lévő vetítendő lista görgethető oszlopába. (Duplán kattintva a vetítendő lista egy elemére, a film törlődik a vetítésből.) Egy film többször is felvehető a vetítésbe a jobb oldalról: a kis kép kivilágosodó kerete jelzi, ha már szerepel a vetítendő elemek listáján. A bal oldali oszlop fölötti nyíllal az összes film a vetítendő listára dobható, az alsó nyíl az összeállított lista minden elemét eltávolítja. Az Indítás felirat melletti gombra kattintva már indul is az általunk

összeállított ismeretterjesztő kisfilm! (Kattintson a lejátszó-panel jobb felső sarkában látható kettős négyszög jelre, ha a filmet teljes képernyőn akarja megtekinteni, az X jelre, ha le kívánja zárni a filmablakot!) A lista gombot lenyomva jelenik meg a filmek cím szerinti, szöveges felsorolása. A képecskéhez hasonlóan, ha egy film címére duplán kattintunk, az a vetítendő listára kerül. Ha a jobb egérgombbal kattintunk rá, megkezdődik a film lejátszása.



Ázsiai ősmiolók atlasza

süggő

vissza



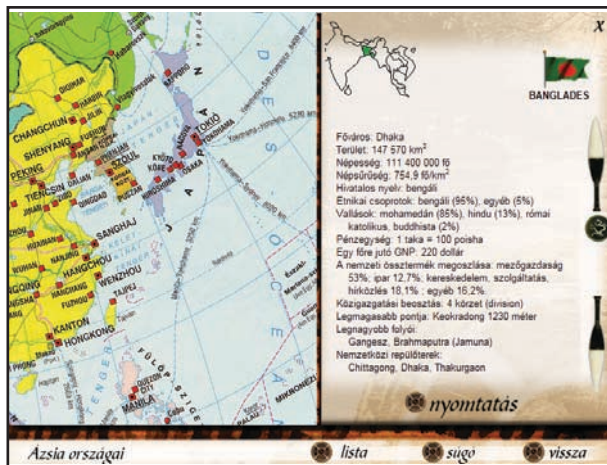
Ázsiai ősmiolók atlasza

süggő

vissza

Térképek

A dinó alatti, politikai térképre kattintva megismerkedhetünk a földrész országainak legfontosabb alapadataival. A felület az előbb ismertetthez hasonlóan működik: rákattintunk a kép-



Az általunk készített vetítendő lista a Mentés gomb segítségével elmenthető, egy elmentett lista (galéria) a töltés gombbal beolvasható. Az összeállított vagy beolvasott lista vetítése az Indítás gombbal indítható el. A filmetől a Vissza gombra kattintva térhetünk a főmenühöz.

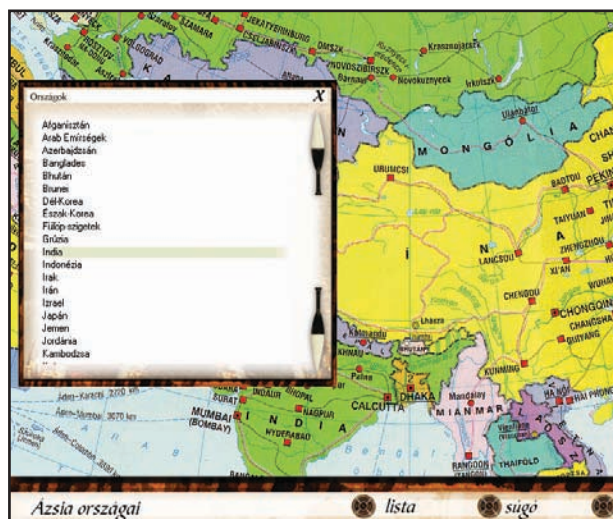
Őslénytan

A főmenüben a dinoszauruszra kattintva az őslények atlaszát hívhatjuk elő, amely számos ismert és kevésbé híres, a régmúlt földtörténeti korokban élt állatot mutat be a nevezetes lelőhelyeken feltárt maradványaik alapján. Kattintson a képernyőn megjelent térképen valamelyik állat képére: a térkép félrecsúszik, és előtűnik a kiválasztott őshüllő rövid, szöveges bemutatása. Kattintson a szöveg vastagon kiemelt szavaira, hogy megismerje a hozzájuk tartozó illusztrációkat vagy hivatkozásokat, illetve a fel-le mutató nyilakra a szöveg görgetéséhez. A lap alján látható nyomtatás gomb segítségével a szöveges leírás kinyomtatható.

Általános tanácsunk:
ahol az egérnyíl
kézzé alakul,
kattintson!



ernyőn látható politikai térképen valamelyik ország területére, mire a térkép félrecsúszik, és előtűnik a kiválasztott ország legalapvetőbb adatait felsoroló leírás. A lap alján látható nyomtatás gomb segítségével a szöveges adatok kinyomtathatók. Ha az atlasz látható felének egy aktív részére kattintunk (ahol az egérkurzor kéz formájú), a térkép az ahhoz tartozó leírást teszi láthatóvá. A leírás jobb felső sarkában látható X-re vagy az atlasz nem aktív ré-



szére (ahol az egérkurzor nyíl alakú, például a tengerek felett) kell kattintani ahhoz, hogy a térkép ismét betöltse a képernyőt. A lista gombot aktivizálva gördíthető, betűrendes listáról is kiválaszthatjuk a keresett állatot.

A legelső menüpontban, külön fejezetben, a galériában tekinthetünk meg 15 gyönyörű, nagyméretű, színes térképet kontinensünk nagy tájairól. A képernyő bal oldalán látható kis képek közül kattintással (és a fel-le mutató nyilak segítségével) választhatjuk ki a megtekinteni kívánt térképet. A képernyő nagyobbik részén feltűnő térképek mozgathatók az egérkurzor segítségével – tartsa nyomva a bal egérgombot, és mozgassa a térképet!



Ha az atlasz látható felének egy aktív részére kattint (ahol az egérkurzor kéz formájú), a térkép az ahhoz tartozó leírást teszi láthatóvá. Kattintson a leírás jobb felső sarkában látható X-re (vagy az atlasz nem aktív részére, ahol az egérkurzor nyíl alakú), hogy a térkép ismét betöltse a képernyőt.

KERESSE A CD-NI!

CD-TARTALOM

Augusztusi egyveleg

Az elmúlt hónapok segédprogramokban szegény időszaka után ezúttal turkálnivalóban gazdag kollekció gyűlt össze. Ebből válogattuk ki az igazán érdekes darabokat – a részletes programlistát az oldalsó hasábkokban láthatják.

További érdekességek a 2. CD-n

FILMEK, VIDEÓK

America's Army

Elképzelték, hogy az amerikai hadsereg marketingkampányának indult online harci játékból kultuszjáték lesz. Sajnos a 200 megabájtos programot nem szabad CD-n terjeszteni, ezért csak egy kedvcsináló animációval szolgálhatunk. A mellékelt linke kattintva például az nVidia oldaláról ingyenesen letölthető a játék.

Animalia

PC WORLD-EXKLUZÍV!

A magyar animációs filmekből válogató sorozatunkban ezúttal a második *Animalia* rajzfilmmel ajándékozunk meg olvasóinkat, amely nem más, mint egy rövid, jópofa, rajzfilm meg. Jó szórakozást!

Colin McRae Rally 3

A versenyautós játékok egyik érdekes kategóriája a rally. Ennek évek óta koronázatlan királya a Codemasters által készített Colin McRae sorozat, amely a híres, jelenleg is aktív rallyversenyzőről kapta nevét. A CD-re felkerült kis film az új, 3-as verzióból ad ízelítőt. A rendkívül látványos, helyenként filmszerű jeleneteket elnézve ezúttal sem vallanak majd szégyent.

Matrox Parhelia

PC WORLD-EXKLUZÍV!

Magyarországon önök láthatják először a Matrox új „csodakártyáját”, a Parheliát működés közben. A film a kártya hárommonitoros üzemmódját mutatja be különböző alkalmazások alatt (sorrendben Parhelia Reef Demo, Codec-reatures Benchmark Pro, Imperium Galactica III demó, Quake III és Adobe Photoshop 6).

Zéno

PC WORLD-EXKLUZÍV!

A magyar animációs filmek közül válogató sorozatunkból ezúttal a gyurmafigurák sanyarú sorsát taglaló *Zéno fogat mos* című zseniális alkotásnak lehetünk szem- és fültanúi. Jó szórakozást!

JÁTÉKOK

Big Scale Racing

A jópofa program kipróbálható változatában távirányítós autókkal versenyezhetünk. A programot nem kell feltelepíteni, pusztán egy célkönyvtárat kell megadni, ahová kicsomagolja magát, majd onnan közvetlenül futtatható.

Haegemonia Rolling Demo

A magyar Digital Reality fejlesztőcsapat (ők készítették például az Imperium Galactica-t) ősszel megjelenő újratragiai játékból láthatunk egy önjáró demót – sajnos ez még nem játszható.

Roland Garros 2002

Háromdimenziós tenisz – a US Open és a Roland Garros licenccel rendelkező program kipróbálható változatában csak néhány játékmódot játszhatunk, de így is izgalmas.

PC WORLD EXTRA

CD Mate

Újságunkban külön cikkben foglalkozunk néhány kevésbé ismert, de nagyon ígéretes CD-író programmal. Ezek közül szeretnénk külön kiemelni a CD Mate nevűt, amely összetettséggel és barátságos felületével hívta fel magára a figyelmet. Jól beszél magyarul, és a CD-írással kapcsolatos bármilyen feladatra alkalmazható. Kipróbálható változat.



BIZTONSÁG

SCRIPTRAP

Életünket mostanában megkeserítik az úgynevezett szkriptek, amelyek a legkülönbözőbb alkalmazásokban rosszul kidolgozott kódoként, vírusok, trójai falovak formájában randalíroznak számítógépeinken. (Nem áttalanak mindenkinek levelet küldeni levelezőprogramunkból, tönkreteszik dokumentumainkat stb.) Számos megoldás született már a megfélekezésükre, de a hozzánk érkező tömegtelen mennyiségű fertőzött e-mail még mindig azt mutatja, hogy nem elég. A **ScriptTrap** egy kicsi alkalmazás, amely a memóriában ül és figyel. Ellenőrzi a megnyitandó dokumentumokat, az internetet, elektronikus levelezésünket, és ha egyszer csak felbukkanna egy szkript, azonnal köz-

beavatkozik. Először is értesít minket arról, hogy valami esetleg a tudtunk nélkül akar futni a számítógépen, majd lehetőséget kínál arra, hogy ezt egyszerűen megakadályozzuk. Jó tudni, hogy a **ScriptTrap** nem antivírus jellegű program: nem tesz különbséget jó és rossz



A **ScriptTrap** megálljt parancsol az életünket megkeserítő, szkriptek formájában terjedő vírusoknak

programcskák között, mindig szól, akkor is, ha esetleg a saját magunk által írt szkripteket akarjuk futtatni. Figyeljünk rá, megéri!

SSGEN 1.5 SPE – TELJES VERZIÓ!

Képes képernyővédő

Kiváló képernyővédőket készíthetünk az SSGEN képernyővédő generátorral, meghozza kedvenc képeinkből, amelyek egymás után sorban, különböző látványos effektusokkal kísérvé jelennek meg a védeni kívánt képernyőn.



Telepítési fázis

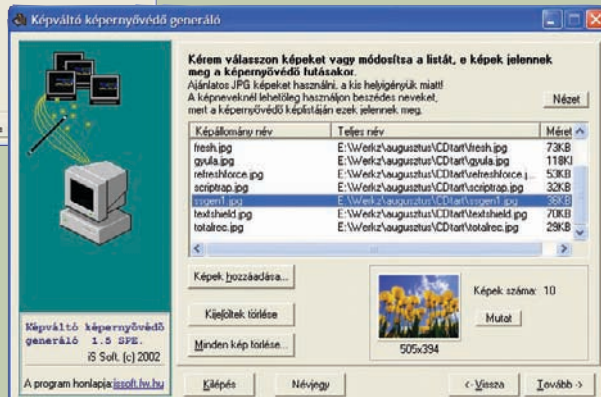
A speciális *PC World*-kiadás telepítése nagyjából úgy történik, mint minden más, Windows-hoz készült programnál. Egyetlen kivétel, hogy a telepítő a második lépésben jelszót kér. A megadott mezőbe csupa kisbetűvel írjuk be: **pcworld**. Ezt követően folytatjuk a telepítést a megjelenő utasítások szerint.

Kreatív fázis

A programot a Start Menüben az *iS. Soft – Képernyővédő generátor* menüpont alatt találjuk, innen in-

dítható. Az első indításnál a program megvizsgálja a rendszert régi változatok után kutatva. Ha korábban készítettünk már képkollekciót, a főoldalon a *Betölt* gombra kattintva hozhatjuk elő. Ellenkező esetben kattintsunk a *Tovább* gombra.

A következő képernyőn állíthatjuk össze az új képkollekciót. Kattintsunk a *Képek hozzáadása* gombra, majd a megjelenő panelen válasszuk ki a kívánt képeket. Ha elkészültünk, az ablakban megjelennek a kiválasztott fájlok. A sorrendben „Fogd és vidd” mód-



szerral változtathatunk, illetve kivánt képeket ki is törölhetünk a kollekcióból.

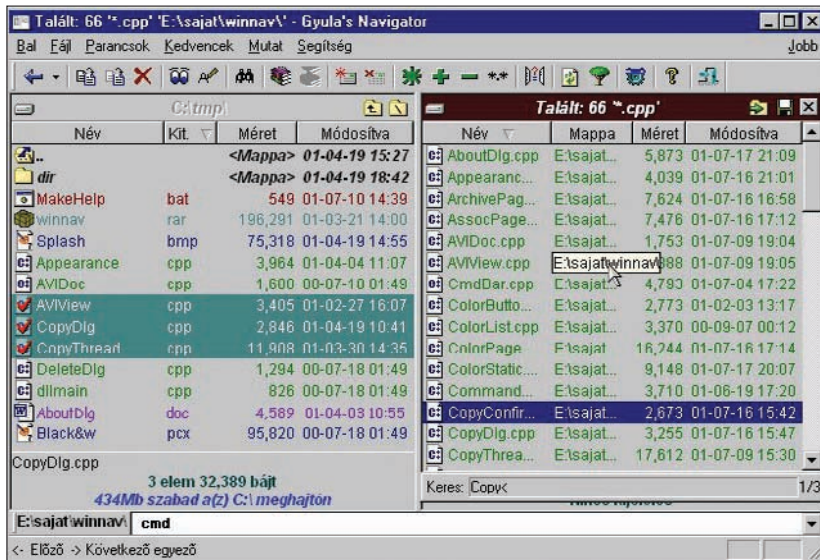
Továbbhaladva a képernyővédő legfontosabb adatait kell megadnunk. A leglényegesebb a *Program* neve mező, ugyanis ez lesz az elkészült .SCR kiterjesztésű fájl neve is, illetve a Windows ezen a néven

ÁLLOMÁNYKEZELŐK

D GYULA'S WINDOWS NAVIGATOR

A Gyula's Windows Navigator olyan név, amelynek láttán valamire való magyar ember rögtön felkapja a fejét. Bizony, hazai termékről van szó, mégpedig nem is akármilyenről. Gyula Na-

fájlnezegetője a szöveges állományokon kívül számos képállományt is megjelenít. Elynerzte tetszésünket a többiekétől kissé különböző felhasználói felület is. A Unicode-támogatásnak köszönhetően egyformán használható a Windows 9x és NT alapú (2000, XP) operációs rend-



ígéretes próbálkozás az állománykezelők zárt közösségében a hazai fejlesztésű Gyula's Windows Navigator

vigátora ugyanis a régi, MS-DOS-os időkre jellemző állománykezelők nyomdokain halad, s egyben jól ötvözi a hagyományos tulajdonságokat a windowsos felület adta előnyökkel. Tulajdonképpen mindent tud, amit kell, és amire bárkinek szüksége lehet, aki ily módon akar eligazodni a Windows állományainak tengerében. Különlegességei közé tartozik, hogy folyékonyan beszél magyarul, tetszőleges számú párhuzamosan futtatható fájlműveletet képes elvégezni, beépített hálózatkezeléssel rendelkezik,

A PC World olvasói a június elején megjelent MS3 featuring Korai Öröm: Life isn't static, why should music be? című CD-ROM-on lévő nyolc dalból kettőt ingyenesen letölthetnek 2002. október 31-éig a www.digimpro.com oldalról a következő módon: a www.digimpro.com/bonustrack oldalon meg kell adniuk e-mail címüket, majd be kell írni a `pcworld_2002_01` jelszót. Röviddel ezt követően az e-mail címre megérkezik egy letöltési útvonal.

Digikamera-mintaképek

Néhány mintakép az újságban tesztelt Mustek, SiPix digitális kamerákról.

Dreamweaver MX

Sajnos az előző havi CD mellékletünkön szereplő Macromedia Dreamweaver MX kipróbálható verziója inaktívul vált a nyomdai átfutási idő alatt. Ezúttal egy új változattal próbálkozunk, amely várhatóan nem lesz inaktív, mire ezeket a sorokat olvassák. Elméztést kérünk a kellemetlenségért! 30 napos kipróbálható változat.

MagyarOffice Standard 1.0

Az újságban bemutatjuk a MagyarOffice Standard 1.0 változatot, amelyhez a Multiráció Kft.-től megkaptuk a 30 napos bemutatóverziót. A program opcionálisan telepíti a magyar nyelvű Mozilla böngészőt, amely a CD főkönyvtárban található.

nVidia Screen Activator

A Screen Activator egy rendkívül érdekes kísérlet arra, hogyan keltsük életre az asztalt az ikonok és alkalmazásaink alatt. A program futtatásához szükséges egy komoly teljesítményű konfiguráció, valamilyen nVidia kártya és a felleltetett .NET keretrendszer. Utóbbit megtalálja a Screen Activator alatt a DOTNET mappában.

További érdekességek a 3. CD-n

Hasznos holmik

Ide gyűjtjük össze a legfrissebb meghajtókat, a közismert vírusirtó programok CD-zárás előtti legújabb frissítéseit, valamint olyan fontos alkalmazásokat, amelyekre bárkinek szükség lehet – mint például a különböző tömörítők.



Antivírus

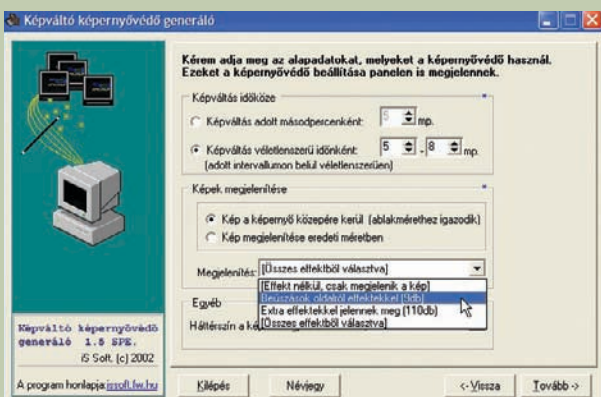
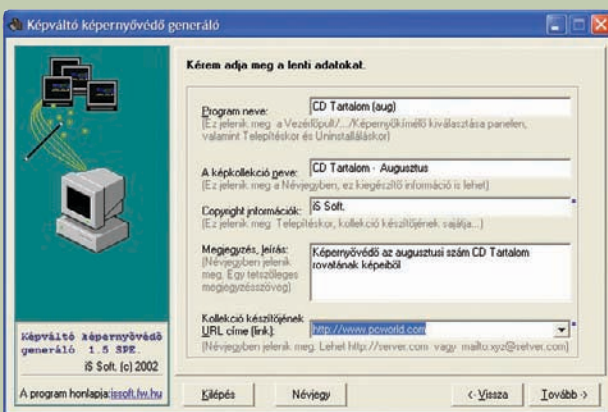
A közismert vírusirtó programok (F-Secure, McAfee és Symantec) CD-zárás előtti legújabb frissítéseit tettük fel a lemezre.

ATI meghajtók

A legújabb meghajtóprogram az ATI Radeon 8500-as család valamennyi tagja számára. Figyelem! Csak a használt operációs rendszernek megfelelő meghajtócsomagot telepítse! A WME kettőt jó a Windows 9x és Me rendszerekhez, míg a WXP a Windows 2000-hez és XP-hez.

Creative meghajtók

Lapzártakor érkezett, úgyhogy szinte még meleg, ropogós a Creative legújabb meghajtócsomagja valamennyi Sound Blaster Live kártyához, kizárólag Windows 2000-re és Windows XP-re. A cég szerint sikerült győgyírt találnia az elmúlt időszakban felmerült recsegésekre, hangproblémákra.



sorolja majd be a képernyővédők listájába. (FIGYELEM! Óvakodjunk a speciális karakterektől!) A következő ablakban a képernyővédő működését szabályzó paramétereit állíthatjuk be: a képváltások idejét (lehet megadott intervallumon belül véletlenszerű), a képek méretét és elhelyezkedését, az effektusokat, a háttér színét.

Immáron egy lépésre kerülnék attól, hogy elkészüljön saját képernyővédőnk. De előtte még a *Test!* gombra kattintva ellenőrizhetjük, hogy minden stimmel-e. Ha mégsem, akkor a *Vissza* gombbal még mindig visszaléphetünk az előző lépésekre.

Ha minden jól ment, elkészül a képernyővédő telepítőkészlete az általunk megadott néven, kiegészítve a „SETUP” utótaggal. A telepítést máris kipróbálhatjuk a programból, magát a futtatható állományt pedig a SGen telepítési könyvtárban egy *Generated* mappában találjuk. A telepítő azért jó, mert így nem kell az az vesződni, hogy az operációs rendszer hol tartja a képernyővédőket – kreáljukunk automatikusan a helyére kerül. A programból a *Kilépés* gombra kattintva távozhathunk.

Gyönyörködési fázis

A telepítés teljesen egyértelmű: a futtatható fájl elindítva egyszerűen csak végig kell lépkedni egy-két információs ablakon, míg végül a remekművünk megérkezik a Windows többi képernyővédője közé. A telepítő úgy állítja be, hogy a miénk legyen az alapértelmezett képernyővédő. A Vezérlőpulton a *Megjelenítés beállításai* panelen a *Képernyővédő* fülön ezt le is ellenőrizhetjük.



DirectX 8.1B

A Microsoft július közepén kiadta a DirectX 8.1B változatát, amelyet a Windows XP-n kívül minden más operációs rendszerre fel lehet telepíteni. Nem kell tőle túl sokat várni, csak valami egyszerűbbet javítottak az „A” jelű kiadás óta. XP alá határozottan nem telepíthető!

DivX 5.02

A közismert videokodek továbbfejlesztett változata. Ez továbbra is ingyenes, és kiválóan alkalmas DivX-szel kódolt filmek megnézésére. Komolyabb munkákhoz a mellékelt webcímről egy reklámozós, illetve egy fizetős verzió is letölthető.

Matrox meghajtók

Ebben a mappában a legfrissebb Matrox meghajtóprogramok találhatók. Feltettük a Win2K/XP-s meghajtót a Matrox új kártyájához, a Parheliához, valamint a Win9x/Me és a Win2K/XP-s meghajtókat a régebbi G450-es, G400-as kártyákhoz.

nVidia meghajtók

Ebből a mappából telepíthető az nVidia közismert Detonator XP meghajtóprogramja a Windows 9x/Me, valamint Windows 2000/XP operációs rendszerekhez.

Philips meghajtók

Július végén a Philips új meghajtócsomaggal lepte meg kiváló hangkártyáinak tulajdonosait. A meghajtók az Acoustic Edge (706), Seismic Edge (705) és Rhythmic Edge (703) kártyákhoz készültek (a számok fontosak!), és valamennyi Windows operációs rendszeren használhatók.

VIA meghajtók

A VIA 4-in-1 összetett meghajtócsomag valamennyi VIA lapkakészletre épülő alaplaphoz. A csomag tartalmazza a megfelelő AGP, IDE stb. drivereket, tehát alapvetően szükséges ahhoz, hogy az alaplap a lehető legjobb kapcsolatot tartsa fent operációs rendszerünkkel.

PC WORLD EXTRA

Fájlcserberelők

Érdekes cikket olvashatnak e havi számunk Internet rovatában az internetes állománycserélő alkalmazások működéséről és bukájáról. Néhány program még úgy-ahogy működőképes, ezek kipróbálható verzióit hoztuk össze ebbe a mappába. Legyenek óvatosságok, ezek a programok

szereken is. A program folyamatos fejlesztés alatt áll, így gyorsan felnöhet, sőt akár túl is nőhet nagynevű vetélytársain.

GRAFIKA

CD LABEL MAKER

Az elmúlt öt év során a CD-írás mindennappossá vált, az ilyen berendezések ma már lassan az olvasók/lejátszók árszintjén kaphatók, sőt egyre gyakrabban

hetően egy (a matricarendszer óta) legálisan lemásolt zenei CD esetében nem kell egyesével bepötyögni az előadó(k) nevét és a számok címét: elsuhan érte az internetre, és hacsak nem valami egzotikus lemezről van szó, minden adatot összegyűjt róla. Együttműködik számos más programmal, például Winampból lejátszólistákat is képes felhasználni.

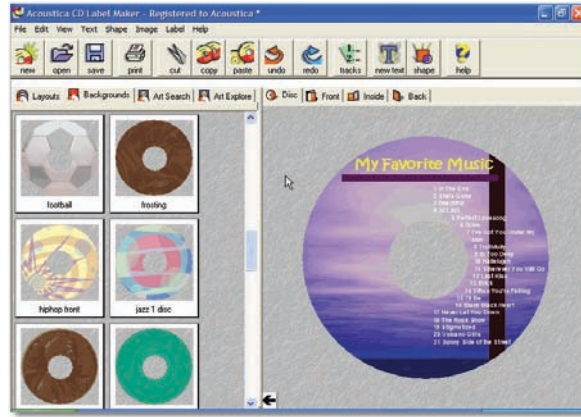
A megfelelő design kialakítását különböző témakörök szerint csoportosított sablonokkal támogatja, de befogadja saját fényképeinket vagy rajzainkat is. A munka főbb lépéseiben varázslók segítik át a kezdő felhasználókat.

INTERNET

CLEANIE

Ha van valami, ami egy Microsoft programja kiválóak, az az információ elrejtése a felhasználók elől. Sajnos ez alól

az Internet Explorer sem kivétel. Használata során a böngésző számos állományt ment le merevlemezünk olyan eldugott pontjaira, amelyeket földi halandó szinte lehetetlen, hogy megtaláljon, s akkor még nem szóltunk a kezelésükről! Az már csak ráadás, hogy ezek között olyan személyes információk is lehetnek, mint a számítógép neve, e-mail címünk,



Nagyüzemben gyártott CD-inkhez ne felejtsünk el stílusos címkét, a dobozba pedig előlapot és hátlapot készíteni például a CD Label Makerrel

DVD-olvasási funkciókkal is felvérteztek őket. Tehát semmi akadályja nincs annak, hogy rengeteg CD-t gyártsunk le otthonunkban, a CD Label Maker pedig abban segít, hogy felragasztható címkét, valamint a CD tokjába méretileg passzoló előlapot és hátlapot készítsünk. A program nemcsak a rajzok, a grafika elkészítésében vesz részt – neki köszön-

Ulead PhotoImpact 7.0

CD mellékletünkön és tesztrovatunkban egyaránt szerepel a PhotoImpact legújabb kiadása, amely „verzióváltásról verzióváltásra” küzdi fel magát az élbolyba. A gazdag funkciókat és mintaananyagokat sikerült áttekinthetően integrálni, vizuális kezelőfelületen egyesíteni; emellett az alábbi magyarázó ábrával könnyítjük meg a felület áttekintését.

Hagyományos eszköztár (Standard Toolbar)

A leggyakrabban használt funkciókat (megnyitás, mentés, vágólapkezelés) ikonok formájában teszi könnyen elérhetővé. Alapértelmezett pozíciójában látható, de más ikonokhoz hasonlóan át is helyezhető. Az egyes eszköztárak, úszóablakok egyedileg ki-be kapcsolhatók, az ehhez szükséges menüt bármely ikonsorra a jobb gombbal kattintva hívhatjuk elő.

Tulajdonságsáv (Attribute Toolbar)

Alaphelyzetben az eszköztár alatt elhelyezkedő úszó ikonsor; a tartalma folyamatosan változik. Amint a munka során objektumokat, eszközöket jelölünk ki, a hozzá tartozó leggyakrabban használatos tulajdonságok, parancsok kerülnek itt terütekre. Érdemes figyelni rá, nagyban meggyorsíthatja munkánkat.

Szerszámok (Tool Panel)

Szinte minden szerkesztőprogram kínálja. A legalapvetőbb kiválasztó, területjelölő, festő-rajzoló és színbeállító funkciók tárháza. Mellette láthatók rokonai, az egyes témakörökben kifinomultabban csoportosított különleges eszközökkel.

Mindenes menü (Access Panel)

Dokumentumaink, azok rétegei, valamint egy Intéző jellegű gőbböngésző alkotja ezt a modult. Dokumentumok, rétegek váltásában-kezelésében lehet szerepe.

Menü A szokásos Windows stílusú menü, amelyben minden funkciót elérhetünk, az éppen nem látható eszközikonokét is.

Dokumentumablak A hasonló programokban megszokott szerkesztőterület, itt látható az aktuális kép a beállított nagyításban. Az éppen nem látható területek a gördítősávokkal vagy az egér görgőjével hozhatók fókuszba.

Paletta (EasyPalette)

Minden egyben: ez a menü a program majd' minden lehetőségét fastruktúrába foglalja a célból, hogy vizuálisan, szemléletes ikonok alapján választhassunk a kitöltőminták, ecsetek és más rajzeszközök, anyagok, gombok, keretek, előre paraméterezett effektusok közül.

Színpaletta (Color Palette)

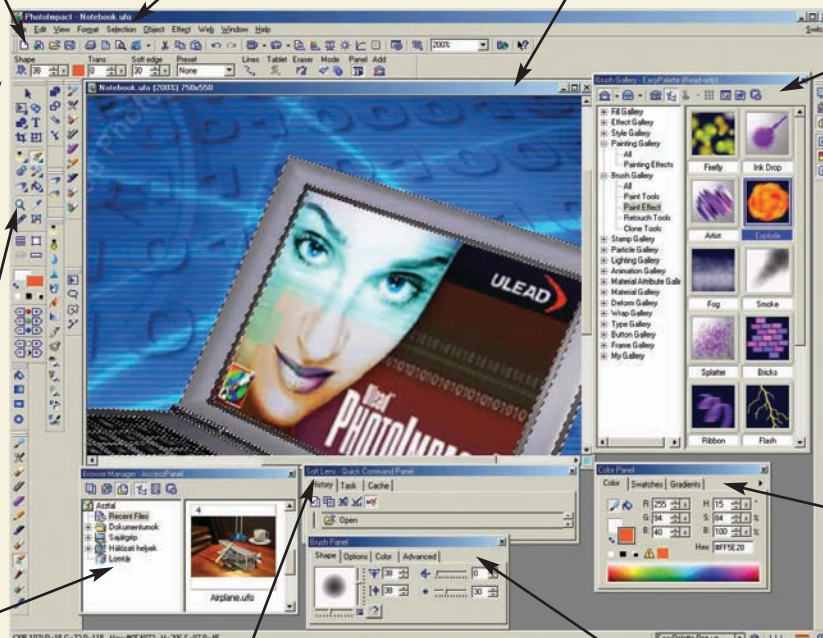
Itt jelölhetünk ki színeket minta, illetve az összetevők aránya alapján. Együttműködik az egyes webböngészők palettáival is.

Gyorsparancsok (Quick Command Panel)

Kedvenc funkcióinkat szervezhetjük itt csokorba (taszk) és menedzselhetjük őket, részben automatizálva munkánkat.

Ecsetmenü (Brush Panel)

Gyors elérést kínál az aktuális rajzolószerszám paraméterezéséhez, kezdve a hegy méretével, a tinta színével stb.

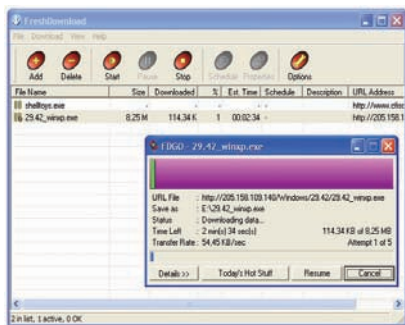


A Symantec a biztonsáért!

A nyár közepén jelent meg a Symantec biztonságtechnikai termékeinek minden Windows operációs rendszeren futó időkorlátos kipróbálható verziója. A kisvállalatoknak, illetve otthoni felhasználóknak is ajánlott Norton Internet Security 2002 a legátfogóbb csomag, amely többek között tartalmazza a Norton Antivirus 2002 vírusvédelmi és a Norton Personal Firewall 2002 tűzfalprogramokat, valamint a Norton Privacy Control modult, amely külön személyes adatainkra vigyáz az interneten. Akiknek nincs szükségük az átfogó védelemre, kipróbálhatják külön a Norton Antivirus 2002-t és a Norton Personal Firewall 2002-t is. Utóbbival kapcsolatban jó tudni, hogy míg a másik kettő 30 napos, a tűzfal csak 15 napos időkorlattal rendelkezik.

a meglátogatott weboldalak címei – tehát olyan magánjellegű adatok, amelyek csak ránk tartoznak, és nem örülnénk, ha valaki véletlenül beléjük botlana.

De hogyan takaríthatnánk el, ha azt sem tudjuk, hol van(nak)? Itt jön a képbe a **Clean IE**, amely kigyűjti az Internet Explorer eldugott bugyaiban megbúvó internetes sütitket (cookie), az általunk



Fresh Download – feltörekvő letöltésvérlő kellemes kinézettel, jó funkciókkal, ingyen, de reklámok és egyéb bosszantó dolgok nélkül!

megnézett oldalak, valamint az átmenetileg merevlemezünkön tárolt, internetről letöltött állományok (képek, reklámok stb.) listáját, felkínálva az azonnali, személyre szabott törlés lehetőségét. Teljesen ingyenes, nagyon hasznos, egyszerű kis segédprogram, amely szükség

esetén akár egy flopiról, parancssorból is használható.

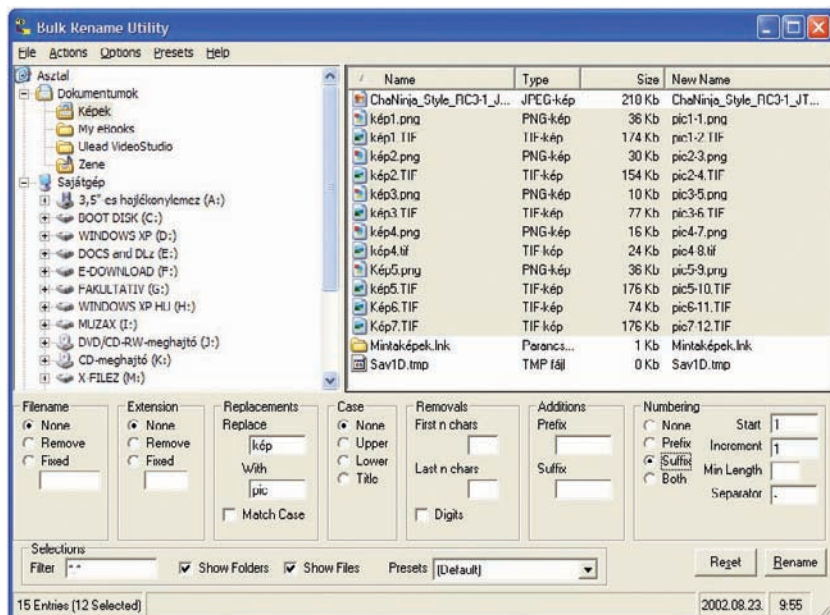
► FRESH DOWNLOAD

Épp előző számunkban vettük nagytító alá a letöltésvérlőket, ám a **Fresh Download** sajnos kimaradt az összeállítástól, pedig kategóriájának csodabogáról van szó abban a tekintetben, hogy teljesen ingyenes, mégis egész profizzionális kinézettel rendelkezik, és funkcióit tekintve sem kell szégyenkeznie. Kompatibilis az Internet Explorerrel, a Netscape Navigatorral és az Operával, egyszerű kezelőfelületű ízléses, és bizonyos keretek között testreszabható. Képes a vágólap figyelésére vagy a letöltött állományok vírusellenőrzésére (megfelelő vírusellenes program mellett). Mindent összevetve ígéretes próbálkozásnak tűnik, a kényelmes használathoz szükséges alapok mind megtalálhatók benne, de reméljük, azért fejlesztgetik még egy kicsit. Kezdők, haladók könnyedén elboldogulhatnak vele.

RENDSZER

► BULK RENAME UTILITY

Ha valaki venné a fáradságot, és összeállítana egy toplistát a Windowsból vérlázító módon hiányzó hasznos funkciókról, biztos előkelő helyen szerepelne



Addig jó, míg nem kerülünk szembe több fájl egyidejű átnevezésének problémájával, de ha mégis, akkor támaszkodjunk a Bulk Rename Utility kiváló segítségére

kívül barátságosnak tűnnek, de némelyikben alattomos reklám- és kémrutinok is megbújnak!

A legjobb 40 segédprogram

E havi számunk egyik fő cikke az általunk 40 legjobbnak tartott segédprogramról szól. A cikkben jelzett programok kipróbálható vagy – amennyiben ingyenes – teljes verziói találhatóak ebben a mappában. Kérjük, telepítse őket egyesével a megfelelő könyvtárból!

Ulead PhotoImpact 7

A Ulead kiváló grafikus programja, a PhotoImpact 7 remekül megállja a helyét fényképek retusálásakor és rajzolóskor, webgrafikai támogatása pedig egyenesen lenyűgöző – derül ki az újságban olvasható cikkből. Ime egy időkorlátos, kipróbálható verzió.

Ulead VideoStudio 6

Ha minden álmunk az volt, hogy saját videostúdióink legyen otthon, és kedvünkre vagdoshassuk kézikameránkkal felvett filmjeinket, a Ulead VideoStudio nemcsak nagyszerű, de viszonylag olcsó megoldásnak ígérkezik. Bővebben az újságban olvashat róla, és ha megtetszik, éljen az időkorlátos, kipróbálható verzió lehetőségeivel!

TURKÁLÓ

AntiVir Personal Edition 6.14

„Az esernyősként” ismert ingyenes vírusellenes program, amelyet lapunkban vettünk nagytító alá, hogy megnézzük, miként állja meg a helyét a nagyokkal szemben. Bárki kipróbálhatja, a webcímről pedig folyamatosan frissítheti a vírusadatbázist. Ingyenes, teljes változat.

Ad-aware 5.83

Az Ad-aware remek segédeszköz, hogy eltakarítsunk rendszerünkben a titokban figyelő, különböző felbukkanó ablakokban megjelenő, reklámokkal szórakoztató kémprogramokat. Érdekes feltelepíteni a RefUpdate programot és a frissítést is (TURKALO/BIZTONSAG mappa), amellyel folyamatosan korszerűsítjük az Ad-aware tudását a legújabb kártevőkről.

Folder Guard

A Folder Guarddal állományok vagy akár teljes mappák tehetők jelszóval védetté, csak olvashatóvá, vagy ha úgy kívánjuk, láthatatlanná. A CD-re a Standard időkorlátos, kipróbálható változatot tettük fel, amelyik csak Win9x/Me és XP Home rendszereken működik. A weboldalon egy lebutított ingyenes verzió is van.

Outpost Firewall 1.01

Új, érdekes tűzfal, amelyről részletesen olvashatnak újságunk hasábjain. Felkeltette a figyelmünket a beépülőmodulrendszer, amellyel könnyen szabályozhatjuk, milyen védelemre van szükségünk. Ráadásul ez a változat teljesen ingyenes. A BIZTONSAG/Outpost Firewall 1.01 mappában magyar nyelvű felhasználói útmutató is található hozzá.

Daemon Tools 3.16

A kiváló virtuális CD-s programot pár hónapja lapunkban is bemutatottuk. A Daemon Tools CD-inkről készült képállományokkal dolgozik, azokat alakítja át úgy, mintha újabb CD-ROM-olvasókat helyeznénk a számítógépbe. Rendkívül egyszerű kezelni, nagyon gyorsan nélkülözhetetlen része lesz rendszerünknek. Ingyenes, teljes verzió.

DVDx

Kollégánk fedezte fel ezt a remekbe szabott kis programot, amely kiválóan alkalmas féltve őrzött DVD-ink VCD vagy SVCD formátumban történő archiválására. Ráadásul semmilyen kiegészítőre nincs szükség, minden munkafázis elvégezhető a DVDx segítségével. Ingyenes, teljes változat.

EAC 0.9b4

Szakmai körökben a legjobbként emlegetett program, melynek segítségével hang-CD-inkről levarázsolhatjuk az egyes számokat, hogy utána valamilyen formátumban (leggyakrabban MP3-ban) a merevlemezünkön tároljuk tovább. Rendkívül precíz és pontos, a különböző CD-olvasók és írók legrajtetőbb beállításait is kihasználja. Ingyenes, teljes változat.

Nero 5.5.9.0

A Nero Burning ROM egyike a legnépszerűbb CD-író programoknak, hála könnyű kezelhetőségének, egyszerűségének, ugyanakkor mindenkit kielégítő funkcióinak. A kezdőket varázslók segítik, a haladók maguktól is könnyen eligazodnak benne. Időkorlátos, kipróbálható változat, amely augusztus 31-éig működik.

AB Commander

Azt hittük, nincs új a nap alatt, és mégis: az AB Commander érdekes hibrid a régi, kétpaneles DOS-os állománykezelők, illetve az Intéző között: ilyen is egy kicsit, és olyan is, de nagyon szimpatikusan néz ki. A „Lite” verzió ingyenes, de a lenti webcímről letölthető a komolyabb tudású Windows 9x, illetve XP sorozatra kielezett változat is.

Turbo Browser 2001

Ismét egy hibrid, ezúttal a Windows Intézőhöz hasonló felületen kapunk fájlkezelő és internetes szolgáltatásokat. Egyetlen kattintással megnyithatunk, megnézhetünk dokumentumokat, legyenek azok akár saját gépünkön vagy egy FTP-kiszolgálón. Időkorlátos, kipróbálható verzió.

Articons 3.22

Az Aha-Soft kiváló ikonszerkesztő csomagja többször is volt már CD mellékletünk vendége. A csomag fő része a teljes körű szerkesztő, de emellett komplett ikonkönyvtárakat hozhatunk létre, és lecserélhetjük az asztal és a Windows legeldugottabb ikonjait. Időkorlátos, kipróbálható verzió.

Image Broadway 3.0

Víznyilván új, feltörekvően levő grafikus program, amely egyaránt használható webgrafikák szerkesztésére és fényképek retusálására. Funkciói nagyjából megegyeznek a hasonló programokéval, felhasználói felülete viszont kellően leegyszerűsített, hogy mindenki számára érthető legyen. Időkorlátos, kipróbálható verzió.

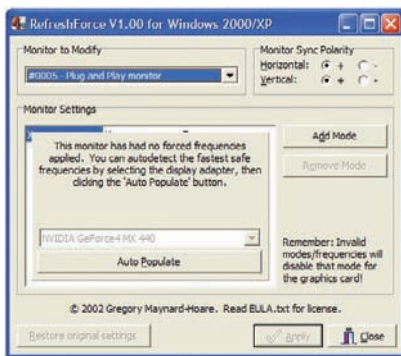
Microangelo 5.53

A Microangelo az egyik legrégebbi, igen népszerű ikonszerkesztő program. A nemrég megjelent 5.5-ös új verzió támogatja a Windows XP rengeteg színű és többfokozatú átlátszósággal rendelkező ikonjait is. E havi számunkban részletesen is foglalkozunk vele. Időkorlátos, kipróbálható verzió.

ConcordFTP 2.0

Új motoros az FTP-ügyfélprogramok között a ConcordFTP; az állományok le- és feltöltésén kívül drag-and-drop támogatást, HTML szerkesztést és számos lehetőséget kínál FTP-feladatok automatikus megoldására. Programozható, képes a háttérben láthatatlanul működni. Időkorlátos, kipróbálható verzió.

a több állomány egyidejű átnevezésének lehetősége. Igaz, a Windows XP a XXI. században végre megoldotta ezt a problémát, ez a megoldás azonban enyhén szólva megmosolyogtató. A Microsoft tehát itt széles teret biztosít a külső megoldások számára. Nemrégiben sürgősen szükségünk volt egy ilyen jellegű programra, jó párat ki is próbáltunk közülük, és így esett a választásunk végül az egyszerűen **Bulk Rename Utility** néven induló versenyzőre, amely nemcsak egyszerűen kezelhető, hanem szinte



RefreshForce – szemünk épsége érdekében figyeljünk oda, milyen frissítési frekvenciát használjuk monitorunkat!

minden igényt kielégít, ami az átnevezés kapcsán szóba jöhet.

Az ablak tetején kiválaszthatjuk a mappát, jobboldalt az átnevezni kívánt állományokat. Alul hétféle (!) módját találjuk az átnevezésnek, amelyek természetesen ötvözhetők is; az egyszerű fájlnev-

MODEM IDŐK digitálisan improvizálva!

A 3-as CD mellékleten található **!modemidok_ms3.di** állomány a hétéves **MODEM IDŐK** című rádióműsor adásainak szövegeiből készült **DJ Modem-féle** remixnek a remixe, amelyet **MS3** remixelt és készített el di, azaz digitális improvizációs formátumban. Ugyanítt található a **!zazi_ms3_remix.di** állomány is, amely az **Emil-rulez** zenekar legutóbbi lemezének a legnagyobb slágeréből készült di-remix.

Telepítse a diPlayert a CD-ről, amelynek segítségével meg tudja hallgatni a .di kiterjesztésű fájlokat!

és kiterjesztésátírástól vagy ezek törlésétől az egyes részek kicserélésén át a legkülönbözőbb módokon létrehozott listákig mindenre van lehetőség. A lehetőségek kombinációjában nem mindig egyszerű elsőre összehozni azt, amire tényleg szükségünk van, de ha sikerült, elmenthetjük, így legközelebb egy gombnyomással választhatjuk ki az ezeket őrző listából. Kiváló, ingyenesen használható, valódi segédprogram!

REFRESHFORCE

Köztudomású, hogy a szem a 75 hertz alatti képernyő-frissítési frekvenciát bántó, akár fejfájást is okozó villódzás-

MODEM IDŐK

A Petőfi rádióan minden csütörtök este 10-kor hallható, a *PC World* mellékletén pedig akár minden este meghallgatható MP3 formátumban.

2002. június 13.

Megmenekült a norvég nyelvi intézet! A kód, amellyel sikerült megnyitni a nyelvészeti adatbázist: LADEPUJD – derül ki a hírsziporkákból. Számítógéppel emberi nyelven – ez már *Prószéky Gábor* és *Kis Balázs* könyvének címe, utóbbi szerző volt a vendégünk. Szex a párkapcsolatban, avagy mi legyen a testiséggel? Erről is beszélgettünk annak apropóján, hogy kiderült: a távkapcsolatokban jó eszközök lehetnek a modern telekommunikáció új formái.

2002. június 20.

A négyhetes mobilos játék végéhez értünk: kérdésünk az volt, lesz-e jobb és elterjedtebb operációs rendszer, mint a Windows? Nemcsak a ruha teszi az embert, hanem a számítógép is, amely jól jellemzi szokásainkat, felfogásunkat – ez netpszichológusnőnk esti témája. Megszólal futball-szakcommentátorunk, aki elmeséli, hogy otthon, a saját szobánkban is lehet foci-vb-t rendezni... Netnyelvészünk pedig a foci játékokhoz kapcsolódva a motion capture fogalmát járja körül.

2002. június 27.

Ez egy nyár esti MODEM IDŐK alapfelszereléssel. A hírválasztóban például kibeszéljük a vakoknak készülő Quake-verziót. Aztán bemutatjuk a *hogyanvesztetemel.hu* honlapot, amely egy kicsit bulváros oldal, bár a fórumos-megbeszélés része még kissé kialakulatlan. A magunk és hallgatónk nagy öröme *Gróf Fanyalgó Miklósnak* újra felment a pumpa: a technikára dühös, és a főnökére büszke. És érdemes megfigyelni az adásból a rejtvénykérdést is...

2002. július 4.

E műsor elején fény derült *Dragon György* múltjára: 10–12 évvel ezelőtt írt Amiga számítógéppel készített elektronikus játékokhoz zenét. Újra ingyenes internetszolgáltatások indultak el Magyarországon, e sorok írásakor a FreeStart mellé felsorakozott a Telnet Magyarország, az Index portál és a Prím kiadó is, mi az utóbbi képviselőjével beszélgettünk a műsorban. Gondolnák-e, hogy a hard disk egy pornósita, a desktop pedig egy különleges melltartó? Az is kiderül a műsorból, továbbá *Gróf Miklós* jegyzetéből, hogy mi-

lyen veszélyei lehetnek a fogba építhető mobiltelefonnak...

2002. július 11.

Hetedik születésnapunk előestéjén egyik hallgatónk saját készítésű zenével lepett meg bennünket. *DJ Modem* becenevű megszállott rajongónk odáig ragadtatta magát, hogy a műsorainkban elhangzott beszélőkből, megjegyzésekből, poénokból készített egy kis mixet a hetedik évfordulóra. Természetesen számítógéppel készült a „Seventh Birthday Mix”, amelyet be is mutatunk a műsorban. De hallgatónk a jelek szerint mást is alkottak: születésnap Windows-hátteret (ez szintén letölthető a *net.hu/modemidok* honlapon), sőt a netdoktorról verset kapott... A hölgy egyébként arról a japán mobilszolgáltatásról mesélt, amely összehozza a szerelmespár-jelölteket, az Infoszótárban pedig az abandonware került sorra.

Szilágyi Árpád
szilagyiarpad@hungary.com

www.net.hu/modemidok

ként éli meg. Ezért a katódsugárcsöves monitorok minőségi előírásánál jó ideje a 75 hertz a minimum, amit az általános felbontásoknál (640×480, 800×600) támogatniuk kell! Ezen túl már csak a grafikus kártyán és rajtuk múlik, kihasználjuk-e ezt a lehetőséget. Kivéve, ha Windows 2000-en vagy XP-n játszani



A windowsos WordPad eddigi legnagyobb, ingyenes konkurenciája, a TextShield komoly szövegszerkesztő speciális effektusokkal

akarunk valamilyen DirectX alapú játékkal, ez esetben ugyanis az operációs rendszer automatikusan 60 hertzre kapcsolja vissza a frissítést, hosszú távon idegrohamot okozva a játékosoknak. A Microsoft azt ígéri, a Windows XP első javítócsomagja (SP1) orvosolja majd ezt a bakit, de addig is szükség van valamilyen megoldásra. Nem is egy ilyen született az utóbbi időben, CD mellékletünkre is felkerült egy kimondottan nVidia kártyákhoz írt program. Ezzel szemben a RefreshForce azért nagyon jó, mert függetlenül a grafikus kártyától vagy annak meghajtójától, egyszerűen kinyeri a monitorból a lehetséges legnagyobb frissítés értékét, és ezt állítja be a rendszerleíró adatbázis megfelelő részében. Így a játékok is kénytelenek ezzel a frissítéssel dolgozni, min-

denki nagy öröme! Szemünk épségének megőrzése érdekében ajánljuk kipróbálásra; teljesen ingyenes.

RESTART

Akik több operációs rendszert tartanak gépükön, biztosan bosszankodtak már amiatt, hogy az egyikből a másikba szettek volna átváltani, de a gép újraindításakor elpasszolták azt a menüt, ahol választani lehet a Windowsok között. Persze a beállított idő elteltével a gép elindítja az alapértelmezés szerinti, ami az esetek többségében nem jó. Ilyenkor aztán meg kell várni, amíg az betöltődik, hogy ki lehessen lépni belőle, és megint újraindítani az egészet. Na, ezt a tortúrát egy életre elfelejthetjük, mert Gabriel Ponti megírta a Restart című egyszerű kis programját, amely leül a Tálca jobb alsó sarkába, maga alá gyűjtve a gépen levő operációs rendszerek listáját. Amikor át akarunk lépni a másik rendszerbe, csak rá kell kattintani a jobb gombbal, és kiválasztani a kívánt Windowst. Ez egyenértékű azzal, mintha az Újraindítást választottuk volna a Start Menü Kikapcsolás paneljén. A újraindulás után az általunk kiválasztott lesz az alapértelmezett menüpont, tehát ha le is maradunk a kiválasztás lehetőségéről, akkor is a kívánt operációs rendszer töltődik be.

SZÖVEGSZERKESZTŐK

TEXTSHIELD

A TextShield ingyenes szövegszerkesztő, amely ránézésre és funkcióit tekintve is a „nagyok” (értsd: Word, WordPerfect) nyomdokain halad, ugyanakkor univerzális annyira, hogy egyszerű karakteres szövegek összeállítására úgyszintén alkalmas. Leginkább talán

CuteFTP 5.0 XP

Az egyik legrégebbi, legnépszerűbb FTP-ügyfélprogram, mely új, kinézetében Windows XP-re hangolt változattal jelentkezett a nyár közepén. Hogy mennyit változott az előzőkhez képest, arról újságunkban olvashatnak részletesebben, a kiváncsiaknak pedig egy időkorlátos, kipróbálható verzióval szolgálhatunk.

ICQ 2002a #3728

Új verzióval jelentkezik a legrégebbinek mondható üzenetküldő, csevegőprogram, az ICQ. Barátainkat, ismerőseinket felvehetjük listánkra, így rögtön láthatjuk, ha bejelentkeznek az internetre. Megíráshoz, állományokat cserélhetünk, szolgáltatásainak száma megszámlálhatatlan. Ingyenes, teljes változat folyamatos fejlesztés alatt.

Meaya Pop-up Ad Filter 1.1

Az internetet elárastották, és a böngészését egyre kényelmetlenebbé teszik a bosszantó, új ablakban felbukkanó hirdetések. Ezek kiküszöbölésére ajánljuk ezúttal a Meaya Pop-up Ad Filter programcskát, amely szolidan meghúzódik a tálca sarkában, de jó hatékonysággal szűr mindent, ugyanakkor könnyen konfigurálható. Időkorlátos, kipróbálható verzió.

Opera 6.04 Java

A böngészők háborúja sokáig kétszereplős volt, s amikor pár éve porondra lépett az Opera, senki sem vette igazán komolyan. A program mára kinőtte magát, folyamatosan jelennek meg új változatai, több operációs rendszert támogat, így egyre nagyobb rajongótáborot tudhat a magáénak. A 6.04-es, Java-t támogató kiadás került fel CD-nkre.

Zero PopUp 3.0

Az idegesítő, böngészés közben beugró hirdetésekkel veszi fel a szélmalomharcot a Zero PopUp Killer is. A nemrég megjelent 3.0-s változat a különböző megbújó kómekek is megpróbálja kitakarítani a gép egyes részéről. Időkorlátos kipróbálható változat.

CleanCenter 1.3

A CleanCenter arra vállalkozik, hogy különböző minták alapján felderíti a merevlemezünkön megbújó, telepítéskor, programok használatakor keletkező átmeneti, ám feleslegessé vált állományokat. Ha betelni látszik a lemez, ezzel a módszerrel adott esetben kellő mennyiségű tárolóhelyet szabadíthatunk fel. Időkorlátos kipróbálható változat.

Neutron 1.03

A Windows XP-be már beépítették, de a többi Windows-verzió tulajdonosainak is jól jöhet egy kicsi, egyszerű program, amely az interneten keresztül lekérdezi az atomórákhoz igazodó úgynevezett időszerverekről a pontos időt, és ehhez szinkronizálja a számítógép belső óráját. A Neutron ingyenes, teljes változat.

Ulead VideoStudio 6.0

CD mellékletünkön megtalálhatják a népszerű mozgóképszerkesztő program legújabb kiadásának kipróbálható verzióját, továbblapozva pedig részletes tesztjét. Hogy segítséget nyújtsunk az induláshoz, felváltottuk a program felületének magyarázatát, mely néhány angol szak kifejezés értelmezésével is szolgál.

Menü (Step Panel)

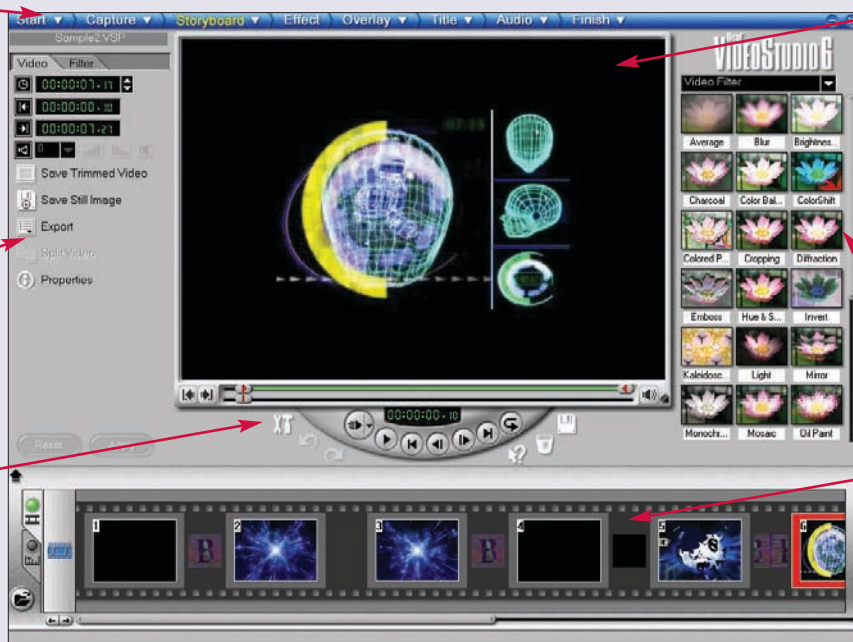
Hagyományos menünek tekintik a képernyő felső sorát, de többet nyújt ennél. Címzavai a munka egyes fázisaihoz rendelhetők, sorrendben: start, rögzítés, forgatókönyv, effektusok, takarás (kép a képen), hang (alámondás, zene) és végül gyártás.

Opciók panel (Options Panel)

Tartalma változó, az éppen aktuális munkafázishoz igazodik. Itt érhetők el a kiválasztott objektumok jellemzői is.

Beállítások (Settings and Commands)

Itt lelhetünk fel sok mindent, ami hagyományosan a Windows stílusú menüben valahol eldugva sejtjenénk, például a Preferences dialógus.



Előnézeti kép (Preview Window)

Itt kísérhető figyelemmel a projekt pillanatnyi állása. Lejátszható egy kiválasztott jelenet, vagy a végeredmény. Közvetlenül a képterület alatt az egyes jelenetek vágásához szükséges vezérlőelemek érhetők el (Trim bar). Alatta sorakoznak a lejátszást vezérlő billentyűk, közülük az első gombbal állítható az előnézet minősége is (célszerűen a processzorteljesítmény függvényében).

Médiatár (Media Library)

A gyártó szokásához híven ebben szed össze szinte mindent, jeleneteinktől kezdve áttűnéseken át színmintáig. Tartalma automatikusan a munkafázishoz igazodik.

Időszalag (Timeline)

Alapértelmezésben StoryBoard (forgatókönyv) jelleggel reprezentálja a videó projekt tartalmát, állóképekkel, illetve ikonokkal jelképezve az egyes jeleneteket, áttűnéseket. Átváltható a komolyabb programoktól megszokott időarányos ábrázolásba, ekkor válik láthatóvá az egyes sávok: overlay (takarás), tile (cím), voice (narrátor), music (háttérzene).

NVRefreshTool 1.0

Windows 2K/XP-tulajdonosok nagy szívfájdalma, hogy a játékok esetében az operációs rendszer a képernyő-frissítési frekvenciát 60 Hz-re váltja vissza, ami eléggé szemzavaró és -rontó. Mostanában számos megoldás születik erre a problémára, az NVRefreshTool a Detonator meghajtóprogramot használó, nVidia alapú grafikus kártyákhoz készült. Használata teljesen kézenfekvő.

QuickRun 3.12

A QuickRun azoknak készült, akik elégedetlenek a Start Menüvel, esetleg már telepítették, átláthatatlannak tartják. Vagy azoknak, akiknél a tálca sarkában már 15 kis ikon lóg be a képernyő közepéig. Ezekre a problémákra kínál gyógyírt egy egyszerű, a tálcáról elérhető megoldással. Időkorlátos, kipróbálható verzió.

EditPad Lite 4.5.2

A kicsit butuska Notepad (vagy Jegyzettömb) kiváltására számos programot készítettek. Ezek egyike az EditPad, amely egy kicsi, hasonlóan egyszerű szövegszerkesztő, funkcióiban azonban messze lekörözi a beépített vetélytársát. A Lite ingyenes, ám a lenti weboldaltól leölthető az ennél sokkal komolyabb tudású fizetős Classic és Pro változat is.

TextShield

A TextShield teljesen ingyenes szövegszerkesztő, amely felépítésében és funkciókészletében inkább Word jellegű, persze messziről közelítve a nagyok világát. Ettől függetlenül sok érdekes funkciót, karakterformázást, és egyéb ötletes dolgokat vonultat fel, érdemes kipróbálni.

AIDA32 2.20

Minden, amit tudni akartál a PC-dről, de nem tudtad, hol keresd! CD-nk elmaradhatatlan darabja az AIDA, ha mégis lemaradna, az baj! Hazánk büszkesége ez a mindenre kiterjedő diagnosztikai program, amelyet számos világszerte licenccelt már saját hivatalos használatára. Alkotója, *Miklós Tamás*, külsős szerzőként gyakran ír lapunkba is. A program magánhasználatra ingyenes.

Codecreatures Benchmark Pro

A Codecult néhány tagból áll, lelkes fejlesztőcsapat, amely jelenleg a Codecreatures nevű háromdimenziós játékok alapjául szolgáló grafikus és hálózati rendszeren dolgozik. Az előbbi demonstrálására készítették el a Codecreatures Benchmark Pro programot, amellyel tesztelhetjük a számítógépünkben levő grafikus kártya teljesítményét.

Ping Monitor 4.0

A Ping Monitor jelentősen kibővített pingprogram, az interneten adott webcímek vagy a hálózaton belül TCP/IP címmel rendelkező eszközök folyamatos figyelésére. Beépített szervermodulja lehetővé teszi, hogy a figyelések eredményét, az esetleges riasztásokat a hálózaton belül bárhol elérjük. Kipróbálható verzió.

Shed 1.01

A Shed ultragyors, hálózatos környezetben használható megosztáskereső. Csak meg kell adni a tartomány első és utolsó IP címét, majd a program végigszalad, és begyűjti, hogy az egyes gépeken milyen mappák, nyomtatók vagy más eszközök vannak megosztva. NT alapú operációs rendszerekhez ajánlott, teljesen ingyenes.

VisualRoute 6.1a

Rendkívül elegáns, Javában írt traceroute program, mellyel végigkövethetjük egy internetes csomag útját számi-

a windowsos WordPadhez lehetne hasonlítani, de annál lényegesebb intelligensebbnek tűnik. Képes olvasni és menteni RTF, TXT vagy – a Microsoft Word konvertereit felhasználva – DOC típusú állományokat, beépített HTML átalakítóval rendelkezik, és támogatja a ZIP tömörítést, így akár becsomagolt fájlokkal is elboldogul. Formázási tulajdonságai kiválóak, az általános betűformázásokon, számozott és egyszerű listákon kívül számos speciális effektussal (szívarványszín, 3D-s karakterek) dobhatjuk fel szövegeinket. Kisméretű, elfér akár egy flopin is.

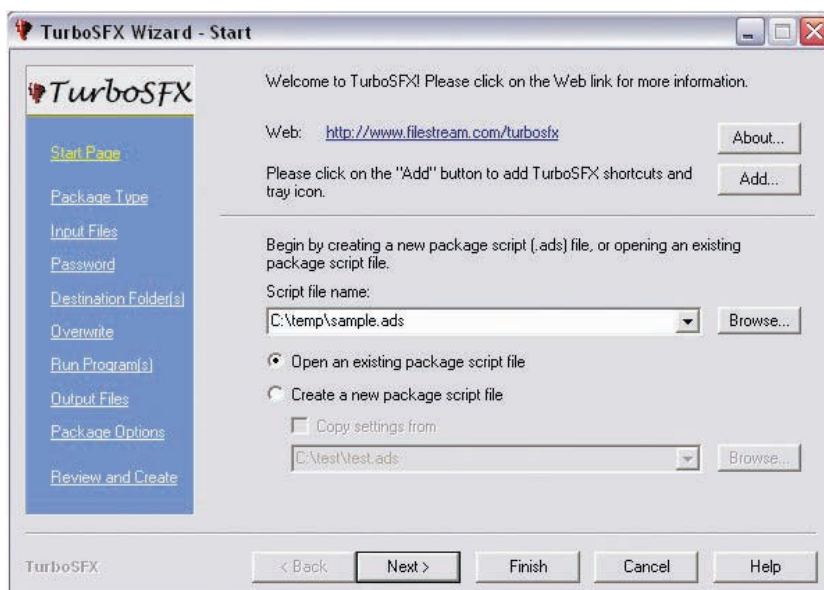
TÖMÖRÍTŐK**TurboSFX**

Több állomány kezelésénél felmerül megoldásként a tömörítés, ám az egy darab ZIP-et kivéve nincs egyetlen olyan tömörítési szabvány vagy lehetőség, amelyet mindenki ismerne, és használni

tömörítéseket készíthetünk. A program az egyes lépéseket külön szkriptbe menti, így az unalmas ismétlődő feladatokat csak egyszer kell elvégeznünk, legközelebb már magától „lezongorázza”. Kicsomagoláskor, amely felfogható egyfajta telepítésként is, meghatározhatjuk, hogy milyen programok (például vírusellenőrzés) fussanak le előtte, közben és utána. Akik még ennél is többre vágynak, saját telepítő képernyőket és -rutinokat készíthetnek hozzá.

TUNING**FRESH UI 3.4**

A Windows rejtett lehetőségei egy külön programkategoriat szültek az idők során: a tuningszoftverekét. Számos ilyen jellegű programot mutattunk már be lapunkban, ám a nem lankadó népszerűség újabb és újabb finomhangoló, különböző beállításokat tartalmazó segédeszközök megjelenését indukálja. A **Fresh UI** az



Többszörösen védett, programozható, önkicsomagoló tömörített állományok nagy tudója és készítője a TurboSFX

is tudna. Ezért merült fel az önkicsomagoló tömörített állományok lehetősége, amely leveszi a bíbelődést a felhasználó válláról. A **TurboSFX** még ezen is túlmegy: barátságos, varázsló alapú felületen többszörösen védett önkicsomagoló

egyik legújabb termés, amely annyiban lóg ki a többi közül, hogy fejlesztői nem kérnek érte pénzt, tehát ingyenes. Egyformán jó a Windows valamennyi változatához – beleértve az XP-t, az NT-t, sőt akár a Windows 95-öt –, áldásos hatását

pedig az alábbi öt témakörben fejt ki: felhasználói felület, rendszerbeállítások, hardverbeállítások, különböző alkalmazások finomhangolása, házirendekkel szabályozott felhasználói környezet.

ZENE

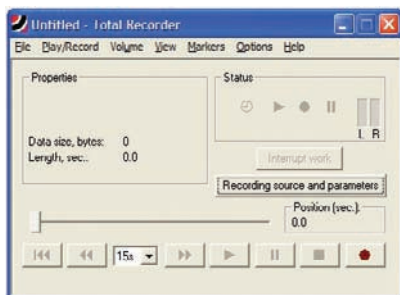
Acoustica MP3 Audio Mixer

Lassan Dunát lehet rekeszteni a különböző DJ-programokkal, de a kísérletező kedvű lemezlovasoknak sosem elég. Ezért is bátorkodtunk előállni a szemre nagyon tetszetős **Acoustica MP3 Audio Mixer** elnevezésű programmal, amely azzal hívta fel magára figyelmünket, hogy már meglévő MP3-aink felhasználásával készíthetünk kiváló mixeket a segítségével. A többsávú kezelőfelület ismerős lehet már a hasonló programokból, az Audio Mixer pedig teszi a dolgát: dinamikusan használja a vágólapot MP3-as részletek beillesztésére, mixel, felvesz, átúsztat, különböző effektusokkal operál. Bár natív módon kezeli az MP3 állományokat, nem idegen tőle a sima WAV típus sem, mi több, beolvassa a Winamp lejátszólistákat (M3U). Az elkészült remekművek a megszokott formátumokon kívül Real Audióba is menthetők, így könnyen „sugározhatók” az interneten.

Total Recorder

Egy levelezőlistán hívták fel a figyelmünket a Total Recorderre mint olyan

a programra, amely messze lepipálja a Windows beépített hangrögzítőjét. Ezen még nem csodálkoztunk volna annyira, hiszen valamennyi ilyen témában készült program jobb, mint a *Hangrögzítő*. A **Total Recorder** érdekessége, hogy szinte mindent tud rögzíteni, és itt nemcsak a megszokott eszközökre (hangszórókra, illetve egyéb hangbemeneti forrásokra) kell gondolni, hanem tetszőleges programokra is! Azaz például képes az interneten „sugár-



A Total Recorder minden hangforrásból rögzít, ám különlegessége, hogy akár programok által lejátszott zenéket, interneten „sugárzott” adásokat is képes felvenni

zott” formában közreadott zenék rögzítésére is, de különböző más programok, esetleg játékok zenei anyagát is könnyen elcsípi. Kezelőfelülete teljesen egyszerű, jól átlátható, érdemes kipróbálni, noha a CD-nken levő változat csak 40 másodpercnyi hanganyagot kezel. ■

tógépüktől a célállomásig. Egyszerűen meg kell adnunk a „végállomás” nevét vagy IP címét, és a program gyorsan végigszalad az úton, kiírja az elért időket, sőt földrajzilag is megjeleníti az egyes állomások nevét. Időkorlátos kipróbálható változat.

WinACE 2.20

A WinACE a tömörítőprogramok nagy triumvirátusának egyik tagja, a WinZip és a WinRAR mellett a harmadik legnépszerűbb, leggyakrabban használt csomagoló. Gusztusos felhasználói felülettel rendelkezik, így kezelése nem ütközik akadályokba. Új, 2.20-as változatában tovább javították a Windows XP-kompatibilitást.

TweakUI 1.33

A Microsoft PowerToys csomagjának leghasznosabb eleme a TweakUI nevű egyszerű rendszeroptimalizáló programcska. Ez a legutolsó változat Windows 98-hoz, Me-hez és 2000-hez! Telepítése: kattintsunk a jobb gombbal a tweakui.inf állományon, majd a menüből válasszuk az Install pontot. Telepítés után a program a Vezérlőpultól érhető el!

TweakUI XP

A TweakUI egyszerű rendszeroptimalizáló programcska gyakran szerepel CD mellékletünkön, lévén teljesen ingyenes, és a Windows számos problémája könnyen kiküszöbölhető vele. Ezúttal magazinunkban is sokat hivatkozunk rá, ezért került fel ismét. Vigyázat! Ez a változat csak Windows XP-n működik!

Acoustica MP3 to Wave Converter

A kissé bonyolult nevű Acoustica MP3 to Wave Converter Plus nevétől eltérően nemcsak MP3-ainkból készít rögtön hang-CD-re írható WAV állományokat, hanem új változata már ennek fordítottjára is képes. Egyszerű kezelése senkinek nem okoz gondot, jelszava: „konvertálás egy kattintással”. Időkorlátos kipróbálható változat.

Winamp 2.80a

A világ legnépszerűbb MP3-lejátszóját, reméljük, senkinek nem kell bemutatni. A CD-n megtalálható a 2.80a verzió teljes kiserelésben, valamint Lite csomagban is – utóbbi csak a zenelejátszáshoz szükséges dolgokat tartalmazza, míg az előbbi mindenféle mást is. ■

Többfunkciós Casio

A Casio olyan 12 milliméter vastag, hitelkártya nagyságú digitális fényképezőgépet mutatott be, amely audiólejátszó és hangrögzítő készülék is egyben, mi több, nemcsak fotók, hanem rövid videók készítésére is alkalmas. Az Exilim EX-M1 1,3 megapixeles kamera 4-szeres digitális zoommal rendelkezik. A képeket a beépített 128 MB memóriában, illetve Secure Digital vagy Multimedia Card memóriakártyán tárolja. A készülékhez fülhallgatót és folyadékkristályos kijelzővel rendelkező távirányítót is mellékel a Casio. Az MP3 állományokat a készülék a bővíthető távirányítóra helyezett Secure Digital vagy Multimedia Card memóriakártyákról olvassa be.



Újdonságok a Casiótól

A fényképezőgépnek egy audiólejátszási képességeket nélkülöző változata is készül (Casio Exilim EX-S1), amely 11 milliméter vastag. Az Exilim EX-M1 349 dolláros, míg kistestvére 256 dolláros áron kerül forgalomba.

Tenyérbe mászó távvezérlő

Az Atek Electronics Tote-Remote nevű távirányítója noteszgépek távoli vezérlésére jött létre. A 12 cm hosszú és 2,5 centiméter széles, formatervezett, „tenyérbe mászó” eszköz rádiójelekkel, 433,92 MHz-es frekvencián kommunikál a noteszgép USB portjába dugható vevőberendezésével. A távvezérlővel a feltekerés, illetve a lapozás oldható meg.



Tote-Remote – noteszgépek távvezérlésére alkalmas eszköz



Epson Stylus Photo 950

den további nélkül lehetőség van keret nélküli nyomtatásra is, legfeljebb A/4-es méretben. Az Epson Stylus Photo 950-es különlegessége továbbá, hogy lehetővé teszi a saját rajzok közvetlen CD-re való nyomtatását is.

Működésben az elektronikus tinta

A világ első olyan cége, amely elektronikus tintatechnológiák fejlesztésével foglalkozik, az E-Ink, a lapos kijelzők számára színszűrőket gyártó Toppan Printing céggel és a Philipszel karöltve bemutatta

A lézeres mutatóeszközként is használható berendezést Escape funkciógombbal is ellátták. Jóllehet a 80 dolláros berendezés egyelőre csak a PowerPointtal, az Internet Explorerrel és a Worddel működik együtt, a cég ígérete szerint hamarosan hasonló alkalmazásokkal is kompatibilis lesz.

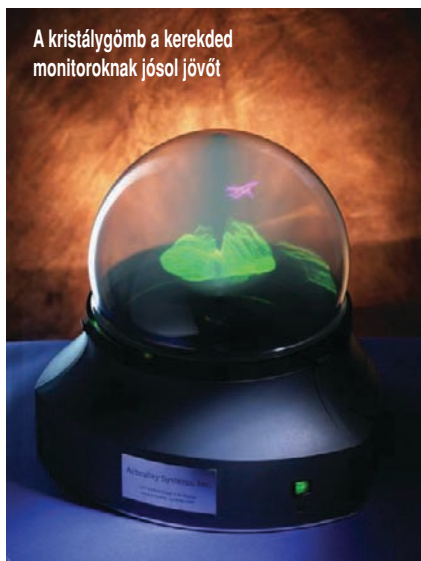
Innovatív megoldás fényképek nyomtatására

Az Epson piacra dobta Stylus Photo 950 típusjelű nyomtatóját, digitális fényképek nyomtatására. A fényképnymató termékcsalád 2880x1440 dpi felbontással és hat különböző nyomtatási tinta felhasználásával tiszta és jó minőségű nyomtatási képet biztosít, ami a hét önálló tintapatronnak köszönhetően költségkímélő is. Az automatikus papírvágó és a gyűjtőrekesz kényelmessé teszi a nyomtató használatát. Az A/4-es formátumban történő nyomtatáshoz csupán két percet igénylő Epson Stylus Photo 950-et a lelkes amatőr fényképészek, illetve félprofesszionális felhasználók igényeit szem előtt tartva alakították ki. Ezzel min-



E-Ink – három cég „gyermeke”





A kristálygömb a kerekded monitoroknak jósló jövőt

a világ első nagy felbontású, aktív mátrixos, elektronikus tinta alapú eljárásokat hasznosító színes kijelzőjét. A vékony és alacsony teljesítményfelvétellel rendelkező kijelző 4096 színt tud megjeleníteni, a végleges változatát kézi számítógépekben, illetve mobil kommunikációs eszközökben fogják alkalmazni. A közelmúltban bemutatott prototípus 5 hüvelykes képátlóval és 320×230 pixeles felbontással rendelkezik. Az elektronikus tinta alapú technológiákra épülő új generációs kijelzők mobil felhasználási környezetekben mind az LCD, mind az egyelőre még fejlesztés alatt álló OLED kijelzőkhöz képest számos előnnyel rendelkeznek. Ide tartozik a papírszerű megjelenés, valamint a szinte bármilyen fényviszonyok és rálátási szög mellett kiválóan olvasható, éles kép.

Elmaradt forradalom

Az IBM, amely alig két éve rukkolt elő NetVista X Series típusjelzésű „all in one” személyi számítógépével, megszünteti ezen termékét, noha az elegáns formájú, kicsiny helyigényű berendezésektől a PC-piac forradalmasítását remélte a vállalat. A forradalom azonban elmaradt,

a türelmi idő lejárt, s az IBM költséghatékonsági okokból megkezdi a berendezés „korengedményes nyugdíjazását”. Az IBM a NetVista X Series PC-k helyébe olyan új számítógépeket léptet, amelyekbe már nem építik be az LCD kijelzőt. Időközben ugyanis a Kék Óriás rájött, hogy az önálló perifériákkal rendelkező PC-kkel ugyanolyan hatást érhet el, mint a NetVista X Series-féle all in one számítógépekkel.

Kosárlabda formájú monitor

Az Actuality Systems nevű amerikai cég a sík képernyők gyors vesztét jósolja. A vállalat szerint hamarosan azok a kijelzők élnek majd virágkorukat, amelyek formája a kristálygömbökhöz hasonlatos. A cég persze hazabeszél, hiszen ilyen alakú monitorok előállításán fáradoznak. Legutóbb bemutatott eszközük mérete egy kosárlabdáéval egyezik; egy hétköznapi munkálműködéshez csatlakoztatva, valóság-hű, háromdimenziós ábrákat és animációkat jelenítenek meg rajta. Bár a Perspecta nevű kijelző ára meglehetősen borsos, 40 ezer dollár, az Egye-

lenként, ugyanakkor külön-külön is. A gép processzora egyébként 1,1–1,4 GHz-es Athlon lehet. Az 512 MB-nyi memóriával rendelkező



eszközben a képi megjelenítésért a 8 MB-os, SMI 721 lapkájú integrált videovezérlő felel. A berendezés egy ATA66-os, 30 GB-os merevlemez, egy 24-szeres CD-ROM-ot, vagy választható alternatívaként egy 8-szoros DVD-t, egy integrált AC97 kodekes hangvezérlőt, illetve egy 56 Kbps-os modemet rejt magában.



Xentex Flip-Pad Voyager

sült Államok hadseregének kutatólaboratóriuma már rendelt néhány példányt. Az ár láttán azonban nem kell feltétlenül elkeseredni, a cég ugyanis azt ígéri, hamarosan olyannyira mérsékli a monitor árát, hogy az a hétköznapi felhasználók és a játékosok számára egyaránt elérhető legyen.

Dupla kijelzős noteszgép

Furcsa noteszgép látott napvilágot nemrégiben. A Xentex Flip-Pad Voyager nagy feltűnést keltő noteszgépe ugyanis nem egy, hanem két kijelzővel rendelkezik: mindkettő 13,3 hüvelykes, és maximális felbontása 1024×768, 16 bites színmélység mellett. A kijelzők érdekessége, hogy 180 fokban elforgathatók. A szoftveres kiegészítésnek köszönhetően a rendszer kezeli az osztott képernyőt. Így használható a két kijelző egyet-

Soros port ugyan nincs a noteszgép csatlakozói között, de USB csatlakozóból négy is van, ráadásul a géphez külső kijelző is csatlakoztatható. Tartalmaz továbbá beépített mikrofont, sztereó hangfalat, teljes méretű billentyűzetet és érintőpadot.

Hordozható számítógép az új HP-től

A HP új mobilszámítógép-családjának tagjaként mutatta be a Compaq Evo N410c noteszgépet, amelyet elsősorban üzleti felhasználóknak szán. A termék kevesebb mint 2,5 cm vastag és mindössze 1,6 kilót nyom. Az Evo N410c mobil Intel Pentium III-M processzorra épül, és a 802.11b, illetve Bluetooth megoldásokkal egyaránt kompatibilis, díjnyertes Compaq MultiPort technológiát alkalmazza. A beépített 56 K modemmel, 10/100 Ethernet kártyával és teljes méretű billentyűzettel felszerelt eszköz USB 2.0 portja a visszamenőleges



Korengedményes nyugdíjazva

kompatibilitás mellett az USB 1.1 adatátviteli sebességének a negyvenszeresét kínálja. Az Evo N410c két akkumulátor egyidejű használatát támogatja a rendszeren belül, de felhasználói két további akkut helyezhetnek el a mobil bővítőegység (MEU) MultiBay bővítőhelyén, így összesen kilencóránra nyújthatják ki noteszgépük hálózatiüggetlen használatát.

Új szuperszámítógépes nagyhatalom

A HP és a Compaq májusi összeolvadása nyomán az új HP a világ legnagyobb teljesítményű szuperszámítógépeit összesítő 500-as listán (<http://www.top500.org>) egyértelműen átvette a vezető szerepet. A Mannheimi és Tennessee-i

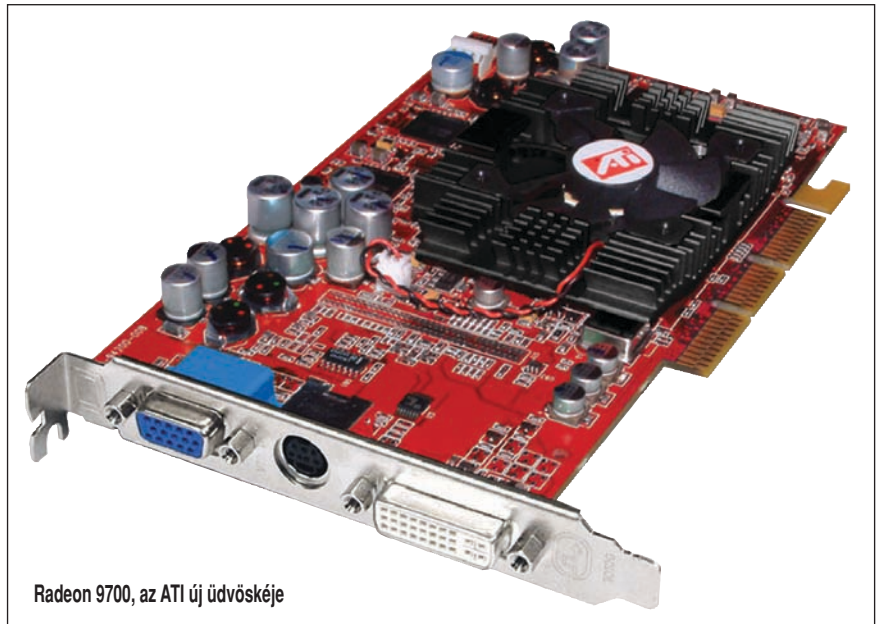


A Compaq ES45-ös szervere

Egyetem munkatársai által működtetett webhely tanúsága szerint az 500 helyből az új cég 168-at tudhat a magáénak, ezzel a megszerezhető pozíciók 33,6 százalékát birtokolva. Ezzel az eredményével a HP a HPTC-piac olyan tradicionális szereplőit is képes volt maga mögé utasítani, mint az IBM és az SGI, a szintén amerikai SUN Microsystemsszel összehasonlítva pedig közel ötszörös fölényrel bír az átadott rendszerek számát tekintve. A 168 helyhez 146-tal hozzájáruló „klasszikus” HP elsősorban SuperDome és HyperPlex rendszereinek köszönhetette előkelő helyezését, míg az egykori Compaq 22 szuperszámítógépe főleg AlphaServer ES40/ES45 alapokon épült fel.

Európában is hódít a Yopy

Európában is kapható a világ egyik első, Linux operációs rendszerrel ellátott kézisámítógépe, a Yopy, amelyben a 206 MHz-es frekvencián működő StrongARM processzorok jutnak fontos szerephez. A 101,6×68,58×15,24 milliméter befoglaló méretű, 168 gramm tömegű eszköz 3,5 hüvelykes képátlójú kijelzőjének felbontása 240×320 pixel, a támogatott színméllység pedig 16 bit. Noha a Yopy kijelzője nem



Radeon 9700, az ATI új üdvöskéje



Yopi, a linuxos kézisámítógép

rendelkezik háttérvilágítással, normál használat mellett körülbelül 16 órás működést bír ki, ami figyelemre méltó teljesítmény. Az MMC (MultiMedia Card) bővítőhellyel ellátott Yopy egyébként soros porton, USB csatolófelületen vagy akár infravörös porton keresztül is kapcsolatba hozható más eszközökkel.

Radeon 9000 és 9700

Lapzártánkkor jelentette be a kanadai illetőségű ATI két új Radeon lapkáját. A 9000-es az olcsóbb gépekbe szánt változat, mely tulajdonképpen a 8500-as módosított – egyes helyeken butított, míg máshol új képességekkel felruházott – verziója és az nVidia GeForce4 MX sorozatának szánt ellenfél. A 9700-as ezzel szemben a legerősebb GeForce4 – a Ti4600-as – számára szánt ellenfél. Ez utóbbi az egyik első olyan grafikus lapka, amely már a nyolcszoros AGP-n keresztül is kommunikálni képes, és az előzetes hírek és ígéretek szerint, mind teljesítményben, mind szolgáltatásban megveri az nVidiától származó ellenfelét.

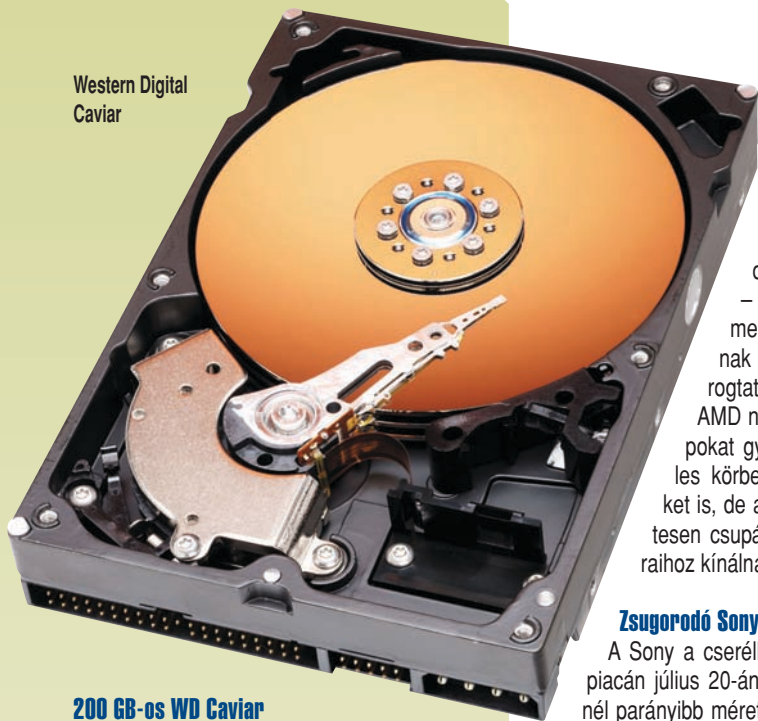
A Visiontek kivonul az európai piacról

A grafikus kártyákat gyártó amerikai vállalat alig tette be a lábát az európai piacra, máris távozni készül, ugyanúgy, ahogy a közelmúltban az Elsa is. Fél év után ugyanis a gyér eladásokat szemlélve belátta: semmi keresnivalója az öreg kontinensen, pláne olyan termékekkel, amelyek a riválisok termékskálájában is megtalálhatók. Mindez persze nem lenne ok a kivonulásra, tény azonban, hogy az itteni piac sokban különbözik a tengerentúltól. Ráadásul rossz nyelvek szerint a cég marketingstratégiája kevésbé tudott alkalmazkodni kontinensünk viszonyaihoz, illetve számos ponton hibásnak bizonyult. A Visiontek a továbbiakban csak az Egyesült Államokban forgalmazza termékeit.



A cég csak az USA-ban értékesíti a jövőben

Western Digital
Caviar



200 GB-os WD Caviar

A Seagate 60 GB adattároló kapacitással rendelkező merevlemezeinek bejelentésétől indítva a Western Digital is piacra dobta legújabb winchestereit. Már világszerte kapható a cég két újdonsága: a 120, illetve 200 GB kapacitású, 60 GB-os lemezekkel szerelt WD Caviar. A Digital munkatársai elmondták, hogy az új merevlemezek kifejlesztésekor nemcsak a nagy adattároló kapacitás és a lehető legnagyobb teljesítmény elérése volt a cél, hanem az is, hogy a berendezések minél halkabban működjenek.

Asrock, az ASUSTek mellékterméke

A tajvani ASUSTek nemrégiben létrehozott kínai, Hua Ching nevű leányvállalata július végén adja ki első alaplapjait Asrock márkanev alatt. A cég az alsó kategóriás alaplapgyártásra rendezkedik be. Új márkanev kialakítására azért volt szükség, mert a csúcsmínőségű termékeiről ismert ASUSTek úgy érezte, méltatlan lenne a jól bejáratott márkanevéhez, ha a kínai vállalat által előállított olcsó alaplapok is ezen a néven kerülnének forgalomba. Az ASUSTek kínai marketingkampányához hasonlóan az Asrock termékeket is nagyfokú megbízhatóságával, illetve olcsósága ellenére is jó minőségével népszerűsíti majd a társaság.

Tevékenységbővítés az AMD-nél?

Meg nem erősített tajvani hírek szerint az eddig processzorgyártóként ismert AMD belép az alaplapok piacára. Azért a lapkagyártó elhatáro-

zása nem is lenne olyan váratlan, hiszen már az Intel és a VIA is rendelkezik ilyen részleggel. A lépés oka – feltételezhetően – az új megoldások megfelelő támogatásának biztosítása. Kiszivárogtatott hírek szerint az AMD nemcsak mintaalaplapokat gyártana, hanem széles körben elérhető modelleket is, de a társaság természetesen csupán a saját processzoraihoz kínálna alaplapokat.

Zsugorodó Sony flash memória

A Sony a cserélhető flash memóriák piacán július 20-án egy minden eddiginél parányibb méretű memóriakártyával, a 16 MB tárolókapacitással rendelkező Memory Stick Duo-val rukkolt elő. Ez a japán gyártó Memory Stick nevű flash memóriájának második generációs, kisebb méretű változata. A Sony az eredeti Memory

a korábbinál nagyobb összteljesítményű személyi számítógépek építhetők. Ugyan a jövő széles körben használatos memóriájának működőképes változatát a Micron mutatta be, ám a Samsung megelőzte a céget, lévén, hogy ő készítette el a világ első DDR-II memóriáit, amelyek 512 MB kapacitásúak.

Habár a Micron egyelőre még csak 256 MB kapacitású DDR-II memóriákat készített, fontos, hogy az amerikai cég már most bemutatta a világ első DDR-II alapokon nyugvó számítógépes rendszerét. Mivel jelen pillanatban még nem léteznek DDR-II-kompatibilis alaplapok, a prototípus rendszerben a DDR-II SDRAM memóriamodulok egy különleges, PCI sínű bővítőkártába vannak elhelyezve. Említésre méltó ezenkívül, hogy a rendszerben helyet kapott, 1,8 voltos feszültséget igénylő új generációs memóriák adatátviteli sebessége 533 Mbps.

Gyarapodott a díjnyertes kapcsolócsalád

A legújabb 3Com Switch 4050-es a 3Com Switch 4060-nak a módosított kapukiosztású változata, amely kiváló teljesítménnyel és gazdag funkciókészlettel az új Gigabit Ethernet fogadására és kiszolgálására is alkalmas. Mi-



Switch 4050



Stickeket a kéziszámítógépek és a digitális fényképezőgépek piacára szánta, ám a harmadakkora Memory Stick Duo kártyák már az olyan, ennél is kisebb fogyasztói elektronikus eszközökbe is beférnek, mint az apró termetű mobiltelefonok, illetve a hordozható digitális hanglejátszók. A Sony új termékével valószínűleg ismét komoly konkurenciát állít a különböző SmartMedia, CompactFlash, valamint Multimedia Card formátumú flash memóriáknak. Ezt a kisméretű termék alacsonyán tartott ára is sejteti, hisz a Memory Stick Duo 6000 forintnak megfelelő összegért lesz kapható hamarosan világszerte.

Működőképes DDR-II rendszer a Microntól

A Micron bemutatta első olyan számítógépes rendszerét, amelyben már DDR-II memóriák munkálkodnak. Ezek elődjükhöz képest nagyobb sávszélességet biztosítanak, ezért velük

vel a Switch 4050 támogatja az XRN technológiát, ezzel lehetőséget nyújt más XRN eljárás hasznosító eszközök (például a Switch 4060-as kapcsoló vagy a SuperStack 3Switch 4900-as család) csatlakoztatására, létrehozva ezzel egy nagy megbízhatóságú, méretezhető gerinchálózatot. Az XRN technológia méretezhetőségének köszönhetően a gerinchálózat a valódi hálózati növekedéssel együtt bővíthet, jelentős megtakarítást képezve ezáltal.

A leggyorsabb Ultra320 SCSI vezérlőkártya

Az Adaptec bejelentette a világ leggyorsabb Ultra320 SCSI vezérlőkártyáját, amelynek átviteli sebessége 320 MBps csatornánként. Az Adaptec 39320D SCSI Ultra320 kártya szkenziális írási és olvasási teljesítményének méréséhez Seagate Cheetah 10K RPM Ultra320 SCSI merevlemezeket használtak. Egy csatornán öt meghajtót használva 273 MBps teszt-eredmény született, két csatornán csatornánként öt meghajtót használva pedig 645 MBps adatátviteli sebességet értek el, mely eredmények 60 százalékkal múlják felül a megelőző generációjú kártyáikat.

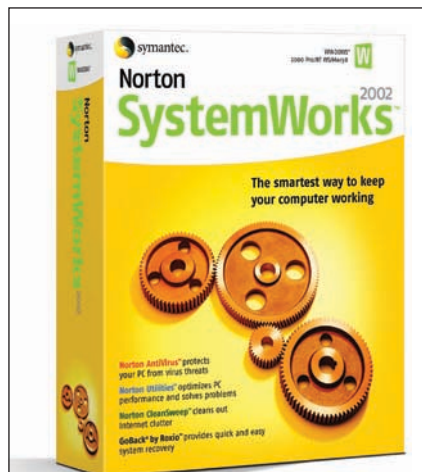
AMD

Alaplap-előállításba kezd az AMD?

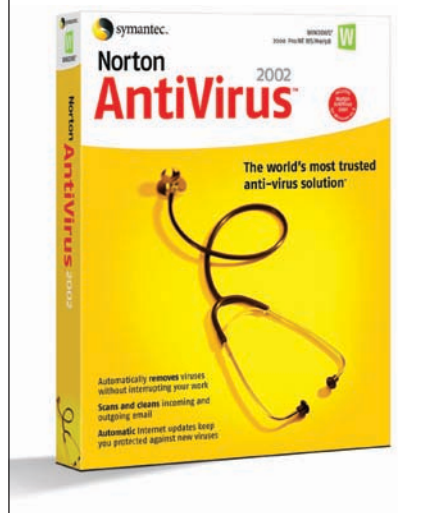
A kártya energiafogyasztása 4 watt. Az Adaptec Ultra320 SCSI kártya érdekes jellemzője, hogy hardveresen támogatja a RAID0, RAID1 és RAID10 szinteket. Ezek a jellemzők ez idáig csak RAID kártyán voltak elérhetőek. A rendszer támogatja hat merevlemez tömbösítését, plusz egy tartalék lemez kezelést, két tömb

továbbá, hogy a Symantec a közelmúltban megjelentette integrált átjáróvédelmi berendezését, amely öt alapvető biztonsági funkciót egyesít annak érdekében, hogy hatékonyan meg lehessen akadályozni az adatbiztonság

holott a redmondi cég terveiben az első esztendőre 750 ezer eladott példány szerepelt. Az Apple elhárítja a felelősséget, mondván, hogy az Office ára túl magas volt. A cég alelnöke egyébként bizakodó a jövőt illetően, szerinte az



Díjnyertes termékek



kialakítását csatornánként, valamint meghibásodott meghajtó automatikus visszaállítását. A kártyára egy teljesen új vezérlőt ültettek, az AIC-7902-t. A kártya 64 bites, 133 MHz-es PCI-X csatolófelülettel rendelkezik, valamint 30 SCSI meghajtót kezel csatornánként.

PC World-díj a Symantecnek

A Norton AntiVirus 2002-t és a Norton SystemWorks 2002-t választotta az amerikai PC World magazin a World Class Award díj győzteseinek. A Norton AntiVirus 2002 az otthoni felhasználók, profik és kisvállalkozások vírusellenes megoldása. A Norton SystemWorks 2002 a Symantec problémamegoldó csomagja, mely széles körű, integrált megoldást kínál arra, hogy a PC-k mindig optimális teljesítménnyel futhassanak. A cég legfrissebb hírei között említjük meg



sérülését a hálózat peremén. A cég Gateway Security terméke tűzfalat, víruselhárítót, behatolásfelismerőt, tartalomszűrőt és virtuális magánhálózati képességeket is tartalmaz.

A Microsoft kivonul a Mac-piacról?

A félevenként megrendezett MacWorld kiállításon bombaként robbant a hír: a Microsoft azt tervezi, hogy kivonul a Macintosh-piacról, ha csak az Apple nem tesz valamit, hogy fellendítse a Mac OS X eladásait. A Microsoft nincs egyedül, számos fejlesztő érzi úgy, hogy az új Mac operációs rendszer eladásai bőven a várt alatt maradtak. Az Apple is csak 1-2 millióra becsüli azok számát, akik átálltak az új verzióra, pedig összesen hétmillió gépet szállítottak már ezzel az operációs rendszerrel. Érthető a Microsoft háborgása, mivel tavalyi megjelenése óta mindössze 300 ezer példányban kelt el az OS X-specifikus irodai csomag, az Office v. X,

év végére már 5 millióan használnak majd OS X-et. Elemzők rámutatnak: ha ez mégsem történne meg, a Microsoft, valamint más fejlesztők (például a Corel) kivonulása komoly gondba sodorhatja a vállalatot.

Elhalasztják a Windows 2000 javítását

Kiszivárgott dokumentumok tanúsága szerint határozatlan időre elhalasztják a Windows 2000 soron következő nagy javítócsomagját, a Ser-



A Pioneer a technológia egyik fő támogatója

vice Pack 3-at. Az eredetileg július 17-ére tervezett kiadás előtt komoly hibákat fedeztek fel a Microsoft Installer (MSI) 2.0-s kódrészben – ez felelős az alkalmazások telepítéséért –, amely az eredeti tervek szerint fontos része lett volna az SP3-nak. A gondot az okozza, hogy nem lehet egyszerűen csak kihagyni, és visszatérni a régebbi, 1.1-es változatra, mert az számos alkalmazás telepíthetőségét veszélyeztetné.

Coronából Windows Media 9 Series

A Microsoft bejelentette a Corona fejlesztési projekt címen futó digitális médiatechnológiájának nevét: Windows Media 9 Series. A termékkel a Microsoft az MPEG-4 szabványt kívánja háttérbe szorítani. A Corona alapú szoftverek első béta-verziója szeptember 4-én jelenik meg, így a társaság nem készül el időben ahhoz, hogy az elektronikai cégek még a karácsonyi szezon előtt beépítsék a technológia támogatását eszközeikbe. Ennek ellenére a Pioneer teljes Corona-támogatásáról biztosította a redmondi szoftveróriást. Már az is biztos, hogy a szórakoztatóelektronikai berendezéseiről is-

Microsoft J# .NET

A világ legnagyobb elképedésére Java fejlesztői környezetet készített a Microsoft a .NET platformhoz. A cég már többször jelezte, nem kíván több Java eszközt gyártani, és a Windows XP-ből kihagyott, csak külön letölthető Java-futtatómodul is arra engedett következtetni, hogy egyre inkább elhatárolódik a számára elég sok gondot okozó programnyelvtől. A J# (ejtsd: dzsáj sárp) megjelenését most azzal kommentálták, hogy segítséget szerettek volna nyújtani annak a 16 darab megmaradt Windows alapú Java-fejlesztőnek, akik éppen azt tervezik, hogy átváltsanak a .NET platform új programozási nyelvére, a C#-ra (ejtsd: szí sárp). Természetesen a J#-ban készült programok csak és kizárólag .NET környezetben futtathatók.

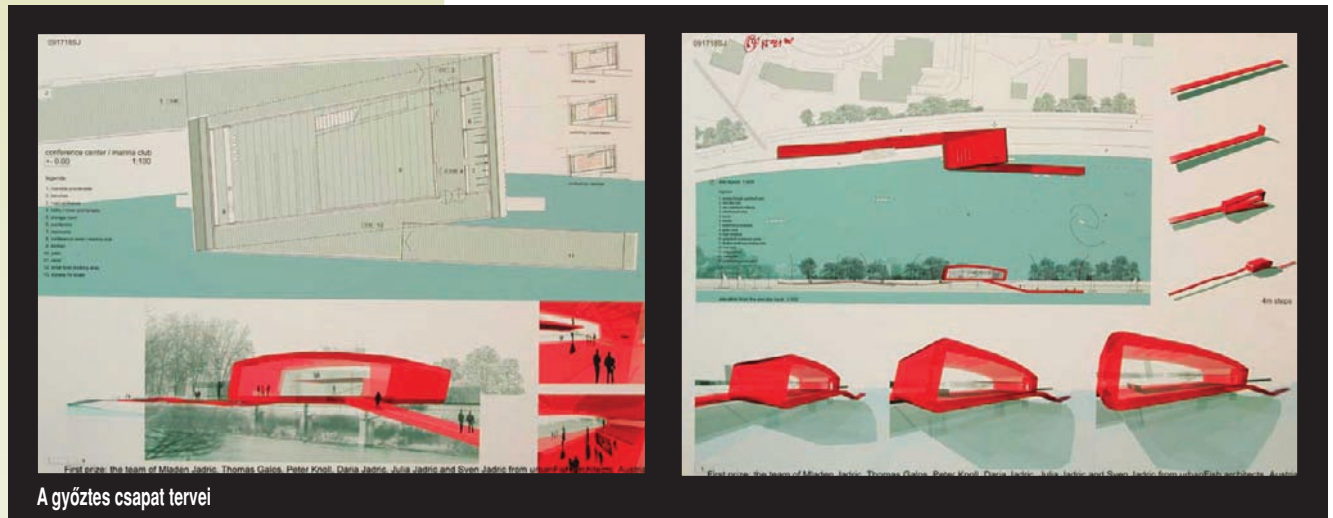
Első nyilvános Office 11-bemutató

Június végén a TechXNY kiállításon mutatta be először nyilvánosan új irodai programcsomagját a Microsoft. Konkrétumokról azonban vajmi keveset sikerült megtudni, mindössze az biztos, hogy a programcsomag a jövő esztendő

tatnak: az újdonságként bejelentett komolyabb XML-támogatás üres frázis, amelyet már mindkét korábbi verzió megjelenése előtt is elpuffogtattak. Hasonlóan kevés információ hangzott el a beépített online adattárolás lehetőségéről: ez várhatóan a SharePoint technológia továbbfejlesztéseként, a Dokumentumok mappa egyfajta online változataként valósulhat meg. Megosztotta a véleményeket az Outlook új, függőlegesen többfelé osztott felülete is. A fejlesztés még igen korai fázisban van, az első béta-verzió csak a nyár vége felé várható.

Itt az új ICQ

Megjelent a nagy népszerűségnek örvendő azonnali üzenőprogram új változata. A szoftver továbbfejlesztett funkciói közt szerepel a jobb tűzfalkezelés és az elektronikus szemét, a kéretlen reklámok („spam”) elleni ütőképesebb védelem. Említésre méltó fejlődésen ment keresztül továbbá az ICQphone szolgáltatás, amellyel immár minden felhasználónak lehetősége nyílik a valós IP alapú telefonálásra. Továbbfejlesztett keresési módszereinek köszönhetően már szö-



A győztes csapat tervei

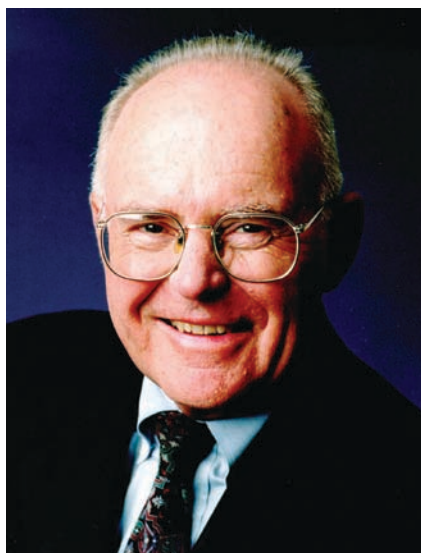
mert cég a közeljövőben adja ki első Digital Network Entertainment készülékét, amely internetes szolgáltatókon keresztül biztosít majd Windows Media 9 formátumú hang- és videóműsorokat a felhasználóknak.

közepénél kerülne a boltokba, ami megfelel a termékcsalád 24 éves megjelenési ciklusának. (Emlékeztetőül: az Office XP tavaly májusban, míg az Office 2000 épp két évvel korábban, 1999 májusában jelent meg.) Szakértők rámu-

vegre és kulcsszóra is lehet keresni. Mindezek ugyan már az ICQ korábbi verzióiban is benne voltak, ám az új változat elsősorban a korábban felmerült hibák javításait tartalmazza. Az ICQ 2002a Beta 3728 a <http://www.icq.com> címről tölthető le.

Duna feletti konferenciaközpont?

A Graphisoft nyilvánosságra hozta nemzetközi ötletpályázatának eredményét, ahol a pályázók feladata a cég új, Duna fölötti konferenciaközpontjának megtervezése volt, természetesen a Graphisoft a 3D-s modell alapú építészeti szoftverének, az ArchiCAD-nek a segítségével. A pályázatra 55 országból több mint 500 regisztráció és 230 pályamű érkezett, amelyet neves építészekből álló zsűri bírált el. A 30 ezer dolláros fődíjjal járó nyereményt az osztócsapat nyerte. Az ő terveik öltének majd



Gordon Moore korigálta törvényét

testet a cégről elnevezett parkban 2004-ig felépülő konferenciaközpontban.

Idejétmúlt Moore-törvény

Moore törvényeként vonult be a processzoripar történelmébe az a már többször is beigazolódott, 1965-ből származó jóslat, amely *Gordon Moore-nak*, az Intel társalapítójának a nevéhez kötődik. Ő mondta, hogy az egy lapkán található tranzisztorok száma minden második évben megduplázódik. A most 73 éves úr a közelmúltban békedíjat vehetett át az Egyesült Államok elnökétől. Moore a díjátadó ceremónián elmondta: némi korigálásra szorul több évtizedes törvénye, mert szerinte a félvezetőgyártás a jövőben már nem tud ilyen látványos eredményeket produkálni.

Moore törvénye azonban a korrekció ellenére még mindig a félvezetőgyártás igen erős motíváló eszköze lehet. Friss hír továbbá az Intel háza tájáról, hogy a cég július ötödikén az egymilliárdodik eladott PC-t ünnepelte. A vigasságból hazánk sem maradt ki, hisz a cég magyar-

országi leányvállalata az Intelaktív nap keretében lehetővé tette, hogy bárki kipróbálhassa az Intel termékeit. A Gartner Dataquest számításai szerint a következő egymilliárd PC sokkal gyorsabban gazdára találhat, mint az előző sorozat. 2007 és 2008 között a PC-iparág valószínűleg eléri a kétmilliárdos mérföldkövet, amihez a legnagyobb növekedési lehetőséget az olyan helyek feljövőben lévő tömegpiacai kínálják, mint Kína, Latin-Amerika, Kelet-Európa és India.

A BMW–Williams F1-csapat istállójából

Az utazócirkusz hamarosan hazánkban is tiszteletét teszi, nem árt hát tudni, hogy számítástechnikai szempontból miféle érdekességek történnek az istállók háza táján. Választásunk *Ralph Schumacher* és *Juan-Pablo Montoya* csapatának bemutatására esett. A tesztek és a versenyek alatt a versenyautón elhelyezett szenzorok létfontosságú adatait a csapat folyamatosan figyeli és elemzi. Valahányszor az autó áthalad a startvonalon, megkapják a legfrissebb telemetriai adatokat. A mérnökök ezekből az információkból láthatják, mit tett a versenyző a pálya egyes pontjain, illetve minden egyes kör után kiértékelhetik az autó teljesítményének minden momentumát.

A BMW–Williams F1 garázsában működő HP ProLiant szerverek mindegyike versenyenként körülbelül 700 megabájt adatot gyűjt. A kritikus adatok közé tartozik például a fogyasztás, a gumik kopása, a vezető teljesítménye és a motor hőmérséklete. Az adatokat a versenypályán elemzik, illetve ezzel párhuzamosan műholdas kapcsolaton keresztül elküldik a Williams F1 brit tervező- és műszaki, valamint a BMW müncheni technológiai központjába. A csapat különleges, gyors soros adatátviteli PC-kártyákkal felszerelt Compaq Evo noteszgépek révén juttatja el a versenyautó fedélzeti számítógépéről származó adatokat a szerverekre. Minden számítógép Windows NT operációs rendszerrel működik, és a BMW–Williams F1



Eredményességvizsgálat a számítógép segítségével

Kedves Olvasóink!

Köszönjük a több ezer kérdőívet, melyet visszajuttattak hozzánk, elősegítve ezzel a *PC World* munkáját. Ígéretünkhöz híven következzen a 40 szerencsés visszaküldő, akik MAGIX termékeket nyertek:

Név	Város	Irányítószám
MAGIX MUSIC MAKER G6 DELUXE		
Flachbart János	Kádárta	8411
Bocföldi Zsolt	Zalaegerszeg	8900
Varga Mihály	Budapest	1184
Engelthaler István	Budapest	1078
Járai József	Szeged	6723
Veress Csaba	Püspökladány	4150
Molnár-G. Attila	Budapest	1215
Sebők Attila	Gyöngyös	3200
Gyulai Vilmos	Debrecen	4030
Barta László	Kisújszállás	5310
MAGIX MUSIC STUDIO G6 DELUXE		
Bódi Gábor	Sárvár	9600
Nagy Zoltán	Győr	9024
Gábryel András	Budapest	1043
Ágoston Tibor	Budapest	1031
Horváth István	Érd	2030
Szabó Gábor	Rábaszentandrás	9316
Mannáth László	Mezőfalva	2422
Huszár József	Gyöngyös	3200
Dudás János	Mezőkövesd	3400
Mónos Gábor	Budapest	1085
MAGIX MUSIC MAKER G6		
Suba Gábor	Sajónémeti	3652
Sama László	Tápióság	2253
Pusztai József	Budapest	1117
Takács Ferenc	Hajdúszoboszló	4200
Musza István	Budapest	1041
Sárvári László	Nagykanizsa	8800
Dr. Dobszai Gyula	Mohács	7700
Fejes Ferenc	Kecskemét	6000
Révész Ferenc	Zirc	8420
Magyar Zoltán	Szentendre	2000
MAGIX MP3 MAKER GOLD		
Fehér Alexandra	Almásfüzitő	2931
Kizner József	Érd	2030
Bajnay Krisztián	Budapest	1037
Gombos Kálmán	Rádóckölked	9784
Gulyás Ferenc	Nagykanizsa	8800
Gacsai Lajos	Kunmadaras	5321
Prokesch László	Budapest	1192
Eigen Levente	Vác	2600
Görgei György	Budapest	1163
Bernáth Miklós	Pécs	7622

A nyereményeket postai úton juttatjuk el nyerteseinkhez.

központjában fejlesztett, a csapat egyedi igényeihez alakított telemetriai szoftvert futtat. A box falára a garázs fontos pontjain lapos monitorokat szereltek, így a csapat minden tagja áttekintheti a közösen gyűjtött és megosztott adatokat. Amikor az autó betér a boxutkába, és beáll a garázsba, vezetékes telefonvonalat csatlakoztatnak hozzá, és az addig gyűjtött összes adatot letöltik a kiszolgálókra. Ezek az adatok az egész garázsban hozzáférhetőek. A szerverek az új állományok letöltése után azonnal továbbküldik azokat az oxfordshire-i és müncheni mérnököknek.

Kevin Mitnick memoárjai

Kevin Mitnick, a hackerkirály megírta visszaemlékezéseit, amelyet kiadója októberben dob piacra. Művével a viharos múltú férfi nem kíván szépirodalmi babérokra törni. Csupán a veszélyeztetettek számára szeretne jó tanácsokkal szolgálni. *A megtévesztés művésze (The Art of Deception)* című kiadványában ugyanis egy fiktív főhős segítségével rámutat azokra a technikákra, amelyekkel a legegyszerűbb úton lehet jelszavakat vagy titkosítási kulcsokat kicsalni rendszeradminisztrátoroktól, illetve vállalati alkalmazottaktól. A könyvben lévő esetek azonban fiktívek, tehát ez nem a Mitnick-sztori, mindazonáltal a technikák kísértetiesen hasonlítanak az ál-



Ideális élettér Mitnick számára

tala alkalmazottakhoz. A történetek kitalált voltának hangsúlyozása azért is fontos, mert a bíróság ítélete szerint Mitnick nem húzhat hasznot korábbi stikljeiből, ellenkező esetben az ebből származó bevételei a megkárosított vállalatokhoz vándorolnának. A könyv megírása azonban nem csak emiatt volt nehézkes. Amiatt is, hogy a 2000 óta feltételes szabadlábon lévő csaló az ítélet értelmében 2003 elejéig nem használhat olyan eszközöket, amelyekkel elérhetné a világhálót. A könyv megírásának idejére azonban lehetőséget kapott arra, hogy kéziratát egy, az internetre rá nem kötött géppel pötyögje.

Hétéves a MODEM IDŐK

Június 12-én ünnepelte hetedik évfordulóját a MODEM IDŐK című rádióműsor, amely élőben csütörtökönként este tíz órától hallható

a Petőfi rádióban, de lapunk CD mellékletén visszamenőleg is meghallgatható. Bár a hetes szám nem kerek évforduló, a tiszavirág életű rádióműsorok idején ez valóságos matuzsálemi kornak számít. Az informatikai talkshow rendszeres jelenlétét az éterben rengeteg lelkes hallgató hálálja meg a legkülönfélébb módokon – mondta lapunknak *Szilágyi Árpád*, a MODEM IDŐK műsorvezetője, említést téve egy, a napokban készült zeneműről, amelyet egy önmagát DJ Modemként aposztrofáló hallgató készített a születésnap tiszteletére (<http://djmodem.uw.hu>). A dance stílusú szám *Mester Sándort*, a digimpro technika kifejlesztőjét is megindította, aki a dalt digitális improvizációban is elérhetővé tette a hallgatók számára. Hasonló, hallgatói kezdeményezés hatására jött létre a MODEM IDŐK Baráti Kör (<http://modemidokklub.on.hu>), amely nem hivatalos rajongói oldalként működik – fűzte hozzá *Szilágyi Árpád*.

IBM szuperszámítógépek az autópárhazban

Az Audi Ingoldstadban működő szerszámkészítő részlege egy nyolcprocesszoros, 1 terabájtos merevlemezzel és 16 gigabájt RAM-mal rendelkező, IBM eServer p690-es, Regatta nevű szervert vásárolt június végén, amellyel szimulálható a fémek viselkedése az autók részegységeinek előállításánál. Így gyorsabban elvégezhető a fémlamezok profiljának kialakításával kapcsolatos mérések. A szerszámkészítő részleg kivételesen magas minőségi kö-

vetelményeknek megfelelő gépek kialakítására szakosodott, s fejlesztési eredményeit a Volkswagen csoport többi leányvállalatával, a Volkswagennel, a Skodával, valamint a Seattal is megosztja. Hasonló IBM rendszert szerzett be a DaimlerChrysler sindelfingeni fejlesztőközpontja, a Mercedes Benz Technológiai Központ (MTC) is. A Mercedesnél az új számítógéppel folyadékszimulációs vizsgálatokat végeznek: modellezik a motorház hűtését, az autó termikus biztonságát és az utastér hőmérsékletének változásait.

E-mailezés, ész nélkül

Az ész nélküli e-mailezés évente több millió dollárjába kerül a vállalatoknak – állítja a Nyugat Ontarió-i egyetem felmérése. Az e-mailezés kapcsán felmerült fő kifogás, hogy visszafogja a munka termelékenységét, lévén, hogy a dolgozók az elektronikus levél gyors célba érése okán nemcsak a fontos, hanem a kevésbé fontos információkat is ezen az úton juttatják el munkatársaikhoz, akik ezáltal értékes munkaidejüknek egyre nagyobb hányadát töltik levélolvasással. A kutatáson részt vevők szerint az elmúlt két év során közel egy órával nőtt meg az az idő, ami a napi e-mailek elolvasásával jár. Ez nem meglepő – állítják a kutatók –, hisz az évek folyamán a levelek száma átlag 36-ról 48-ra emelkedett, amit a munkáltató súlyos dollármilliói bálnak.

Kedvezményes internet-hozzáférési csomagok

Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszter és az összes hazai távközlési társaság vezetői július 15-én aláírták a kedvezményes internet-hozzáférési csomagokról szóló megállapodásokat. Ennek értelmében a kormány és a szolgáltatók azonos nagyságrendű támogatással járulnak hozzá a kedvező internetelérési díjak kialakításához. Az új csomagok a hazai internetezők többségének használati szokásaihoz igazodnak, és kedvező hatást gyakorolhatnak az internet hazai elterjedésére. Az információs társadalom fejlődését szolgáló hosszú távú folyamat első lépéseként a kormány évi 3 milliárd forint összegű támogatással lehetővé teszi, hogy – a hazai „nettörténelemben” először – az ország egész területén egységes kedvezményekkel legyen elérhető a világháló. Az állami támogatás feltétele, hogy a megállapodásokat aláíró Matáv Rt., Vivendi Telecom Hungary, Hungarotel Rt., Emitel Távközlési Rt. és Monortel Rt. további, ugyanilyen mértékű kedvezményt adjon a tarifából. Így összesen mintegy 6 milliárd forinttal kevesebbet fizetnek az internetezők.

A szolgáltatók által egységesen biztosított díjcsomagokat azonos feltételekkel kínálják. A kezdő internetezőknek szóló, a délután 4 órától éjfélig tartó időszámban felhasználható havi 15 órás csomagban az internetelés telefondíja

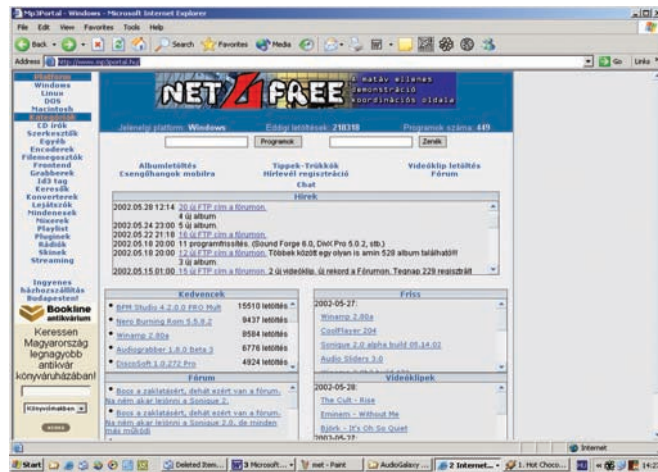


A p690-es Regatta szerver

bruttó 1550 Ft/hó (1,72 Ft/perc). A haladó internetezőknek ajánlott 40 órás csomagban az internetelérés telefondíja bruttó 4000 Ft/hó (1,66 Ft/perc). A 15 órás és a 40 órás internetes díj-csomagokból származó előfizetői bevételből a bevételmegosztásról szóló jogszabályok alapján az internetszolgáltatókat az átalánydíjas csomagok után járó 13 százalékos illeti meg. Az augusztus 1-jével megszűnő, eddig a Matáv Rt. által biztosított éjszakai 150 Ft-os kedvezményes tarifát új konstrukció váltja fel, amely a 15 és 40 órás csomagok előfizetőinek automatikusan jár: mindennap éjjel és reggel 7 óra között az internethívások díja bruttó 0,50 Ft/perc.

kellemetlenségek miatt elnézést kérünk olvasóinktól, de lapzártakor még szerkesztőségünk sem tudta, hogy a Record Express bejelentése nyomán a rendőrség a szerzői és szomszédos jogok megsértésére hivatkozva vizsgálatot kezdeményez az mp3portal.hu weboldal tulajdonosa ellen. A vizsgálat házkutatással vette kezdetét, majd az oldal bezárásával folytatódott. A portál üzemeltetője állítja: a honlapon nem helyezett el fájlokat, ott csupán egyéb, zenéket és szoftvereket tartalmazó weboldalakra mutató hivatkozásokra hívta fel a figyelmet. A rendőrségi jegyzőkönyv szerint azonban a tényállás a következő: „Az oldal üzemeltetője alaposan

gyanúsítható azzal, hogy az általa az interneten létrehozott és üzemeltetett www.mp3portal.hu weboldalon linkek segítségével közvetlenül olyan zenei anyagokat tett mindenki számára szabadon letölthetővé, amelyen a zeneművek szerzői jogvédelem alatt állnak. Ezáltal a fiatalember több kiadó sérelmére is vagyoni hátrányt okozott. A sértettek és a nekik okozott vagyoni hát-



Az egykor szebb napokat megélt MP3portal

A kialakított új csomagok révén a hatósági áras tarifához képest jelentősen, az éjszakai kedvezmény esetében 85 százalékkal, a 15 órás csomag esetén 47 százalékkal, míg a 40 órás csomag esetén 49 százalékkal csökken az internet-hozzáférés telefondíja.

Axelero-segítség a Magyar Hospice Alapítványnak

Az Axelero Internet ingyenes ADSL szolgáltatással segíti a Magyar Hospice Alapítványt, melynek célja a daganatos betegségben szenvedők életkörülményeinek javítása. A szervezet 1998 óta kiemelten közhasznú alapítványként működik, de állami támogatás hiányában a betegellátói munkát támogatóinak felajánlásaiból és a pályázati úton elnyert összegekből fedezi. A gyors fejlődésnek köszönhetően az alapítvány szerteágazó tevékenysége mellett konferenciákat és képzési programokat is szervez, így a hazai és nemzetközi kapcsolattartáshoz mára elengedhetetlenné vált az internetes levelezés használata.

Bezárták az mp3portal.hu-t

Lapunk múlt havi számának Netkukkoló rovatában az átfutási idő miatt még mint élő oldalról adtunk hírt a www.mp3portal.hu-ról, ám a webhely már június végén megszűnt. Az okozott

rány megállapítása folyamatban.” Amint többet is megtudunk a precedensértékű ügy végkimenetelével kapcsolatban, tájékoztatjuk olvasóinkat. A vizsgálat fejleményei azonban folyamatosan is nyomon követhetők a <http://mp3portal.uw.hu/> címen.

Stratégiai szövetségben a Portocom és a Kventa

A közepes, illetve nagyvállalatok teljes körű számítástechnikai hardver-szoftver igényeinek kiszolgálására lépett stratégiai szövetségre a hordozható számítógépek és a noteszgépes technológiára épülő eszközök specialistája, a Portocom Rt., valamint az asztali PC-k gyártását, szerverek forgalmazását és komplett irodai rendszerbe illesztését (rendszerintegrálást) végző Kventa Kft.

A két magyar számítástechnikai vállalat felismerte a megváltozott piaci igényeket, és ezennél komplex informatikai megoldásokat kínál a közép- és nagyvállalatok számára. A szövetségben mindkét cég megőrzi márkanevét és imázsát, ám a termékportfóliót az ügyfelek igényeinek megfelelően kiszélesítik. Az együttműködés biztosítja mindkét vállalat folyamatos növekedését, hiszen ezzel egy teljesen új piaci szegmensben, az IT megoldásszállítókkal versenyezhetnek. ■

Mustek MDC3000



KÉPEK A CD-NI

Főként lapolvasóiról ismert hazánkban a Mustek, emellett más PC-s multimédiás eszközöket is gyárt, valamennyi termékével a hobbi kategória kínálatát erősítve. Kamerái közül egyértelműen a legerősebb az MDC3000: 3,1 megapixelos felbontású képeket kínál interpolációval, a hardveres CCD-érzékelő 2,1 millió képpontot különböztet meg. Elég érzékeny tehát ahhoz, hogy jobb családi fotókat készítsünk vele, az 1600×1200 pixeles kép A/6-os méretben kinyomtatva is jó fotóhatást nyújthat. Kezelése egyszerű, automati-

nem fért bele a gép költségvetésébe. Négy ceruzaelemmel vagy akkumulátorral táplálható a készülék, adapter nem csatlakoztatható hozzá. Tizenhat megabájtos CompactFlash memóriakártyát adnak hozzá digitális film gyanánt, a képeket a CD-n mellékelt TWAIN felületen küldhetjük át a PC-re, USB csatlakozón. Webkameraként is működik a szerkenyű, nemcsak USB-s vonalon, beépített PAL/SECAM videokimenete révén közvetlenül televízióra is köthető. Képszerkesztéshez a Ulead PhotoExpresst kapjuk ajándékba, a program stílusa illik a kamera LCD képernyőjén követhető piktogramos, grafikus menürendszerhez. Kezdők valószínűleg hasznosnak találják a funkciók jobbára grafikai megjelenítését és a négyirányú navigációs „pöcköt”; tapasztaltabbak számára talán könnyebben kezelhető lenne egy többgombos felület – ízlés dolga. Hogy ne csak a levegőbe beszéljünk, és olvasóink minél hűbb képet kapjanak a készülék képvilágáról, lemez mellékletünkön néhány próbafelvételt is találhatnak.



kus élességállítással dolgozik a készülék, igazán csak a vaku üzemmód, az időzítő és – ha lakásban, irodában fotózunk – az expozíció állítandó, a fehéregyensúly automatán is egészen jól funkcionál.

Kétszeres digitális zoomra ad lehetőséget az MDC3000, hasznosabb, optikai megfelelője már

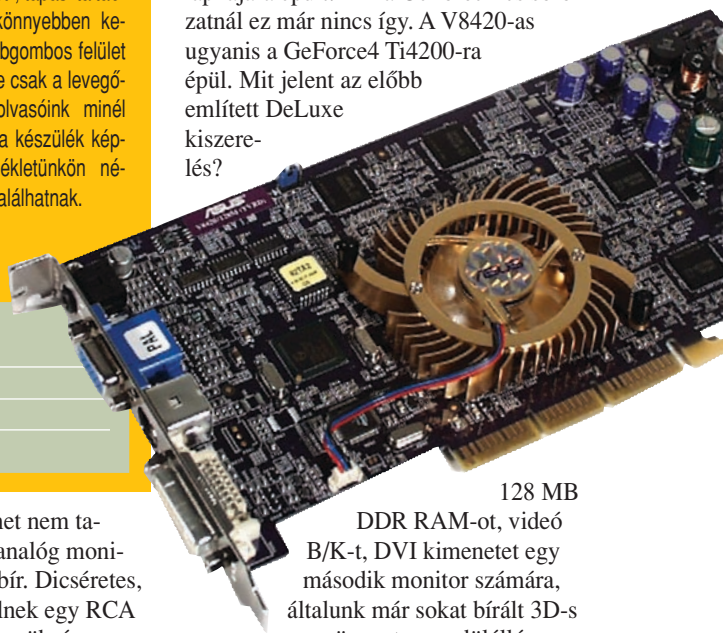
NÉVJEGY

Termék: Mustek MDC3000
 Forgalmazó: Ramiris Rt
 Ár: 74 875 Ft
 Web: <http://www.ramiris.hu>

Talán a legizgalmasabb az InterVideo WinDVD, DVD-lejátszó szoftvere, de említésre méltó a két teljes változatú játékprogram, a Serious Sam és a Motocross Mania is. A 64 MB DDR RAM-mal szerelt kártyán csak a GPU kapott hűtőbordát, amelyen egy csendes járatú ventilátor dolgozik.

ASUS V8420 DeLuxe

Egy hagyománnyal szakított az ASUS! Mind ez idáig minden „DeLuxe” keresztnévű videokártyájuk automatikusan az aktuális kínálat csúcscsintű grafikus lapkájára épült. Ám a GeForce4-es sorozatnál ez már nincs így. A V8420-as ugyanis a GeForce4 Ti4200-ra épül. Mit jelent az előbb említett DeLuxe kizsere-lés?



128 MB DDR RAM-ot, videó B/K-t, DVI kimenetet egy második monitor számára, általában már sokat bíralt 3D-s szemüveget, egyedülálló, a GPU hőmérsékletét és a ventilátor fordulatszámát felügyelő szolgáltatásokat, valamint tömegtelen mennyiségű szoftvert. Teljes értékű DVD-lejátszó (ASUS DVD2000), videoszerkesztő (InterVideo WinCoder/WinProducer) programot, valamint két játékot lelünk a dobozban, sok apró, hasznos kiegészítő programcska mellett. Tulajdonképpen akár azt is mondhatnánk, hogy a körítés a „szokásos”, hiszen ugyanezeket kapjuk minden DeLuxe ASUS kártya mellé.

NÉVJEGY

Termék: ASUS V8420 DeLuxe
 Forgalmazó: Pilot-Comp Kft.
 Ár: 81 875 Ft
 Web: <http://www.pilotcomp.hu>
<http://www.asus.com/vga/agpv8420/overview.htm>

Albatron MX440

Nemrégiben, még a Computex kapcsán tudósítottunk az Albatronról. Máris megérkezett tőlük az első termék, egy nVidia GeForce4 MX440 alapú videokártya formájában. Nagyon úgy tűnik, hogy az Albatron „biztonsági játékos”, termékével a felhasználók zömét célozza meg. Éppen ilyen az MX440 is.

Technikailag semmi extrémét nem találunk rajta, hiszen „csak” analóg monitor-, illetve tévékimenettel bír. Dicséretes, hogy ez utóbbihoz mellékelnek egy RCA videokábelt, illetve a hozzá szükséges S-Video–RCA átalakítót is. A mellékelt szoftverekre egyáltalán nem lehet panasz.

NÉVJEGY

Termék: Albatron MX440
 Forgalmazó: Mycom Kft.
 Ár: bevezetés alatt
 Web: <http://www.mycom.hu/>
http://www.albatron.com.tw/VGA_Card/MX440.php



Minolta DiALTA Di152p

Fénymásoló gépre emlékeztet leginkább a Minolta többfunkciós készüléke, de jóval több ennél. PC-s szemszögből azért érdekes, mert nemcsak párhuzamos porton,



NÉVJEGY

Termék: Minolta DiALTA Di152p
Forgalmazó: Minolta Magyarország Kft.
Ár: 461 250 Ft
Web: <http://www.minolta.hu>

hanem gyors Ethernet csatlakoztatáson keresztül is elérhető, munkacsoportos, monokróm A/3-as lézernyomatóként használható (PCL 5e- és PCL6-emulációval). Címezhető felbontása 600×600 dpi, egyúttal azonban pontonként 256 szürkeárnyalatban gazdagítja a képeket, grafikákat. Mind a másolás, mind a nyomtatás 15 lap/perc sebességgel történik (A/3-as nyomatokról tíz lap/perc). A Minolta PageScope szoftverrel hálózaton is nyomon követhető a készülék működése. Modulárisan bővíthető a Di152p további papírkazettákkal, automata eredetiadagolóval, szortírozóval, internetes fax lehetőséggel, e-mail szerver opcióval, a megfelelő modul beszerzésével hálózati dokumentumos lapolvasóként is működtethetjük. Ugyan nem sokunknak van

5in1 Tri Slot USB Reader/Writer

Manapság egyre többen használunk digitális eszközöket, legyen szó akár fényképezésről, videózásról vagy zenehallgatásról. Egyvalamiben azonos mind-egyik: az adatok, zenék, képek, filmek minden esetben valamilyen ideiglenes digitális adattárolóra kerülnek. Az adatmozgatás leghatékonyabb eszköze egy minden kártyát olvasó-író berendezés lehet. A Feiya egyik ilyen típusa az 5in1 Tri Slot USB Reader/Writer. Annyi bizonyos, hogy a modell nevén nem gondolkodtak túl sokat a fejlesztők: a név az összes lényeges paramétert elárulja. USB-n keresztül csatlakoztatható, ezáltal bármikor – akár működés közben is (Hot Swap) – rádughatjuk számítógépünkre. Három kártyabemenetet találunk rajta (Tri Slot), amelynek segítségével képes fogadni a négy legelterjedtebb memóriakártya-típust: CompactFlash, SmartMedia, SD Memory Card, MultiMedia Card. A három bemenet akár egyszerre is használható. Egy szó, mint száz: mindent tud, amire a digitális média szerelmeseinek szüksége lehet.

NÉVJEGY

Termék: 5in1 Tri Slot USB Reader/Writer
Forgalmazó: Basys Kft.
Ár: 10 825 Ft
Web: <http://www.basys.hu/>,
<http://www.feiya.com.tw/>



szükségünk egy ilyen készülék szolgáltatásaira még alapkiépítésben sem, ám – különös tekintettel az A/4-es oldalankénti nettó 2,50 Ft-os nyomtatási költségre –

már kisebb cégeknél is átbillen a gazdaságossági mutató a multifunkcionális hálózati készülékek javára.

Mustek gSmart mini2



KÉPEK A CD-N!

Kicsi, kék szállodai szappan, amelyből a lehető legkisebb lencse mered elő – elsőre ennyi látszik a Mustek miniatűrízálási projektjének legújabb termékéből, ennek ellenére 2,1 megapixeles képeket ígér a csomagolásán olvasható rövid jellemzés. Természetesen nem bírtuk ki, kipróbáltuk a szerkezetet, amely méreténél fogva eleve alkalmatlannak tűnt bármiéle képkészítésre. Kellemesen csalódtunk, lehet értékelhető fotókat készíteni a gSmart mini2 segítségével, még ha azok utólagosan – hajrá, Photoshop és társai! – némi színkorrekcióra is szorulnak, legalábbis beltéri felvételek esetén. Hogy olvasóink is kaphassanak némi ízelítőt a kis készülék képességeiből, lemez mellékletünkön több nyers mintaképet is találhatnak, kiegészítve egy, a kamera memóriájába rögzített AVI állománnyal (DIVX-re konvertálva).

Ahogy az a dobozon is olvasható, a 2,1 megapixeles felbontás interpolált, csupán 1,3 millió valódi képpontból indul ki. Természetesen ez egy alapvetően webkamerának méretezett eszköznél nem kevés, fényképezéshez még épp megfelelő lehet.

NÉVJEGY

Termék: Mustek gSmart mini2
Forgalmazó: Ramiris Rt.
Ár: 23 625 Ft
Web: <http://www.ramiris.hu>

Beépített telepeinek feltöltéséhez USB csatlakozást igényel – más aljzat nincs is rajta –, természetesen ezen zajlik a képek, a videó átjuttatása is a PC-be, ehhez a TWAIN meghajtóprogramot kell telepíteni. 16 MB beépített memóriájába 36 interpolált, 54 teljes méretű (1280×960) és 216 kisméretű felvétel fér el; mozgóképes felvételek is rögzíthetők 320×240 pixeles felbontásban és kilenc képmérettel másodpercenként. Tíz másodperces idő-



zítóval is rendelkezik. Műanyag talpat mellékelnek sima felületre vagy noteszgép felhajtott kijelzőjére való rögzítéshez. Webkameraként is használható, bekapcsoláskor szabványos windowsos képdigitalizáló eszközként jelenik meg a készülék; használható internetes képtelefonáláshoz, videó e-mailek rögzítéséhez. Barátságos ára és kis mérete okán várhatóan sokak zsebébe lopja majd be magát.

SiPix SC2300 Deluxe

2,1 megapixel felbontású készülékekből mind több jelenik meg a piacon, a SiPix modellje a családi fotóeszközök palettáját gazdagítja. Felbontása elég ahhoz, hogy kétszeres digitális



nagyítással (zoom) lássák el, sajnos optikai közelítésre nem képes. 1,8 hüvelykes színes LCD kijelzőn ellenőrizhetjük a felvételeket, ami nagyobb az ebben az árkategóriában megszokottnál. Mód van tápegység csatlakoztatására is, bár ezt a gyártó nem adja hozzá. A készülék alját lehajtva válnak hozzáférhetővé az elemek – négy AA tartós elemet igényel, ezt mellékelik is – és a SmartMedia memóriakártya-foglalat, ebből 16 MB-osat mellékel

a gyártó. Célserű a hozzá csomagolt USB kábelben, a CD-ről telepíthető TWAIN meghajtóprogrammal letölteni a képeket, mert kártyacsere után újra be kell állítanunk időt, dátumot. Fotófeldolgozáshoz az ArcSoft PhotoImpressionjét szállítják, a kezdőknek is szánt szoftverrel retusálhatunk, különleges hatásokat engedhetünk a fotóra, és mókás fejkicserélős sablonok is a rendelkezésünkre állnak. Autofókuszos, makró üzemmódos, automatikus optika teszi könnyen kezelhetővé a gépet, beépített vakuja manuálisan és automatikusan is kapcsolható, ismeri a „piros szem” üzemmódot. Sorozatlövésekre is alkalmas a készülék, három képminőség állítható be, az optikai kereső mellett az LCD is használható célszóra. Kültérben vaku nélkül, beltérben vakuval jó képek készíthetők a készülékkel, amelyek akár normál fotóméretben való kinyomtatásra is megfelelőek.

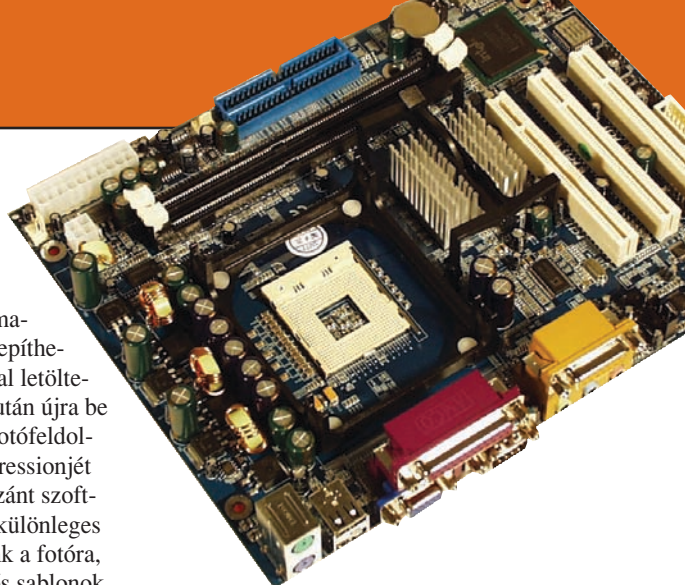
NÉVJEGY

Termék: SiPix SC2300 Deluxe

Forgalmazó: AT-Comp

Ár: 57 000 Ft

Web: <http://www.atcomp.hu>



TomatoBoard P845GL

Az alacsony árú alaplapjairól ismert Zida piacra dobta az Intel új P845GL lapkakészletével szerelt lapját. Ezt a terméket kifejezetten irodai számítógépek piacára szánták, ugyanis ezen a területen sokkal fontosabb szempont a számítógép mérete az íróasztalon, mint hogy például hány PCI kártyát képes fogadni. A koncepció érthető: egy irodai gépet nem szoktak gyakran bővíteni, tehát nincsen szükség PCI foglalatok garmadájáról sem. Az Intel integrált grafikus megoldása és az AC97 hangvezérlő bőségesen kiszolgálja a mindennapi feladatokat. Ezek után csupán egy hálózati kártyát kell csatlakoztatni, hogy egy komplett, munkára kész irodai munkaállomást kapjunk. A Micro ATX szabványú alaplap rendkívül apró. A bővítőhelyek szűköségén kívül több kompromisszummal nem jár a kis méret, ugyanis akár két gigabájtig is bővíthetjük PC2100 DDR RAM modulok segítségével a memóriáját, és az USB eszközök csatlakoztatásával sem lesz gondunk, hiszen hat 2.0-s szabványú aljzat közül választhatunk.

NÉVJEGY

Termék: TomatoBoard P845GL

Forgalmazó: Interboard Hungary Rt.

Ár: 39 490 Ft

Web: <http://www.interboard.hu/>, <http://www.zida.com/>

Snazzi III AV.DV

Minden szóba jöhető forráshoz (VHS, SVHS, Video8, Hi8 és DV rendszerekhez) kínál csatlakozási lehetőséget a házi videófilmek archiválására, szerkesztésére kifejlesztett, PCI bővítő kártyás készülék. A hátlapon S-Video bemenetet, RCA (kompozit) bemenetet, 3,5-ös jack hangbemenetet és két 1394/FireWire csatlakozást helyeztek el, amelyek mögött hardveres kódolólapka várja a tömörítésváltozó; a sávszélességigény, azaz a minőség 10 Mbps-ig állítható. Jó minőségű, változó bitarányú MPEG-1, MPEG-2 formátumban rögzíti merevlemezre az anyagokat, DV bemenetéről is képes előállítani valós időben DVD-kompatibilis MPEG-2 állományt, ekkor azonban a PC processzorának az erejét használja fel. VCD, SVCD vagy DVD korongok készíthetők, „e-mail” üzeneteket is gyártunk a mellékelt Ulead Video Studio 5.0 segítségével. DVD-menü készítéséhez a Sonic MyDVD használható, rögzítéshez a Movie Mill és a Snazzi DV Studio áll rendelkezésünkre. A célból, hogy a kész DVD korongokat ellenőrizhessük, a



Snazzi DVD

(a PowerDVD 4.0 XP háziasított változata) is megtalálható a telepítőlemezen. Főleg rögzítésre alkalmas a csomag, analóg és DV forrásból egyaránt jól dolgozik, rendszeresen kiszolgálja az otthoni igényeket.

NÉVJEGY

Termék: Snazzi III AV.DV

Forgalmazó: AT-Comp

Ár: 92 750 Ft

Web: <http://www.foldertrade.hu>

Toshiba Combo SD-R1202

Az adattároló technológiák egyik fő fejlesztőjeként és háttértárgyártóként ismert cég kombinált meghajtója kizárólagos uralomra törekszik PC-nken belül. Egymagá-



ban látja el a DVD-olvasó és CD-újríró feladatait, olyan paraméterekkel, amelyek a mindennapos használat során a legtöbb felhasználó igényeit kielégítik. Tizenkétszeres sebességgel olvassa DVD lemezeinket, elboldogul a nagy kapacitású korongok frott változataival, beleértve a DVD+R és DVD+RW korongokat is. Hogy legyen mivel lejátszani a filmeket, az InterVideo WinDVD-jét is mellékelik a csomagban. CD-olvasáskor negyvenszeres tempóban dolgozik. CD-R és CD-RW korongok írására alkalmas a készülék, előbbi esetében 16-szoros tempóban rögzít, az újrírható hordozókat tízszeres sebességgel kezeli. 706 MB-os tesztanyagunkkal 5 perc 11 másodperc alatt készült el. Meglepetés, hogy nem a megszokott szoftverek közül kerül ki a CD-író program, hanem a saját fejlesztésű Toshiba InstantCD/DVD szoftverrel kedveskedik a gyártó. A program minden szükséges modullal, funkcióval rendelkezik: írás, UDF (hajlékonylemez jellegű) használat, audio-, videolemezek, biztonságimásolat-készítés stb. Egy-egy üres CD-R és CD-RW korongot is találunk a csomagolásban, így a készülék azonnal használatba is vehető, minden vonalon.

NÉVJEGY

Termék: Toshiba Combo SD-R1202

Forgalmazó: Napfény Kft.

Ár: 39 990 Ft

Web: <http://www.multimedia.hu>

Billintonon ujjlenyomat-azonosító

A PCMCIA formátumú (illetve mostanában inkább PC Cardként emlegetett) kártyát leginkább noteszgépek tulajdonosai használhatják azonosításra, adatok védelmére. Telepítése pofonegyszerű, a mellékelt Omnipass szoftver Windows XP alatt is működik. Miután beállítottuk, hogy melyik felhasználó jelszavaihoz rendelünk ujjlenyomat-azonosítást, meg kell tanulatnunk az illető ujjbegyének tulajdonságait a szoftverrel. (Ez ugyan nem ment olyan egyszerűen, mint először gondoltuk, de azután rájöttünk a dolog

nyitjára. Olyan ujjfelületet kell keresnünk, amely kétségtelenül azonosít bennünket: ez leginkább az ujjbegy közepe.) Mindezek után a felhasználói azonosítás már ujjlenyomat-beolvasással is történhet. Ráhelyezük ujjunkat az apró leolvasóra, majd egy másodpercig tartó felismerés után a Windows elindul. Az eszköz nemcsak rend-



szerindításhoz alkalmas, hanem állományok, könyvtárak titkosítására, jelszavak tárolására is.

NÉVJEGY

Billintonon FingerPrint Security System

Forgalmazó: Basys Kft.

Ár: 46 990 Ft

Web: <http://www.basys.hu/billinton01.htm>

Toshiba Satellite Pro 6100

Feltűnően lapos és könnyű, ránézésre elegáns, normál méretű noteszgépről van szó. Belül 1,6 GHz-es mobil Pentium 4 „dobog”, bőségesen elegendő, 256 MB DDR RAM memóriával és egy GeForce4 alapú grafikus kártyával. Adataink őrzéséről egy 20 gigabájtos IBM merevlemez gondoskodik, a beépített DVD-ROM nyolcszorosan olvassa a DVD-eket, 24-szeresen a CD-eket. A 15 hüvelykes aktív mátrixos megjelenítő maximális felbontása 1024×768 képpont, ami a méretnek teljesen megfelelő, de kisebb problémaként vetődött fel, hogy a noteszgép folyton azt hitte, több megjelenítő is rá van dugva, nem kevésbé összezavarva a Windows idevágó beállítópaneljeit. Kellems meglepetés volt ugyanakkor a sarkokba szerelt két mini hangszóró teljesítménye és hangzása. A noteszgépen nincs érintőpad, az egeret csak a billentyűk közé illesztett AccuPoint II nevű pöcök helyettesíti, az ezekhez tartozó gombok kellően nagyok, könnyen elérhetők. A billentyűzet külön érdekessége, hogy míg első ránézésre amerikai szabványú 101 gombosnak tűnik (erre utal a „csak Enter”), nem hiányzik róla a hosszú í; lent üldögél, közvetlenül a szóköz mellett, így a megfelelő billentyűzetkiosztás telepítésével teljes értékű magyar billentyűzetet használhatunk. Ami az aljzatokat illeti, minden fontosabb csatlakozó megtalálható rajta,

amire szükségünk lehet, beleértve az infraportot, a PCMCIA kártyaöblöket, a beépített modem és hálózati kártya



aljzatait, az USB-t stb. Külön extraként említhető az SD-kártyaolvasó, valamint a beépített vezeték nélküli hálózat támogatása, beleértve a Bluetooth technológiát is. A Satellite Pro előre telepített, választható Windows 2000-rel és XP-vel érkezett. Kellems megjelenése és lenyűgöző internetes támogatása nagyon jó benyomást tett ránk.

NÉVJEGY

Termék: Toshiba Satellite Pro 6100

Forgalmazó: EMJ Hungary Kft.

Ár: 624 875 Ft

Web: <http://www.toshiba.com>

<http://www.emj.hu>

Portocom MultiStand LCD PC

Az LCD PC-k új generációjának első tagját a belvárosi Portocom Business Center megnyitóján mutatta be a cég. A Portocom MultiStand LCD PC megemelt teljesítménnyel, 1,6 GHz-es, 2,4 GHz-ig bővíthető Intel Pentium 4 processzorral, 256–1000 MB RDRAM-mal, 60 GB-os asztali winchesterrel, 64 MB DDR SGRAM video memóriával, négyszeres AGP-vel, igény szerinti optikai meghajtókkal – CD, CD-RW, DVD ROM vagy combo drive – rendelhető. A számítógép a Portocom tesztlaborjának eredményei szerint felveszi a versenyt a jobb asztali PC-kel, ezért a szakemberek különösen



a nagy teljesítményigényű alkalmazások felhasználóinak, grafikusoknak, tervezőmérnököknek, valamint a 3D-s alkalmazások felhasználóinak ajánlják. Erre a felhasználási területre már csak azért is tökéletes választás a MultiStand LCD PC, mert a 17 hüvelykes kijelző – amely az asztali gépek 19 colos monitorjának felel meg – a tervezéshez igényelt nagy képernyőfelülettel áll rendelkezésre. Ez a kép teljesen sík, nem sugároz ki káros elektronnyalábot, ezáltal megkíméli a szemet, s a képernyő előtt töltött idő is rövidebbnek tűnik majd! Portok tekintetében nagyon jól felszerelt modell, hiszen RCA S/PDIF és RCA videobemenete (külső tévétunerhez), valamint négy USB portja is van. A hagyományosnak számító PS/2-es egér és billentyű helyett viszont USB-s, infrás vagy rádiós egér és billentyűzet csatlakoztatható hozzá, amivel akár a számítógéptől 20 méterre állva is vihetünk be adatokat a gépbe. Érdekesség, hogy a CD/CD-RW/DVD fiók a talpba került, sőt meg is ketőződött, így például CD-k másolására közvetlenül (merevlemezre írás nélkül) alkalmas az LCD PC.

NÉVJEGY

Termék: Portocom MultiStand LCD PC

Forgalmazó: Portocom Rt.

Ár: 661 250 Ft (alapkészülék)

Web: <http://www.portocom.hu>

Antec LED Fan Blue



A funkcionalitás mellett egyre többen próbálják megfogni a vevőket a mai divatnak megfelelő extrémebb külsővel. A legfrissebb „párizsi” divat szerint az unalmas, szürke PC-eket mindenféle világító dologgal felszerelve kell „vadabbá” tennünk. Ha tehát már sikerült beszerezni egy átlátszó plexifalú házat, akkor már csak a beltéri világításról kell gondoskodnunk. Ilyen eszköz lehet például a világító ventilátor, melyből most egy „azonosítatlan forgó objektum” járt nálunk, amit sikerült is lencsevégre kapnunk. A percnként 2500-at forgó

hagyományos tápventilátor csendes üzemű, és roppant mutatós: a ventilátor átlátszó peremén elhelyezett három kék LED világítja meg a forgó lapátokat, sejtelmes kék fényt árasztva gépünkéből. Természetesen ugyanúgy szerelhető, mint hagyományos társai.

NÉVJEGY

Termék: Antec LED Fan Blue

Forgalmazó: Senerit Kft.

Ár: 4750 Ft

Web: <http://www.senerit.hu/>

40 fok árnyékban

PROCESSZOR- HŰTŐK



Beköszöntött a nyár, odakint ragyogó napsütés. Ilyenkor az ember, ha tehetné, legszívesebben egy vízpart mellett töltené megérdemelt vakációját. De nem csak nekünk esik jól a hűsülés; ekkora melegben kell csak igazán beszerezni számítógépünkbe „házi klímát”. Ebből az apropóból nyolc gyártó 32 processzorhűtőjét izzasztottuk meg.

Előzetesként elmondanánk, hogy lényegében mindegyik hűtő jól szerepelt, végezte a dolgát: munkahőmérsékleten tartotta a processzort. Itt ugyebár véget is érhetne a cikk, ugyanis felmerülhet a kérdés: „Mindegyik jó nagy, ez is hűt, meg az is. Nem teljesen mindegy, melyiket veszem?” A teszt tanúsága szerint nem.

Fontos, hogy az adott processzorhűtőnél mekkora hűtési tartalék marad, megkönynyítve a későbbi fejlesztést, vagy elkerülve egy-egy extrém helyzet (például elromlik az irodában a légkondicionáló) okozta kellemetlenséget. Valamint az sem mellékes, hogy mekkora zajjal jár a működése, s milyen „extra” szolgáltatásokat tartogat:

az egyik például sípol, ha leáll a ventilátor, egy másik pedig az aktuális hőfokokhoz igazítja a ventilátor fordulatszámát.

Szellőt vagy hurrikánt?

Az első dolog, amelyet figyelembe kell vennünk a megfelelő hűtő kiválasztásánál: mire és milyen környezetben fogjuk hasz-

nálni a számítógépet. Ezek alapján eldönthetjük, hogy szükségünk lesz-e extrém hűtési teljesítményre, vagy bőven megteszi egy átlagos teljesítményű, halkabb vagy olcsóbb megoldás. Éppen ezért tesztünk palettáján mindenki megtalálhatja a számára ideális hűtőket,



Titan TTC-D3TB

a hét-köznapitól az extravagán-sig. A teszt során tartózkodtunk az átlagember számára lényegtelen és érthetetlen adatok dömpingszerű áradatától, azt a két dolgot vizsgáltuk, amellyel közvetlenül találkozunk: hány fokot tartotta a processzort, és mindezt milyen hangosan tette. A mai igényeknek megfelelően két konfigurációt állítottunk össze. Elsőként egy AMD XP 1600+ processzort kínoztunk, ám hogy megnehezítsük a hűtők dolgát, a processzort 1575 megahertzen hajtottuk, ami megfelel egy XP 1900+ processzor sebességének. Az erő másik oldalát egy 2,4 gigahertzen ketyegő Intel Pentium 4 processzor képviselte. Mindkét esetben az alaplap az asztalon pihent, ezért a mérési eredmények alacsonyabbak lettek, mint zárt számítógépház esetében, de mivel az összes ventilátort ugyanazon kondíciók mellett vizsgáltuk, így az össz-eredményt ez nem befolyásolta.

AMD-kemence

Socket A-s tesztgépünk egy Abit KG7 alapú, 512 megabájt DDR 266-os memóriával felszerelt masina volt, egy 1575 megahertzen járatott XP 1600+ processzorral mint hőforrással. A hőmérséklet-érzékelő a processzor foglalatának közepén helyezkedett el, közvetlenül a mag alatt. Ezt az értéket, valamint a ventilátor fordulatszámát a Hardware Monitor program segítségével mértük. Két állapotban mértük a hőmérsékletet: előbb nyugalmi állapotban, ami azt jelentette, hogy a gép bekapcsolását követően addig vártunk, amíg a processzor hőmérséklete öt perc után sem változott. A másik vizsgált állapot a processzor

százszázalékos leterheltsége volt, amit úgy értünk el, hogy két egymással párhuzamosan futó VirtualDub program segítségével folyamatosan tömörítettünk nagyméretű AVI videoállományokat DIVX 5.2 eljárással.

Titan TTC-D3TB

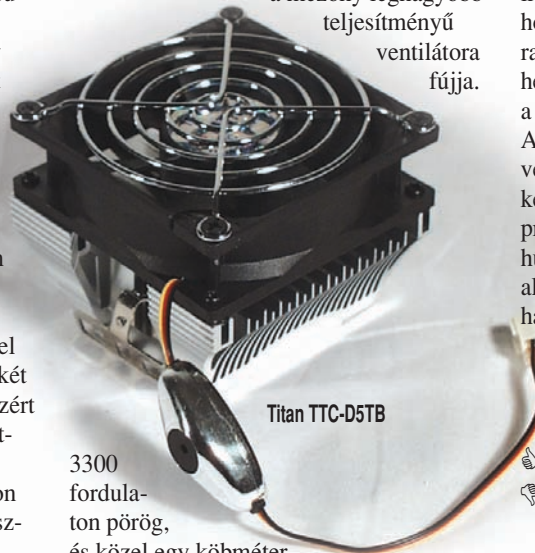
Első alanyunk a Titan legszerényebb szereplője. Átlagos alumínium hűtőbordával szerelt hűtő, a légáramlást egy 4500 fordulatú, halk hűtő végzi. Teljesítménye közepeszerűnek mondható, amiért leginkább a borda nem túl nagy mérete, valamint a légkeverő gyengéske teljesítménye a felelős. Szerelni csak szerszámmal lehet. Összességében egy olcsó, átlagos hűtő.

PRÓ: alacsony ár, halk működés

KONTRA: gyenge ventilátor, szerszámos szerelés

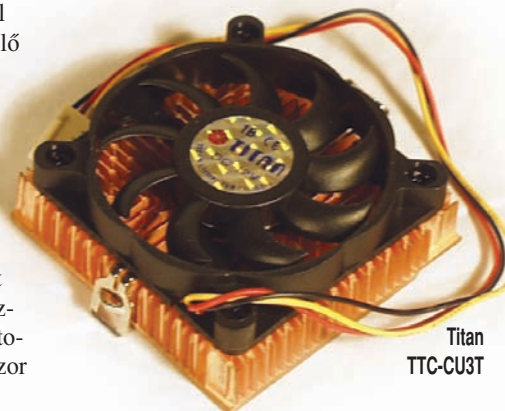
Titan TTC-D5TB

Ez a Titan hűtő már sokkal meggyőzőbb külsejű, és teljesítményében is jócskán felülmúlja elődjét. A tekintélyes hűtőbordát a mezőny legnagyobb teljesítményű ventilátora fújja.

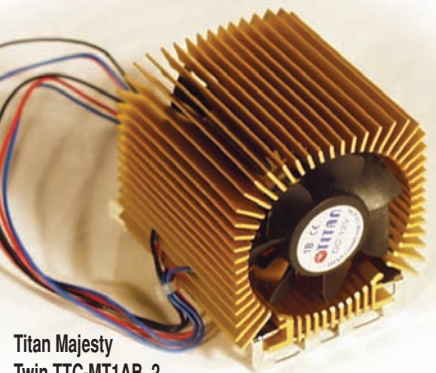


Titan TTC-D5TB

3300 fordulaton pörög, és közel egy köbméter levegőt járat meg percenként, ami több, mint a hétezen pörgő, éktelen hangú „porszívóké”. További érdekessége, hogy találunk rajta egy csipogót, ami akkor jelez, ha a ventilátor valamilyen okból leáll,



Titan TTC-CU3T



Titan Majesty Twin TTC-MT1AB-2

vagy a kritikus érték alá esik fordulatszám. Ideális választás nagy teljesítményű asztali rendszerekhez.

PRÓ: halk üzem, kiváló teljesítményű ventilátor

KONTRA: szerszámos szerelés

Titan Majesty Twin TTC-MT1AB-2

A Titan üdvöskéje nagyon érdekes külsejű, duplavitilátoros hűtő. Engem speciel egy sündiszőra emlékeztet, ugyanis a bordák sugárszerűen állnak, a szélrózsa minden irányába mutató. Rögtön azzal kezdeném, hogy teljesítménye messze elmaradt a várakozásainktól, ugyanis két ventilátor ide, hengerborda oda, a mért érték bizony a középmezőny aljára volt csak elegendő. A probléma abban keresendő, hogy a bőven ötezer fölött forgó ventilátorok percenként csupán 0,6 m³ körüli levegőszállítást produkálnak, ami nem elégséges a borda hűtéséhez. Öröm az ürömben, hogy legalább a processzor környékét és még a felhasználót is kiválóan hűti, a ventilátorok függőleges pozíciójából adódóan. Szerelése sok macerával jár, ugyanis a kapocs fix vége beakadhat a bordába.

PRÓ: extravagáns megjelenés, hűti a környezetét is

KONTRA: nehézkes szerelés, gyenge teljesítmény két ventilátorhoz

Titan TTC-CU3T

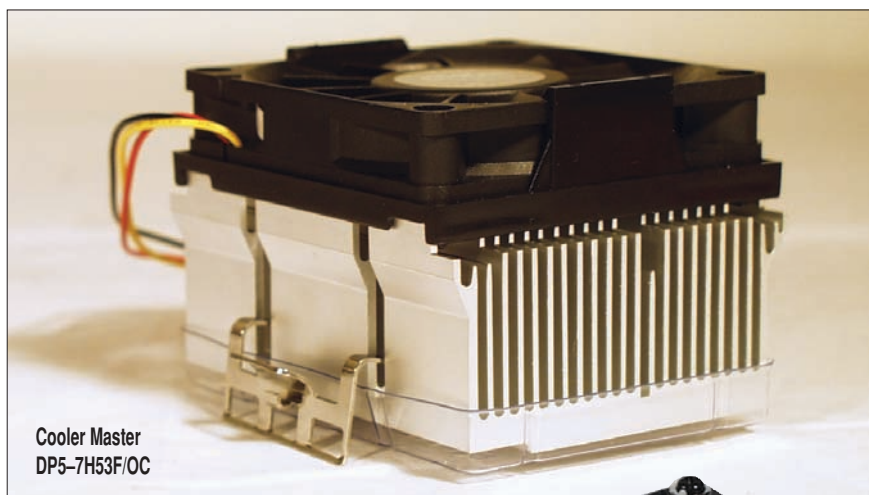
Ez a hűtő a „rezesbanda” legkisebb tagja. Az alacsony hűtőborda miatt leginkább vékony (Slim) házakra vagy 1U/2U szerverekbe szánták. Nagyon kíváncsi voltam a teljesítményére, és azt kell mondanom, meglepődtem, ugyanis a processzor hőmérséklete meghaladta a 62 Celsius-fokot! Igaz, hogy 1600+ processzorokhoz ajánlják, ami azt jelenti, hogy azoknak „csupán” 58 fokig emelkedik a hőmérséklete. Ilyen magas hőmérsékleten nem üzemel megbízhatóan a processzor, úgyhogy leginkább alacsonyabb teljesítményű gépekhez ajánlható.

PRÓ: kis méret

KONTRA: gyenge teljesítmény

Cooler Master DP5-7H53F/OC

Következik a Cooler Master csapattól a DP5-7H53F. Egyetlen bajunk volt csak a gyártó termékeivel: lehetetlenség meg-



Cooler Master DP5-7H53F/OC

jegyezni a nevüket. Amikor a gyári adatokat kerestük a gyártó honlapján, és gyanútlanul a „Termékek” gombra kattintottunk, egy kétoldalas kódlista tárult elélnk, ahol Enigma kódtörő nélkül esélytelen volt eligazodni. De félre a tréfával, a Cooler Master termékei kiváló minőségűek. Ez a típus is az egyik legerősebb ventilátorral van felszerelve. Talán a hűtőborda lehetett volna egy kicsit nagyobb, de még így is bőven az optimális üzemhőmérsékleten tartotta a processzort. Ez is csak szerszámmal szerelhető, a borda három karommal stabilan kapaszkodik a foglalathoz. Kapható hővezérlős változatban is, amelynél a ventilátor sebessége a hőmérséklet függvényében változik. Kiegyensúlyozott asztali géphez, kisebb szerverekhez ajánlott.

- 👉 **PRÓ:** erős ventilátor, hárompontos csatlakozás
- 👉 **KONTRA:** szerszámosszerű szerelés

Cooler Master HCC-002

Ez a típus a Cooler Master speciális hűtői közé tartozik, ezt sugallja a csomagolás is, ugyanis ezeket a hűtőket külön átlátszó

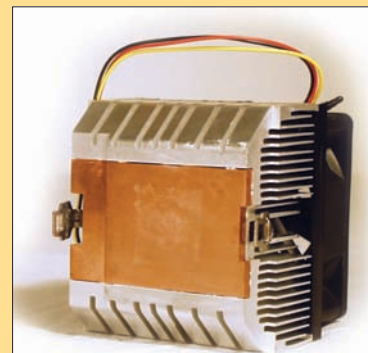


Cooler Master HCC-002

műanyagba csomagolják, tipikusan kirakati terméknek szánva őket. Rézbordájával és 7800 mért fordulatu ventilátorával a HCC-002 a Cooler Master nagyvágyújának számít, tipikusan tuningra tervezték, amit a teljesítménye is mutat, hiszen

„Rezesborda”

A hűtés hatékonyságának növelése érdekében a gyártók már szinte mindent kipróbáltak: erősebb ventilátorok mellett a homogén alumíniumbordákat felváltották a tiszta réz hűtőbordákkal. Mivel ezek a rézbordák nagyon nehezek, s mellesleg igen drágák is, többen az alumíniumbordákkal kísérleteztek tovább. A legígéretesebb eredményt a két anyag megfelelő kombinációja adta: a rézalapú alumínium hűtőbordák bizonyultak a leghatékonyabbnak.



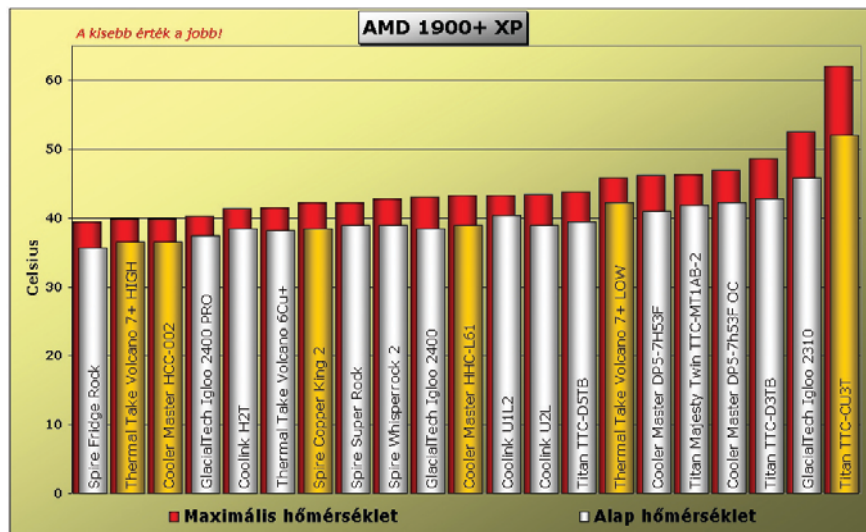
Az anyagválasztás mellett a bordák okos tervezésével is növelni tudták a teljesítményt. (Például a hűtőbordán egymás után felváltva elhelyezett hosszabb-rövidebb bordák – a Gla-



cialTech bordája is mutatja – elősegítik, hogy a ventilátor által fűjt levegő jobban elérje a borda alapját, ezáltal növelve a hűtés hatásfokát.) A másik nem elhanyagolható szempont, hogy mivel a rézbordák leginkább speciális igényeket hivatottak kielégíteni (ezt jelzi kissé borsos árak is), ezért tesztünkben is külön említjük őket az alumínium hűtőbordáktól.

az igencsak túlhűzött processzort csúcscsapatra is negyven fok alatt tartotta! Ekkora teljesítménynek természetesen ára van, ez a hűtő ugyanis nem nevezhető éppen halknak. Ugyanakkor ezeket a Cooler Master hűtőket volt a legkönnyebb fel-, illetve leszerelni. Iskolapélda lehetne a többi gyártó számára! Nagy teljesítményű szerverekbe, valamint ha a teljesítmény érdekében el tudunk tekinteni a nagy zajtól, akár csúcsteljesítményű asztali gépekbe is ajánlott.

- 👉 **PRÓ:** csúcsteljesítmény, könnyű szerelhetőség
- 👉 **KONTRA:** magas zajszint, magas ár, nehéz



Cooler Master HHC-L61

Elérkeztünk tesztünk egyik legérdekesebb versenyzőjéhez. Ezt a típust leginkább a rézbordáján kialakított két hőelvezető csővecske teszi izgalmassá, amely felvezeti a hőmérsékletet a borda alapjától a ventilátor alá. Az alapkoncepció az volt, hogy mivel a levegő köztudottan igen rossz hővezető, ezért hatékonyabb, ha a meleget



Cooler Master HHC-L61



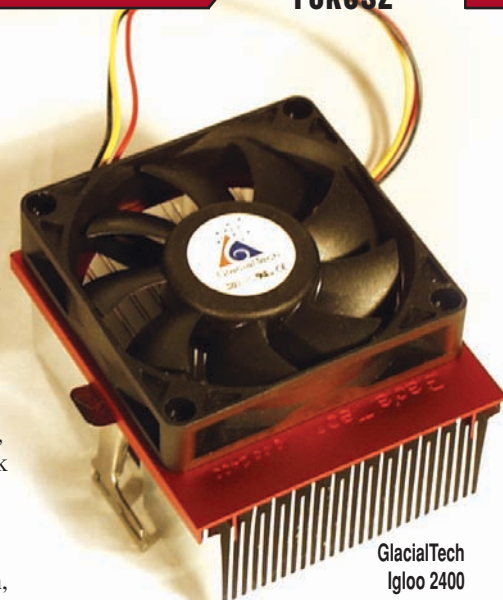
rézcsöveken vezetik el. A hatékonyság növelése érdekében a csövek üregek, de nem üresek! Egy jó hővezető por található bennük, amelynek segítségével a meleg levegő gyorsabban elvezetődik a ventilátor alá. Ezek a csövek közel három Celsius-fokot számítanak, ugyanis a csövek eltávolítása után ennyivel magasabb hőmérsékletet mértünk ugyanolyan terhelés és körülmények mellett. Szerelését tekintve szerencsére ugyanazt az egyszerű rögzítési technikát alkalmazták, mint a másik speciális hűtőnél. Ez is kiváló teljesítményű, ám lényegesen halkabb, 3000-es fordulatszámú ventilátor található rajta. Bátran ajánlható igényes, nagy teljesítményű asztali gépekhez és szerverekhez egyaránt.

- 👍 **PRÓ:** halk, nagyon jó teljesítmény, könnyű szerelhetőség
- 👎 **KONTRA:** magas ár

GlacialTech Igloo 2310

A GlacialTech nagyon attraktív hűtőkkel lepett meg minket. A különböző színű eloxált ventilátorszoknyák mellett az is feltűnt, hogy a processzormaghoz képest a ventilátort nem középen, a processzor fölött, hanem a borda széle felé helyezték el. Ennek oka a következő: a legtöbb esetben a ventilátor középen, a processzor fölött helyezkedik el; a ventilátor közepén van egy bizonyos holt tér, ahol a motor

található, ezért oda, vagyis pontosan a processzor közepére, ahol a mag van, és ami a leginkább melegszik, nem jut kellő mennyiségű levegő, magyarul csökken a hűtés hatásfoka. Felismerve ezt, a GlacialTech tudatosan a borda szélére pozicionálta ventilátorát. Így lehetséges, hogy a tisztán alumíniumbordákkal szerelt hűtők közül a GlacialTech hűtői bizonyultak a leghatékonyabbaknak. Az Igloo 2310 a legkisebb modell, teljesítménye közepesnek mondható, de ha nem akarunk tuningolni, és fontosabb az, hogy gépünk csendben operáljon, akkor optimális választás.



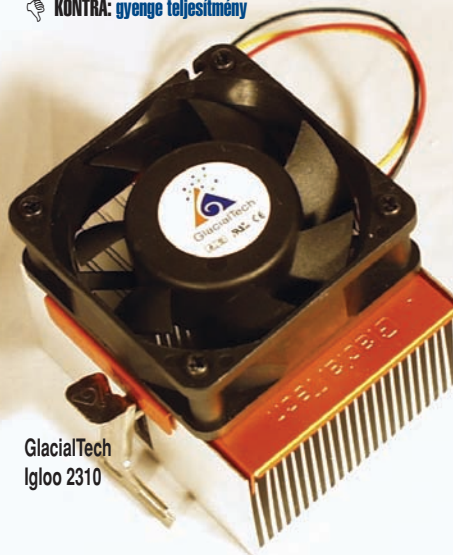
GlacialTech Igloo 2400



GlacialTech Igloo 2400 Pro

Az Igloo 2310 bizonyult ugyanis a leghalkabbnak, zajszintje mindössze 25 dB(A) körül mozgott. Ami a szerelését illeti, szerszám nélkülinek írják, de ez csak részben igaz: a tartókapcsan nem találjuk a csavarhúzó megszokott kis pocskét, ez eddig rindben is volna, a felszereléssel nem volt különösebb gond, de a hűtő leszereléséhez bizony jól jött volna.

- 👍 **PRÓ:** nagyon halk működés, egyedi külső, 5 év garancia
- 👎 **KONTRA:** gyenge teljesítmény



GlacialTech Igloo 2310

GlacialTech Igloo 2400

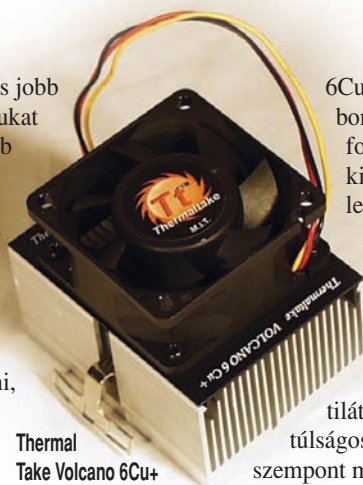
Az Igloo 2400 nagyon ígéretes hűtő, megjelenése fölöttébb exkluzív: a ventilátor takarószoknyája sportkocsivörösre van eloxálva, erre fekszik fel a matt fekete ventilátor. A tiszta alumíniumhűtők közül ez nyújtotta az egyik legjobb teljesítményt, csupán azok a hűtők tudták megelőzni, amelyek rézalappal érkeztek. A titok nyitja a borda kialakítása, valamint a kellően erős ventilátor. Tuningbarátoknak ideális választás, és mivel pehelykönnyű, attól sem kell tartanunk, hogy álló házban kitépi a foglalatot a helyéről. Valamivel hangosabb elődjénél, de ez is csupán az Igloo 2310-es némasága mellett tűnhetett fel.

- 👍 **PRÓ:** jó teljesítmény, vonzó külső, 5 év garancia
- 👎 **KONTRA:** nehézkes szerelés, magas ár

GlacialTech Igloo 2400 Pro

A napokban érkezett hozzánk a GlacialTech legfrissebb hűtője, az Igloo 2400 Pro. Az a nem titokolt szándék vezérelte a mérnököket, hogy az eddig is kiváló

képességű Igloo 2400-asnál is jobb teljesítményt érjenek el. Céljukat elérték: megalkották a legjobb teljesítményű tiszta alumíniumbordás hűtőt. Első ránézésre annyi lényegi különbség tűnt fel az elődjéhez képest, hogy a borda kisebb lett. Ezt annak tudhatjuk be, hogy eltalálva az optimális méretet, hamarabb tud kihűlni, de még nem veszít jó hőleadási képességéből. A túlhűzés híveinek ideális vétel.



Thermal Take Volcano 6Cu+

PRÓ: kiváló teljesítmény, 5 év garancia
KONTRA: nehézkes szerelés

Thermal Take Volcano 6Cu+

Többen felismerték, hogy a leghatékonyabb hűtési megoldást a rézalappal kombinált alumínium hűtőbordák nyújtják. Ezek közé tartozik az igen extravagáns hűtőről ismert Thermal Take Volcano

6Cu+ modellje. Rézmagos bordájára egy 7000-es fordulatszámú, igen tekintélyes ventilátort illesztettek. Ennek több szempontból is meglett az eredménye: az egyik szempont akusztikus, ugyanis egy ekkora fordulatszámú pörgő ventilátor nem nevezhető túlságosan halknak. A másik szempont már sokkal előnyösebb: roppant jó teljesítményt értek el vele.

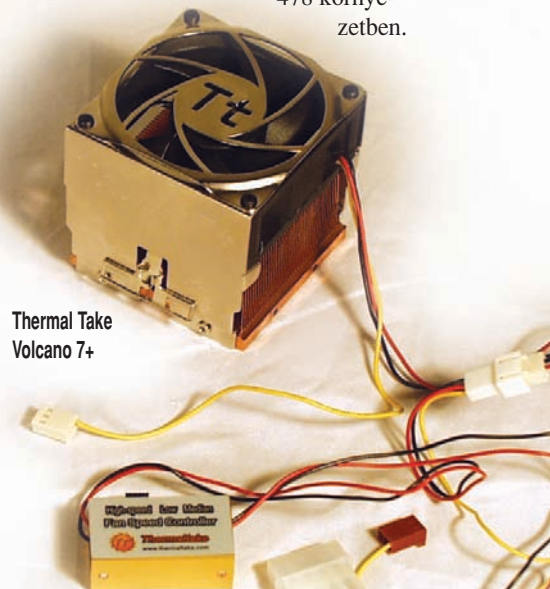
Épp ezért leginkább nagy teljesítményű számítógépekbe ajánljuk.

PRÓ: kiváló teljesítmény, jó ár
KONTRA: kicsit hangos

Thermal Take Volcano 7+

Sokan vagyunk, akik szeretünk odahaza barkácsolni, szöszmösölni az összerakós

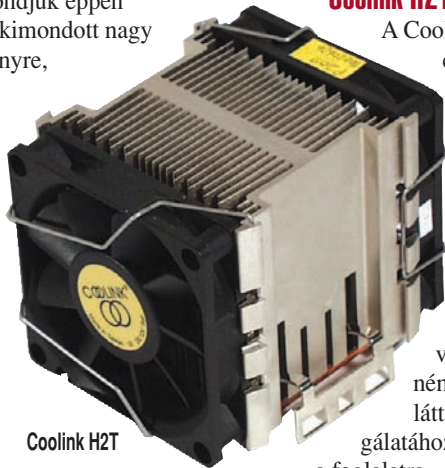
konyhabútorral. Nekik ajánlható a Thermal Take Volcano 7+. Egyedülálló módon egyszerre használható mind AMD-s Socket A, mind Intel Pentium 4 Socket 478 környezetben.



Thermal Take Volcano 7+

Processzorhűtő	Alap-hőmérséklet °C	Maximális hőmérséklet °C	Ventilátor fordulatszáma 1/perc	Levegőátvitel m ³ /perc	Zajszint dB(A)	Foglalat típusa
Cooler Master D14-7H53D	30,0	41,0	4400	0,93	34,5	Socket 478
Cooler Master DP5-7H53F	41,0	46,2	4300	1,05	38,5	Socket A
Cooler Master DP5-7H53F OC	42,3	47,0	2300-4300	1,05	26-38	Socket A
Cooler Master HCC-002	36,6	39,9	7800	1,05	n. a.	Socket A
Cooler Master HHC-L61	39,0	43,3	3300	0,40	n. a.	Socket A
Cooler Master IAC-002	29,0	38,0	4700	1,05	n. a.	Socket 478
Coolink U2L	39,0	43,4	2900	0,95	31	Socket A
Coolink Cool402	30,0	42,0	4000	0,92	35	Socket 478
Coolink H2T	38,5	41,4	2x4480	0,67	29	Socket A
Coolink U1L2	40,4	43,3	2x4500	0,65	36,8	Socket A
GlacialTech Diamond 4000	32,0	44,0	2800-3300	0,35	23-32	Socket 478
GlacialTech Igloo 2310	45,8	52,6	3000	0,35-0,64	25	Socket A
GlacialTech Igloo 2400	38,5	43,0	4800	0,84	37	Socket A
GlacialTech Igloo 2400 Pro	37,4	40,2	4800	0,84	35	Socket A
GlacialTech Igloo 4200 Pro	27,0	37,0	4900	0,64	35	Socket 478
GlacialTech Igloo 4300	28,0	39,0	4800	0,84	37	Socket 478
GlobalWin WDW76	28,0	38,0	4500	0,93	38	Socket 478
Pentium 4 Cooler Sanyo/Denki	31,0	45,0	2700	n. a.	n. a.	Socket 478
Spire CopperKing II	38,5	42,3	5200	0,62	31,8	Socket A
Spire EasyStream	29,0	39,0	3900	0,61	27,5	Socket 478
Spire FridgeRock	35,7	39,5	3000-4000	0,76	27-35	Socket A
Spire SuperRock	39,0	42,3	4300	0,74	31,8	Socket A
Spire WhisperRock II	39,0	42,8	2800	0,89	26,5	Socket A
Thermal Take Dragon 478 High	28,0	37,0	6000	1,38	43	Socket 478
Thermal Take Volcano 6Cu+	38,2	41,5	7123	1,06	39	Socket A
Thermal Take Volcano 7+ High	36,5	39,8	7000	1,37	47	Socket A/Socket 478
Thermal Take Volcano 7+ Low	42,3	45,8	3449	n. a.	24	Socket A/Socket 478
Titan Majesty Twin TTC-MT1AB-2	41,9	46,4	2x5800	0,60	29	Socket A
Titan TTC-CU3T	52,0	62,1	4300	0,58	32	Socket A
Titan TTC-D3TB	42,8	48,6	4800	0,55	28	Socket A
Titan TTC-D5TB	39,5	43,8	3300	1,07	29	Socket A
Titan TTC-W2TB	29,0	40,0	4500	0,58	32	Socket 478

Nem kell mást tennünk, csupán némi kéz-ügyességgel átszerelnünk a bordát, felcsavaroznunk rá a tartókapcsokat, és készen is vagyunk. Ezzel még nincs végük a meglepetéseknek, ugyanis találunk rajta egy háromállású kapcsolót, amellyel a ventilátor sebességét tudjuk állítani 3000, 4800 és 6000 között. Ennek akkor vehetjük igen nagy hasznát, ha mondjuk éppen nincs szükségünk a kimondott nagy „turbina”-teljesítményre, inkább csendre vágyunk. Ebből már gondolhatja a kedves olvasó, hogy a Volcano 7+ bizony halk. Teljesítménye nagyon meggyőző: a számok önmagukért beszélnek, mind a két környezetben a 2. helyet szerezte meg, valamint



Coolink H2T

a legjobb rézhűtőnek bizonyult. Talán azoknak tudnám ajánlani, akik a teljesítményt mindenképp fölé helyezik.

PRÓ: jó teljesítmény, Socket A + Socket 478 kompatibilitás

KONTRA: nehézkes szerelés, nagyon hangos, nehéz

Coolink H2T

A Coolink a megszokott, csúcskategóriába tartozó hűtőkkel nevezett be tesztünkbe. Egyik ilyen ígéretes modell a H2T. Ez a típus két hatalmas ventilátorával már első ránézésre is tekintélyt parancsol. Az igazat megvallva a Titan dupla ventilátoros hűtője után némi szkepticizmussal láttunk hozzá a H2T vizsgálatához. Miután felraktuk a foglalatra – amihez egy csavarhúzóra volt szükség –, és bekapcsoltuk a gépet, két dologra voltunk kíváncsiak: vajon mennyire lesz hangos, és hogyan teljesít majd?

Meglepetésünkre

egyáltalán nem volt hangosabb az átlagosnál, a teljesítménye pedig átlag fölötti volt: a rézhűtőket leszámítva az előkelő harmadik helyen végzett. A H2T nagy teljesítményű hűtő, bármely alkalmazási területre ajánljuk, legyen szó akár 2 gigahertz fölötti asztali gépről, akár szerverről.

PRÓ: biztonság, magas teljesítmény

KONTRA: szerszámok szerelés, magas ár

Coolink U2L

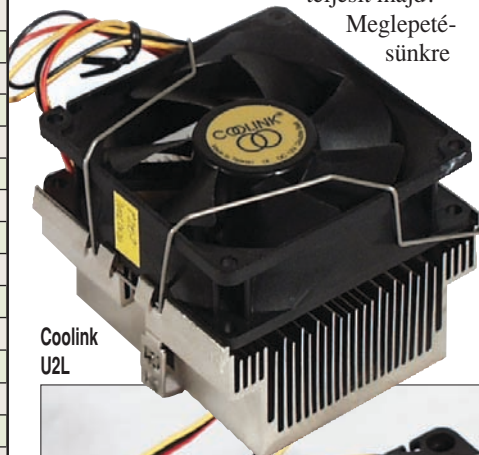
Lássunk egy „szimpla” ventilátoros megoldást is a Coolinktől: ez a hűtő is a megszokott réztalpon pihen, aminek eredményeképp ennek is nagyon jó a teljesítménye. A másik dolog, ami kiemeli az átlagmezőnyből, hogy ez a modell nagyon komoly ventilátorral van szerelve: 2900 fordulattal közel 1 m³/perces levegőszállítást értek el, aminek a jelentősége abban van, hogy a hűtő nagyon kis zaj mellett képes erre a teljesítményre! Bárki, akinek a kiegyensúlyozott teljesítmény mellett fontos a csendes üzem, nyugodtan beruházhat egy ilyen modellbe.

PRÓ: halk, nagyon jó ventilátor

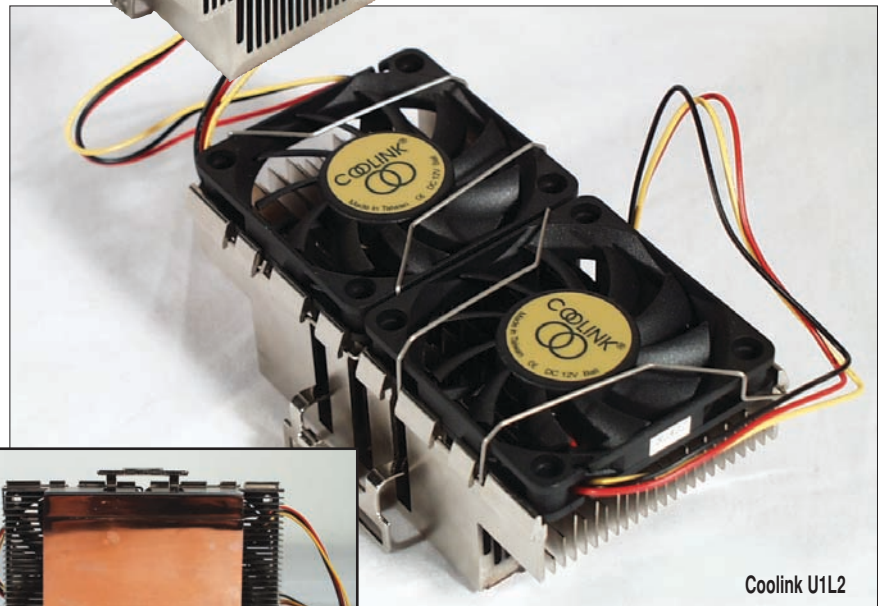
KONTRA: nehézkes szerelés, magas ár

Coolink U1L2

Amikor megláttam ezt a hűtőt, azt gondoltam, hogy ez azért már túlzás. Az még rendben van ugyanis, hogy két ventilátort ültettek a bordára, de mivel T profilú a formája, ezért egyfelől a két szélén a levegő már nem tud megfelelően eljutni a borda aljához, másfelől olyan messzire nem fog túlságosan sok hő sem elvezetődni. A két 4500-as fordulaton pörgő ventilátor így inkább a hangkeltésben hatékony,



Coolink U2L



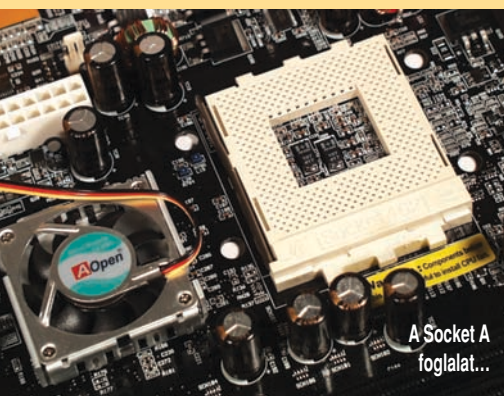
Coolink U1L2



Forgalmazó	Bruttó ár (Ft)
Expert Computer Kft.	2400
Expert Computer Kft.	2400
Expert Computer Kft.	3960
Expert Computer Kft.	7700
Expert Computer Kft.	10320
Expert Computer Kft.	3740
Kellytech Kft.	6400
Kellytech Kft.	3500
Pilot Computer Kft.	9000
Pilot Computer Kft.	7000
Glacialtech Kft.	8250
Glacialtech Kft.	3875
Glacialtech Kft.	5750
Glacialtech Kft.	6250
Glacialtech Kft.	5000
Glacialtech Kft.	4750
Kellytech Kft.	4000
n. a.	-
Pulsar Kft.	6250
Pulsar Kft.	3250
Pulsar Kft.	4250
Pulsar Kft.	3000
Pulsar Kft.	3875
Ventilltech Kft.	6300
Lord Computer Kft.	3625
Lord Computer Kft.	8250
Lord Computer Kft.	8250
Interboard Hungary Rt.	5530
Interboard Hungary Rt.	3630
Interboard Hungary Rt.	1820
Interboard Hungary Rt.	2925
Interboard Hungary Rt.	3350

Formabontók

De miért is van kétfajta hűtő a piacon? Elég egy pillantást vetnünk egy Socket A, illetve egy Pentium 4-et támogató Socket 478 foglalatú alaplapra. Az AMD-t támogató Socket A alaplapokon a hűtőt közvetlenül magára a foglalatra erősítjük fel, míg az Intel Pentium 4-es processzorokhoz szánt hűtőket legtöbbször a processzor köré erősített keretre kell felfogatnunk.



A Socket A foglalat...



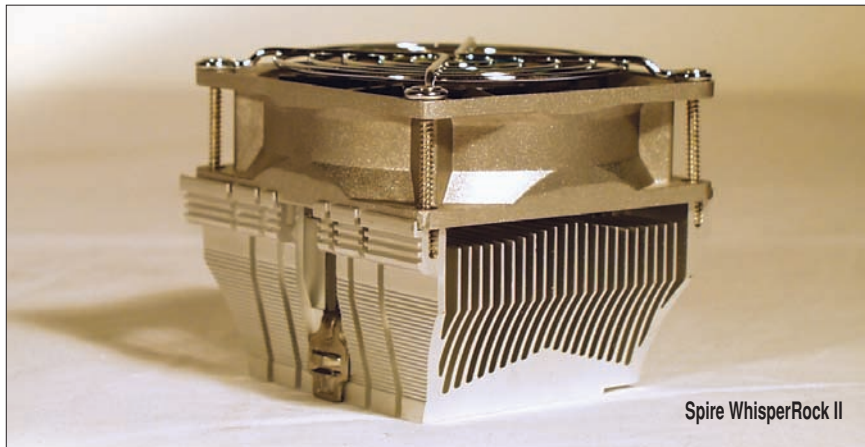
...illetve a Socket 478

mintsem a hűtésben. Az U1L2 normális teljesítményű hűtő, mindennapi felhasználásra.

- PRÓ: a környezetét is hűti
- KONTRA: nehézkes szerelés, (túl) nagy méret, magas ár

Spire SuperRock

A Spire talán a legifjabb titán a PC-hűtőgyártásban, ennek ellenére nagyon ígéretes modellekkel rukkolt elő. Elsőként a SuperRock sorozat első generációs versenyzőjét tesztelhettem. A hűtőn leginkább az igen jól megtervezett, igényes kivitelű alumíniumborda dominált, amelyre egy 4300 fordulatszámon, az átlagosnál némileg halkabban dolgozó ventilátort szereltek. Ez a páros igen jól szerepelt ebben az erős mezőnyben, ugyanis a processzor maximumra terhelve sem érte



Spire WhisperRock II

el a 43 fokot, nem véletlenül kapta meg ez a hűtő az AMD ajánlását is. Egy szó, mint száz: az első benyomás igen pozitív volt a Spire-ről, lássuk, hogyan tovább!

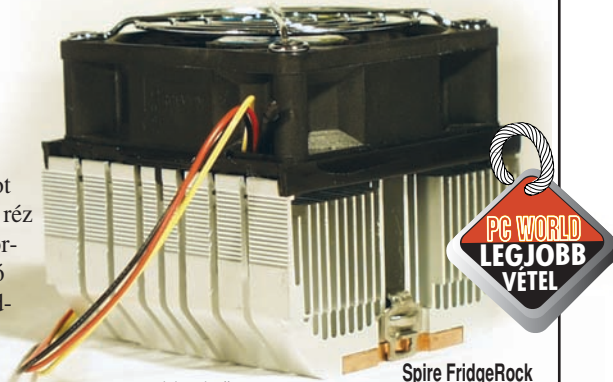
- PRÓ: jó teljesítmény, alacsony ár, élettartam-garancia
- KONTRA: szerszámok szerelés

Spire WhisperRock II

Miután kibontottam a dobozból, igencsak meglepődtem: először azért, mert hatalmas bordájával nagyon robusztusnak tűnt a hűtő. Utána azért, mert ennek ellenére mégis meglepően könnyű volt.

Spire FridgeRock

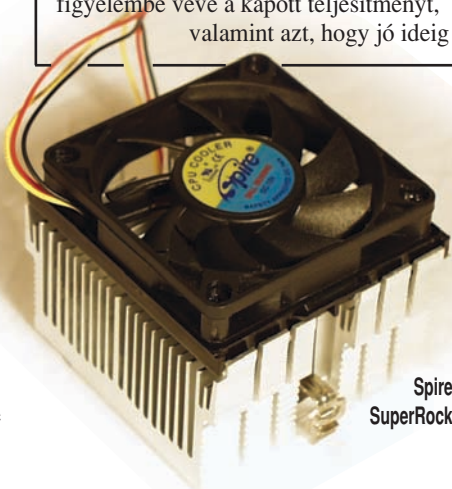
Szándékosan a fejezet végére hagytam ezt a hűtőt, ugyanis a FridgeRock teljesítménye kitérítő figyelmet érdemel. A Spire ezzel a típussal nagyon alkotott: ideális méretű borda réz alapokon, megfelelő ventilátorral. Az eredmény: egyedülálló hűtési teljesítmény. Meglepettem, amikor kiderült, hogy a nagyon hangos, 7000 feletti fordulatszámu rézhűtőknél is jobban hűt! Gondolhatnánk, hogy akkor biztos ez is hangos. Nem az, ugyanis ventilátora a beépített hőszabályzó vezérlésével 3000–4000 fordulatszámon dolgozik. Ezek mellett jár a Spire-től megszokott élettartam-garancia, amely esetünkben 70 ezer óra; gyors fejszámolás után nyolc évet kapunk! Az érem sötét oldala csupán annyi, hogy ezt a hűtőt is csavarhúzóval kell felraknunk, ám figyelembe véve a kapott teljesítményt, valamint azt, hogy jó ideig



Spire FridgeRock

valószínűleg úgysem kell majd hozzányúlnunk, rögtön eltöri ennek az egyszerű szerelési manővernek a fáradsága. Summa summarum: a FridgeRockban a győztest tisztelhetjük; mindenkinek ajánljuk bármilyen felhasználási területre, csúcsteljesítményű asztali gépekhez éppúgy, mint nagy kapacitású szerverekhez.

- PRÓ: kiváló teljesítmény, alacsony ár, élettartam-garancia
- KONTRA: szerszámok szerelés



Spire SuperRock

A ventilátor külső köpenye is alumíniumból készült, ami a hővezetésen kívül leginkább formatervezési célokat szolgál. Ventilátora 2800-as fordulatszámon pörgött, de emellett mégis majd 0,9 m³ levegőt tudott szállítani percenként, ami lenyűgöző teljesítmény, pláne annak tudatában, hogy a WhisperRock II a mezőny második leghalkabb hűtője!

- PRÓ: halk működés, alacsony ár, élettartam-garancia
- KONTRA: szerszámok szerelés

Spire CopperKing II

Következzék a rezesbanda „legfényesebb” tagja, a CopperKing II. Így igaz, ugyanis olyan csillogóra van polírozva, hogy a tükrében akár borotválkozni is lehetne. De félre a tréfával – megkönnyebbülés volt végre egy normális méretű rézhűtőt vizsgálgatni, ugyanis ennek a mérete (és ebből adódóan a súlya is) nagyjából fele akkora, mint a többi „rézbőrű”. Ezek után kíváncsiak voltunk a teljesítményére is! Ventilátora 5200-on forgott, de nem volt hangosabb a megszokottnál. Ezzel a magasabb fordulatszámmal ellensúlyozni tudták a borda kisebb méretét, igen jó teljesítményt érve el így módon.



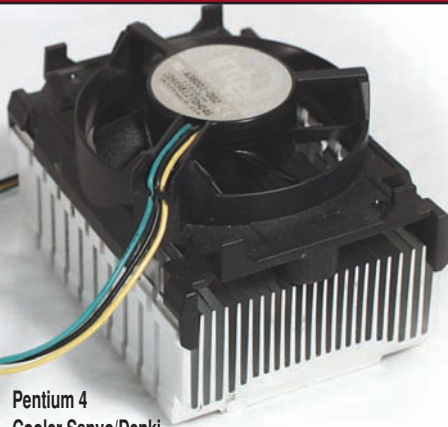
Spire CopperKing II

Ha nem vagyunk megalománok, és nem az a legfontosabb, hogy a mi számítógépünkben legyen a leghatalmasabb és lehangosabb rézhűtő, akkor nyugodtan a CopperKing II gondjaira bízhatjuk kedvenc processzorunkat.

PRÓ: kis méret, jó teljesítmény, élettartam-garancia
KONTRA: szerszámos szerelés

Pentium 4-blokk

A Socket 478-as tesztátlert egy ASUS P4T533 alaplapon izzó, 533 MHz külső órajelű, 2,4 gigahertzes Pentium 4-es processzorral és 512 MB RIMM 4200 RDRAM-mal felszerelt gép nyújtotta. A tesztet megelőzően kikapcsoltuk az alaplap „QUE FAN” funkcióját, így az semmilyen formában nem szabályozta a ventilátor fordulatszámát. Tesztünk ideje alatt a helyiségben konstans 23 fokot mértünk. Az alaplap ebben az esetben is a házon kívül pihent, de mivel mindegyik hűtőnél így jártunk el, ezért a típusonkénti mérési eltéréseket nem befolyásolta. Üresjáratú hőmérsék-



Pentium 4 Cooler Sanyo/Denki

letet a gép bekapcsolását követően a bejelentkezés után mértünk, amikor az érték már öt perc várakozás után sem emelkedett. Ugyanígy jártunk el maximális terhelésnél is. Ebben az esetben a processzor totális terhelését úgy értük el, hogy a WinZip segítségével próbáltunk egy 500 megabájtos állományt a lehető legkisebbre tömöríteni, és mindezek mellett a PC Mark 2002-t futtattuk. A hőmérsékletet és a fordulatszámot az alaplaphoz mellékelt CD-n található ASUS Probe programmal mértük. Lássuk hát a vetélkedő szereplőit!

Pentium 4 Cooler Sanyo/Denki

Sok esetben az Intel nem bízta a véletlenre processzorainak hűtését, ezért saját hűtővel együtt árulja processzorait. Tesztünkben hát ezt is

megvizsgáltuk, és azt kell mondanunk, hogy a mezőnyhöz képest hátul teljesített. Habár külseje a ventilátor fordított felfogatásának



Thermal Take Volcano 7+

köszönhetően nagyon jóra sikeredett, valamint működése is egész halknak mondható, ezzel véget is ért a pozitívumok sora. Semmi különös baja sincsen: ha valakinek eleve ilyen adnak a processzora mellé, és amúgy sincsenek nagyra törő, gigahertsekkel dobálózó tervei, nem érdemes csak úgy másra lecserélnie. De ha már megadtott nekünk a választás lehetősége, akkor a jelenlegi és az eljövendő igényeinkhez mérten vásároljunk hűtőt.

PRÓ: halk üzem, igényes külső
KONTRA: gyenge teljesítmény

Titan TTC-W2TB

Első versenyzőnk a Titan egyik jeles Pentium 4-es hűtője volt. Rögtön megtetszett a hűtő bordája, ugyanis a szélrózsa minden irányában be volt rovátkázva. Sajnos voltak apró szerkezeti hibák, például a ventilátor rögzítésénél, ami később a teljesítményen érezteti hatását. Összességében egy jól működő halk hűtő, asztali gépbe ideális, a szerelése sem követel emberfeletti képességeket, sőt még birkatürelmet sem.

Titan TTC-W2TB

PRÓ: alacsony ár, impozáns külső
KONTRA: átlagos képességek

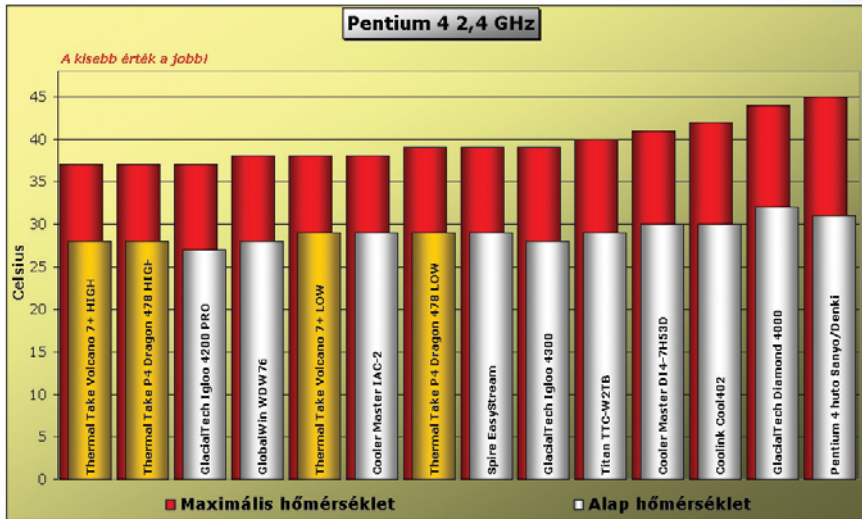
Thermal Take Volcano 7+

A Socket A-s mezőnyből jól ismert Volcano 7+ Pentium 4-es környezetben is hozta a formáját: jól hűtött, ha akartuk, jó hangosan. Halk üzemben asztali gépbe, hangosra (de turbina hatásúra) állítva inkább szerverbe javasoljuk.

PRÓ: kimagasló teljesítmény, szabályozható fordulatszám
KONTRA: nehéz, hangos, körülményes szerelés

Thermal Take Dragon 478

Igen futurisztikus külsejével leginkább a Manga rajzfilmek világára emlékeztetett minket a Thermal Take Dragon Orb hűtője. Egy dologban biztosak voltunk: valamit tudnia kell, ha már így néz ki! Így is volt: rézmagjának köszönhetően nemcsak nehéz volt, hanem jól is hűtött. Teljesítménye majdnem megegyezik a Volcano 7+-éval,



Cooler Master DI4-7H53D

PRÓ: könnyű szerelés
KONTRA: átlagos teljesítmény

Coolink Cool402

Ami igazán érdekes volt ebben a hűtőben, az a ventilátora. A lapátjai ugyanis teljesen egyenesek voltak, a keresztmetszetükből is hiányzott a megszokott görbület. A cég adatai alapján mégis nagyon hatékony ventilátornak tekinthető, de összességében a Cool402 mégiscsak közepesen szerepelt. Szerelését tekintve sem voltunk lenyűgözve, ugyanis kizárólag csavarhúzóval, valamint komoly ügyesség-



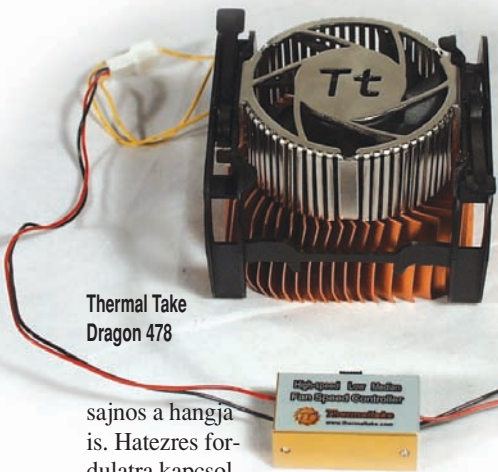
Coolink Cool402

gel tudtuk rögzíteni. Ez önmagában még nem volna baj, ám a mai Pentium 4 hűtők könnyen szerelhető rögzítési megoldásai mellett komoly hiányosságként említhető.

PRÓ: kis súly
KONTRA: körülményes szerelés, átlagos teljesítmény

Spire EasyStream

A remek Socket A-s hűtők után kíváncsian vártuk, hogyan teljesít majd a Spire Pentium 4-hez szánt hűtője. Miután kibontottuk a dobozából, a hűtő felszerelése annyira egyszerűnek bizonyult, hogy egy hároméves gyereknek sem okozott volna különösebb gondot: a ventilátor mellett található egy kar, amely a keretből lefelé lógó négy rögzítőpöcköt húzza össze, ezzel ráfeszítve magát a processzorfoglalatra. A zseniális rögzítési technika mellett a hűtő teljesítménye sem sokkal maradt el az élmezőnytől, sőt a vizsgált hűtők közül az EasyStream bizonyult a leghal-



Thermal Take Dragon 478

sajnos a hangja is. Hetezres fordulatra kapcsolva nem lehet nem észrevenni, hogy a gépben van. Lassabb fokozaton már diszkrétan

duruzsolva végzi a dolgát. Ahogy a külsőjéből sejtethetjük, extrém túlpörgetési célokra szánták, amit a mérési eredmények is igazolni látszanak.

PRÓ: kimagasló teljesítmény, állítható fordulatszám
KONTRA: magas fordulaton nagyon hangos

Cooler Master DI4-7H53D

A Cooler Master ezen típusát nem a kikapcsolás szánták, szolid megjelenésű, nagyon jó minőségű hűtő, amit a borda megmunkálásából is azonnal láthatunk. Szerelése nagyon egyszerű, semmilyen barkácsolásra nem lesz szükségünk hozzá. Teljesítménye kiegyensúlyozott, és nem utolsósorban kimondottan halk üzemű.

Cooler Master IAC-002

A kiemelt kategóriás Socket A hűtők után megismerkedhettünk a Cooler Master speciális Pentium 4 hűtőjével is. Rögtön feltűnt nekünk az a két nagy kar a ventilátor mellett: ezek segítségével lehet a hűtő játszani könnyedséggel rögzíteni a foglalat-hoz. Amennyiben még ezzel sem elégednénk meg, és kellő elszántságot éreznünk magunkban, a csapokkal rögzített keretet eltávolítva, a mellékelt útmutató alapján a kapott rögzítővázzal akár oda is csavarozhatjuk a hűtőnket. Ezt a megoldást azonban csak akkor javasoljuk,



Cooler Master IAC-002

ha a hagyományos már csütörtököt mondtok. A teszt során feltűnt egy érdekes apróság – amely azon kívül, hogy

szép, semmilyen egyéb funkciót nem lát el –, a ventilátoron lévő hologramos matrica: a ventilátor forgása közben a Cooler Master logója volt látható. De nemcsak ezek a szemet gyönyörködtető effektusok emelték ki ezt a hűtőt a többi közül, hanem a hűtőképessége is, amely csupán egy fokkal maradt le a legjobbtól. A Cooler Master tuningra javasolja, mi pedig nyugodt szívvel bármire.

PRÓ: kiváló minőség, jó teljesítmény, könnyű szerelés
KONTRA: kicsit magas ár



kabnak is, ami nem elhanyagolható asztali számítógépek esetében. Ezek a tulajdonságok a termék nagyon alacsony árával együtt egyértelművé tették, hogy megkapja a „legjobb vétel” kategóriát.



Spire EasyStream

- PRÓ: zseniális szerelhetőség, jó teljesítmény, alacsony ár
- KONTRA: miért nincs ilyen AMD-hez is?

GlobalWin WDW76

Sajnos tesztünkben csupán ez a GlobalWin típus szerepelt, pedig kíváncsiak lettünk volna, vajon mennyire szorongatja meg a Socket A-s mezőnyt. Pentium 4-hez szánt hűtője nagyon jól végezte a dolgát, teljesítménye bőven elegendő a magas szintű tuningoláshoz is. Egyedül a műanyag rögzítőpöccökkel nem voltam kibékülve,



GlobalWin WDW76

ugyanis olyan érzés volt felrakni őket, mint ami mindjárt eltörik. Habár nem volt túl halk, de hangja még így sem említhető egy lapon a 7000-es fordulatszámú turbinákéval.

- PRÓ: kiemelkedő teljesítmény, jó minőség
- KONTRA: nehézkes szerelés, kissé hangos

GlacialTech Diamond 4000

Talán ez a legizgalmasabb GlacialTech modell, ugyanis azonkívül, hogy hőszabályozás a ventilátora, az alumíniumbordája ezüst bevonatot kapott. Ennek eredményeképp a hűtő úgy néz ki, mint egy ékszeres doboz. Működése sokkal halkabb, kecsesebb, mint a nagy tuningra tervezett társaié. Szerelése is egyszerű,

GlacialTech Igloo 4200 Pro

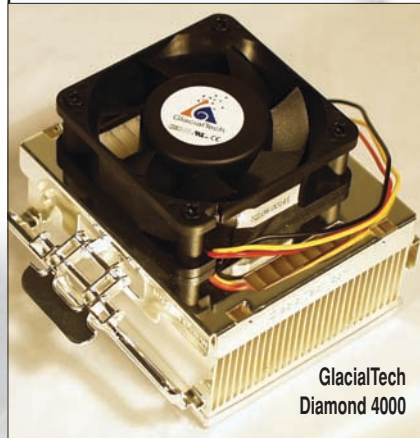
Sereghajtóként szokásunkhoz híven a legjobban teljesítő hűtőt hagytuk, most sincs ez másként. Utolsóként teszteltük a GlacialTech egyik újdonságát: az Igloo 4200 Prot. Amint a neve is jelzi, ez a korábbi kistestvérmek, az Igloo 4200-nak a továbbfejlesztett változata, amit úgy kell értenünk, hogy egy igen komoly ventilátort kapott. A megszokott GlacialTech alumínium hűtőbordán ebben az esetben sem változtattak, a mérések alapján úgy tűnik, okos döntés volt csupán a ventilátort lecserélni. Nincs mit ragozni rajta, ez a hűtő tudta a leghidegbben tartani a Pentium 4-es processzort. Szerelése is ugyanolyan egyszerű, mint a többi Socket 478-as GlacialTech hűtőnek. Kicsit ugyan hangosabb, mint a család többi tagja, de nyugodjunk meg, annál a gépnél, ahol igazán szükség van a komoly hűtésre, nem fogjuk észrevenni.

- PRÓ: kimagasló teljesítmény, jó minőség, kényelmes szerelés
- KONTRA: kicsit hangos





GlacialTech Igloo 4200 Pro



GlacialTech Diamond 4000

a GlacialTech által szabadalmaztatott „Easy Flip Clip” technika a Socket 478 esetében igen jól működik: a ventilátortörváz fix részét a processzor keretébe akasztjuk, majd a másik szélét ráfeszítjük, és készen is volnánk. Igényes asztali gépbe ideális választás: amellett, hogy jól hűt, nagyon szépen is mutat.

- PRÓ: imponáns külső, kényelmes szerelés
- KONTRA: magas ár, átlagos teljesítmény

GlacialTech Igloo 4300

Az Igloo 4300-ra is jellemző a Socket A-s testvérei összes jó tulajdonsága: nagyon könnyű, nagyon jól hűt, és nagyon szép. Sőt mindehhez társul, a Diamond 4000-nél megismert felhasználóbarát szerelése is. Nagyobb ventilátort kapott a már jól bevált alumíniumborda, ami meg is látszik

az eredményekben, ugyanis az Igloo 4300-as berobbant az élbolyba. Igényes csúcsgépekbe ajánlott, tuningszerető tulajdonosoknak.

- PRÓ: kimagasló teljesítmény, jó minőség, kényelmes szerelés
- KONTRA: kicsit hangos



GlacialTech Igloo 4300

Abszolút érték

Amint a táblázatból és a diagramokból látható, minél többféle hűtő bemutatására törekedtünk, egyaránt érintve mind a csúcsteljesítményű, mind az olcsóbb kategóriás termékeket. Bízunk abban, hogy tesztünkkel segítettünk eligazodni a ma kapható processzorhűtők között.

Szász Bulcsú

Vizes lepedő

Extrém hűtés

Ha máshol nem is, de a gépjárművekkel kapcsolatban biztosan mindenki hallott a vízűtésről. Első hallásra talán bizarrnak tűnhet ennek alkalmazása a számítógépek területén – ez már kissé az extrém hűtések kategóriájába tartozik. A módszer mégis viszonylag egyszerű, és nem is túlságosan drága.

A mikor a számítógép vízűtéséről beszélünk, akkor nem arról van szó, hogy a számítógépet rá kellene kötni a csapra. A hűtéshez elegendő egy liter folyadék, hisz ez csak a hőt szállítja. Egy jól megkonstruált vizes hűtő teljesen zárt rendszerű, nem kell hozzá vödör vagy akvárium. Az ilyen zárt rendszerű hűtővel ellátott gépek igényes kivitelezés esetén nagyon biztonságosak, akár a feje tetejére is állíthatjuk, semmi sem fog kiszivárogni. Egy kezdetleges vízűtéshez szükséges összes elemet be lehet szerezni egy jobb barkácsáruházban, igaz, ekkor lesz még mit fűrni-faragni, forrasztani. Nagyjából 20-25 ezer ezer forintot beruházást jelent egy vízűtő rendszer, ami egy jobb légűtőnek majd a kétszerese. Így felmerülhet bennünk az a kérdés, hogy vajon mit is nyújt valójában a vízűtés. Leginkább

akkor jön szóba, ha egészen csendes vagy iszonyúan felturbózott számítógépet szeretnénk építeni.

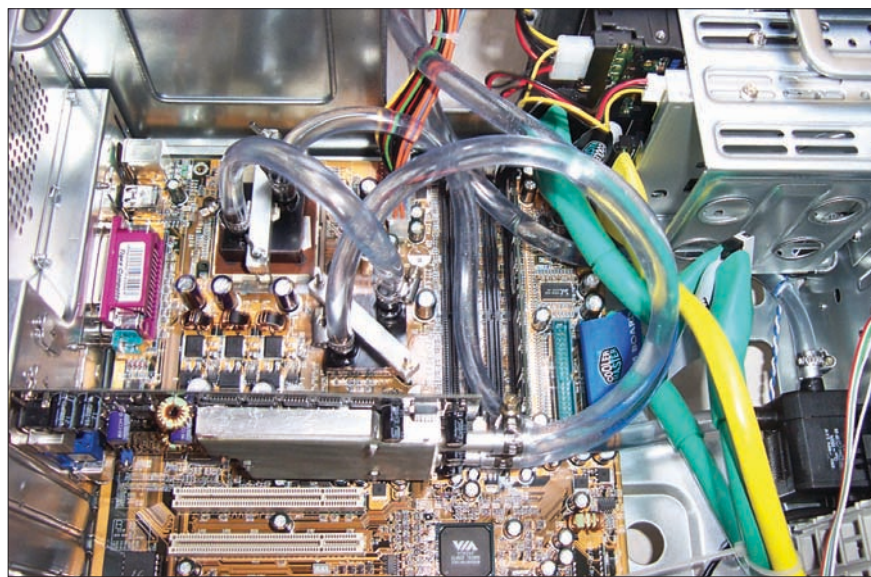
A rendszer alapvetően három fő egységből áll. Egyik a processzorra szerelhető, zegzugos járatokkal ellátott réz vagy alumínium hűtőblokk – ez veszi fel a processzortól a hőt, és adja át a víznek. A másik a szivattyú, amelyik ezt a felmelegedett folyadékot a harmadik elembe, a melegleadó radiátorba szállítja. Az egész rendszer azért lehet hatékonyabb a hagyományos légűtésnél, mert a melegleadó radiátornak sokkal nagyobb lehet a felülete, mint egy hagyományos légűtőnek, ráadásul itt viszonylag egyenletes a hőelosztás, nem úgy, mint a légűtőknél, ahol a processzor felett sokkal melegebb a fém.

A megoldás helyigényes (és nem is a szivattyúra vagy a CPU-ra szerelhető hűtőblokkra kell gondolni), a melegleadó egység általában akkora, mint két CD-meghajtó. Egy nagyobb PC-házban általában van ennyi felesleges hely, míg a kis tornyok



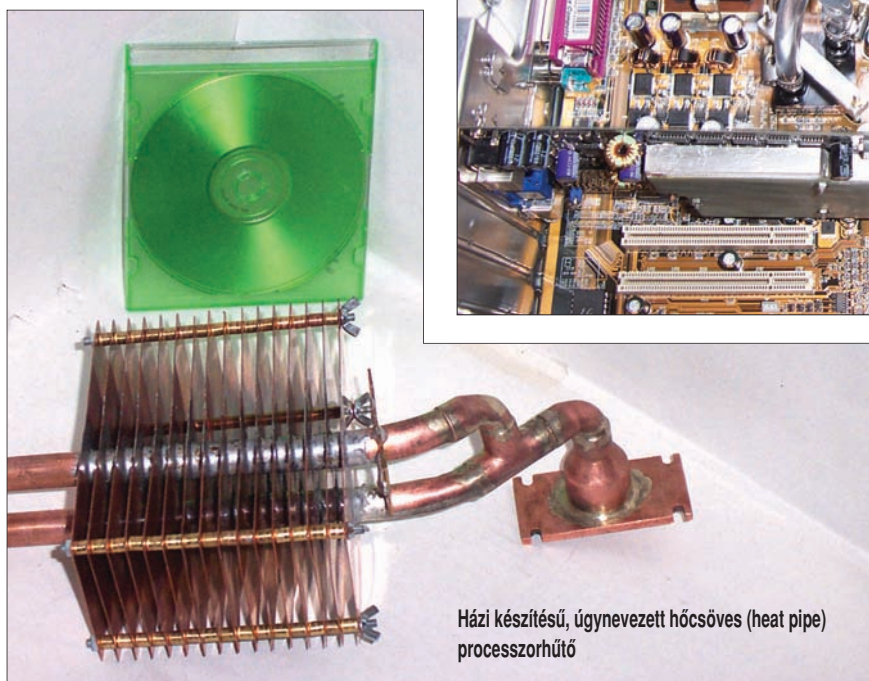
Kompresszoros folyadékűtő, ha nulla fok alatti hűtőfolyadékra lenne szükség

esetében a hátsó falra vagy a gép tetejére lehet szerelni. Jó esetben a szivattyú hangtalanul üzemel, de extrém hűtés alkalmazásakor a melegleadó radiátorra mérettől függetlenül nem árt egy-két közepes nagyságú, például PC-tápventilátort felszerelni. Ezek a ventilátorok jóval kisebb zajt csapnak, mint a komolyan kiképzett, boltban kapható légűtők ventilátorai, mert nagyobbak, így alacsonyabb fordulatszám esetén is több levegőt tudnak szállítani. A hazai piacon is kaphatók olyan ventilátorok (például az Enermax), amelyek a fordulatszámot a felhasználó is állít-



Vízűtésű számítógép felépítése

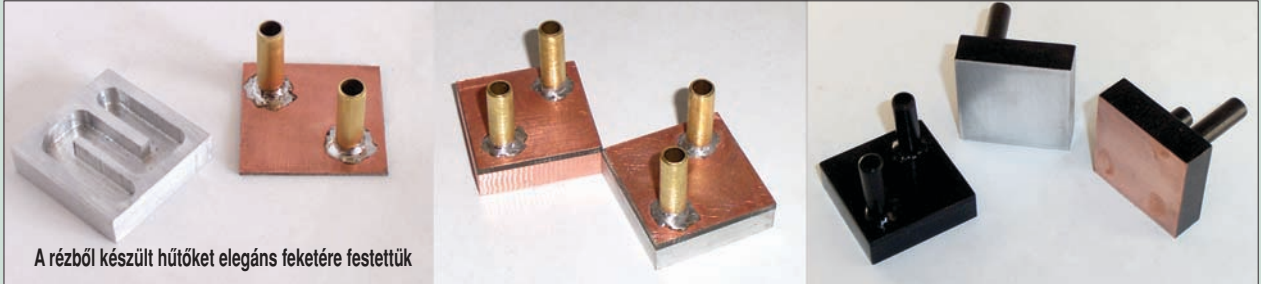
hatja. Így minden további nélkül csendes lehet számítógépünk, hőmérséklet szempontjából pedig még ebben a nyári melegben is meg lehet célozni a 40–50 fokok tartományt. Így egy vízűtésű gép nagy örömet szerezhet azáltal, hogy végre nem kell sugárhajtóművet megszegényítő hangú ventilátort eltűnünk a szobában. Persze van, aki nem elégszik meg ennyivel: ekkor nincs más hátra: olyan aktív hűtést



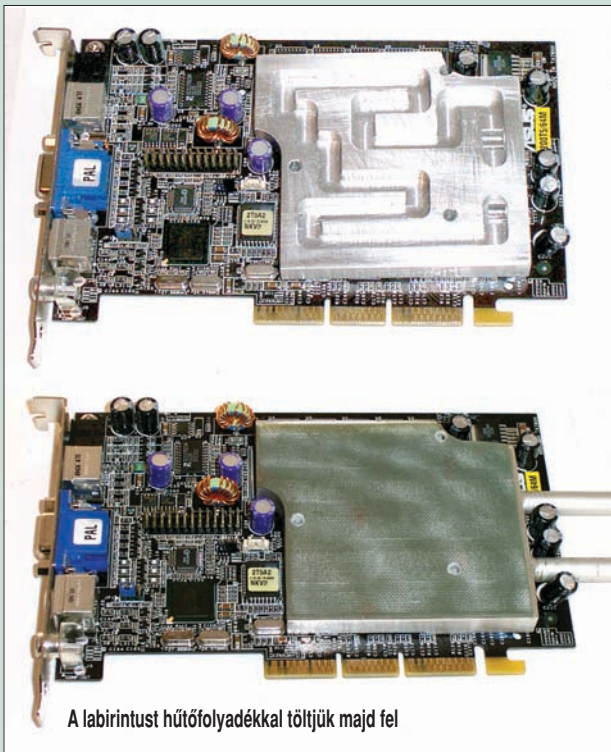
Házi készítésű, úgynevezett hőcsöves (heat pipe) processzorhűtő

Vízhűtés lépésekben

Lássunk egy konkrét példát, amikor egy AMD XP 1600+ számítógép processzorát, a lapkakészletet és a VGA kártya hűtését folyadékos hűtéssel látjuk el – célunk az is, hogy csendes legyen a gép. A lenti hűtést alkalmazva – a legnagyobb terhelés esetében is – maximum 45 fokok volt a CPU. Később a videokártyát is feljebb „húztuk”, valamint a processzort 2000+-nak állítottuk be a BIOS-ban. Az eredmény hasonló: 45 foknál feljebb nem ment a mutató.



A rézből készült hűtőket elegáns feketere festettük



A labirintust hűtőfolyadékkal töltjük majd fel

1. A 300 wattos tápegység ventilátora túlságosan hangos volt, így feszültségcsökkentéssel szinte teljesen elnémítottuk.
2. A CPU hűtőegysége vörösrézről készült – a CPU-foglalat szélén található pöckök segítségével rögzítették (a blokk nem olyan nehéz, hogy a két pöck ne bírja el).
3. Teljesen felesleges lett volna a lapkakészletre is rézhűtőt helyezni, mert ott a CPU-hoz képest annyira kis hő keletkezik, s olyan nagy felületen, hogy egy alumíniumblokk is bőven elegendő.

4. Az ASUS T1500-as Geforce 3 kártyára készült hűtőblokk egy 10 mm vastag alumíniumlap, amelybe miniatűr labirintust készítettünk. Három lyuk és csavarok segítségével stabilan rögzíthető a videokártyára.
5. A két felső 5,25-ös beépítőhelyre építettük be a melegleadó radiátort – ezt előlről egy nagy, de szintén elnémított ventilátorral „fújattuk”. Hiszen ha nincs légáram, akkor csak idő kérdése, hogy mikor melegszik fel a PC-házban a levegő és a víz, és akkor oda a vízűtés előnye. Ez a minimális légáram bőven elég ahhoz, hogy a hűtővíz hőmérsékletét 10 fokkal a szobahőmérséklet lehellessen tartani.
6. A szivattyút öntapadós korongokkal rögzítettük a 3,5 hüvelykes merevlemeztartó helyek alá. Annak érdekében, hogy ez hosszú távon se essen le, a tapadókorongokat pillanatragasztóval is bekentük.
7. A radiátorból a víz először a szivattyú szivócsonkjához érkezik. Innen a CPU hűtőblokkjába halad a hűtővíz, majd ebből egy kisebb ívvel a lapkakészlethűtőben landol. Végül a bonyolult videokártya-hűtőbe kerül a hűtőfolyadék, majd innen vissza a melegleadó radiátorba. Bár először biztosan elretentő a sok cső és csatlakozási pont, az autókbnál használt csőbillincsel ez biztonságosan megoldható.



A folyamat vége, ahol a felmelegedett víz lehűl

kell készíteni, ahol a hűtőközeg hidegebb a környezeti hőmérsékletnél. Ekkor kerülnek az előtérbe a peltier elemek és a kompresszoros gázhűtők. Minden esetben az a legtisztább megoldás, ha ezek a misztikusnak kikiáltott eszközök folyadékot hűtenek, és a vízűtő rendszerben ez a lehűtött folyadék kering. A *samitogep.hu* munkatársaként a mezei vízűtőtől kezdve a peltier elemes hűtésig már szinte mindent kipróbáltam. Tapasztalataim alapján azt mondhatom, hogy érdemes megelégedni az említett 40–50 fokok CPU-val, mert a végleges hűtési megoldások ára már összemérhető a számítógép árával, és így is csak nagyjából 5–15 százalékos gyorsu-

lásra számíthatunk, ha utána még tovább tuningoljuk a számítógépet. A vízűtés legkritikusabb kérdése, hogy mi történik, ha leáll a keringés, vagy netán elkezd valahol kiszivárogni a víz. Utóbbi legkézenfekvőbb orvoslása az lenne, ha olyan folyadék keringene a rendszerben, amely elektromosan nem vezet – ilyen az úgynevezett transzformatorolaj. A legtöbb megszállott mégsem ezt használja, hanem az autóhűtő-folyadékot, és inkább nagyon odafigyelnek a csövek illesztésére. Ha ez egyszer sikerült, akkor a későbbiekben már nem lesz gond ezzel. A keringés megszűnése Pentium processzorok esetében általában nem tragikus,

egyszerűen kikapcsol pár perc után a számítógép (célszerű a BIOS-ban helyesen beállítani a lekapcsolási hőmérsékletet). AMD processzorokkal sincs nagy gond, hiszen keringetés nélkül is kell legalább egy perc, mire a processzor maghőmérséklete eléri a 70–80 fokot. A legtöbb AMD-hez használatos alaplap lehetőséget kínál a túlmelegedés utáni lekapcsolásra. Az AMD processzor egyedül arra kényes, ha semmilyen hűtő nem kerül rá, vagy azt menet közben leveszik.

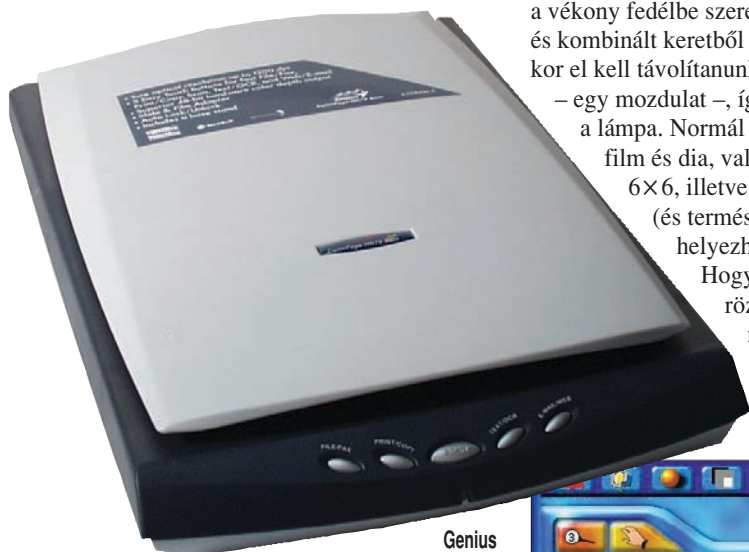
Ordasi Gábor

Fogyókúra után

Genius ColorPage HR7X Slim

Amikor azt gondolnánk, hogy már nincs új a nap alatt, könnyen kiderülhet, hogy néhány jó ötlettel tovább lehet fokozni egy termék használati értékét. Ilyen a Genius legújabb lapolvasója is: alapvetően maradt síkgyas szkennerek, ám a kiegészítők révén mégis képes újat mutatni.

Illetve pontosabban, egyszerűbben mutatni ugyanazokat a képeket. Nem emelte a gyártó az egekbe a készülék fizikai felbontását, a digitális retinaként funkcionáló CCD-érzékelősor 1200 dpi-s finomsággal „látja” a képet, az egyes pontokat 24 vagy 48 bit színmélységben.



Genius
ColorPage HR7X Slim

Stílusában és funkcióiban alapvetően változatlan a TWAIN illesztőprogram felülete a korábbi Genius modellhez képest: színpompás, grafikus kezelőszervek igyekeznek barátságos hangulatot kelteni a kezdőkben is. Hogy a sok beállítási lehetőség ne legyen zavaró, kezdő és szakértő üzemmódban is működhet a felület, előbbi esetben csak a legfontosabb elemek érhetők el. Természetesen szabályozhatjuk a felbontást (számszerűen is megadható), választhatunk 24 és 48 bites színmélység között. Komponensenként (vörös, zöld, kék és fekete) beállítható a színegyensúly külön kiemelt, árnyékos, középtónusú területekre. Szabályozható az árnyalat, telítettség és gamma-érték, inverz mód is választható. Szkennelhetünk egy kiválasztott színösszetevőre is. Az előnézeti kép mellett hat kisebb változat is megjelenik,

mintegy segítségként a kívánt fényerő kiválasztásához. Egy lényeges hiányosságot fedeztünk fel a meghajtóprogram felületén: nem enged meg többszörös területkijelölést (kötegelt beolvasás).

Sokat ad a készülék használati értékéhez a beépített diafeltét, amely gyakorlatilag a vékony fedélbe szerelt fényforrásból és kombinált keretből áll. Dia olvasásakor el kell távolítanunk a matt fedőlapot – egy mozdulat –, így válik szabaddá a lámpa. Normál 35 milliméteres film és dia, valamint nagyobb, 6×6, illetve 6×9 cm-es diák

(és természetesen negatívak) helyezhetők el a keretben.

Hogy éppen visszatükröződő tárgyat (fotó, magazin stb.) vagy diát-negatívot olvasunk, azt beállíthatjuk



Színpompás kezelőfelület

a meghajtóprogramban, ekkor célszerűen az előnézeti kép is átszerveződik. Üzemen kívül oldalra állítva tárolható a lapolvasó, a rögzítés és oldás automatikusan történik. Öt nyomógomb díszíti a hét centiméter magas készülék homlok-

Digitális kamera helyett?

Az analóg fotózás híveiben felmerülhet esetleg a gondolat, hogy ötvözhető a digitális és analóg technika. Azaz a fotózás és előhívás a hagyományos módon történne, majd a negatívokból szkennerek segítségével digitális kép állna elő, ily módon megspórolva a nagyítást, illetve a „digi” kamerát, és kihasználva esetleg már meglévő analóg gépünk képességeit, felszerelését.

A hozzávetőleg 24×43 milliméteres diarészlet 1200 dpi-vel beolvasva 1128×1600 pixeles képet ad, azaz a 2,1 megapixeles kamerákkal vetethető össze, ami hobbi-, családi fotózásra épp megfelelő. Ez valószínűleg a hagyományos fotókhoz szokott felhasználók elvárásai alatt marad – továbblépést jelenthet egy nagy felbontású diaszkennerek, de olcsóbb és egyszerűbb egy jobb digitális kamera beszerzése.

zatát, ezek a megfelelő fax-, nyomtató-, beolvasó-, szövegfelismerő s e-mail funkciókat indítják, együttműködve a Presto! PageManagerrel, illetve a nagyon gazdag szoftvercsokor többi tagjával. Szövegfelismeréshez az Abby FineReader Sprint 4.0 szolgáltatásait vehetjük igénybe, amely nyelvünk ékezetes betűit is felismeri, alapszinten – egyhasábos, jól olvasható szöveg – jó hatékonysággal. A NewSoft ImageFolio alap képszerkesztő és a Mr. Photo webképszerkesztő szoftverek állnak rendelkezésre fotók retusálásához. Érdekes alkalmazás a Cardiris, vele „végesincs” névkártyakészletünket önthetjük digitális formába. Korunk internetes irányvonalá-

nak megfelelően az abcHood netes albumszolgáltatás ügyfélprogramját is telepíthetjük a CD-ről, ami egyszerűsíti a digitális médiaanyagok közzétételét. Természetesen jó képminőséggel dolgozik a Genius ColorPage HR7X Slim, sebessége is megfelelő otthoni és alkalmi irodai alkalmazáshoz: 177×126 mm-es tesztképpunket 1200 dpi-vel 4 perc 16,

600 dpi-vel 1 perc 6 másodperc alatt olvastába. Sokrétű felhasználhatóságához méltányos ár párosul: bruttó kiskereskedelmi ára 46 725 Ft; a készülék forgalmazója a Fan IT Kft.

Egri Imre

Sávváltás

Snazzi III USB2 videodigitalizáló

Olyan adatátviteli sebességet érhetünk el az új, 2.0-s USB portokon, ami több mint elegendő DVD minőségű videó továbbítására. Szerkesztőségünkben elsőként a Snazzi készülékével találkozhattunk, amely a „kiszélesített” USB képességeit képes kihasználni.

A távol-keleti gyártó a megfizethető és könnyen kezelhető házi videodigitalizáló eszközök fejlesztését tartja küldetésének. Snazzi márkanév alatt ma már olyan olcsó hardver-szoftver együtteseket is forgalmaz, amelyekkel DV minőségű felvételeket készíthetünk analóg jelforrásból.



Movie Mill rögzítőalkalmazás

így garanciácímkevel védett gépekhez is bátran alkalmazható. A táp- és USB aljzaton kívül két csatlakozócsoport található a kék-fehér gépházon, a jelforrások között a rögzítőszoftverben válthatunk. Mindkét blokkban RCA aljzatok várják a sztereó hangot és a kompozit videojelet, az egyes blokkban S-Video csatlakozót is találunk.

MOVIE MILL

Hardveres tömörítéssel dolgozik a készülék, az USB kábelen már MPEG-1 vagy MPEG-2 folyam érkezik a PC-be. Rögzítéshez célalkalmazás áll rendelkezésünkre, a Movie Mill. Nagyon egyszerű felépítésű az igényes köntösbe bújtatott program: felvétel módba kapcsolunk, kiválaszthatjuk a három lehetséges forrás egyikét (S-Video, kompozit1 vagy kompozit2), majd kézzel indíthatjuk a rögzítést. Beállítható időkorlát, rögzítés közben feles méretben nyomon követhetjük a felvételt. MPEG-1 vagy MPEG-2 kódolás

megadhatóak

a lényeges paraméterek, 10 Mbps-ig húzhatjuk a bitarányt, sőt a változó bitarány maximumát és a képkocka/GOP értéket is. Néhány hasznos szűrő is beállítható: VHS filter, chroma és luma (vertikális és horizontális) szűrős. Mindent megkapunk tehát, hogy akár VHS felvételeinkről, akár Hi8-as kamerán tárolt anyagainkból jó minőségű digitális kópiákat készítsünk. Mód van visszajátzásra is, azaz megszerkesztett felvételeinket például VHS szalagon is rögzíthetjük.

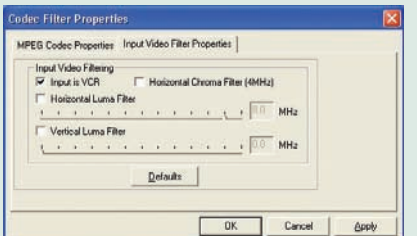
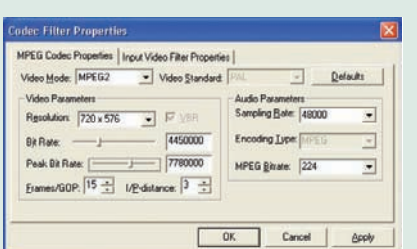
NEM MELLÉKES MELLÉKLETEK

Előállt tehát a kívánt MPEG állomány, amelyet menüvel ellátott DVD-re írhatunk a csomagban található Sonic MyDVD 3.0 segítségével. Olykor szerkesztésre is szükség van, a rögzített anyagok feliratozhatók, vághatók a Ulead VideoStudio 5.0 alkalmazással, amely a célközönség nagy részének – házi felhasználásra – megfelelő. Rögzített és kiírásra váró anyagaink visszajátszhatók a Snazzi DVD (Cyberlink PowerDVD XP v4.0) – DVD-lejátszó – program segítségével. A tesztkészítésben sajnos nem áll rendelkezésre a méltán sikeres Nero Burning ROM szoftver, amelyvel VCD vagy SVCD korongok készíthetők, szerencsére ezt adják a legtöbb CD-íróhoz, vagy pedig néhány ezer forintért juthatunk hozzá meghajtóvásárláskor, OEM konstrukcióban. A Snazzi III-t az AT-Comp (www.atcomp.hu) forgalmazza, áfás ára 87 250 Ft

Egri Imre



Megfelelően paramétrezhető a rögzítés



PCI kártyás változatban is kapható a készülék, azonos képességekkel; az USB2-es kiépítés nagy előnye, hogy üzembe helyezéskor nem kell megbontani a PC-t,

között választhatunk, ezen belül sablonok szerint kérhetünk VCD, SVCD vagy DVD minőséget. Külön WAV vagy MPEG állományba is menthető a hang. Manuálisan is

És ha csak USB 1.1?

Sok PC-n – főleg noteszgépeken – csak a jó öreg 1.1-es USB csatlakozókat találjuk, de ez esetben sincs okunk szomorkodni, a Snazzi III USB2 ezen is működni fog. A szűkebb sávszélesség még mindig elég ahhoz, hogy üzembiztosan rögzítsünk 5–7 Mbps-os felvételeket, ami bőven túlló az SVCD-hez szükséges minőségben, akár – némi kompromisszummal – DVD-készítéshez is megfelel. Üzembiztos működéshez és maximális képmínőséghez jobb gyorsabb portra csatlakozni, asztali PC-k egy 5–10 ezer forintos PCI-os bővítő kártya beszerelésével USB 2.0 csatlakozással egészíthetők ki.

Nem ég a körmünkre

Tektronix by Xerox Phaser 6200 és 8200

Mármost a viasz (pontosabban a műgyanta). Merthogy ez képezi az alapját a Phaser 8200-as festékanyagának, míg a 6200-as az egyre elterjedtebb egymenetes lézernyomatási technológia sebességelőnyét igyekszik kihasználni.

Mindkét készülék a munka frontján érzi magát otthon, ami sebességükön és hálózati képességeiken tükröződik a leginkább. Természetesen az árcédulákra pillantva is kiderül, hogy a folyamatos javulás ellenére egy ideig még hiányoznak a kasszabából a színes lézerek.

PHASER 6200

Tandem rendszerű lézernyomató létre nem foglal túl sok helyet a készülék, ugyanakkor – felépítéséből adódóan – egy menetben, a monokróm nyomtatással megegyező tempóban nyomtatja a színes oldalakat is. 53 másodpercre volt szükség 10 szöveges oldal kinyomtatására, az OK megnyomásától az utolsó lap célba érkezéséig.

Mindössze néhány másodperc alatt végez az anyagok előkészítésével, színes, illusztrációkkal tarkított irodai dokumentumokra sem kell többet várnunk.

Alapvetően – dokumentumnyomatáskor – 2400×600 dpi felbontással dolgozik a PostScript 3-as meghajtóprogram. Teszt-példányunk – a 6200DP jelű változat – duplex egységgel és alapkiépítésben 500 lapos bemeneti tálcával, valamint 100 lapos univerzális adagolóval rendelkezik. A memóriát 512 MB-ig, a papírkapacitást 1000 lapos adagolóval bővíthetjük, továbbá opcionális merevlemez is beszerelhetünk. Fotónyomtatáskor 1200×1200 dpi felbontást használ, amellyel – lézerviszonylatban – dokumentumokba, prospektusokba megfelelő fotók készíthetők, természetesen erre a feladatra a tintasugaras technológia sokkal alkalmasabb. Erejét igazán a színes dokumentumok, prezentációk készítésénél mutatja meg a készülék, a sebessége nagyon jó.

Tesztünk során helyi hálózaton, TCP/IP porton keresztül csatlakoztunk a készülékhez, mivel ez biztosítja a legnagyobb sebességet, helyi nyomtatóként párhuzamos és USB csatlakozással is üzemeltethető. Beépített webszerveren követhetjük nyomon a fogyóeszközöket, és aprólékos beállításokat eszközölhetünk a nyomtatóban.

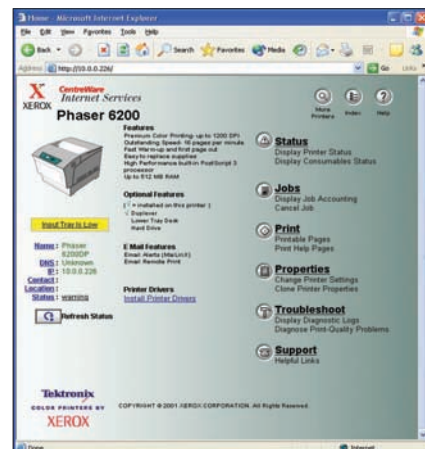
NÉVJEGY

Termék: Tektronix by Xerox Phaser 6200DP

Ár: 1 123 750 Ft

Forgalmazó: Folder Trade Kft.

Web: <http://www.foldertrade.hu>



A Xerox CentreWare révén webböngészőből vezérelhetők a készülékek

Ismer szinte minden létező operációs rendszert, ideális munkacsoportos nyomtató olyan helyekre, ahol színes dokumentumokkal is dolgoznak, de nem kifejezetten fotónyomtatásra van szükség.

PHASER 8200

Sebességét, memóriakapacitását és kompatibilitását tekintve nagyon hasonló készülék a Phaser 8200, holott belül lényegesen eltérő technológiával dolgozik. Nem száraz toner hordozza az alapszíneket, hanem műviasz alapú szilárdfesték rudakat kell a megfelelő nyílásba ejteni utántöltés címén. A nyomtató bekapcsoláskor felolvasztja, és melegen is tartja a „tintát”, mégis ezt követően az első lapig eltelt reakcióideje meglepően csekély, mindössze kilenc másodperc. Gyári értéként 10, illetve 16 lapos sebességet adnak meg gyors színes és standard színes üzemmódban. Egy perc tíz másodpercre volt szüksége tíz szöveges normál oldal kinyomtatásához, természetesen a minőség lézernyomatás szintű. Fotó üzemmódban nagyon szép színeket produkál a gép, a képminőség felülmúlja a 6200-as modellét. Sajnos árnyalatképzés tekintetében nem lép túl a lézer kategórián, ugyanakkor a fényes felület és az élénk színek megteszik a magukét, vonzó broszúrákat produkálhatunk a készülékkel.

Érdemes megemlíteni, hogy a különleges technológia révén rendkívül sokféle hordozóra képes nyomtatni a műgyanta alapú festéket alkalmazó készülék, ennek köszönhetően egyes területeken nem sok versenytársa akad.

Egri Imre

NÉVJEGY

Termék: Tektronix by Xerox Phaser 8200DP

Ár: 948 750 Ft

Forgalmazó: Folder Trade Kft.

Web: <http://www.foldertrade.hu>

Tektronix
by Xerox Phaser
6200DP

Tektronix
by Xerox Phaser
8200DP

Big Benq

Benq CD-írók

Még nem cseng túl ismerősen a Benq márkanév, néhány hónapja találkozhatunk vele először, annál ismerősebb az Acer anyacég, amely már régóta komoly tényezője a piacnak. Hogy gyártási tapasztalatait az alacsonyabb árkategóriában is hatékonyan kamatoztathassa, új márkanév alatt jelenik meg – többek között – CD-íróival.

Két külső és két belső meghajtót bocsátott rendelkezésünkre a hazai forgalmazó, így minden felhasználási területre jutott egység. Közös bennük, hogy mindegyik mellé Nero Burning ROM és InCD szoftvergyűjtést csomagol a gyártó, emellett egy-egy üres CD-R és CD-RW korongot is találunk a dobozokban.

KÍVÜL TÁGASABB

No és drágább, lassúbb – merülhet fel legtöbbször, holott ez nem feltétlenül van így. Köszönhetően az új – illetve már

az USB 1.1-kompatibilitásról, vagyis a készülék régi USB aljzatokkal felszerelt gépeken is használható, csökkentett, négyszeres sebességgel. A kényeszerű sebességcsökkentés elkerülése végett akciókiszakítások is lehetségesek, olvasáskor negyvenszeres sebességet érhetünk el. A mellékelt Nero íróprogram felismeri a meghajtót, de csak 16-szoros sebességgel

Hosszabbítás...

...de csak kilencven percig. Bizonyára sok olvasónknak is feltűnt, hogy tavaly megjelentek a CD-szabvány határait feszegető, sőt túllépő, megnövelt kapacitású lemezek. Kilencven perc hangot vagy 800 MB adatot tárolhatunk legtöbbjükön – akadnak azért nagyobbak is –, már amennyiben íróprogramunk és meghajtónk ezt támogatja. Örömmel konstatáljuk, hogy a Benq 40-szeres meghajtója könnyedén veszi a hosszított kanyart, azaz jócskán kapható a túlírásra, amennyiben azt az íróprogram preferenciái között beállítjuk. A teszt-hoz használt PrimeDisk korongot 16-szoros sebességgel kezelte.

Figyelem!

Amint arra a Nero Burning ROM is felhívja a figyelmet, nem minden CD-ROM-meghajtó képes a túlírt korongok olvasására, nem lehet pontosan tudni, milyen kapacitással rendelkeznek a lemezek, és – legrosszabb esetben – még maga az író is károsodhat.

engedi működni, ezen verziófrissítés sem segített. Meghajtóprogram-frissítésre várva enyhíti a probléma terhét, hogy a két sebesség közötti időkülönbség már csak másodpercekben mérhető. Kapható USB 1.1-kompatibilis modell is, a CRW 6406EU,

amely maximum hatszoros tempóban képes írni, illetve olvasni, újíráskor négyszeres sebességet használ. Természetesen ez visszalépés, főleg a belső meghajtók sebességéhez képest, alkalmi adatmentésre azonban hordozható, rugalmas megoldást kínál. Érdekes módon felváltatták a hatszoros írás kockázatát, amellyel – nem sokkal, de – túlfut a készülék az adatátviteli csatorna kapacitásán. Ennek ellenére néhány puffertürelési hibával – ezeket a Seamless Link tökéletesen „összevarrja” – hiba nélküli lemez készült normál futamidő alatt.

BELSŐ MUNKATÁRSÁK

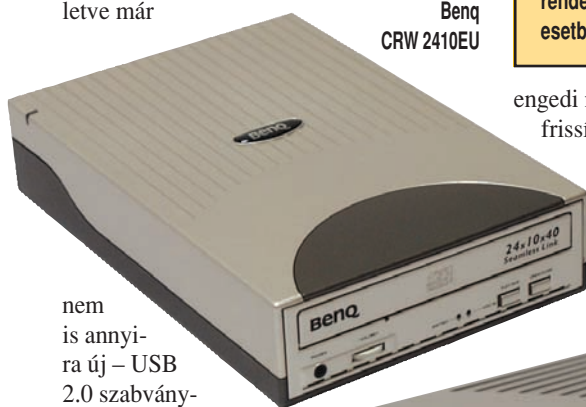
A CRW 4012P jelű negyvenszeres belső (ATAPI) író tizenkétszeres sebességgel kezeli a nagy sebességű újíráható leme-



Benq CRW 4012P



Benq CRW 3210A



Benq
CRW 2410EU

nem is annyira új – USB 2.0 szabvány-nak, a leggyorsabb író is kiköltöztethető megalkuvás nélkül. Jó példa erre a 24-szeres CRW 2410EU; a magas írási sebesség mellett nem kell lemondanunk



Benq
CRW 6406EU

zeket, olvasóként negyvennyolcszoros tempóban használható. Nagyon jó eredményeket produkált, nyolc megabájtos pufferek köszönhetően a teszt során igénybe sem kellett vennie a „rontásmentesítő” Seamless Link technológiát. Tesztünkben és kis táblázatunkból kiderül, hogy a megnövelt pufferméret nagyon is elkel ilyen magas (6000 Kbps) sávsebességigénynél. Míg a CRW 3210A jelű, 32-szeres író többször megtorpant, addig az erősebb modell megkímélte ettől az a bizonyos plusz hat megabájtot.

Mindkét belső meghajtóhoz kapunk csavarokat és CD-hangkábelt. Elmondható: kedvező árú, ha extrákat nem is, de megfelelő alapszolgáltatásokat nyújtó, jó teljesítményű készülékekkel gazdagodott a piac. A tesztpéldányokat a Ramiris Rt. (www.ramiris.hu) bocsátotta rendelkezésünkre, garanciaidejük két év.

Egri Imre

	Sebességek (írás × újírási × olvasás)	Pufferméret (MB)	706 MB felírásának időtartama (perc:mp)	Ajánlott bruttó kiskereskedelmi ár (Ft)
CRW 2410EU	24 × 10 × 40	2	5:14	54 870
CRW 6406EU	6 × 4 × 6	2	16:38	42 350
CRW 3210A	32 × 10 × 40	2	5:13	19 120
CRW 4012P	40 × 12 × 48	8	3:47	23 240

FerraRIMM

A világ leggyorsabb (PC-s) RAM-ja!

Az a szerep, amelyet a CPU játszik a számítógép teljesítményében, jócskán túlértékelt. Sokan talán egyáltalán nem is tudják, hogy mennyire fontos a körítés, és ezt egyes forgalmazók aztán alaposan ki is használják. Ha a következő oldalakon velünk tartanak, akkor nemcsak a világ – jelenleg – leggyorsabb PC-s memóriáját ismerhetik meg kicsit közelebbről, hanem a memóriák világában is teszünk egy rövid körsétát.

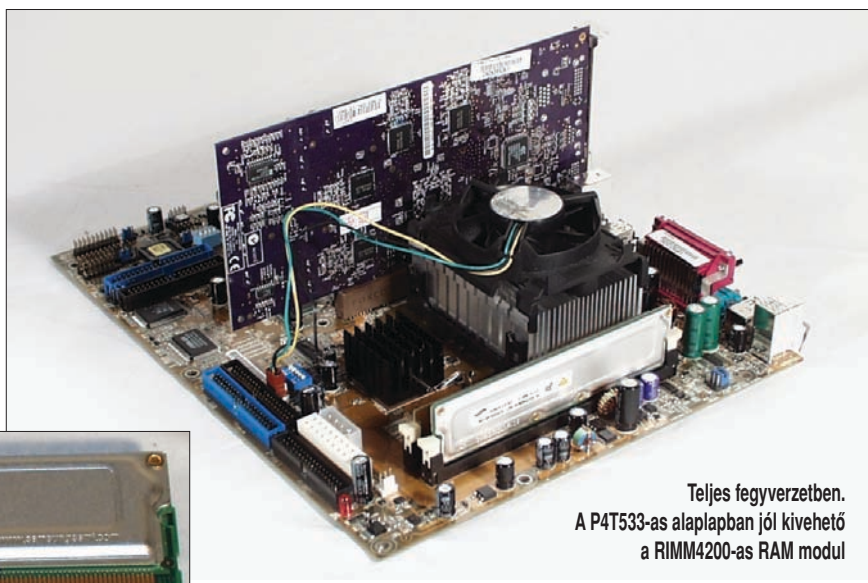
A PC-s világban számtalan esetben tele vagyunk rossz beidegződésekkel. Hajlamosak vagyunk gyártókat és termékeket azon tapasztalataink alapján megítélni, amelyeket éveken korábban szereztünk, és sokszor már semmi közük a jelenhez. Pontosan ilyen rossz beidegződés az, amikor gépünk teljesítményét a processzor órajel-frekvenciája alapján próbáljuk megítélni. Miért? Nos, egy autós analógia az, amely a legjobban megvilágítja a helyzetet: mintha egy járműről csak azt tudnánk, hogy kétszáz lóerős a motorja! Ez alapján bátran lehet bivaly-



Felül a RIMM4200-as modul, alatta és előtte egy-egy PC800-as. Jól látszik a lábak eltérő száma

erős terepjáró, villámgyors sportkocsi, de akár komótos traktor is. Hihetetlenül fontos, hogy milyen típusú és sebességű RAM-ot, milyen alaplap lapkakészletet használunk!

Jelen cikkünkben egy kicsit a RAM-ok világában mélyedünk el annak kapcsán, hogy egy olyan memória járt nálunk, amely pontosan olyan, mint egy Ferrari!



Teljes fegyverzetben. A P4T533-as alaplapban jól kivehető a RIMM4200-as RAM modul

Ritka, kevesen engedhetik meg maguknak, és hihetetlenül gyors.

FAJI MEGKÜLÖNBÖZTETÉS
Mielőtt bárminemű mérési eredményekkel kezdenénk bombázni önöket, térjünk

ki egy kicsit részletesebben is a különböző RAM-típusok jellemzőire! Igyekeztünk a lehető legemészthetőbb nyelvezetet használni, és megkímélni olvasóinkat a nyakatekert szakkifejezések özönétől.

SDRAM (PC133)

Ismerős az a mondás, hogy „nem vagyunk olyan gazdagok, hogy a legolcsóbbat meg-

engedhessük magunknak”? A 133 MHz-es effektív órajelen dolgozó SDRAM pontosan ilyen. Nagyon olcsó, de borzalmasan lerontja a rendszer teljesítményét, függetlenül attól, hogy AMD vagy Intel processzorunk van. Ugyan előszeretettel alkalmazták olcsó, irodai konfigurációkban, de a Pentium III-asnál újabb processzorokra épülő rendszerekben úgy lerontja a teljesítményt, hogy alkalmazása okafogyottá teszi a gyors CPU használatát.

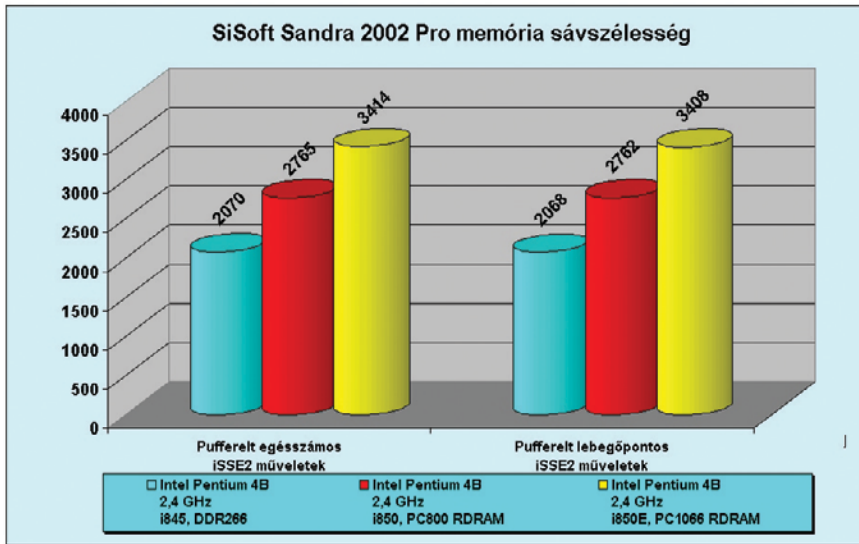
DDR266 (PC2100)

Lehet, hogy ezen kijelentésünkért sokan megköveznek majd, de a hazai piac árérzékenysége okán úgy gondoljuk, hogy jelenleg ez a szintén 133 MHz-es effektív

órajelen működő RAM-típus képviseli az arany középutat a teljesítmény és az ár között. Amint az a mellékelt táblázatból is kiderül, a PC133-hoz képest nagyjából kétszeres sávszélességet kínál. Intel és AMD platformokhoz egyaránt rendelkezésre állnak a használatához szükséges lapkakészletek.

DDR333 (PC2700)

Könnyen meglehet, hogy mire ezek a sorok megjelennek, ez a memóriafajta veszi át a DDR266-tól az arany középut szerepét. Tulajdonképpen csak az árkerés döntő ennek a megítélő címnek a kiérdemlésében. A 166 MHz-en működő memóriatípus mindkét CPU-platformra hozzáférhető, bár jelen pillanatban az Intel Pentium 4-ekhez hivatalosan



még nincs DDR333-at támogató, Intel gyártmányú lapkakészlet. Talán nem árulunk el titkot azzal, hogy a pletykák szerint hamarosan várható az 1845-ös lapkakészletből ilyen változat.

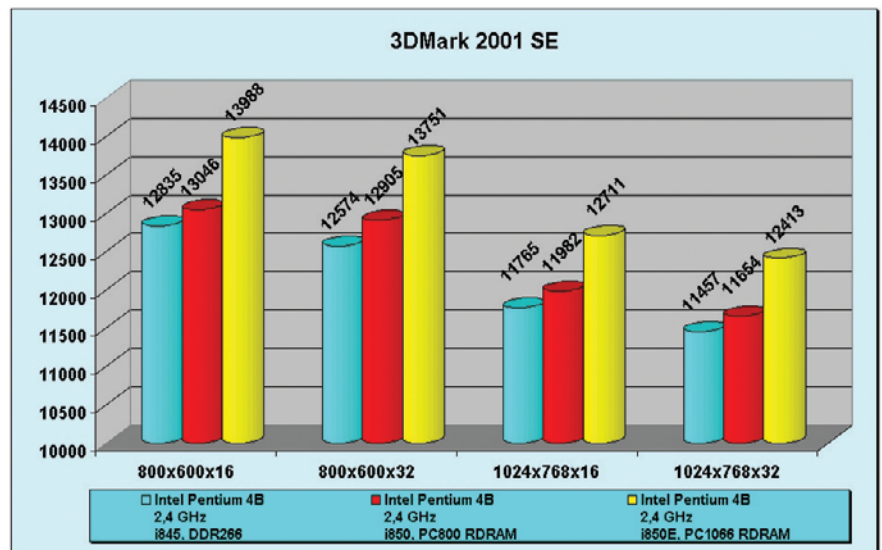
DDR400 (PC3200)

A 200 MHz-es effektív órajel-frekvencián futó memória jelen pillanatban csak nagyon korlátozott mértékben hozzáférhető. Az ok, hogy a működtetéséhez szükséges lapkakészletek még nem terjedtek el – legyen szó akármelyik CPU-platfomról is –, illetve kezdeti gyerekbetegségeikkel küzdenek. Nagyon érdekes, hogy a DDR333-at és 400-at is tulajdonképpen a Rambusszal szembeni dac szülte. Amint azt a hűséges *PC World-olvasók* pontosan tudják, a Rambusnak azzal sikerült maga ellen fordítani a memóriagyártókat, hogy túl magas licenrdíjat követelt az ilyen típusú RAM-ok után. Ha belekukkantunk a memóriák tulajdonságait összefoglaló táblázatba, akkor abból remekül látszik, hogy a DDR400 elméleti maximális sávszélessége megegyezik a PC800-as RDRAM-éval.

RDRAM (PC800)

A nagy és „nemszeretem” Rambus, Inc. fejlesztette, 400 MHz-es órajelen futó memória már jó ideje jelen van a PC-s küzdőtéren. Gyökerei egészen a Pentium

III-as processzorok életciklusának derekáig nyúlnak vissza. Bár az általa rendelkezésre álló hatalmas sávszélességet és az ebből fakadó csúcsteljesítményt már



akkor sem vitatta senki, mégis jókora ellendrukkertáborot „sikerült” verbuválnia. Egyrészt a Pentium III-„érában” a felhasználók zömének nem volt szüksége ekkora teljesítményre, legkevésbé azon a csillagászati áron, amelyen kezdetben kínálták. Természetesen az idő múlásával az árak is alább szálltak. Most, amikor ezek a sorok szövegszerkesztőbe kerülnek,

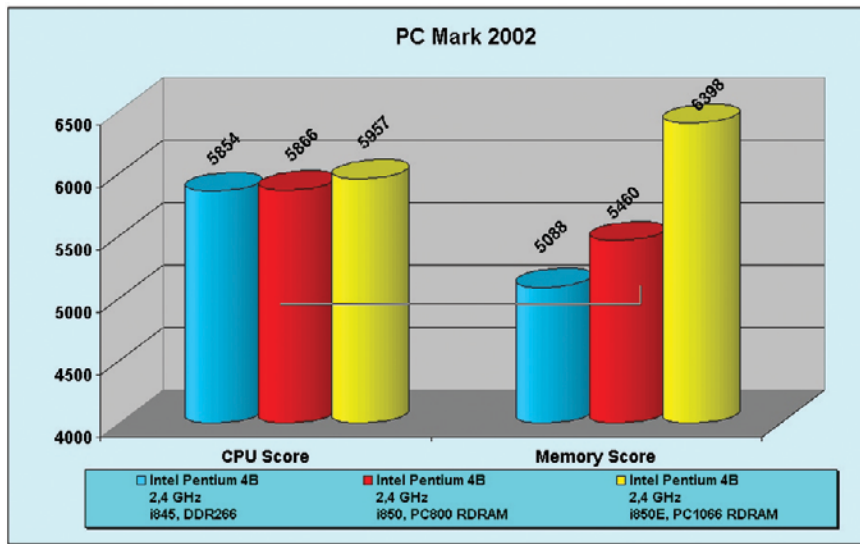
egy PC800-as és egy DDR333-as modul ára között mindössze nettó 1200–2000 forint a különbség. Ha valaki Pentium 4 alapú PC építését fontolgatja, akkor mindenképpen érdemes a PC800-at választania, lévén, hogy a fentebb említett árkülönbség egészen elhanyagolható. A PC800 hátrányai: kizárólag Intel processzorokhoz használható, mivel csak ilyeneket kiszolgáló lapkakészletek képesek fogadni, illetve a soros, 16 bites szervezés, ami miatt párosával kell őket a gépbe helyezni.

HAMAROSAN VÁRHATÓ

A fentiek tulajdonképpen még egészen áttekinthetőek. Nem is a PC-s ipar világában élénk, hogyha nem uralkodna el a káosz a jelölések egy bizonyos pontján. Ezennel elérkeztünk ehhez a ponthoz! A jövőben várható az 533 MHz valós órajelű, PC1066 jelölésű, illetve 600 MHz effektív órajelű, PC1200 jelölésű, 16 bites szervezésű Rambus RAM.

Ezek a memóriák ugyanúgy 184 lábú RIMM-en (RIMM = Rambus Inline Memory Module, 184 lábú RIMM = Normal RIMM) fognak helyet foglalni, mint PC800-as elődjük, és természetesen ezek is párosával kell, hogy az alaplapba kerüljenek. Hivatalosan nincs még olyan lapkakészlet, amely támogatná ezeket, de az ASUS kínálatában szerepel egy P4T533-C jelölésű alaplap, amely ugyan 1850E lapkakészletre épül, mégis támogatja a PC1066-ot. Most következik a csavarás a megjelölésekben! Létezik ugyanis 32 bites szervezésű Rambus DRAM is! Ezek jelölése éppúgy PC800, illetve PC1066, mint 16 bites szervezésű testvéreiké, de már 232 lábú RIMM-en foglalnak helyet! Mivel valahogy csak meg kell különböztetni őket, ezek elnevezése már

Megjelölés	Közkeletű név	Effektív órajel (MHz)	Adatbusz (bit)	Sávszélesség (GBps)
PC133	SDRAM	133	64	1,06
PC2100	DDR266	133	64	2,1
PC2700	DDR333	166	64	2,7
PC3200	DDR400	200	64	3,2
PC800	RDRAM	400	(2x) 16	3,2
PC1066	RDRAM	533	(2x) 16	4,2
PC1066	RDRAM	533	(2x) 32	8,4



a modulokról szól: RIMM3200, illetve RIMM4200. Előnyük, hogy már nem kell párosával használni őket, no és persze, hogy pokoli gyorsak. (Ismét csak *lásd a mellékelt táblázatot!*) Kell-e még ezek után külön említenünk, hogy ez a kaliber

ket egy-egy feladat rövidebb idő alatt történő elvégzése során nyerhetünk. Egy mérnöki iroda vagy grafikai stúdió életében ezek az apró másodpercek bizony értékes munkaórákat is jelenthetnek. Nos, ennyit az „ars poeticáról”, itt az ideje, hogy közelebbről megismerkedjünk a „vassal”!

szemben az ATA-133-as RAID-vezérlő inkább a professzionális felhasználók igényeinek szól, és talán nekik még jól jönne egy integrált LAN-vezérlő is. Két kedvenc, ASUS jegyezte szolgáltatásunk is rákerült a lapra. Az egyik az EZ Plug, amely nem más, mint egy teljesen szokványos, merevlemezekről ismerős tápaljzat. Ennek segítségével olyan tápegységgel is együttműködik az alaplap, amelyről hiányzik a Pentium 4-es alaplapokon található, egyébként a CPU betáplálására hivatott, négyzetes alakú csatlakozó. A másik pedig a Q-Fan, amely a processzor hőmérsékletének megfelelően szabályozza a CPU hűtőventilátorának fordulatszámát. (Jelen számunk CPU-hűtőtesztje kellőképpen rávilágít arra, hogy miért is fontos ez a szolgáltatás.)

A memória végképp nem hétköznapi. Mi sem bizonyítja ezt jobban annál, hogy a Samsung által gyártott modul nem hétköznapi felhasználásra készült, hogy ECC-vel (ECC = Error Correction Code, azaz hibajavító kód) bír. Egyébként az a darab, amelyet használtunk, szemre nem sokban különbözik

SiSoft Sandra 2002 Pro CPU Benchmark

	CPU Dhrystone (MIPS)	FPU Whetstone (MFLOPS)	iSSE2 Whetstone (MFLOPS)	Integer iSSE2 (művelet/mp)	Lebegőpontos iSSE2 (művelet/mp)
Intel Pentium 4B 2.4 GHz i845, DDR266	4459	1253	2926	9437	11 625
Intel Pentium 4B 2.4 GHz i850, PC800 RDRAM	4675	1245	2922	9470	11 665
Intel Pentium 4B 2.4 GHz i850E, 1066 MHz RDRAM	4845	1258	2950	9565	11 678

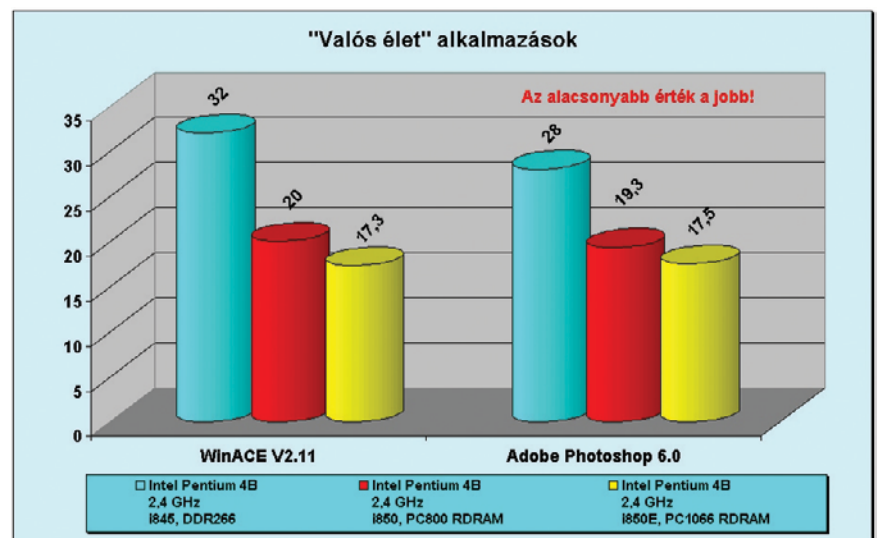
már egyáltalán nem az átlagfelhasználó igényeit hivatott kiszolgálni? Az ilyen memóriamodulok ára egyenesen ijesztő, az elterjedtségük minimális, hiszen legjobb tudomásunk szerint egyelőre csupán az ASUS támogatja ezt a memóriatípust, P4T533 jelzésű alaplapja révén. Ebben is i850E lapkakészlet szolgál, amely – mint tudjuk – hivatalosan nem is támogatja az ilyen memóriákat.

A P4T533 meglehetősen jól felszerelt alaplap. A lapkakészlet 1.1-es USB-jét – két csatlakozó kivezetve, kettő további opcionális – kiegészíti egy NEC lapkára épülő, 2.0-s USB vezérlő, szintén két kivezetett, két opcionális aljzattal. Integrált, 6 csatornás, C-Media audiolapka gondoskodik a hangkeltésről. A hanglapkával

a Normal RIMM-ektől. A mellékelt kép azonban felebbenti a fátylat a különbségről: eltérő a lábak száma, és a fordított beszerelést gátló pozicionáló bemélyedés is máshol van. Természetesen a csúcscategóriás RAM-hoz csúcscsprocesszor és csúcshintű grafikus kártya dukál. Egy Pentium 4B

200 FELETT A BELSŐ SÁVBAN

Jelen tesztünkben az ASUS előbb említett, P4T533 jelölésű alaplapjának a segítségével próbáltunk ki egy RIMM4200-as modult. Mielőtt rátérnénk a velük kapcsolatos részletekre, talán indokolt lehet egy kis magyarázat, hogy miért is foglalkozunk valamivel, ami ennyire extrém. Nos, egyrészt mert a jövőbe tekintünk a révén. Már megszokhattuk, hogy a jelen extremitásai a jövő mindennapi eszközei. Másrészt igencsak kapóra jött a jelen meglehetősen kusza és szerteágazó RAM-kínálatában ahhoz, hogy tisztábban lássunk. No és nem elhanyagolható, hogy a gyors memóriák értékes másodperceket jelentenek, amelye-



(533 MHz FSB), 2,4 gigahertzes „szív” dobogott a gépben, míg grafikus kártyának egy nVidia, GeForce4 4600-as alapú, ASUS V8460 Ultra kártyát használtunk, amelyen 128 MB memória található.

PONTSZÁMOK ÉS MÁSODPERCEK

A fenti rendszerrel Senorg tesztpélinket állítottuk szembe, PC800-as, szintén Samsung gyártmányú RAM-okkal, valamint egy Intel D850EMV alaplappal. A jó minőségű, CAS2-es, DDR266-os, Toshiba chipekre épülő memóriákat egy ASUS P4B533-as alaplapban teszteltük. Természetesen ez utóbbi két alaplapban is ugyanazt a grafikus kártyát használtuk, illetve a Windows XP-t is ugyanarra a merevlemezre telepítettük fel. Tesztprogramjaink ismerősek lesznek olvasóink számára. Igyekezünk szintetikus tesztek és valós alkalmazásokat egyaránt futtatni. Kezdjük az előbbiekkal! A SiSoft Sandra 2002-vel mind a CPU-teljesítményt, mind a memória-sávszélességet vizsgáltuk. Minthogy ugyanazt a processzort használtuk mindhárom alaplapban, valószínűleg sokan azt gondolják, hogy a CPU-teljesítmény is ugyanolyan, ugyanakkora lesz. A táblázatban olvasható számok bizonyítják, hogy ez – természetesen – nem így van. A memória sávszélessége nagyban befolyásolja a számítási teljesítményt. A különbségek jelentőségének megítélésénél vegyük észre, hogy az első három oszlop bizony „millió művelet per

másodperc”, illetve „millió lebegőpontos művelet per másodperc” mértékegységben van kifejezve! Ugyanezzel a programmal vizsgáltuk a memória-sávszélességet.

A kapott eredményeket grafikonba rendeztük. Itt megabájt per másodperc a mértékegység. Nehéz objektíven ítélni, de „érzetre” a Sandra inkább a CPU-teljesítményeredményekben fejezi ki a memória-sávszélesség különbségének a rendszer-teljesítményre gyakorolt hatását, csalókká az eredmények.

Lévén, hogy a memória sebessége a teljes gép teljesítőképességét befolyásolja, a 3D-s megjelenítés képességét is érdemes volt vizsgálni. Ehhez a „jó öreg” 3DMark 2001SE-t vettük igénybe. Be kell vallanunk, hogy mi nem számítottunk ekkora különbségre.

Az utolsó szintetikus teszt, amelyet használtunk, a 3DMarkhoz hasonlóan szintén a MadOniontól származik. A PC Mark 2002-vel mért adatokból nem a végső pontszámot, hanem a különböző rész-eredményeket volt ésszerű használni.

A PC Mark meglehetősen számításigényes feladatok (MPEG tömörítés, JPEG tömörítés, 3D-s vektorszámítás stb.) elvégzéséből képi a pontszámot. A PC Mark mutatta értékek sokkal valóságosabbnak tűnnek, mint a Sandra által mutatottak. A szintetikus tesztekkel az a baj, hogy néha semmitmondónak tűnnek a kapott, ilyen-olyan pontszámok. Annál sokatmondóbbak viszont a különböző valódi

alkalmazásokon futtatott feladatok elvégzéséhez szükséges másodpercek. Fogtunk egy 21 megabájt méretű TIFF állományt, és tömörítettük a WinACE 2.11-es verziójával, illetve az Adobe Photoshopjának 6.0-s változatával ugyanazt a torzítási műveletet végeztük el rajta. Nem túlzottan szerencsés azt a közhelyet használni, hogy „a számok magukért beszélnek”, de ez esetben tényleg erről van szó.

ÉRTÉKELÉS

Világosan látszik, hogy a jelenlegi árakon mindenképpen érdekesebb PC800-as RDRAM-ra épülő, P4-es rendszert építeni, mintsem akár DDR333-ast vagy DDR400-ast, már ha nem számolunk az alaplapok árkülönbségével. Ugyan tesztünkben mi DDR266-os memóriákat használtunk, a memória-sávszélességre vonatkozó adatokból kiokoskodható ez a végkövetkeztetés. A PC1066-os RDRAM még gyakorlatilag a bevezetése előtti utolsó stádiumban van, ezért lehetetlen konkrét árról beszélni. (Pontosan ezért nem mellékelünk a teszthez legalább egy tájékoztató jellegű ártáblázatot.) Sejthető viszont, hogy amint hozzáférhetővé válik, csillagászati léptékű számokról kell majd beszélünk. Teljesítményben bajnok, de sajna árban is annak sejtlik. Az ASUS kirándulása a csúcskategória világába – egyelőre – vetélytárs nélküli. Aki képes lesz megfizetni, annak csak ajánlani tudjuk.

Samu József

Tragédia? Komédia?

A Matrox csúcskártyájának tesztje

Hónapok óta csigáz bennünket a Matrox az új, Parhelia nevű grafikus lapkájának képességeiről szóló hírekkel. Júniusban technológiai előzetest is közzeltünk a feltételezhetően izgalmas kártyáról. Végre megérkezett hozzánk, és személyesen is megismerkedhettünk! Ha a következő oldalakon velünk tartanak, megtudhatják, hogy az előzetes találgatásoknak megfelelően valóban egy Radeon-t, GeForce-ot verő újdonságot tisztelhetünk-e benne.

A Matroxot szinte már el is felejtettük mint VGA-gyártót. Még emlékszünk tőle a kitűnő képminőségű, remek videokimenetű, az environment mapped bump mapping szolgáltatást meghonosító, ámde lassúcska 3D-s megjelenítési képességekkel bíró G400-ra, PC-s időmértekkel „évtizedekkel” ezelőttről. Azóta a Matrox csupán a G400 különböző ráncfelvarrásai-val állt elő, és bizony-bizony inkább professzionális videoszerkesztő termékeivel jeleskedik. Mint VGA-gyártó nem igazán rúg mostanság labdába. Rögvest hozzá is tenném, hogy „sajnos”, hiszen minél

beindult a nyáleválasztása. Semmiféle tiszteletkőr nincs abban az állításban, hogy vártuk: végre tesztelhesük már. Nos, mint a mellékelt ábra mutatja, megérkezett hozzánk az első Parhelia. Lévén, hogy júniusban kimerítően foglalkoztunk a technológiával, eltekinténénk a felesleges ismétlésektől.

ELŐ A DOBOZBÓL!

Kézbe kaparintva, az első fontos észrevétel a Parheliával kapcsolatban, hogy nem olyan óriási nyomtatott áramköri lapra épül, mint nVidia alapú vetélytársai.

kimenetet már láttunk nem is egy grafikus kártyán, de jobbra csak mint másodlagos csatlakozót. Az már merőben szokatlan, hogy csak DVI aljzatok bukkanjának fel egy VGA-n! A doboz természetesen rejteget egy DVI-analóg monitorkimenet-átalakítót az elsődleges (alsó) csatlakozó számára, illetve két további kábelt a másodlagos (felső) csatlakozóhoz. A két kábel közül az egyik két analóg monitorkimenetű varázsolja a DVI-t, míg a másik az analóg monitor kivezetést alakítja S-Video, illetve RCA videocsatlakozóvá. Amint az ebből sejthető, meglehetősen sokféle konstellációban illeszthető digitális lapos kijelző, monitor, valamint televízió



A csatlakozókkal lehet, hogy meggyűlik a bajunk



Akvárium Parhelia módra! Ilyen, amikor három monitoron fut egyetlen 3D-s alkalmazás

kevesebb érdemi „játékos” marad a piacon, annál rosszabb nekünk, felhasználóknak. Éppen ezért kellett komoly hullámokat a VGA-piac csendes állóvizén a Parhelia bejelentése. A beígért szolgáltatástól – gyanítom – a legtöbbszörnek

Így nem valószínű, hogy gondot okoz majd a beszerelés. Hűtőbordát csak a grafikus processzor felett találunk, a memóriák nem kaptak ilyen. Egészen szokatlanok viszont a kivezetések. Lapos digitális kijelzőkhöz való DVI

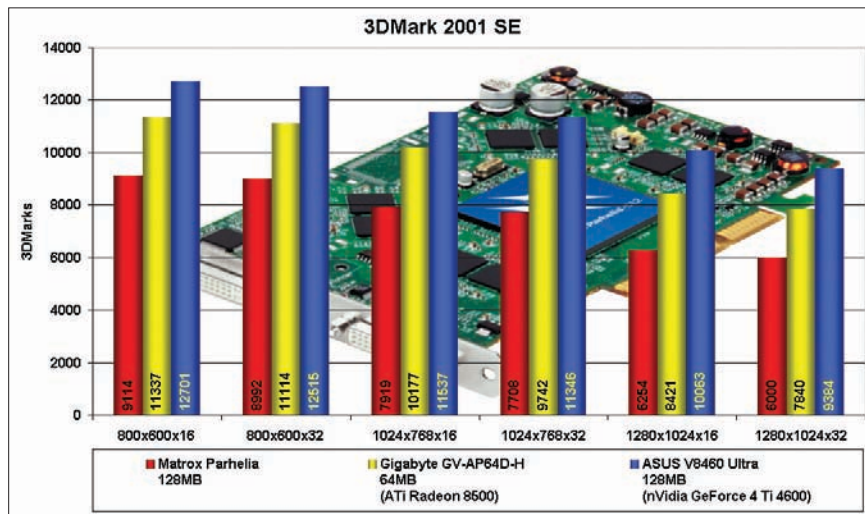
a Parheliához. A maximumot a három analóg monitor jelenti, de erről majd később. A kivezetések kialakításával a kártyán egy csöppet meggyűlt a bajom. A felső aljzat és a kártya rögzítését szolgáló fémfülecske között csupán 3–5 milliméternyi hely van. Ez azt jelenti, hogy az olyan házaknál, ahol a kártyák rögzítését szolgáló sín – ahová a csavart kell behajtani – egy kicsit lejjebb ér, és többet takar a kártyákból, nem fogjuk tudni csatlakoztatni a felső kivezetéshez az átalakítót, mert annak széles

Parhelia!

„vállá” egyszerűen nem fér el. A szerkesztőségben nagyjából nyolc, közepes minőségű ATX házból kettőnél jelentkezett ez a probléma. (Szerencsémre a tesztpéppel pont nem gyűlt meg a bajom.)

Mostanában megszokhattuk, hogy még az olcsóbb grafikus kártyákhoz is meglehetősen sokféle szoftvert mellékelnek – használható és kevésbé érdekeset egyaránt. A Parheliával a meghajtón, illetve a kártya különböző paramétereit szabályozó PowerDesk-HF felületen kívül mindössze a Waytech Coloreal nevű színkalibráló segédprogramja, valamint egy, az Adobe Photoshophoz való beépülő-modul érkezik, mely utóbbi a színcsator-

sem más vizsgáltam. A kártya meghajtóprogramja csupán az alapszintű funkciókat (felbontás, színmélység, képfreccsítési frekvencia) engedi szabályozni, az XP standard kezelőfelületén keresztül. Minden további a már említett PowerDesk-HF névre keresztelt, külön telepítendő felületen keresztül szabályozhatunk. Ennek vitathatatlan előnye, hogy talán a legletisztultabb, legjobban áttekinthető kezelőfelület, amelyet grafikus kártyáknál valaha láttam. Meglepetésként ért viszont, hogy a Microsoft .Net Frameworkön (ejtsd: dotnet frémvörk) alapul! Ez azért érdekes, mert ez a Microsoft új fejlesztői és programfuttató felülete, amely első-



nánként 10 bites színmegjelenítésre teszi képessé a programot. A Parhelia árcédulájára tekintve szűkösnek érzem a kínálatot. Meglehetősen hiányolok legalább egy DVD-lejátszó szoftvert.

GÉPBE TÉVE

Hűsége olvasóink tudják, hogy elsődleges teszt operációs rendszerünk a Windows XP, így természetesen a Parheliát

sorban internetes alkalmazások készítésére és futtatására szolgál. A következő Microsoft operációs rendszereknek már beépített része lesz, de a jelenlegieknek – beleértve az XP-t – nem az. Hogy ez miért olyan nagyon érdekes, azt leszámítva, hogy a kártya installálásakor telepíteni kell egy szoftverkönyezetet, aminek csak a telepítőcsomagja 20 megabájt? Nos, egyrészt itt egy grafikus kártya-meghajtóprogramról

Több monitorral a PC-n

A Win98 óta nem szükséges különleges grafikus kártya ahhoz, hogy több monitort használjunk a PC-nkhez. Mindaddig, míg csak a Windows asztalát szeretnénk kibővíteni egy második megjelenítőre, mindössze egy vagy akár több PCI-os grafikus kártyára van szükségünk, no és persze a megfelelő számú monitorra. Ennek segítségével a kiegészítő megjelenítőre kihúzzuk grafikus programunk kezelőfelületét, míg főmonitorunkon zavaró fedések nélkül dolgozhatunk a grafikán, vagy futtathatunk ott internetböngészőt, szótárprogramot stb. A lehetőségek nagyon tágak, de természetesen az alkalmazott grafikus kártyák behatárolják a 3D-s képességeket. Egyetlen 3D-s alkalmazás több monitoron történő futtatása úgy, mint ahogy az a Parheliával lehetséges, nem valószínű, hogy ezek segítségével.

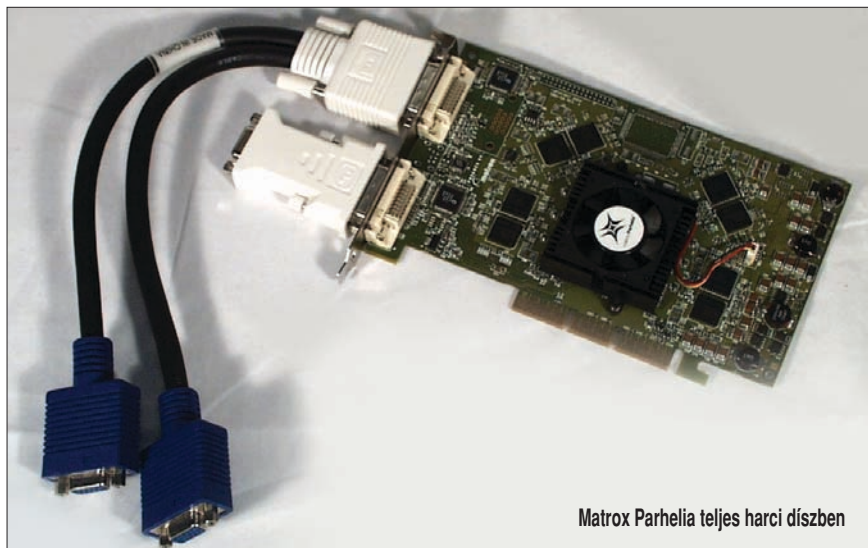
van szó, aminek – lássuk be – nem sok köze van az internethez. A Matroxtól azt a választ kaptam a „Miért tettétek?” kérdésemre, hogy a jövőben a .netes felületen keresztül akarják frissíteni a kártya BIOS-át, meghajtóprogramját, illetve dokumentációját, oly módon automatikusan, mint ahogy mondjuk egy vírusirtó program tölti le és telepíti a saját frissítéseit. Ez szintén egy nagyon kényelmes és okos szolgáltatás – lesz, a jövőben. Nagyon remélem, hogy nem ez a .netes felület az ok, amely miatt a Parheliához jelen pillanatban csak Windows XP-s és Windows 2000-es meghajtóprogram létezik! Ugyanis – amennyire mi tudjuk –, a Microsoft nem tervezi, hogy Windows 98-ra, illetve Millenniumra készít .netes felületet. Az mindenesetre biztos, hogy a Matrox internetes oldalán a Win98, illetve WinMe mezőknél a „To be determined” azaz „döntés alatt” felirat látható, míg az NT4-nél és a Linuxnál „Coming soon”, vagyis „hamarosan”.

KÉPMINŐSÉG ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

A grafikus kártyák képminőségének megítélését illetően mindig komoly bajban vagyok. A mai kártyák felett objektíven ítélni pokoli nehéz, egyrészt azért, mert a képminőség mércéjét nagyon magasra állították, és minden gyártó kitűnően

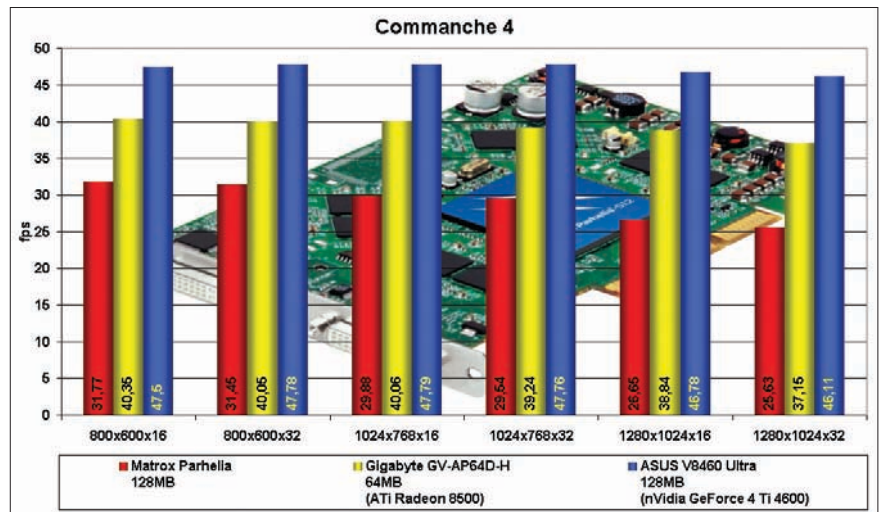
	Meghajtóprogram-változat	Internetcím	Forgalmazó	Ár (Ft)
Matrox Parhelia 128 MB	1.00.01.226 (Június 28.)	http://www.ramiris.hu/ http://www.matrox.com/mga/products/parhelia/home.cfm	Ramiris Kft.	137 488
Gigabyte GV-AP64D-H 64 MB (ATI Radeon 8500)	Catalyst Radeon 7.72	http://www.pilotcomp.hu/ http://www.gigabyte.com.tw/products/ap64d_h.htm	Pilot-Comp Kft.	71 250
ASUS V8460 Ultra 128 MB (nVidia GeForce 4 Ti 4600)	Detonator 29.42	http://www.pilotcomp.hu/ http://www.asus.com.tw/vga/agpv8460/overview.htm	Pilot-Comp Kft.	124 750

teljesít. Másrészt az egész nagyon szubjektív. Például van egy pár olyan képminőség-javító szolgáltatás, amelyet én rendszerint kikapcsolok, mivel én szívesebben nézek helyenként fűrészfogas, de éles képet, mint az élsimítási szolgáltatások által ott is elmosottat, ahol arra semmi szükség. Éppen ezért – anélkül, hogy a saját véleményemet elárultam volna – megkértem kollégáimat, hogy ugyan töltsenek már el legalább negyedórásukat a Parhelia társaságában, és aztán mondjanak véleményt. Bár nVidia-hívó és ATI-megszállott is van közöttünk, a következő konszenzusra jutottunk: a Parhelia szebb képet produkál az általunk jól ismert 3D-s alkalmazásokkal, mint azok a kártyák, amelyeket a mindennapjainkban használunk. Hogy miben szebb a képe? Nos, ez az, amire gyakorlatilag lehetetlen válaszolni! Mintha azt kéne megmondani, hogy miért – mondjuk – a piros a kedvenc színünk. A Matrox azon erőfeszítése, hogy nagyon jó képminőségű kártyát alkosson, abszolút sikeresnek mondható! Éppígy csak szuperlatívuszokban tudok beszélni a hárommonitoros megjelenítés nyújtotta élményről. A PC-n nem volt még olyan VGA, amely úgy kezelt volna három monitort, hogy mindháromjukon szolgáltatva volna a 3D-s gyorsítás képességét. Az élmény egészen lenyűgöző, amiről például a repülősimulátorok rajongóit nem is kell sokáig győzködni. (Lásd a videót a CD-n!) Sajnos ennek a szolgáltatásnak nem sok köze van a mindennapokhoz, hiszen nagyon fájdalmas a dolog költségvonzata. Igen valószínű-



Matrox Parhelia teljes harci díszben

len, hogy bárki is könnyűszerrel képes megengedni magának három monitort pusztán ezért. (Sőt, helyesebb három lapos folyadékkristályos kijelzőről beszélni, mert akkor igazi az élmény, hogyha az egymás mellé helyezett monitorok



kávája nem vastag, és így nem zavarják az áttekintést.) A Surround Gaming névre keresztelt szolgáltatás leginkább pillantás a jövőbe, mintsem realitás, különösen a kártya teljesítményének tükrében. (Sztintén lásd később.) Természetesen más a helyzet, ha többmonitoros munkaadómás kiépítéséről van szó. Kétségtelenül a Parhelia a legegyszerűbb és legegységesebb megoldás, hiszen mindhárom monitort ugyanaz a kártya hajtja meg, nem kell különböző kártyák meghajtóprogramjaival bajlódni, ugyanarról a felületről vezérelhető minden beállítás, és így tovább.

TELJESÍTMÉNY

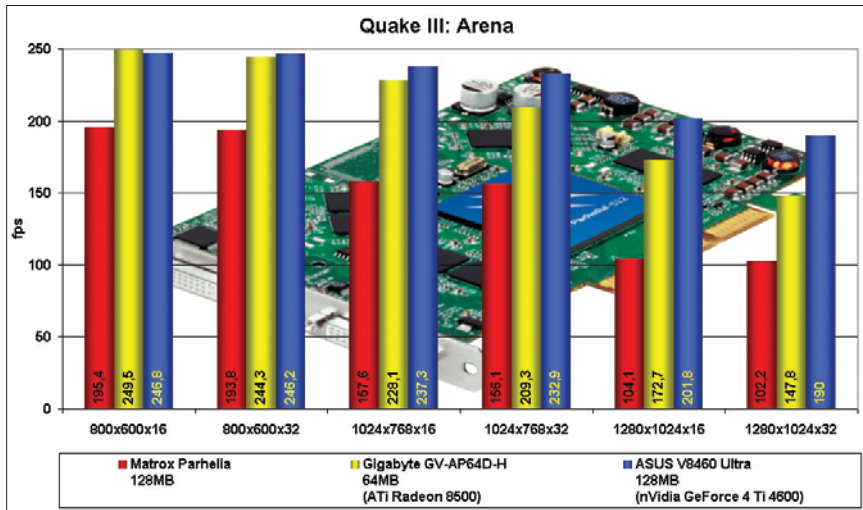
Természetesen a Parhelia teljesítményét összevettem a konkurens termékekével. Mind az ATI, mind az nVidia kínálatából a jelenlegi csúcsmoდეlleket választottam,

éreztetni is hatását. Tesztgépünk a jól bevált Senorg Enterprise volt, 2,4 GHz-es, 400 MHz külső órajelű Pentium 4-es CPU-val, 512 MB, PC800-as RDRAM-mal és Intel D850EMV alaplappal. A teszteknel – egy kivétellel – ugyanazokat a jól ismert programokat használtam, amelyeket a PC World olvasói már jó ismernek. Mielőtt sorban végigmennék rajtuk, engedtessek meg nekem, hogy megosszam önökkel egy dilemmát. Egyértelmű, hogy a Parhelia



Az egyik legjobb VGA kezelőfelület a Parheliáé

a képminőségről és a szolgáltatásokról szól. Viszont ha bekapcsoljuk ezeket, akkor az nagymértékben befolyásolja a teljesítményt, éppúgy, mint az összes többi grafikus kártya esetében. Így azt találtam a legbiztosabb összehasonlításnak, hogy a teljesítményrontó szolgáltatásokat minden kártyán teljesen kikapcsolom. Persze az is lehetett volna megoldás, hogy minden kártyán engedem ezeket a szolgáltatásokat. Viszont ez azért nem lett volna „sportszerű”, mert a Parhelia olyan szolgáltatásokkal bír, amelyekkel a konkurensi nem, így ezeket bekapcsolva hagyva aránytalanul gyengébben szerepelt volna. Nos, lássuk a tesztek! A Mad Onion, a 3DMark 2001 SE-je az egyik legáltalánosabb, legelfogadottabb, Direct3D alapú tesztprogram. Nincs mit szépíteni, a Parhelia itt jelentősen lemaradt. A Quake III: Arena demója végképp nem újdonság,

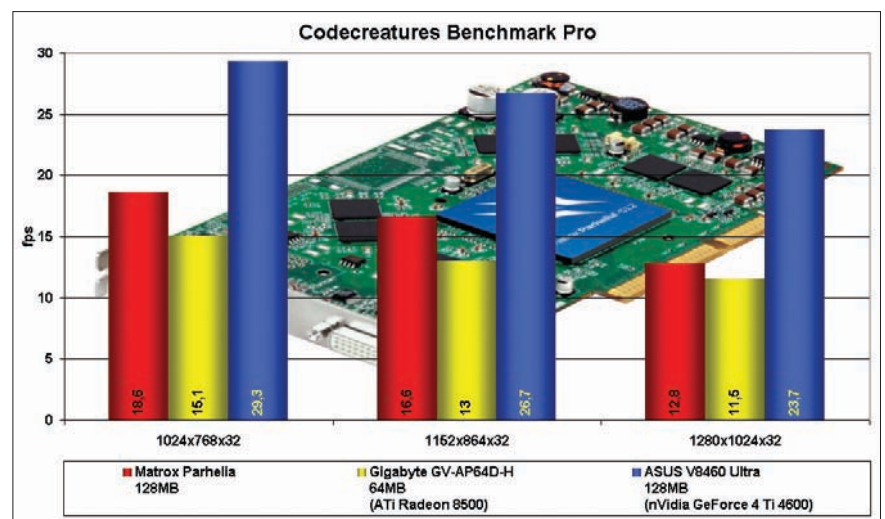


hiszen az OpenGL alapú tesztek alfája és omegája. Mielőtt továbbmennék, ennek kapcsán fontos tisztáznunk valamit! Nem azért fontos, hogy egy kártya a Quake III-mal 200 félkép per másodperc (fps) teljesítményt ér el, hogy minél magasabb számot lehessen beírni mellé a teljesítményt összefoglaló táblázatba. A Quake grafikai motorjára számtalan új játék épül, mely az eredeti programénál nagyságrendekkel nagyobb számú poligont mozgat meg. (Például: Medal of Honor: Allied Assault, Return to Castle Wolfenstein, Star Trek: Allied Forces, és sorolhatnám még.) Ha a Quake III-ban egy kártya kimagaslóan magas teljesítményt nyújt, akkor azon az előbb említett játékok is jól futnak majd. Kissé sarkítottabban kifejezve: 100 fps ma a Quake III-on talán csak épphogy 30 fps lesz egy új programmal holnap. Természetesen logikus lenne a tesztek is az ilyen újdonságokon futtatni, csak egy apró probléma van velük: hiányzik belőlük az a beépített demó, amely lehetővé teszi, hogy mindenhol, mindig ugyanúgy fussanak a tesztek! Visszatérve az eredményekhez, a Quake III: Arenában a Parhelia szintén nem jeleskedik. A Comanche 4 ugyancsak Direct3D alapú program. Demó változatát azért alkalmazzuk grafikuskártya-tesztek futtatására, mert nagyon sok poligont megmozgató, rendkívül hardverigényes program. Sajnos a Parheliával mért eredmények nem túl biztatóak. A sebességtesztek mindig átlag-eredményt jelentenek, azaz ugyanannak a jelenetsornak a lefuttatása során mért érték átlagát. Így egy 25–29 fps körüli eredmény azt jelenti, hogy vannak olyan pontok, ahol a kártya nem futja meg a folyamatos látványhoz szükséges 25 fps-t. A PC World tesztjeiben mindig igyekszünk olyan programokat felhasználni, amelyekhez olvasóink is hozzáférhetnek, és azokat otthoni konfigurációikon is futtathatják. A jelen cikkben szereplő

programok vagy demó változataik kivétel nélkül szerepeltek régebben CD melléleteinkben. A Codecreatures Benchmark Pro újdonságnak számít, és talán most először használjuk fel a vele mért adatokat. Szeretnénk ezt a hagyományt tovább folytatni, ezért közzétettük mostani koron-

Parhelia-vidéo a CD-n

A „Parhelia-élményt” láttatni akartuk önökkel is, ezért videokamerát szegeztünk a teszt három monitorának – ez megtalálható CD melléletünkön. Amint azt tapasztalni fogják, sajnos a videón helyenként nagyon vibrál a kép a monitorokon. Ez annak tudható be, hogy mivel minél simábban futó alkalmazásokat szeretnénk volna bemutatni, kikapcsoltuk a vertikális szinkront. Tehát a hiba nem az ön készülékében van!



gunkon. A nagyon hardverigényes, döbbenetes méretű textúrákat megmozgató teszt kissé „háklis”. Csak és kizárólag a legújabb, pixeláryalóval felvázolt grafikus kártyákon fut, illetve használatához néhány olyan hardverfeltételt szab meg,

amelyet telepítése után, a Read Me gombra kattintva közöl. A grafikonban látható faramuci felbontások is csak annak köszönhetőek, hogy ezeken volt hajlandó mindhárom kártyán futni. Még a jelenleg leggyorsabbnak számító grafikus kártyán is gyengén fut, sok helyen csak „diavetítés” a maximálisan elérhető tempó. (Így volt ez egyébként a ma már nem is olyan nagyon veszedelmesnek tűnő 3DMark 2001-gyel is.) Nem akarok illúzióromboló lenni, de a Parheliának a Radeonnal szembeni előnye csupán a rajtuk található memória méretkülönbségének tudható be. 128 megabájttal a Radeon is sokkal szebben muzsikált volna.

ZÁRSZÁMADÁS

A Parhelia egy fantasztikus képminőséget és izgalmas, tökéletesen egyedi szolgáltatásokat nyújtó grafikus kártya. Sajnálatos módon jelenlegi teljesítménye csupán közép-szerűnek mondható. A beépített szolgáltatásokat figyelembe véve, alkotói egyaránt szánják a professzionális felhasználóknak és a játékosoknak egyaránt. Ezen az áron mindkét felhasználói csoport a maximumot várja el tőle teljesítményben is. Jelen formájában a Parhelia olyan, mint egy csillogó-villogó, álomszép megjelenésű sportkocsi, amely képtelen 120 kilométer per óránál gyorsabban haladni, lévén, hogy gyengécske motorja képtelen ennél gyorsabban mozgatni. Mindazonáltal távolról sem temetnénk el! Ha visszaemlékszünk a Pentium 4-es CPU kezdeteire, akkor bizony párhuzam vonható a két termék között. Ha sikerül a jelenleg 0,15 mikrométeres csíkszélességű



Samu József

Új, 64 bites Itanium 2 szerverprocesszor

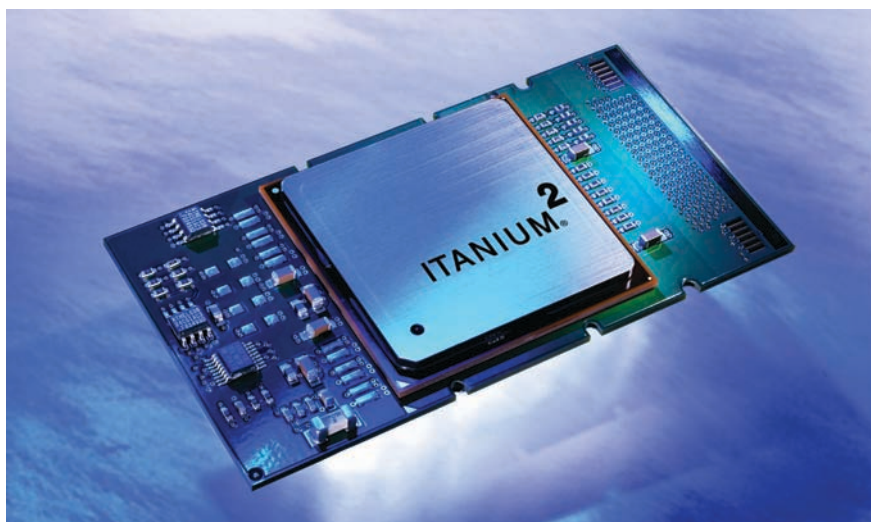
Senki többet? Másodszor!

Bár az Itanium (IA-64) projekt hivatalosan csak 1994 óta létezik, a története sokkalta régebbre vezethető vissza. A HP mérnökei – élükön a VLIW architektúrák egyik gurujával, Josh Fisherrel – már 1989-ben elkezdtek egy VLIW processzor tervezését, amelyet később az Intellel együtt fejlesztettek tovább. Írásunk az új, 64 bites Itanium 2 processzorokról szól.

Az IA-64 utasításkészlet-architektúra specifikációi 1997 óta érhetőek el, az első IA-64 processzor (Merced) pedig 1999 elején készült el, a kereskedelmi megjelenésére azonban még további két évet kellett várni: a Merced hivatalosan 2001. május 29-én került piacra Itanium néven. Nemcsak az Intel, hanem a HP is elköteleztette az Itanium processzorcsaládnak – a jelenlegi termékterveken már 2005–2006 táján megjelenő hardverek is szerepelnek. Ismeretes, hogy a Compaq tavaly bejelentette:

Az Itanium processzorcsalád tagjain jelenleg Windows XP, Windows Advanced Server Limited Edition, Linux (SuSE, Red Hat, MSC, TurboLinux, Debian, United-Linux) és HP-UX operációs rendszerek futtathatók, de a Microsoft bejelentése szerint a közeljövőben megjelenik a Windows .NET Datacenter Server és Enterprise Server Itaniumon futó változata is. A HP pedig gőzerővel dolgozik az OpenVMS, illetve a NonStop Kernel átültetésén. A vezető nagyvállalati alkalmazások közül a BEA Weblogic, az i2 Supply

az Itaniummal, amely csak két LOAD vagy két STORE műveletet hajt végre órajeleként. Az elsősztintű cache struktúrája nem változott, a késleltetését azonban két órajelciklusról az elméleti minimumnak mondható egy órajelciklusra csökkentették. A másodsztintű gyorsítótár 96-ról 256 kilobájtra nőtt, miközben a késleltetése 12 órajelciklusról ötre csökkent. A harmadsztintű gyorsítótár az Itanium esetében – a Pentium II-höz hasonlóan – külső lapkán foglalt helyet, az Itanium 2-ben viszont már a mag része, és a késleltetése 20 helyett 12 órajelciklus, a sávszélessége pedig 11,7 GBps helyett 32 GBps. Az Itanium 2-ben kivitelről függően 1,5 vagy 3 MB L3 gyorsítótár található. Változott a rendszersín is: az Itanium 64 bites, 133 MHz-es „double pumped” sín használta, amelynek maximális sávszélessége 2,1 GBps volt, az Itanium 2 sínje pedig 128 bites, és 200 MHz-en működik, elméleti maximális adatátteresztő képessége 6,4 GBps. Míg az Itanium órajele 733, illetve 800 MHz volt, az Itanium 2900 MHz-es és 1 GHz-es kivitelben lesz elérhető. Az Intel becslései szerint az órajel növekedésének és az architektúrális fejlesztéseknek köszönhetően az Itanium 2 akár másfél-kétszer nagyobb teljesítményt is nyújthat elődjénél, miközben az alkalmazások változtatás nélkül futnak rajta. Az Itanium 2 rendkívül fontos tulajdonsága, hogy sínkompatibilis a HP PA-RISC család legújabb tagjaival, ami azt jelenti, hogy egyes HP kiszolgálók a későbbiekben akadály nélkül alakíthatók át az Itanium processzorcsalád fogadására. Mivel a HP-UX operációs rendszer ugyanazokat a funkciókat biztosítja az IPF (Itanium Processor Family, Itanium processzorcsalád) platformon, mint a PA-RISC-en, a befektetések hosszú távon is védve vannak. A PA-RISC architektúrára fordított HP-UX alkalmazások binárisan kompatibilisek az Itaniummal, azaz változtatás nélkül futtathatók az új processzoron. Az Itanium várt sikerében kulcsfontosságú szerepet játszanak az operációs rendszerek. Egy nagyvállalatnál nem ritka a UNIX, a Windows és a Linux együttélése, mely rendszerek különböző feladatokat (például adatbázis-, alkalmazás-, webkiszolgáló) látnak el, és eltérő architektúrákon futnak.



Alpha és MIPS alapú számítógépeit Itanium alapokra helyezi át, és megkezdi a Tru64, OpenVMS, illetve NonStop Kernel operációs rendszereinek Itaniumra való átültetését. Miután a HP felvásárolta a Compaqot, az Itanium még hangsúlyosabb szerephez jutott, részint mert ez az Intel és a HP közös „gyermeke”, részint pedig azért, mert az egyesült HP a UNIX/RISC piac első számú szállítója. A nagy szervergyártók közül a Dell, az IBM és az SGI is jelezte, hogy hosszú távon számít az Itaniumra, egyedül a Sun Microsystems nem tervezi a processzor használatát.

Chain, a Factory Planner, az IBM DB2, a Websphere, a Microsoft SQL Server 2000, az Oracle 9i, az SAP R/3, az APO, a LiveCache és a SAS v9.0 szoftvereknek máris elérhető az Itanium processzorokon futó változata.

Az új Itanium 2 processzort két fokozattal rövidebb futószalaggal látták el, és két további egész (integer) végrehajtó egységgel gyarapodott; így összesen hat egész, három elágazás-kezelő, két lebegőpontos és egy SIMD végrehajtó egységgel rendelkezik, továbbá egy órajelciklus alatt két LOAD (adatbetöltés) és két STORE (adatkiírás) elvégzésére képes, szemben



Mivel az IPF mindhárom operációs rendszert (UNIX, Windows, Linux) képes futtatni, a vállalatok egyszerűsíthetik és szabványosíthatják informatikai infrastruktúrájuk egyes elemeit, vagy akár egyetlen Itanium alapú gépen konszolidálhatják szervereiket, és az egyes partíciókon más és más operációs rendszert, illetve alkalmazásokat futtathatnak.

Az Itanium jelenleg az egyetlen 64 bites processzor a piacon, amelyen Windows futtatható. Az első generációs Itaniumot sok kritika érte, mert elvben ugyan képes az IA-32 kód futtatására, a gyakorlatban viszont ezt rendkívül lassan teszi. Jelenleg ez a probléma is megoldódni látszik, ugyanis a WoW64 (Windows on Windows 64) technológia segítségével lehetővé válik, hogy az Itaniumon működő 64 bites Windows operációs rendszeren 32 bites Windowsra írt programok fussanak, mégpedig a natív alkalmazások sebességének mintegy 70 százalékaival.

A HP és az Intel szerint az Itanium eleinte elsősorban a munkaállomások piacán lesz sikeres, köszönhetően a széles körű támogatottságnak és a kiemelkedő teljesítménynek. Vegyük észre, hogy lebegőpontos teljesítmény (SPECfp_2000) tekintetében az Itanium 2 a legerősebb processzor a piacon, egész számos teljesítménye (SPECint_2000) pedig a 64 bites processzorok között a második legjobb, de az első helyezett IBM Power4 egyelőre kizárólag szerverekben fordul elő, munka-

állomásokban nem. Sokan vélik úgy, hogy a munkaállomások körében a közeljövőben egyre inkább terjedni kezd a Linux operációs rendszer, amelynek legnagyobb disztribútorai mind támogatják az Itanium processzorcsaládot. A HP várakozásai szerint 2003 közepére az általa eladott munkaállomások között több Itanium processzoros gép lesz, mint PA-RISC alapú.

A HP két Itanium 2-re épülő munkaállomást is bejelentett: a zx2000 egy darab 900 MHz-es, 1,5 MB-nyi L3 gyorsítótárral rendelkező Itanium processzort, HP zx1 lapkakészletet, legfeljebb 4 GB memóriát és AGP grafikus kártyát (nVidia Quadro, ATI FireGL, ATI Radeon) tartalmaz. A HP zx6000 két processzort támogat, ezek akár 1 GHz-en is működhetnek, illetve egyenként 3 MB harmadszintű gyorsítótárat tartalmazhatnak. A zx1 lapkakészletre épülő munkaállomás legfeljebb 12 GB memóriát támogat. A most bejelentett modelleken HP-UX 11i v1.6, Windows vagy Linux operációs rendszer futhat. A gépek ára 4600 dollárnál kezdődik. Az Itanium 2 szerverfeladatok (például tranzakció-feldolgozás, adatbázis-kezelés) elvégzésekor sem vall szégyent. A HP bejelentése szerint a két-, illetve négyprocesszoros, Itanium 2 alapú rx2600 és rx5670 kiszolgálók 40 638, illetve 79 000 pontos TPC-C eredményükkel maguk mögé utasítanak minden más két- és négyprocesszoros rendszert, mindezt



rendkívül alacsony, mintegy 5,1 dollár/TPmC ár/teljesítmény viszony mellett. Az SAP R/3 SD (Sales and Distribution) tesztben a HP Itanium 2 alapú rendszere pedig 470 felhasználót tudott egy időben kiszolgálni, amely a legmagasabb ilyen eredmény a négyprocesszoros gépek között. A HP Itanium 2 köré épített kiszolgálói közül az rx2600 szerelőszekrénybe építhető, egy vagy két processzort és legfeljebb 12 GB memóriát tartalmazó belépő szintű rendszer, az rx5670 pedig 1-4 processzor fogadására alkalmas, torony kivitelű, alsó kategóriás, legfeljebb 48 GB memóriát támogató rendszer. Az rx2600 szerver ára 5400 dollárnál indul, a négyprocesszoros rendszer alapkiépítésben Amerikában 23 ezer dollár körüli összegért kapható.

Bodnár Ádám

Ulead VideoStudio 6.0

Miből lesz a cserebogár?

Már a hatodik kiadását éli ez a számos hardvereszközhöz mellékelt, de önállóan, dobozos terméként is kapható alkalmazás. Előfordult, hogy vajmi kevésbé újult meg a program soron következő kiadásában, ám most végre jóval többről van szó. Mind az amatőrök, mind a hozzáértők számára tartogat csemegéket a Ulead zászlóshajója.

Gyakorlott verzióváltó felhasználókat nem lehet még egy átfogó ráncfelvarrással sem megteveszteni, de a hatos változat ennél lényegesen többet tartogat. Első pillantásra szembesülünk azzal, hogy nem pusztán ruhát, de ezzel új munkamenetet is ad a gyártó, nyolc alapvető lépésre osztva fel a házi videoszerkesztés lépéseit.

BIZTOS LÉPTEKEL — A JÁRÓKÁBAN

Lévén fogyasztói (consumer) szerkesztőalkalmazás, nem hagyatkozhat a felhasználó ismereteire. Igyekszik megfelelni az elvárásnak, hogy minimális szakértelemmel is kezelhető legyen. Ezért jól láthatóan, a Ulead DVD MovieFactoryhoz hasonlóan vezérfonalat kínálnak a felső sorban elhelyezett munkafázisváltó gombok.

(Storyboard), képváltási effektusok (Effects), kép a képen rétegek (Overlays), feliratok (Title), hang (Audio) pontok vázolják a tennivalókat. Nem kötelező a sorrendet mindig tartani, szabadon lépegethetünk az egyes képernyők között.

RÖGZÍTÜNK, CSAK TÖMÖREN

Filmet rögzíthetünk bármely kompatibilis analóg eszköztől, akár tunerkártyról is, vagy igénybe vehetjük a beépített DV-támogatást, amely immár művünk visszairását is lehetővé teszi. DV kamera esetében rendelkezésünkre áll a kötegelt rögzítés (Batch Capture) funkció: a felvételt előnézve az (F3) és (F4) gombokkal indulj-állj pontokat adhatunk meg, a tényleges rögzítés pedig automatikusan lezajlik



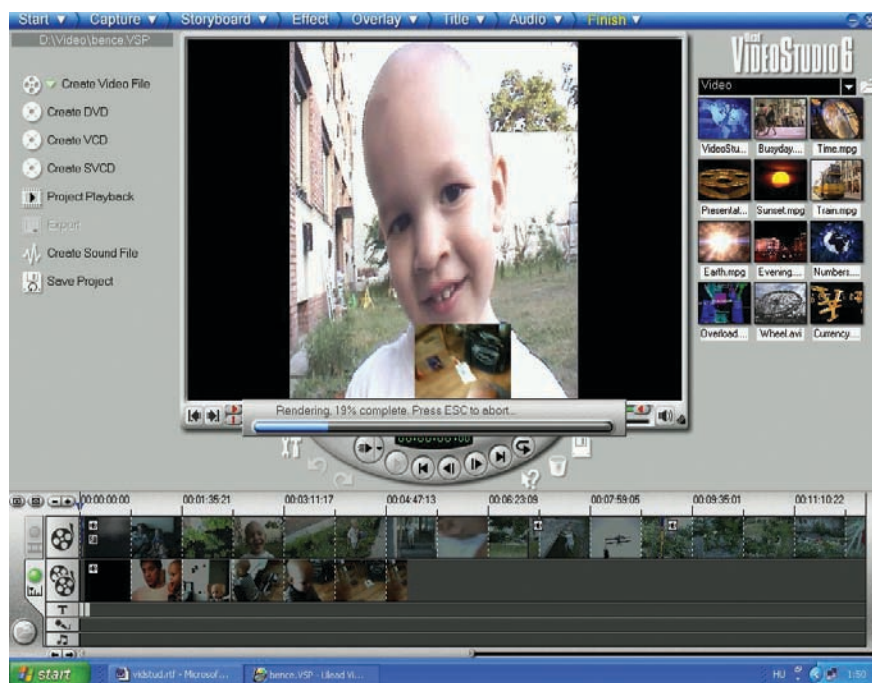
Ulead VideoStudio 6

ha analóg videoforrást veszünk igénybe: a kockánkénti információtartalom-változást mérve a program jelenetekre osztja fel a forrásanyagot, beállítható érzékenységgel.

Öröndetes, hogy – ahogy a DVD MovieFactory-nél sem – itt sem szükséges óránként 13 GB merevlemez-terület feláldoznunk a minőség oltárán. A program – szakaszolva – közvetlenül MPEG-2 formátumban is képes rögzíteni, a töredékére csökkentve ezzel a helyigényt. A tömörebb formátum természetesen nehezebben is szerkeszthető – valamit valamiért elv ezért itt is érvényesül. Ha megmaradnánk a DV formátumnál, nem kell aggódnunk a FAT32 állományrendszer 4 GB-os állományméret-határa miatt, a rendszer automatikusan feldarabolja a jelfolyamot (NTFS használatakor a probléma nem jelentkezik).

PLASZTIKA UTÁN

A szerkesztőterület formájában megújult, középen dominál a valós idejű előnézet biztosító „mozivászon”, baloldalt az aktuális művelethez tartozó beállítási lehetőségek tűnnek fel. A jobb oldal megmaradt a jó öreg anyagkönyvtár (Library) számára, alul a sztori (Storyboard) és idővonal (Timeline) üzemmódok között váltható szerkesztősáv várakozik. Sztori üzem-



Megújult a szerkesztőterület

Sorrendben a Start és Finish pontok fogják közre a lényegi munkálatokat. Ezen belül a rögzítés (Capture), összeállítás

egy meneten, további beavatkozások nélkül, akár a távollétünkben. Automatikusan feloszthatjuk anyagainkat akkor is,



Több tucatra rúg a címfelirathoz szánt, előre gyártott mozgásvonalak száma

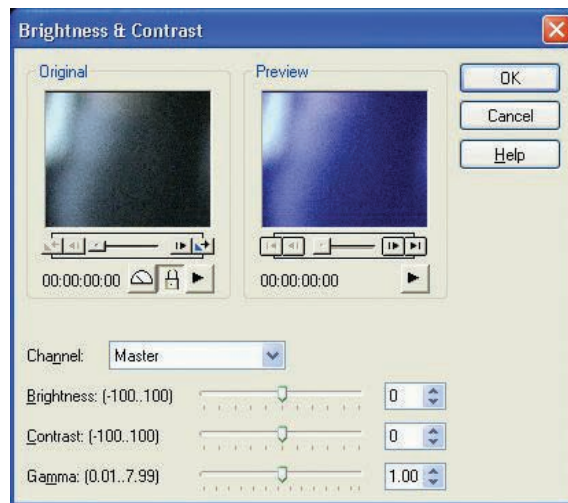
módban forgatókönyvként, minden jelenetet egy képpel reprezentálva követhető nyomon a munka, gombnyomásra kiterjeszthetjük a szerkesztőterületet a nézőkép rovására is. Idővonal módban – ez a komolyabb alkalmazások sajátja – film-szalagként tekinthetjük át művünket, ami jobb rálátást, pontosabb vágást, pozicionálást tesz lehetővé.

BŐSÉGGOSÁR

Kített magáért a gyártó, több mint száz átmenetből választhatunk, harminc egyé- nileg finomítható és előnézettel szerkeszt-

hető videoszűrő is a rendelkezésünkre áll – ez már egy kicsit a komolyabb szoft- verekre jellemző lehetőség. Megjelent az *Overlay* sáv, amelyre álló- és mozgó- képeket vonatva kép a képbén hatást idézhetünk elő. A belső kép mozoghat is, előre beállított röppályák közül válasz- thatunk, százalékos léptékben az átlát- szósága is megadható.

Hasonlóképpen mobilizálhatók a címfel- iratok is, választhatunk sok előre beállított mozgásból. Szavanként vagy akár betűn- ként képes a program animálni a színez- hető, formázható, árnyékolható szöveget. Mindenféle témához tartalmaz a szerkesz- téshez felhasználható JPG, AVI, MPG segédanyagokat a második telepítő CD, ezeket jól felhasználhatjuk például cím- jelenetekhez.



Javultak a beállítási lehetőségek – a fényességszűrő beállítóablaka a félprofi jellegű MediaStudio csomagból ismerős

Továbbfejlesztették az előnézeti kép gene- rálását, az *InstaView*-nak kereszttelt tech- nika teljes méretben is működik. A rend- szermag támogatja az AMD (3DNow!) és az Intel Pentium 4 (SSE) speciális utasí-

táskészleteit, kompatibilis processzorokon jobb teljesítményre számíthatunk.

Készre sütés

Leggyakrabban CD-re vagy DVD-re írjuk műveinket. A program minden létező egy- szer és többször írható CD és DVD ko- ronggal (beleértve a +RW-t is) megbirkó- zik, külső alkalmazás használata nélkül. Lehetőségeiben gyakorlatilag megegyezik a *DVD MovieFactory*vel, amellyel nyilván egy fejlesztés eredményein osztoznak, minőségük azonos, ugyanazokat a formá- tumokat (MPEG, AVI, MOV, Real és Win- dows Media stb.) ismerik. Ugyanaz a DVD, VCD, SVCD varázsló teszi lehetővé a menükészítést és a film felírását. Kön- nyen kezelhető, a fogyasztói kategóriában kapható programok közül a legszebb sab-

lonokat ebben találjuk, mű- ködését, lehetőségeit bőve- ben a testvéralkalmazásnál fejtettük ki. Az MPEG mo- tor ismeri és kihasználja a változó bitarányú kódolást, a késztermékek minősége lényegesen javult az előző verzióhoz képest.

AMI A KALÁCSBÓL KIMARADT...

Látványos, könnyen kezel- hető felület, aránylag több beállítási lehetőséggel talá- lkozunk, mint a régebbi verziókban. A program nem a profiknak készült, hanem „hobbista” amatőröknek, ez magyarázza, hogy a para- méterezésekben (mozgás- vonalak, animációk, átme-

netek) nem kapunk teljesen szabad kezét, meg kell elégednünk az alapszinten jól használható, ám korlátozott lehetőségek- kel. Hasonló korlátozásokat megértően fogadunk, ám nem hallgathatjuk el, hogy nagyon hiányzik már a jelenetek egyszerű darabolásának, duplikálásának a lehetősé- ge. Jelenleg egy jelenet többszöri felhasz- nálása csak úgy oldható meg, ha ismételten lehúzzuk a *Library*ből és a kívánt szakaszt *kitrimmeljük*. Kár.

Mindent figyelembe véve elérte célját a termék: könnyen kezelhető szerkesztő- alkalmazás, amely DVD minőségben képes dolgozni. Minősége, sebessége, lehetőségei még soha nem volt ilyen jók – persze ettől még érdeklődve várjuk a következő kiadást. A program beszerez- hető a Ulead honlapján (<http://www.ulead.com>), ára szállítás nélkül 99,95 USD (kb. 25 ezer forint).

Egri Imre

KIPRÓBÁLHATÓ VÁLTOZAT A CD-N!

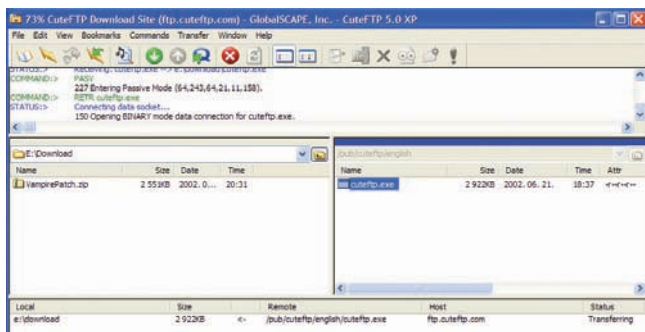


CuteFTP 5.0 XP

Ráncfelvarrás

A CuteFTP évek óta az FTP ügyfélprogramok élvonalába tartozik. Híres volt barátságosságáról, egyszerű kezelhetőségéről, még ha az utóbbi időben funkcionalitásban le is maradt a frissebb versenytársakkal szemben. Már a 4.2-es verzió az egyik legnépszerűbb volt ebben a műfajban, így hát felfokozott kíváncsisággal vettük kézbe az új, 5.0-s változatot.

Elő pillantásra szembevetendő, hogy új felületet kapott a program, és bizony ez a ráncfelvarrás alaposan ráfért a régi felületre. Nem mintha funkcionálisan nem tudta volna ellátni a feladatát, de az új ruha csinosabb, jól használható. Annak ellenére, hogy visszafogott, csicsától mentes, ikonjai révén belesimul a Windows XP világába. Remek az integrált húzd és dobd (drag-and-drop) képesség is, amely lehetővé teszi, hogy egyik oldalról csak áthúzzunk állományokat a másik oldalra, és ezzel már el is indul a le-, illetve feltöltés folyamata.

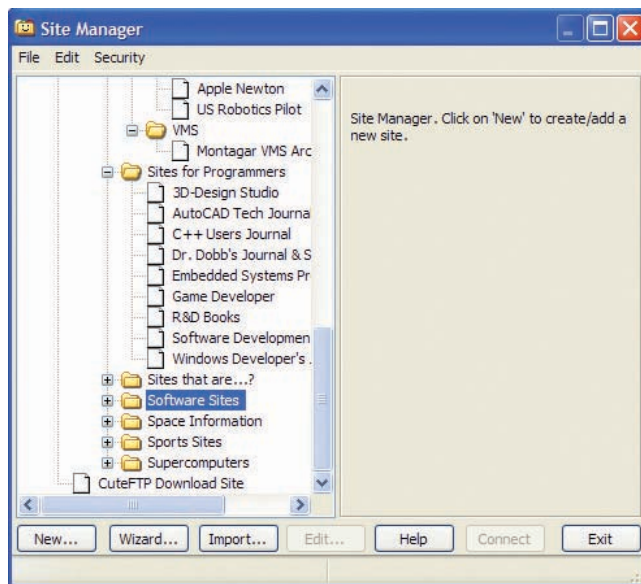


CuteFTP 5.0 XP – újjávarázsolt felület

Persze nemcsak a felületet varázsolták újjá. Az újraírt motor is a korábbinál jobban simul a Windows XP-hez, és ez a működést is fürgébbé teszi.

Örömteli, hogy a program megtartotta régi jó képességeit. Továbbra is nagyon egyszerűen használható, nem kell pilótavízsga hozzá. Újjáalakult állománykereső képessége, amelynek segítségével sikeresen kutathatunk a világhálón zenezámok, képek és szoftverek után. Sokak örömeire egyszerű, szöveg alapú HTML szerkesztővel rendelkezik. A CuteHTML nem vizuális fejlesztőeszköz, de hozzáértők számára kiváló lehetőség, ha mondjuk a webkiszolgálóra kapcsolódva pár dolgot meg kell változtatni egy-egy HTML állományban.

Igen jól használható gyűjtővel (queue) rendelkezik, amely arra alkalmas, hogy ne valós időben küszködjünk a töltötéssel, hanem lehetőségünk legyen listát készíteni, majd időzítve, holtidőben – mondjuk éjszaka – letölteni a kiszemelt állományokat. Természetesen elboldogul a megszakadt letöltések kezelésével, folytatá-



Jól használható Site Manager segíti munkánkat

sával is. Figyelemre méltó a szoftver jól használható célpontkezelő része is, ahol kedvenc célhelyeinket tárolhatjuk dicséretes rendben és áttekinthetően. Nagyon hasznos képesség lehet – különösen a honlapot fenntartók részére –, hogy könyvtárakat is képes összehasonlítani, vagyis egy helyi könyvtár tartalmát összeveti egy távoli könyvtár tartalmával, és megjelöli az eltéréket. Hasznos lehet a globális szűrők beállítása is, ahol megadhatjuk, hogy kizárólag mely állományok látszanak. Így a többi típus nem zavar minket a válogatásban. Automatizációs képességei ugyancsak figyelemre méltóak. Elindíthatunk egy felvétőt, amely rögzíti műveleteinket, hogy aztán később visszajátszva többször megismételhessük azokat.

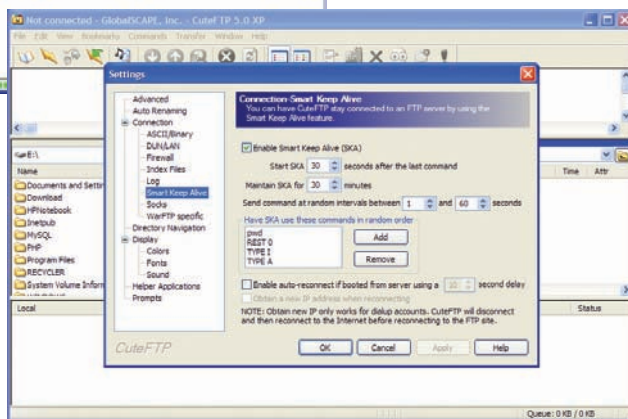
Nagy örömünkre szolgált, hogy FXP-átvitelre is képes a program, még ha ennek megvalósítása kicsit szokatlan is. Korábbi szá-

mainkban foglalkoztunk már az FXP protokoll felhasználásával. Nagyon hasznos lehet, ha valaki honlapot tart fent, és a neten megtalálható állományokat akar elhelyezni azon. Az FXP protokoll mentesít bennünket attól a nyugtól, hogy előbb mindent letöltsünk saját gépünkre, és aztán onnan töltsük fel fáradtságos munkával honlapunk helyére az állományokat, hiszen éppen gépünk részvétele nélkül, a két szerver közt remélhető nagy sebességű kapcsolat áldásait kihasználva zajlik a tényleges adatforgalom. A CuteFTP úgy valósítja meg az FXP adatfor-

galmat, hogy a Windows menü *New CuteFTP Window* pontjának segítségével megnyithatunk még egy Cute-ablakot, majd a két külön ablakban létesíthetünk kapcsolatot egy-egy FTP kiszolgáló felé. Ezt követően az egyik szerverről vidd és dobd módon húzhatjuk át az állományt a másik szerver ablakába, és már indul is az FXP adatátvitel.

Mindent összevetve: a CuteFTP tovább fejlődött, híveinek mindenképpen érdemes frissíteni az új verzióra, az viszont valószínűtlen, hogy az évek alatt elszivárgott, hűtlenné vált felhasználókat képes volna visszahódítani.

Jakab Szabolcs



Gazdag opciós panel



CorelDRAW Graphics Suite 11-előzetes

Tizenegyes!

Való igaz, kicsit megsértődünk, amikor idén, ki tudja miért, kimaradtunk a CorelDRAW 11 béta-tesztjéből. Ennek ellenére próbáltuk nyomon követni a programcsomag fejlődését, és most, amikor a tesztciklus lassan a végére ér, rövid előzetest adunk az újdonságokról.

Amikor júniusban a Corel sajtóközleményben adta hírül, hogy CorelDRAW Graphics Suite névre átkeresztelt termékük 11-es verziója július végén jelenik meg, a béta-tesztelőkben valószínűleg megfagyott a vér. Déjà vu. Valami egészen hasonló történt majd' két évvel korábban a 10-essel; a tesztelési ciklus még el sem érte a végső fázist, a cég máris a termék megjelenéséről beszélt. A CorelDRAW 10 végül úgy került a boltokba, hogy komplett tesztlépéseket egyszerűen

fejlesztett szövegkezeléssel, két látványos effektuscsettellel és hárompontos rajzolósi lehetőségekkel bővült. A szimbólumok, amelyeket a R.A.V.E. is támogat, olyan előre definiált képrészletek, amelyeket az adott grafikában többször használva mégsem nő meg jelentősen az elmentett állomány mérete. A *Smudge* és a *Roughen* két új effektuscsett, amelyeket pixelgrafikus programokból ismerhetünk, ezúttal azonban vektoros görbéken használhatjuk őket (az előbbi több helyen elfolytatja, míg az utóbbi elnyújtja, „megtépi” a körvonalat). Érdekesek lesznek az új hárompontos rajz eszközközök, amelyekkel sokkal precízebben rajzolhatunk ellipszist, téglalapot vagy görbét. A szövegkezelés két fontosabb újdonsága a szöveg formátumának megtar-

ták az objektumok igazítása (*snapping*) körüli mizériát is.

A Micrographx megvásárlásával veszélybe került PHOTO-PAINT végül mégis megtarthatta nevét (a béta-ciklus elején még Corel Picture Publishernek hívták). Az újdonságokat javarészt új vagy felújított hatások jelentik, de azért fontos lehet a pirosszem-eltüntető vagy az új maszkolóeszköz, a webes technológiák további támogatása, és az amúgy is tekintélyes állományformátum-ismerethez csatlakozó JPEG2000 és EXIF. A PHOTO-PAINT 11 támogatja majd a Windows *Image Aquisition* eljárását, amelynek segítségével Windows Millennium Edition és Windows XP alatt minden különösebb probléma nélkül kezelhetünk szkennereket és digitális fényképezőgépeket. A csomag legfrissebb tagja az immár második generációs R.A.V.E., teljes nevén *Real Animated Vector Effects*, amely a CorelDRAW-hoz a megszólalásig hasonló felületen nyújt lehetőségeket, mozgóképek, elsősorban animált GIF-ek és Flash-animációk készítésére.

Az újdonságokat itt is elsősorban a látványosabb képi megoldásokat lehetővé tevő funkciók jelentik, illetve továbbfejlesztették a különböző kép- és hangsávokat tartalmazó *Timeline* palettát. Új viselkedések támogatásával még interaktívabb Flash-animációkat hozhatunk létre.

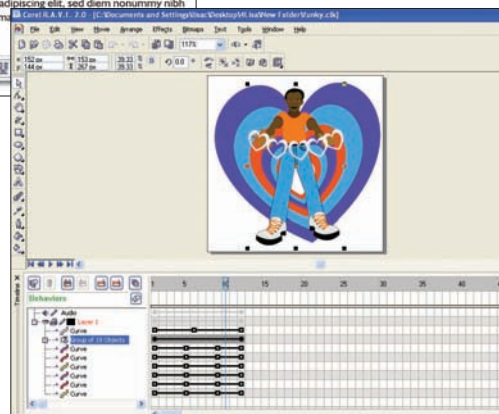
Régi megfigyelés a CorelDRAW-t sok-sok éve használók között, hogy a páratlan verziók mindig jobban sikerülnek. Nos, a 11-es számos újdonsága és az olyan meglepő húzások, mint az egybecsomagolt windowsos és maces verziók, vagy akár a váratlan névváltozás talán végül is tényleg azt eredményezik, hogy a CorelDRAW Graphics Suite 11 egy igazi páratlan grafikus csomag lesz. Mi lennénk a legboldogabbak!

Spányik Balázs



Szimbólumkönyvtár – többször ismétlődő képelemek okos használatával nagymértékben csökkenthető az állományméret

„elfelejtett” a Corel, és így számos ismert, a tesztelők által bejelentett hiba bekerült a dobozba is. El lehet ezt követni vajon másodszer is? Bízunk abban, hogy nem. A csomag gerincét továbbra is a három fő termék, a CorelDRAW 11, a Corel PHOTO-PAINT 11 és a Corel R.A.V.E. 2 alkotja, ezeket a szokásos, sajnos többnyire változatlan, kisebb segédprogramok egészítik ki. Örömmel láttuk, hogy végre lekerült az új funkciók top10-es listájának éléről a „testreszabható kezelőfelület”, és helyette izgalmas újdonságok tűntek fel. A CorelDRAW új szimbólumtámogatással, feljavított kimeneti szűrőkkel, tovább-



Corel R.A.V.E. – a megszólalásig CorelDRAW, animációkészítési feladatokra kihegyezve

tása vagy teljes elfelejtése beillesztéskor, illetve a bekezdésszintű szövegek görbévé alakítása, amelyek így alkalmassá válnak különböző műveletek (effektusok) elvégzésére. Jó hír, hogy talán végre felszámol-

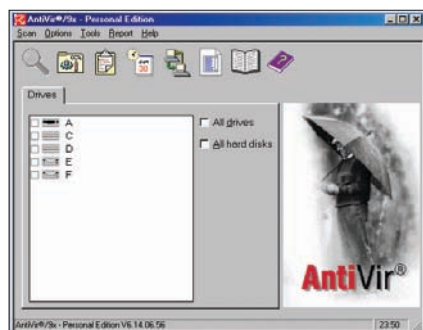
AntiVir Personal Edition 6

Féregirtás olcsón

Igazán figyelemreméltó ingyenes vírusirtó alkalmazásból kevés van a piacon. A legtöbb igencsak sok pénzbe kerül, még ha ideig-óráig szabadon használható – többnyire shareware – verzió majd' mindegyikből megtalálható is a neten. Az alábbiakban bemutatott vírusirtó/figyelő eszköz azonban teljességgel ingyenes, és meglepően jó is.

Az AntiVir Personal Edition frissen megjelent verziója elkészült a Windows 9x vonal szerelmei, és a modernebb Windows 2000/XP rendszer felhasználói számára is. Külön csomagban tölthetők le, így a különböző verziók még a négy megabájt méretet sem érik el. A telepítés könnyű és egyszerű, bár a végén – mint minden tisztességes rendszerintéző szoftver – egy újraindítást kikövetel

kusan elindul, így rögtön védeltséget élvezhetünk. A rezidens programcska kis ikonra csempész a Tálca jobb sarkába, az éppen futó alkalmazásokat gyűjtő helyre. Itt a jobb gombbal az ikonra kattintva egy kis menü bukkan fel, ahonnan ki/be kapcsolhatjuk azt, teljességgel kiléphetünk az alkalmazásból, vagy elindíthatjuk a program fő felületét, ahonnan minden képesség elérhető.



AntiVir – egyszerű, érthető és ingyenes



Akcióban az AntiVir – nem esztétikai remekmű, de nem is erre született

magának. Telepítés közben nem ragaszkodik a teljes rendszerteszthez, hanem megelégszik a rendszerkönyvtárak ellenőrzésével. Természetesen választható teljes rendszerellenőrzés is, ami vírusirtó segédprogram telepítésekor jó ötletnek tűnik. A telepített vírusirtó rezidens résszel is rendelkezik, amely minden gépindítás után a Windowszal egyetemben automati-

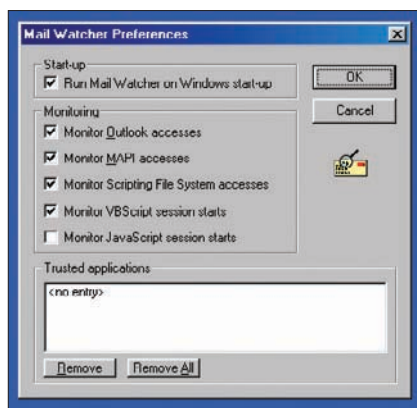
Mail Watcher 1.0.0.23

Mivel az AntiVir nem mestere a levelezésnek, ezért használata esetén olyan vírusirtó szoftver után kell néznünk, amely kifejezetten levelezésünk védelmét tartja szem előtt. Ebből a típusból is több olyan is akad, amely ingyenesen beszerezhető. Választásunk a Mail Watcherre esett, ez ugyanis amellelt, hogy kézben tartja a levelezést, még szkriptellenőrzésre is képes. Egyszerűen telepíthető, kis tálcakon formájában jelzi működését. A jobb egérgombbal rákattintva szintűgy előhívhatunk egy kis menüt, ahol elsősorban a preferences pont érdekes; itt hangolhatjuk be, hogy mire figyeljen a program, milyen alkalmazásokat felügyeljen. Ügyes kiegészítő az AntiVir mellé.

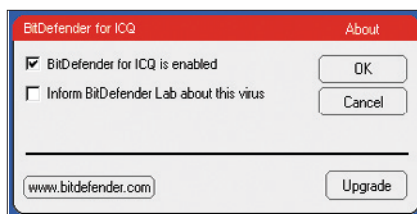
Ez azonban a használhatóságán semmit nem változtat. Teljes rendszertesztet is elindíthatunk, vagy csak egyes meghajtók ellenőrzését, használhatunk ütemezőt, frissen tarthatjuk vírusinformációs állományunkat automatikusan vagy kézzel indítható

BitDefender for ICQ

ICQ-használók számára lehet hasznos ez a kiegészítő segédprogram, amely kifejezetten a csevegőprogramokra specializálódott, szkript jellegű vírusok ellen véd, de az ICQ állományküldési lehetősége is komoly veszélyforrás. Érdemes használni, bármilyen vírusirtó legyen is telepítve gépünkkel! Az ördög sohasem alszik, még csevegés közben is veszélyben vagyunk.



Mail Watcher – kézben tartja levelezésünk



BitDefender – csevegés közben is védekezni kell!

Szó, mi szó: a program a felületével nem nagyon dicsekedhet. Egyszerű, átlátható ugyan, de rém unalmas és kistfű. Erre mondja a pesti szleng, hogy „gagyi”.

internetes frissítés segítségével. A konfigurációs menüpont alatt egészen sok paraméter van lehetőségünk kényünk-kedvünk szerint beállítani. Beállítható, hogy ellenőrizze-e a betöltőrekordokat a lemezeken, meghatározható a memória átfésülése, valamint az is, hogy minden fájl szemügyre vegyen-e, vagy csak a végrehajtható állományokat, továbbá az egyéb, veszélyessé válható típusokat (dokumentumok, VBScript állományok stb.). Ezekről a típusokról terjedelmes listával rendelkezik, de bővíthetjük is kedvünk szerint. Egészen pontosan meghatározhatjuk, hogy mi is történjen egy fertőzéstyanús állománnyal: próbálja meg kijavítani; ha nem lehet, akkor töröljék, vagy karanténba kerüljön az adott állomány; esetleg kérdezzen rá a program a pontos teendőkre. Ingyenes volta ellenére nagyon is összetett benyomást kelt ez a szoftver, amin nincs is mit csodálkozni, figyelembe véve, hogy német programozók munkája. Egyetlen komoly hiányosságát fedeztem fel: a gépünkre érkező leveleket sajnos még nem képes az érkezés pillanatában átvizsgálni. Erre kínál megoldást a Mail Watcher 1.0.0.23 című keretes írásunk.

Jakab Szabolcs

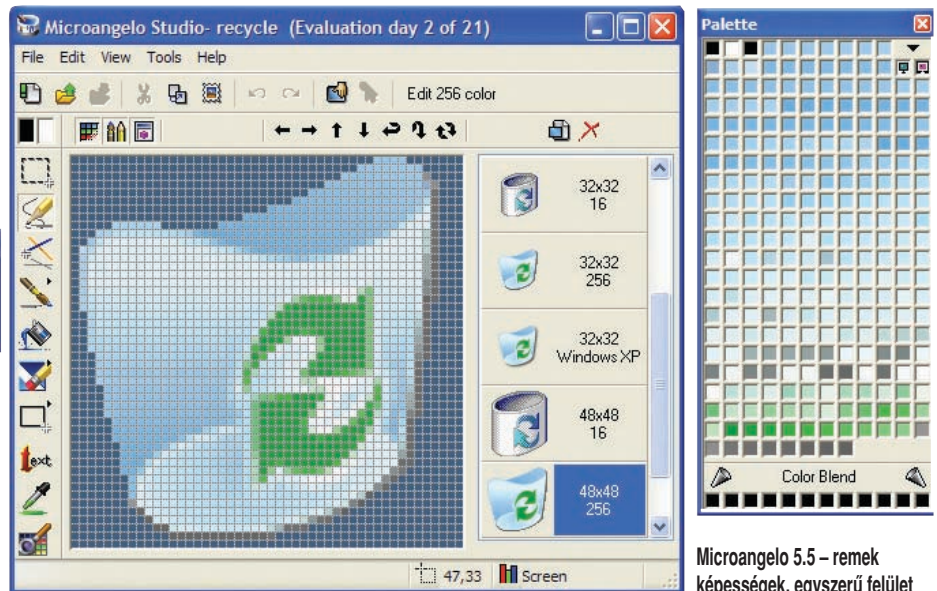


Microangelo 5.5

Klasszikus ikonművész

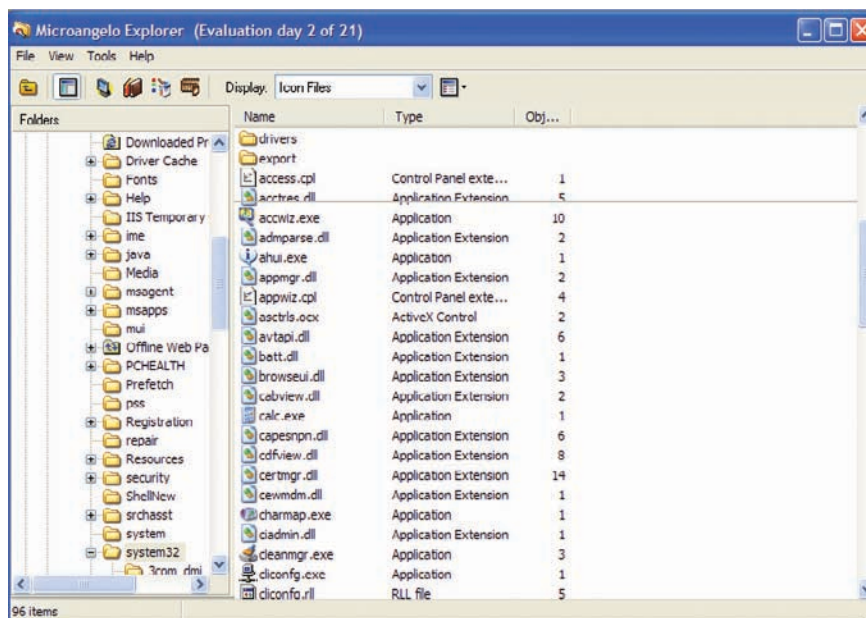
Úgy fél évvel ezelőtt lapunk foglalkozott már olyan programcsomaggal, amely windowsos ikonok és egérmutatók készítésére szakosodott, sőt egyik teljes verziós programunk is ez a remek alkalmazáscsomag volt. Most, az új Microangelo-verzió megjelenésekor nem tudunk ellenállni a kísértésnek, hogy megint szépészeti beavatkozásokat kövessünk el ikonjainkon.

Az új Microangelo 5.5 nem egyszerűen egy ikonszerkesztő segédprogram, sokkal több annál. Teljes programcsomag, amelynek segítségével új ikonokat hozhatunk létre, módosíthatjuk a meglévőket, belenyúlhatunk ikongyűjteményekbe, hogy ott lapozgassunk, kényünk-kedvünk szerint módosítsa egy-egy példányt, vagy ki-másoljunk onnan egy-egy érdekesebb darabot. Nagyszerű tulajdonsága, hogy egy rendszerszintű segédprogram is a csomag része, amely Windowsunk lelki-világában is tartós változásokat tud előidézni. Hathatunk vele az asztal illeszkedési hálózatának sűrűségére, vagyis meghatározhatjuk, hogy egy, az asztalon helyet kapott ikon hány pontnyi távolságra legyen egy szomszédos párjától; kis- vagy nagyméretű ikonokat akarunk-e használni; milyen az asztalon



Microangelo 5.5 – remek képességek, egyszerű felület

az alapértelmezett font, mekkora méretű, vessen-e árnyékot. A nagy dobás azonban az animációs segédprogram, amely arra született, hogy segítségével izgómozgó, animált ikonokkal tegyük dobberetessé asztalunkat. A kipróbálható verzió segítségével sajnos csak a *Saját*

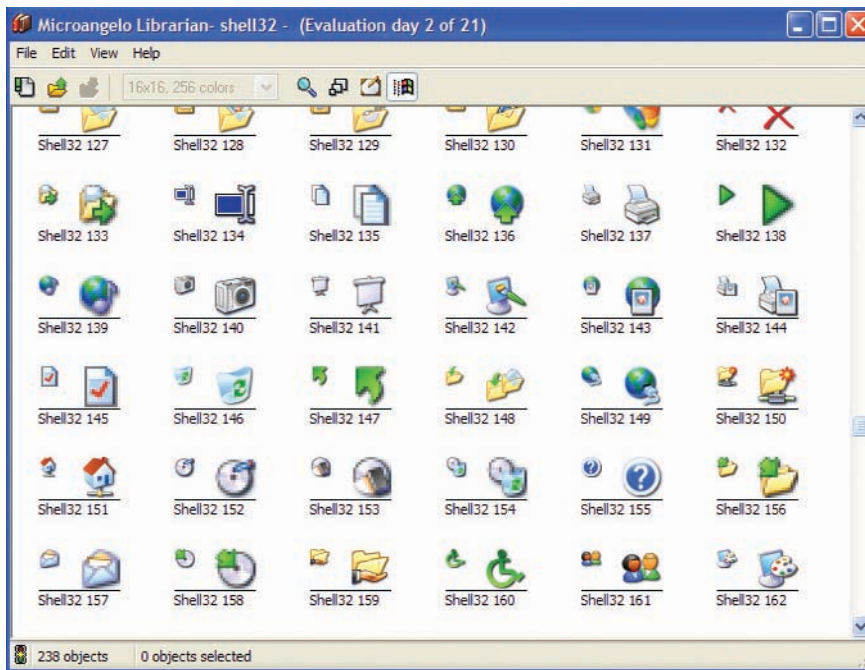


Microangelo Explorer – egyszerű ikonkeresés



Microangelo On Display – rendszerszintű lehetőségek

gép, a *Hálózati kapcsolatok* és a *Lomtár* ikonja varázsolható nyughatatlaná. A csomag központi helyén természetesen az ikonszerkesztő áll. Felülete jól áttekinthető és könnyedén megérthető. Nemcsak egy konkrét ikont szerkeszthetünk egy állományban, hanem egy ikon több méretét, többféle felbontáshoz és színnyelvéhez igazodó változatát is csiszolgathatjuk egyszerre, hogy aztán egyetlen ICO állományba mentjük a különböző verziókat. A Microangelo Windows XP-kompatibilis, tehát nemcsak 16 és 256 színű ikonokon dol-



Microangelo Librarian – ikongyűjtemények böngészése

gozhatunk, hanem valós színmélységű, 8 bites átlátszósággal rendelkező XP-ikonokon is, akár 48 pixeles nagyságban. Nem hiszem, hogy a program felületének bal szélén látható ikonok funkcióit túl-

ságosan magyarázni kellene. Aki látott már rajzoló- vagy képszerkesztő programot, az régi ismerősként köszönheti ezeket. Persze szöveges menüből is elérhetjük a funkciókat, nevezetesen

a *Tools* menü *Drawing tools* menüpontja alatt. A kép jobb oldalán egymás alatt sorakoznak az aktuálisan megnyitott PIC állományban található különböző ikonváltozatok. Több felbontás, több színmélység. Ezeket egymástól függetlenül is szerkeszthetjük.

Nagy örömmel használtuk a Microangelo böngészőjét is. Ez arra kínál megoldást, hogy hogyan kutassuk fel a merevlemezünkön lapuló, nem egyértelműen áruklódó, ikonokat tartalmazó állományokat. Beállíthatjuk, hogy a végrehajtható állományokba is lessen be. Kiválaszthatunk könyvtárakat is, a program ekkor csak ezekben vizsgálja végig a fájlokat, és minden érintett állomány mellé kiírja, hogy hány különböző ikont talált benne. Látható, hogy egyszerűen elígazít minket ikonjaink között.

Összegzésül elmondhatjuk: a Microangelo egyszerű csomag mindazok számára, akik unják megszokott ikonjaik látványát, vagy fejlesztési munkáikhoz akarnak ikoncsomagot készíteni. Barátságos, könnyen használható eszköz.

Jakab Szabolcs



Kipróbálható verzió a CD-n!

DVDx 2.0

A törvényesség peremén

Napjainkban virágzik a DVD-iparág. Szinte minden valamirevaló film napvilágot lát ezen az adathordozón, hiszen remek minőségben, térhatású hanggal és sok-sok érdekes járulékos információval egyetemben lehet egy korongra varázsolni a filmeket. Előfordulhat azonban, hogy drágán vásárolt korongjainkat kímélni szeretnénk a túl gyakori használattól. Szerencsére a rajta lapuló filmet más formában is élvezhetjük; erre ad módot ez az egyszerű és kényelmes segédprogram.

Akik asztali DVD-lejátszóval rendelkeznek, biztosan rájöttek már, hogy masinájuk nemcsak DVD korongokkal boldogul el nagyszerűen, hanem szabványos VCD és SVCD hordozókat is le tud játszani (legalábbis majd minden típus képes erre). Őket nem nagyon boldogítja a DivX formátum léte, hiszen DivX segítségével ma még nem tudunk olyan változatot készíteni DVD filmünkről, amelyet asztali masinánk is lejátszik (megjegyzendő, hogy nincs már messze ez az időpont sem). Számukra lehet tökéletes megoldás



Ami csúnya, az csúnya. A köszöntő képernyő egy élmény

az SVCD formátum és ezzel egyetemben a DVDx 2.0 program, amely egy lépésben, egyszerűen képes elkészíteni a film SVCD változatát. Természetesen nem csak az asztali készülékek használói lelhetik örömeiket az SVCD formátumban, hiszen a népszerű számítógépes, szoftveres lejátszóprogramok (PowerDVD, WinDVD stb.) is elboldogulnak vele.

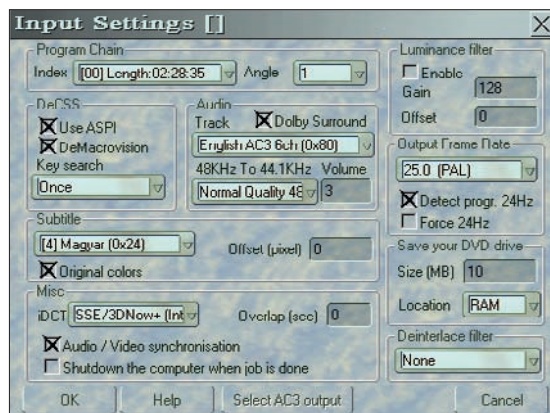
Mit hát a teendő? Helyezzük számítógépes DVD-meghajtónkba a kiszemelt korongot. Ezután két megoldás közül választhatunk. Vagy egy lépésben, DVD-nkről indítjuk el az átalakítás műveletét, vagy egy erre alkalmas segédprogram révén a merevlemezünkre mentjük annak tartalmát (ez a lépés azonban felvet néhány jogi problé-

mát, de merjük remélni, hogy ha a saját birtokunkban lévő DVD-vel tesszük mindezt, akkor nem sújt le ránk a törvény keze). Ez a második, kissé talán problémásabb megoldás azért szorgalmazható, mert egy lépésben végezve a műveletet, közvetlenül a DVD-ről dolgozva, az hatal-

mentett DVD anyagokhoz, míg az *Open MPEG(s)* önálló VOB vagy MPEG állományok kezeléséhez. Utóbbinak csak akkor van értelme, ha nem DVD anyaggal dolgozunk, vagy nem teljes anyaggal, és nincs meg az IFO állományunk. A kívánt mód megadása után a következő fontos dolgot a *Settings* menü *Input Settings* menüpontjának tüzetes szemrevételezése. Amennyiben sikeresen kiválasztottuk az átalakítandó anyagot, akkor a bal felső sarokban, az *Index* lenyíló menüben látható, hogy az adott DVD (vagy VOB) milyen adatfolyamokat tartalmaz. Szerencsés esetben csak egyet, a film kópiáját, de több folyamat is láthatunk ott. Rendszerint a leghosszabb – általában 1,5–2,5 óra hosszú – maga a film.

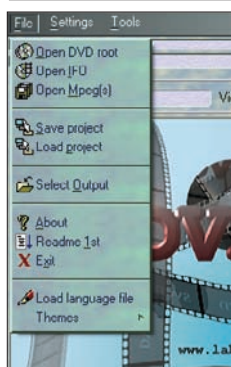
Válasszuk ki azt, de ezt

többnyire automatikusan megteszi nekünk a program! A beállítóablak DeCSS szekcióját érdemes változtatlanul hagyni, illetve ha dekodolatlan képet kapnánk, akkor lehet vele kísérletezni. Valószínűleg nem lesz problémánk. Az *Audio* szekció alatt kell meghatározni, hogy a DVD-ket színesítő több hangszál közül melyiket használjuk, melyiket szeretnénk a kész SVCD hangjaként élvezni. Meghatározhatjuk a 48 KHz-ről 44 KHz-re történő konvertálás minőségét, és a hangszál hangerejét. Remek lehetőség, hogy nemcsak sztereó módban alakíthatjuk át a hangot, hanem *Dolby Surround* módban, ahol még térhangzás is megmarad. (Igaz, nem Dolby Digital, csak DS, de azért az sem megvetendő.) A *Subtitle* rész rendkívül fontos a magyar hanggal nem rendelkező DVD-k esetében (vagy ha elégedetlenek vagyunk a magyar szinkron minőségével). Itt határozhatjuk meg ugyanis, hogy a több párhuzamosan tárolt felirat közül melyiket kódolja rá a képre. Az *Output Frame Rate* mezőben a másodpercenkénti képek



Input Settings – mi kerüljön az anyagba

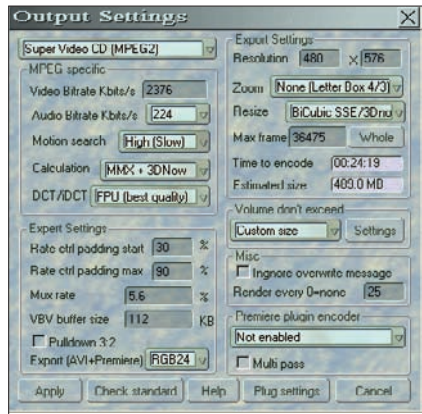
Az első fontos lépés, mit is akarunk megnyitni...



mas igénybevételnek lesz kitéve, hosszú órákig dolgozik

rajta DVD-meghajtónk, és ez idő alatt borzasztóan forrón is tartja azt. Mi javasolnánk a köztes lépés beiktatását. A program telepítése és indítása igazán nem jelenthet gondot senkinek. Az már más kérdés, hogy futtatás után rémes csiricsaré látvánnyal szembesülhetünk, de ne ijedjen meg senki, az ízléstelen felület mögött értékek lapulnak. A *File* menüben három olyan pont is található, amely a különböző üzemmódokhoz idomulva nyitja meg állományainkat. Az *Open DVD root* szolgál a közvetlenül DVD-ről történő átalakításhoz, az *Open IFO* a merevlemezre

számát adhatjuk meg. A hazai kiadású DVD-k esetében ez 25, de ha tengerentúli anyaggal van dolgunk, akkor 23,976 vagy 29,97 a helyes érték. A program ezt is igyekszik helyettünk meghatározni. Az *iDTC* állítása a konverzió minőségét befolyásolja. Az MMX beállítás a leg-

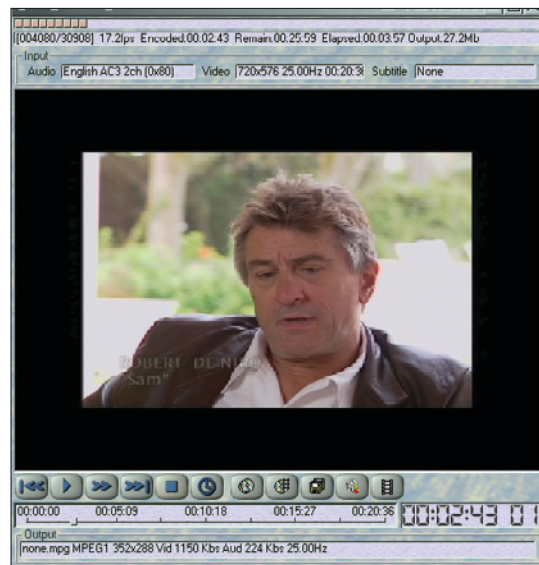


Output Settings – minőség, eljárások, forma

gyorsabb, míg a legszebb képet az FPU választásával kapjuk. Az *Audio/Video Synchronisation* ponttal akkor érdemes kísérletezni, ha próbakódolásunknál hang-elcsúszási gondokat tapasztalunk. Többnyire nincs rá szükség. A *Deinterlace Filter* lehetőségnek váltósoros anyagok feldolgozásánál van jelentősége. Az ilyen források megismerhetők az egymástól elcsúszó pixelsookról. A beállított értékeket az *OK* gombra bökve tárolhatjuk el.

A következő teendőnk a kimeneti paraméterek (*Output Settings*) meghatározása. Első feladatunk rögtön, hogy eldöntsük: a régebbi szabványú, MPEG-1 tömörítésre épülő VCD formátumot választjuk-e, vagy az újabb, nagyobb felbontású és MPEG-2 alapú SVCD-t. Abban az esetben, ha lejátszónk elboldogul az SVCD-vel, akkor mindenképpen ezt javasoljuk, hiszen tévéképernyőn nézve szinte tökéletes minőséget is elérhetünk vele, míg a VCD csak a VHS szalag minőségét ostromolja. Közvetlenül alatta állítható be a tömörítés néhány fontos paramétere. VCD-nél ezek adottak, de SVCD esetében a szabvány is határokkal adja meg a lehetőségeket. A leggyakrabban alkalmazott alapadatok szerint a képet 2376 Kbps-os rátával kódolják, míg hang esetében 224 Kbps a leggyakoribb beállítás. Ezekkel az értékekkel minden SVCD-kompatibilis lejátszó elboldogul. A dolog szépséghibája, hogy egy hosszabb film így akár négy CD-t is elfoglalhat. Abban az esetben, ha hajlandók vagyunk némi kompromisszumra a képminőség terén, könnyen elérhető, hogy két korongra visszazorítsunk majd minden filmet. Olyan 1800 Kbps-os rátáig vissza-

lépve még egészen jó minőségben kódolhatunk. Itt azért érdemes vigyázni, ugyanis nem minden asztali lejátszó hajlandó a szokványos rátáktól eltérő paraméterekkel rendelkező lemezek lejátszására. Előbb feltétlenül tegyünk egy próbát! A hangráta változtatása még nem működik igazán a programban, lépünk túl ezen a hiányosságon. A *Motion Search* beállítás azt határozza meg, hogy MPEG tömörítés közben a kameramoszágok, gyorsan változó képek esetében milyen precizitással keresse azokat. Három fokozatot különít



DVDx VCD-készítés közben. Jól láthatók a tájékoztató feliratok

el, ahol a gyorsaság és a minőség fordított arányban áll egymással. A *Calculation* pont alatt a számolási metódust határozhatjuk meg. Ha minden minőségi paramétert a legjobbra állítunk, valóban láthatóan jobb minőségű lesz az eredmény, de a kódolásra fordított idő bizony igen tetemes is lehet. Érdemes kicsit kísérletezni a paraméterekkel, és megtalálni azt a beállítást, amely igényeinknek és türelmünknek a legjobban megfelel. Fontos szekció az *Export Settings* névre hallgató is. Itt határozhatjuk meg a felbontást (PAL esetében 480×576 automatikusan és NTSC esetében 480×480), azt, hogy az anyag eredeti méreteivel dolgozunk, vagy beleszűrjük, és a képarányokat megváltoz-

Amint a cikkben jeleztük is, a program használata komoly jogi kérdéseket vet fel. Mi sem vagyunk olyan naivak, hogy azt gondoljuk, a DVDx csak saját DVD-ink biztonsági másolatának elkészítésére alkalmas. Nyilvánvalóan használható jogsértő másolatok készítésére is, ettől azonban teljesen elhatárolódunk, és felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy ez a bűncselekmény többéves börtönbüntetést vonhat maga után.

tatjuk. (Akár *Pan Scan* módban is készíthetjük az anyagot, így 4/3-as képarányú SVCD-t készítve a 16/9-es forrásról. Természetesen ilyenkor önkényesen lecsapja a 16/9-es anyag széleit. Talán a *Medium* beállítást érdemes a leginkább kipróbálni, amikor kicsit belenagyít az anyagba, de csak viszonylag kis részt vág le a széléről.) A *Resize* pontnál megadható, hogy a méretváltoztatást milyen precizitással és módszerrel végezze (méretváltozás mindenképpen van, hiszen a 720×576-os DVD-méretből 480×576-os képméretet állítunk elő). Megint csak türelem és igényesség kérdése, melyiket választjuk. Figyeljünk oda, hogy amikor útjára engedjük a végső átalakítást, akkor az egész filmet gyártjuk le, vagyis kattintsunk a *Whole* gombra. A beállítások tesztelésekor pedig éppen fordítva kell eljárni: állítsunk be pár ezer kockát és csak azon a rövid részen teszteljünk.

Fontos szekció lapul eggyel lejjebb is, ahol azt határozhatjuk meg, hogy milyen méretűt vágjon a program, és indítsa a következő korongra illeszkedő állományt. Nagy könnyebbség, hogy a beépített értékek közt szerepel 74 perces VCD és 80 perces VCD, vagyis egyből elő lehet állítani

ezekhez illeszkedő méretű anyagokat. Ha a fenti paramétereket mind meghatároztuk, már csak a kész állományok helyét kell megadnunk – ezt a *File* menü *Select Output* pontja alatt tehetjük meg, és már indulhat is a pár órás kódolási folyamat. Menet közben a program mutatja, hol tartunk a filmben, és a tömörítés sebességéről, valamint várható befejezési időpontjáról is közöl információkat. A tömörítés eredményeképp a törési paraméterek függvényében 2-3-4 MPEG állományt kapunk, amelyeket például a Nero segítségével egyszerűen vészhetünk SVCD-kompatibilis módon korongra. (A Nero SVCD beépítőmoduljáról az utóbbi időben többször esett szó, részletesen 2002. márciusi számunkban foglalkoztunk vele.)

A DVDx szoftver segítségével egyszerűen és viszonylag gyorsan készíthetünk biztonsági kópiákat DVD lemezeink tartalmáról. Még ha e másolatok minősége nem éri is el utóbbiak színvonalát, normál méretű televízióon élvezhető képet kapunk. Csúcsmínőségű megjelenítőeszközök mellé továbbra is csak a DVD-t ajánljuk.

Jakab Szabolcs



Tudni illik

MagyarOffice 1.0 Standard

Mindenkinek, aki valamennyire is komoly PC-értőnek véli magát, tudnia kell, hogy számos program áll rendelkezésre, ha nem akar százezres nagyságrendű forintoszegeket költeni saját vagy megbízója munkahelyének irodaiszoftver-ellátására. Az egyik legteljesebb megoldás a MultiRáció Kft. MagyarOffice-a, amelynek újonnan megjelent Standard kiadását mutatjuk be.

Egy bekezdést szánunk azoknak, akik nem teljesen tájékozottak az ügyben: a MagyarOffice a Sun Microsystems által valaha ingyenesen kibocsátott StarOffice integrált irodai csomag továbbfejlesztett utódjának nem ingyenes, de olcsó

és pixeles rajzolóval), de a Star- és OpenOffice-ok kezelése könnyebb, képességeik logikusabban érhetők el, továbbá számos olyan szolgáltatást nyújtanak, amelyeket az MS Office nem (persze az MS Office is tud sok olyat, amit a Star- és Open-

szerek számára is. Ezek állományformátumai csaknem teljesen azonosak. A MagyarOffice abban tűnik ki a változatok közül, hogy minden operációs rendszerű kiszerezéséhez tartozik magyar szóellenőrző és -elválasztó, mind a menü-, mind a párbeszédablak-rendszer (a teljes kezelőfelület) magyarul „beszél”, és a Standard változatban már helyzetfüggővé fejlődött sűgő is magyar nyelvű.

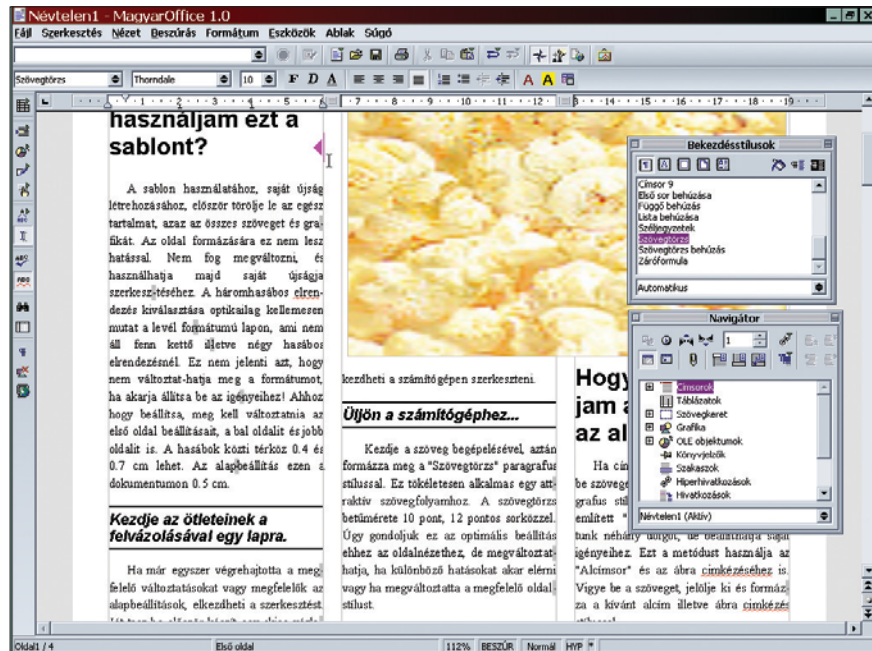
A MultiRáció Kft. – nem lebecsülendő taktikai érzékkel – a múlt év végén kibocsátotta az általuk kifejlesztett magyar OpenOffice már elfogadhatóan működő változatát MagyarOffice 1.0 Alapváltozat néven (*PC World*, 2002. április). Az új, harmincezer forintos MagyarOffice 1.0 Standard változatban már van webböngésző, „rendes” sűgő, magyar sablonok, és kijavították a mindenféle rendű, rangú és eredetű hibákat.

Egyéb illemszabályok

Az idők során gyakran próbálkoztam azzal, hogy az irodai szoftverről szóló cikket magával a szoftverrel állítsam elő. Hiszen mire is való egy dokumentumszerkesztő, ha nem például újságcikket írásra? Most először sikerült is (Microsoft irodai termékéről eddig nem írtam...), mert a MagyarOffice, valamint a Word 2000 és XP között a kevésbé formázott szöveges dokumentumok átvitele a magyar karakterek tekintetében is *kifogástalan*.

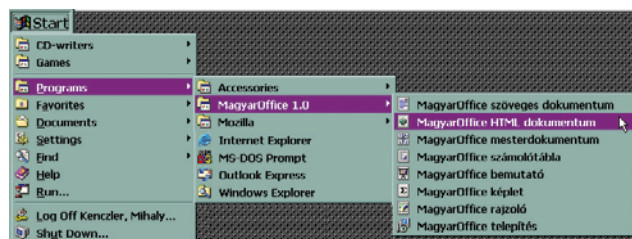
A kezdetektől fogva bosszantott, hogy a StarOffice nem számolja meg az aktuális kijelölés karaktereit, erre a régi változatokban tudtam egy kis makrót írni (magától értetődően része a csomagnak a MagyarOffice Basic, amelyhez magyar sűgő is tartozik), csak hát a Selection.Charmum tulajdonságot (vagy valami hasonlót) már nem lehet olyan könnyen föllelni. (A teljes dokumentum méretét kézenfekvően a Fájl→Tulajdonságok→Statistikák fülön találhatjuk.)

Nem változtak a színpompás és tartalmas, füles párbeszédablakok sem, sőt az alább



Az, hogy egy dokumentumszerkesztő többhasábos szövegereteket kezel, természetes. (A Word nem tud ilyet...) De hogy a sorok automatikusan igazodjanak egymáshoz a hasábokban – ez a soregelyen – és hogy a keret folytatható a következő oldalon, a MagyarOffice professzionális szolgáltatása

és magyar változata. A StarOffice csomag forráskódjának Sun-tulajdonú részét már régebben ingyenesen hozzáférhetővé tették a nemzetközi fejlesztőközösség számára, aminek eredményeképpen ez idáig megszületett az ingyenes angol, francia és magyar (!) OpenOffice csomag. Meglehetősen hasonlóak a leszármazottak képességei, általában az MS Office 97-tel egyenértékűek (a csomag része egy dokumentumszerkesztő, amelynek képlet- és HTML-szerkesztő képességei is vannak, egy igen jó képességű számolótábla, valamint egy bemutatókészítő, vektoros



A MagyarOffice 1.0 Standard összetevőinek állományformátumai

Office-ok nem). Rendkívül fontos, hogy léteznek Star- és OpenOffice-változatok nemcsak Windows, hanem Linux és természetesen Sun Solaris operációs rend-

méltatott magyar Mozilla böngésző küllemét a teljes MagyarOffice-ra is ráhúzhatjuk. Helyzetfüggő és magyar ugyan a Standard változat sűgője, viszont *nem kereshető*. Súlyos hiányosság, mert

ha az ember olyasvalamit keres, amit nem talál a menükben, akkor reménytelen a helyzete. Az elektronikus kézikönyv sem oldja föl a problémát, mert – egyébként

helyesen – HTML formátumú, de abban sem lehet keresni: több (sok) kapcsolt oldalból áll.

ÚJDONSÁGOK

Az átlagfelhasználó számára legszembe-tűnőbb a magyar Mozilla – a valaha önálló Netscape webböngésző nyílt for-ráskódú változatát a MultiRáció magya-rította. A csomag MorphoLogic-eredetű szövegszerkesztője a Mozilla levelezőjében is



működik – elterjedt, de azért magas szintű szolgáltatásnak számít a levelezőprogramok körében. Sejtésem szerint a Linux platformon nincs sem szövegszerkesztő,



sem levelező, amely akár csak közelítően ilyen szintű magyar helyesírás-ellenőrző-vel rendelkezne. Böngészés vonatkozásában a Mozilla meg-lehetősen gyorsnak és kezesnek mutatko-zott, legalábbis nem volt lassabb ugyanazon a gépen, mint az MS Internet Explorer 6-os. Sőt, mintha jobban hasonlítottak vol-na az „eredetire” azok az oldalak, amelye-ket MSIE-re optimalizáltak, mint az Opera 6.01-ben. Összeomlásra viszont határo-zottan kevésbé volt hajlamos (az én gépe-men!), ahol az Opera napi rendszeressé-gel súlyos kivételeket generál. Amint a mellékelt ábrák mutatják, a Mozilla böngésző kezelőfelülete igencsak hasonlít a ma elterjedt többi webjáró eszközhöz. De alapvető előnye például az Operával szemben a meglehetősen át-fogó magyarítás (bár van magyar kezelő-



Elégge hasonlítanak egymásra a böngészők manapság. De ez csak a látszat. A magyar Mozilla valamivel jobb (stabilabb, keze-sebb), mint az Opera, de elmarad az Internet Explorer mögött – Explorer-kompatibilitásban biztosan...

felület az Operához is), jól-lehet időnként és helyen-ként felbukkannak angol részletek, főleg a Sűgőben. A felhámok (skinek...) szá-ma tekintetében egyelőre



A Mozilla levelezője küllemében sem tűnik ki az elektronikus postai programok közül. Igaz, működésében sem rosszabb bármelyik máséknál. Viszont magyar, és nem Microsoft, tehát nem érzékeny a ma „divatos” vírusokra

stadionhosszal az Opera vezet: a Mozillához van körülbelül 10, az Operához majdnem 200. De ez csak a külcsín.

Kevesebben fogják használni, de annál nagyobb élvezettel a Számológéptábla új, Optimalizáló névre keresztelt szolgáltatását. Segítségével a program automatikusan képes változtatni számos cella értékét úgy, hogy egy megadott célcella maximális vagy minimális értéket vegyen föl. E szolgáltatás Solver („megoldó”) vagy What if („mi lenne, ha”) néven már régebben jelen van a „márkás” számológéptáblákban; csak örülni lehet annak, hogy a teljesen magyar és költséghatékony MagyarOffice szintén képes lineáris optimalizálásra a szimplex módszerrel (matematikával fertőzöttek számára ez sokat jelent).

ÉRTÉKELÉS

Mondhatják sokan, hogy a Standard változat az, amellyel először meg kellett volna jelenni, mert lényegesen kevesebb benne a hiba, robusztusabb, stabilabb, megbízhatóbb és szolgáltatásokban is gazdagabb, mint az Alap változat. De ez a világ nem ilyen. Az Alap változat (egyik) jól körülhatárolt feladata az volt, hogy megismertesse a MagyarOffice

nevet, a tény, hogy létezik ilyen szoftver. „Brand-awareness”, márkaismertség a vonatkozó marketing-szakkifejezés, a megfelelő állapot létrehozása általában nem könnyű, és igen költséges. Sokat segített a Microsoft Magyarország január 7-ei fenyegető faxa által kiváltott médiaizgatottság. Azóta 7-8 ezer példány fogyott el az Alap változattól, amelyről könnyen (de meglehetősen ridegen, az árkülönbözet nyers befizetésével) lehet frissíteni a Standardra. (A nagyobb fogyasztók erre is egyedi megállapodásokat köthetnek, mint annak idején a licencvásárlás feltételeire.) Ma már kifejezetten tájékozatlannak számít az, aki nem tudja, hogy a MagyarOffice a nem ingyenes OpenOffice, de csak Linuxra az igazi (nemrég még nem volt windowsos telepítőkészlete), és hogy az az „eredeti” Sun StarOffice 6 sem ingyenes, amelynek a kódalapja azonos a MagyarOffice Standardéval.

Hasznos újdonság, hogy a csomag a magyar Mozillát is tartalmazza, bár ma már weboldalak tömegei készülnek kizárólag az MS Internet Explorer figyelembevételével – ezek nem teljesen úgy visel-

kednek a Mozillában, mint az Explorerben. De ugyanebben a mostoha elbánásban részesül mindenki, aki nem Windowst és MSIE-t használ (a linuxosok, a macintoshosok, az egyéb, egzotikus böngészőket – Mosaicot, Amayát stb. – alkalmazók).

Mind a három alapalkalmazás (Írógép, Számológéptábla, Vetítő) MS Office-kompatibilitása sokat javult, de az is közismert (remélem), hogy egyrészt teljes kompatibilitásra soha, semmilyen rokon alkalmazás között nem lehet számítani, másrészt nincs is feltétlenül szükség erre. A Számológéptábla térképkezelővel való gazdagítása inkább csak a látványelemek és a konkurenciával való lépéstartás vonatkozásában értékelhető, hiszen az ilyesfajta illusztrációkat a régebben és most is világklasszis, vektoros Rajzolóban könnyűszerrel el lehetett készíteni.

Felelősséggel (legyen akár büntetőjogi) állítom, hogy a Magyarországon elérhető MS Office-alternatívák közül a MagyarOffice-szal jár a legjobban a vásárlója. Ha ez a cikk összehasonlító ismertetés lett volna, megkapta volna az „ajánlott vétel” minősítést.

Kenczler Mihály



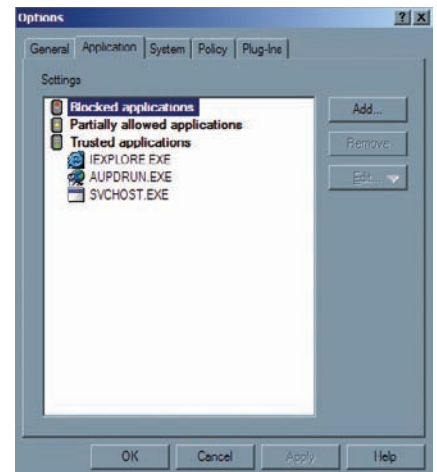
Agnitum Outpost

Előretolt hadállás

Nem is olyan régen, úgy egy évvel ezelőtt, még igen komoly problémát okozott, hogy Windows XP alá normálisan működő személyes tűzfalat találjon az ember. Aztán a nyár melegében megszülettek az első olyan megoldások, amelyek sikerrel védték az akkor még új rendszert is. Az első fecskék után szépen elszaporodtak a hasonló rendeltetésű programok, de ingyenes változat nem sokból található az interneten. Épp ezért új versenyzőként figyelemre méltó az Agnitum Outpost névre hallgató próbálkozás.

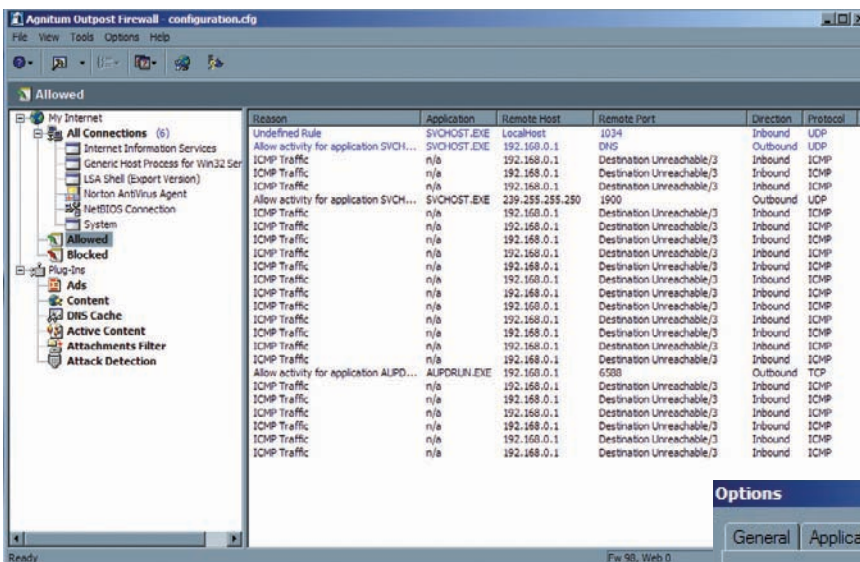
Az Agnitum Outpost fejlesztői szerint az első olyan személyes tűzfal a piacon, amely Windows-platfomra született, és nyílt architektúrával készült. A nyílt fejlesztési metódus igen népszerű a linuxos

mint *Behatolásfelismerés*, *Hirdetésblokkolás*, *Tartalomszűrés*, *E-mail felügyelet* és *Személyes adatok védelme*. Minden különleges lehetőség egy új modul formájában ékelődhet be, így hamarosan sok



Az opciós panel sincs túlbonyolítva

informatív. Folyamatosan figyelemmel kísérhetjük a kifelé és befelé folyó kommunikációt, az engedélyezett és blokkolt műveleteket, a beépülőmodulok működését. Szerencsére opciós panelja sincs túlbonyolítva, egyszerű és logikus. Akár alkalmazásra lebontva is meghatározhatjuk, melyik szoftverünknek mit engedünk meg. Egyetlen kattintással engedélyezhetünk bármilyen adatforgalmat, ugyanolyan módon tilthatunk le bármilyen kiszivárgást. A beépülőmodulok telepítése szintén egyszerű, és érthető opciós menü segítségével valósul meg. Amellett, hogy nagy tudású, meglehetősen kényelmes is, ugyanis telepítése után minden különösebb hangolás nélkül elfogadható biztonságot nyújt. Szerencsére kompatibilitási problémái sincsenek. Elboldogul minden kapcsolattípussal és operációs rendszerrel is, legyen az akár



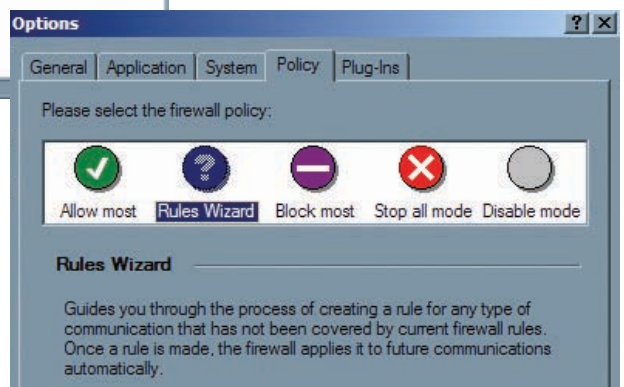
Agnitum Outpost – átlátható, egyszerű, célszerű felület

világban, jelentősen hozzájárult az internet és a Linux fejlődéséhez egyaránt. A módszer előnyei a gyorsaság, a rugalmasság, valamint az innovatív megoldások alkalmazása. Lényege, hogy a világhálón egymástól térben elszigetelt, független fejlesztők dolgoznak egy nyílt kódon, segítve egymás munkáját, kiegészítve egymás elképzeléseit, és ebből a nagy közös munkából születhet a csoda.

Az Agnitum Outpost egyedülálló alapötlete a beépülőmodulok (plug-inek). Ez az első ilyen jellegű tűzfal a piacon. Példamodulok segítségével azt is megmutatja a felhasználó számára, hogy ez az új felépítés milyen előnyöket hozhat. Könnyedén állíthatunk szolgálatba olyan funkciókat,

biztonsági plug-in látható napvilágot. Persze némi félelemre adhat okot, hogy ilyen formájában farkas is kerülhet a bárányok közé!

Sok új híve szerint az Outpost mindent tud, amit egy személyes tűzfalnak ma tudni kell, sőt ezen túlmenően az egyik legjobban felszerelt program a maga műfajában. Minden korszerű védelmi technológiát támogat, például a *tökéletes rejtőzködő módot* (Full Stealth Mode) és az MD5 hitelesítést. Nagy örömeinkre szolgált az is, hogy a felület hihetetlenül áttekinthető, logikus,



Egy kattintás, és személyes adataink biztonságba kerülnek

modemes, DSL, ISDN vagy kábelkapcsolat; csakúgy, mint Windows 9x, Me, NT, 2000 és XP.

Jakab Szabolcs



MEGTALÁLHATÓ A CD-N!

CD-író programok

Na, égess már!

Ahány ház, annyi szokás – tartja a közmondás, amely teljes egészében igaz a CD-író alkalmazásokra is. Vannak roppant elterjedt változatok, vannak olyanok, amelyeket az ingyencék használnak, és léteznek számos olyan is, amely minden igényt kielégít, mégsem foglalja el az őt megillető helyet a felhasználó merevlemezén. Most két ilyenre villantjuk rá figyelmünket...

A ki CD-író eszközt vásárol, annak elméletileg rendelkeznie kell(ene) valamilyen hivatalos íróprogrammal is, hiszen mire menne a berendezésével szoftver nélkül? Szerencsére e dilemmát a Windows XP mára feloldotta, mivel ebben az operációs rendszerben már találunk egy – igaz, roppant egyszerű – égetőrutint, amellyel állományainkat lézerlemezre másolhatjuk.

A legegyszerűbb esetben egyetlen célunk lehet: merevlemezünk tartalmát különböző szempontok szerint, állományszerűen CD-re másolni. A legismertebb alkalmazások pont erre valók, sőt ezek általában lehetőséget adnak MP3-as hanglemezek, video-CD-k, illetve CD-inkről úgynevezett tükörállomány létrehozására, kezelésére is. Számos esetben ezekhez valamilyen közvetlenül, diszkmódban író modul is tartozik.

Ilyen a híres Direct-CD vagy az InCD. Az előzőeknél többet tudó, de azokhoz hasonlóan kezelhető alkalmazásokat „csak” arra készítették fel a már említettek mellett, hogy már SVCD lemezeket és digitális fényképeinkből asztali DVD-lejátszón is

a speciálisan védett CD-k is „kopírozhatók”. Végül azokról a programokról se feledkezzünk meg, amelyek speciális feladatra, például hang-CD-k készítésére vagy video-, illetve DVD lemezek előállítására „szakosodtak”.

De ne húzzuk az időt, csapjunk a lovak közé, nézzünk körül két jól ismert „példány” háza tája táján.

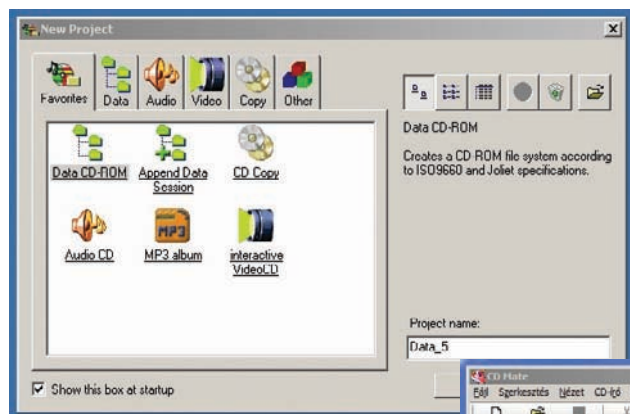
Roxio WinOnCD 5 Power Edition

Nem tévedés, a korábban is népszerű CD-író alkalmazást ma már a Roxio jegyzi. Persze mint minden „gonosz mostoha”, a Roxio sem tolja édes gyermeke, azaz az Easy CD Creator elé ezt az alkalmazást – olyannyira nem, hogy a cég hivatalos honlapján még utalást sem találunk rá (na jó, eléggé eldugva azért találunk rá utalást), ehhez a német lapokra (www.roxio.de) kell ellátogatnunk. Az „elhallgatáson” nem csodálkozunk, a WinOnCD 5-ös változata nemcsak a nevében kiváló, hanem majdnem minden olyan funkcióval is felvértezték, amely még a kényesebb felhasználók igényeit is kielégíti.

A telepítés roppant egyszerű és gyors, a Roxio mellett szól, hogy már a WinOnCD-nek is része a DirectCD, sőt mindenféle kiegészítések tárházát installálhatjuk, ha azok eleve már fel nem kerültek a gépünkre.

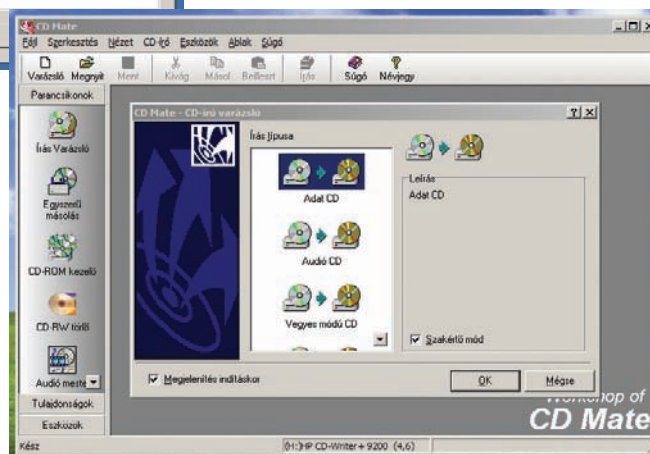
A WinOnCD 5-ös úgymond projektorientált, ami persze semmi mást nem jelent, mint a beállítások elmenthetőségét...

A nyitókép egy ikongyűjtemény, amelyben a program alapfunkcióit gyűjtötték



Felül a WinOnCD 5, alul a CD Mate varázslója

Szóval, akár dobozos, akár az íróegységhez mellékelte alkalmazásról beszélünk, elsősorban két programmal találkozhatunk: a Roxio Easy CD Creatorával vagy a Nero Burning ROM-mal. De nem csak ezek léteznek. De nem ám! Számos célterületre fejlesztettek ki CD-égető alkalmazásokat: léteznek olyanok, amelyek képesek a védett lemezeket is másolni, vannak olyanok, amelyek elsősorban a hanglemezek készítésére ajánlhatók, mások pedig adatarchiválás céljára alkalmasak. Szóval egy valamirevaló számítógép-használó – már ha van CD-írója – nem elégedhet meg egyetlen íróprogrammal. Mielőtt rátérnénk cikkünk szereplőire, pár szót arról, vajon miféle szempontoknak kell megfelelniük a CD-író programoknak.



megtekinthető fényképalbumot is készíthetünk velük. És persze ezek már nemcsak a saját formátumú tükörállományokat kezelik, hanem legtöbbször az összes elterjedt formátumból gyárthatunk velük CD-t. A harmadik csoportba sorolhatjuk az olyan alkalmazásokat, amelyekkel még

csokorba, és persze külön-külön az adat, a hang, a videó vagy a másolási üzemmódokat. Egy további találgatás a leggyakrabban használtakat és egy másikban az „egyebeket”. A WinOnCD segítségével szinte bármilyen CD-írási feladatot megoldható, csak felsorolás szintjén: új adat-CD, egy meglévő továbbírása, UDF CD/DVD, PC+Mac vegyes CD, indítható (bootolható) CD, CD-túlírás, klasszikus hang-CD, CD Text funkció, CD Extra (adat- és hang-CD keveréke), MP3 album, egyszerű és interaktív VCD/SVCD, fotóalbum, egyszerű CD-másolás,

gyorsmásolás, RAW Copy, CD tükörállomány készítése stb.

A kiegészítések száma sem csekély, a DirectCD-ről már volt szó, de kapunk a csomagban egy CD-ROM-emulátort (ebből ISO tükörállományokat kezelhetünk), VideoCD Editort, hangszerkesztőt és persze címketervezőt is. Utóbbi talán a legjobb, amit így „beépítve” eddig használhattunk.

Ha lúd, legyen kövér – a WinOnCD 5 PE érdekességei közé sorolható, hogy VCD formátumra nemcsak filmeket tervezhetünk, hanem fényképalbumot vagy hanggyűjteményt is, amelyeket azután asztali DVD-játszón „szóltathatunk” meg!

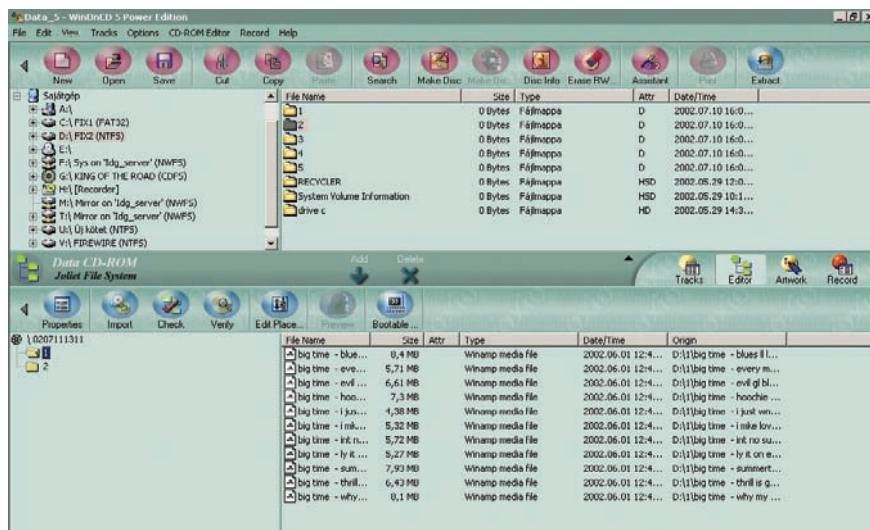
egyszerű a kezelése, mint az Easy CD Creatornek vagy a Nerónak, de előbbinél jóval többet tud, utóbbinál pedig több kiegészítője van, ráadásul a DirectCD elterjedtebb, mint az InCD. Hogy aztán a Roxio milyen jövőt jósol ennek a programnak, még nem tudjuk, de nem elképzelhetetlen az Easy CD Creatorral való összevonása. Kár lenne érte!

CD MATE DELUXE 2.2.5

Egyszerűen irányítható, magyar kezelőfelületű, sokoldalú, de elsősorban csak az alapfunkciókat támogató CD-író alkalmazás. A Neróhoz hasonlóan a főablak bal oldalán sorolják fel a fej-

Már első pillantásra feltűnik, hogy sem MP3-as, sem pedig VCD/SVCD lemezek készítésére nincs mód. Persze ez nem egészen igaz, hiszen az MP3-as formátumú lejátszók elsősorban egyszerű adatlemezekre várnak, ezt pedig a CD Mate is megírja. A varázslóból választható funkciók a különböző CD-formátumok (adat, extra, kevert módú) írása, hang-CD-k készítése, CD-másolás, illetve lemeztükörállomány generálása, illetve visszaírása. A generálás kizárólag saját CMI kiterjesztésű lehet, viszont olvasni ezenfelül az MDS, ISO, CUE, BIN és CCD állományokat is, azaz szinte az összes használt különleges CD-író (például CDRWin, CloneCD stb.) tükörállományból is készíthetünk lemezt! Egyes opcióknál bekapcsolhatjuk az úgynevezett szakértői módot is, ekkor számtalan speciális paraméterhez – például a névszabályok, dátumok, másolási módok, hiba-kezelés stb. – is hozzáférünk.

Az MP3-as lemezek előállításához egy további segítséget is ad a CD Mate: az Audio mester üzemmódja teljes körű hang-CD-„grebbelés” és MP3-as kódolásra szolgál. A behelyezett CD tartalmát a CDDB adatbázisból veszi, és az MP3-as állományok úgynevezett ID azonosító mezőit is kitölti. A CD hangsvájainak leszedése és az MP3-as kódolás egy menetben történik, a kódolási paraméterek szabadon beállíthatók, ráadásul a sebesség sem



Ahogy egy felületnek ki kell néznie! A WinOnCD 5-ös felülete erősen hasonlít az Easy CD Creatorra...

A WinOnCD számtalan lehetősége között segít eligazodni az úgynevezett Assistant opció, amely egy kis ablakban úgyszólván kézen fogva vezet végig bennünket a különböző funkciókon. Hasznos, és nem utolsósorban működő szolgáltatás.

A VideoCD Editor pedig nem más, mint egy önállóan használható VCD/SVCD/DVD „pre-mastering” modul. Megtervezhető vele filmjeink tartalma, a menük formája, utóbbiak kialakítása teljes egészében ránk van bízva.

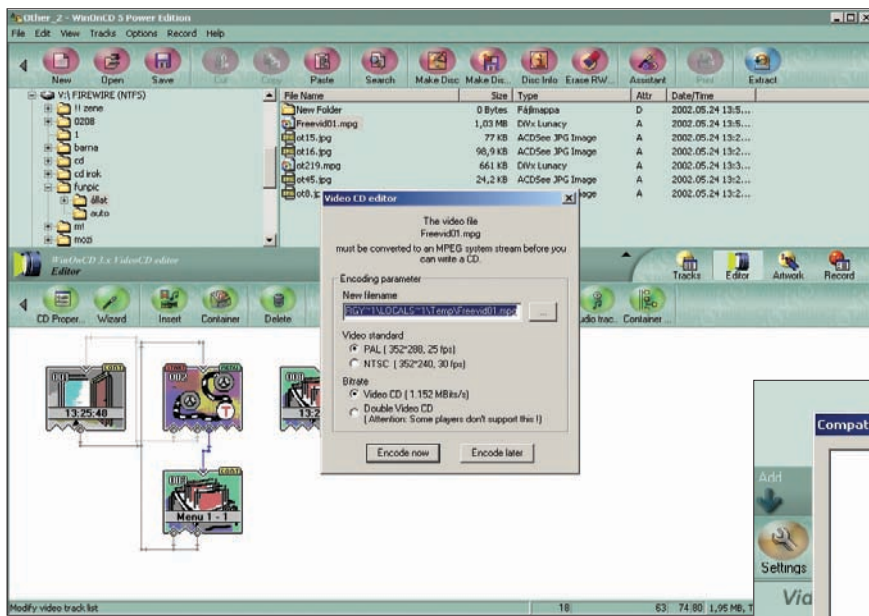
A program egyik hiányossága, hogy hiába készíthetünk vele SVCD-t, ha a feldolgozandó film formátuma nem felel meg az előírásoknak, akkor az átalakítást sajnos külső programmal kell elvégeznünk. (A másik hiányossága az, hogy kevés tükörállomány-formátumot ismer.) A WinOnCD 5 PE véleményünk szerint minden igényt kielégít – pontosan olyan



A WinOnCD 5-ös Assistantje nagyon megkönnyíti a munkánkat. A képen éppen egy olyan fotóalbum elkészítését „vezeti le”, amelyet majd az asztali DVD-nken is megtekinthetünk

lesztők a program részeit, kezdéskor egy varázslóból választhatjuk ki a számunkra megfelelőt.

utolsó, egy átlagos zeneszám körülbelül 40 másodperc alatt kerül MP3-as formátumban a merevlemezünkre!



A WinOnCD VideoCD Editora bonyolult DVD-k előkészítését is lehetővé teszi

A CD Mate Deluxe kiadás a programon túl tartalmaz egy kényelmesen kezelhető borító- és címkeszervezőt – gyári öntapadós címkék tucatjai található adatbázisában –, illetve ehhez is járul egy virtuális CD-meghajtó alkalmazás.

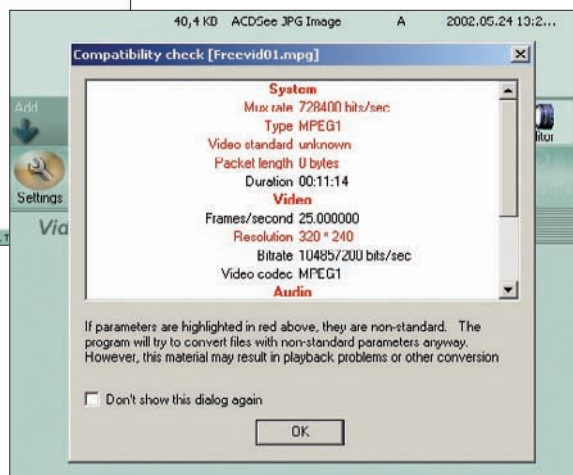
A CD Mate Deluxe 2.2.5-ös csomagot azoknak ajánljuk, akik elsősorban adatmentésre és hang-CD-k írására használják a CD-írójukat. Ezekhez a feladatokhoz szinte minden segítséget megad a CD Mate! És ne feledjük, szinte bármely más program tükörrőlalmányát képes lemezre égetni!

ÉS AMI KÖZÖS...

Az előbbiekből látszik, hogy számos pont-ra nem térünk ki, mint például az állománynevek kezelése vagy a különböző

hibavédelmi módok. Ez nem feledékenységet jelent, hanem ezek a programok pontosan ismerik ezeket a módokat, gondoljunk csak a puffertúlcsordulás elleni védelemre, a RAW módú olvasásra/írásra, vagy a különböző subkódok helyes kezelésére, de ide sorolhatók a multisession írásmódok ismerete is. Szóval, ha valaki arra lenne kíváncsi, hogy ezek a programok miként viszonyulnak ezekhez a napjainkban már hétköznapiak tekinthető funkciókhoz, akkor mindenkit meg kell, hogy nyugtassunk: mind a WinOnCD, mint pedig a CD Mate teljességgel kielégíti ezeket az igényeket. A két bemutatott alkalmazás nem éppen

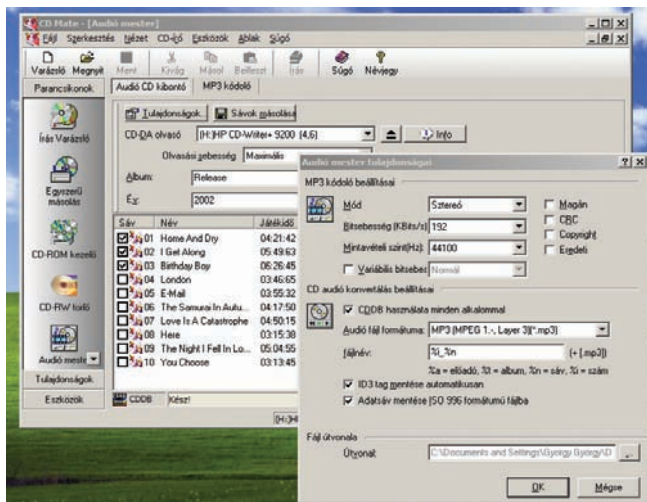
olcsó, igaz, áruk a tudásukkal arányos: a WinOnCD 5 PE most 60 euróért rendelhető meg, ha már valakinek birtokában van a korábbi programverzió, akkor a frissítés csak 32 euróba kerül. A CD Mate Deluxe 2.2.5 cikkünk készítésekor 20 angol fontot kóstált. Még egy apró hír: rebesgetik, hogy a WinOnCD-hez körülbelül 25 euróért lehet majd rendelni egy MPEG-2-es beépülőmodult, amely nemcsak a konverziót végzi el, hanem egyszerű menük tervezésére is lehetőséget ad.



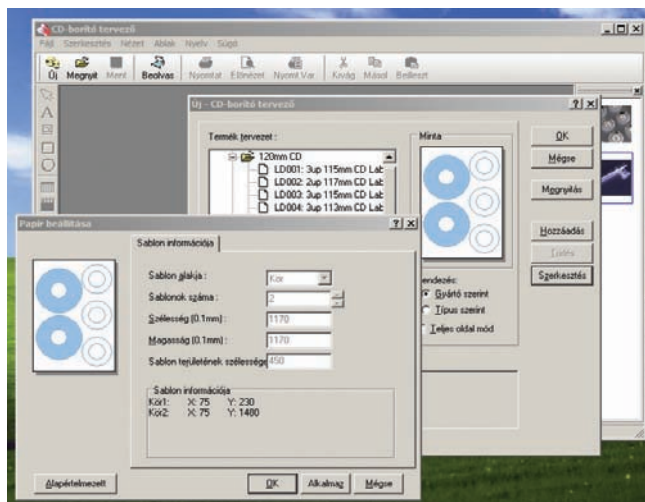
Hát igen, a WinOnCD 5-ös hiányossága, hogy csak szabványos MPEG formátumokkal működik együtt

Szerettük volna lehetővé tenni, hogy olvasóink is megismerkedjenek a két hasznos alkalmazással, de erre sajnos csak a CD Mate esetében van mód, ebből mellékeljük a harmincnapos próbaverziót. A WinOnCD 5-ösből azonban nincs ilyen – csupán a korábbi változatokból –, így egyelőre meg kell elégedniük a mi ismertetőnkkel.

György György



Ez lenne a jövő? CD-író program teljes körű hangcédé-„lopó” és MP3-kódoló funkciókkal!



A CD-író programok jellegzetes kiegészítője a címketervező modul. A CD Mate gyári címkéket is ismer

KIPRÓBÁLHATÓ VÁLTOZAT A CD MELLÉKLETEN!



WINDOWS

– ahogy mi szeretjük

A segédprogramok a mindennapok hősei: csendben, a háttérbe húzódva végzik nélkülözhetetlen munkájukat, és szolgálataikért gyakran még fizetséget sem várnak el. Összeállításunkban most tisztelettel adózunk a legjobb negyven Windows-segédprogramnak.

Ha megszavaztatnánk olvasóinkat, hogy melyik programot találják a leghasznosabbnak mindennapi munkájukban, alighanem valamelyik népszerű alkalmazás (Word, Excel stb.) kapná a legtöbb voksot. De ki beszél azokról a programokról, amelyek abban segítenek, hogy a Windows hiba nélkül, lehetőleg maximális teljesítménnyel fusson, vagy azokról, amelyek kicsiny, de fontos részfeladatok ellátásával teszik egyszerűbbé az életünket?

Bár a Windows változatról változatra több segédeszközt integrál, a jól megírt segédprogramoknak még mindig elég játéktérük marad, hogy bizonyítsák képességeiket. Cikkünkben a mezőny javáról adunk áttekintést.

Termékmustránkban a vadonatúj programok mellett olyan régebbi szoftverek is helyet kapnak, amelyeket az utóbbi időben jelentős mértékben továbbfejlesztettek. Bemutatjuk a segédprogram-készleteket, a merevlemez munkáját segítő szoftvereket, a rendszerprogramokat és a legjobb tíz ingyenes segédprogramot, amely megítélésünk szerint egyetlen számítógépről sem hiányozhat. (Ha egy segédprogram ingyenes, akkor ezt a fontos körülményt a többi kategóriában is feltüntetjük.) Végül a legjobb hír: a cikkben bemutatott szoftverek jelentős része CD mellékletünkön is megtalálható, úgyhogy aki gusztust kapott hozzájuk, mindjárt ki is próbálhatja őket.

SEGÉDPROGRAMCSOMAGOK

Ontrack Fix-It Utilities 4.0

A Fix-It számos hatékony eszközt kínál a merevlemez védelmére és karbantartására. A SmartDefender a problémák megelőzésében segít, a csomag más eszközei pedig a hibák diagnosztizálásában és gyors kijávitásában tesznek jó szolgálatot. A csomag vírusellenőrző és törlés-visszaállító eszközt is tartalmaz, ennek ellenére, aki teheti, inkább a kicsit drágább SystemSuite 4.0-t vegye meg, mert az a teljes Fix-Itet magában foglalja, ezenkívül számos más eszközt is biztosít. (<http://www.ontrack.com>)

McAfee Utilities 4.0

Ez a legolcsóbb készlet a mezőnyben, de más érv nem is nagyon szól mellette. A McAfee egyre inkább az online eszközök fejlesztésére helyezi a hangsúlyt, amelyek az interneten keresztül érhetőek el. A Utilities 4.0 mindezzel együtt hasznos szolgáltatásokat

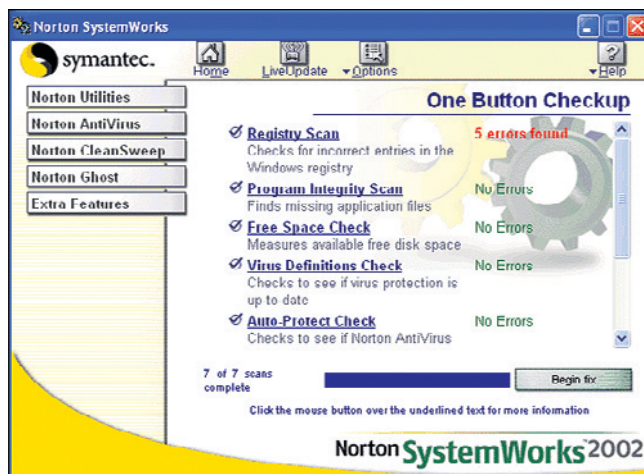
nyújt a rendszerösszeomlások megelőzésére, és lehetővé teszi a rendszer felhasználó általi konfigurálását, a biztonságimódszert-készítést, a nyom nélküli törlést és a törlés-visszaállítását. (<http://www.nai.com>)

40 A legjobb segédprogram

Symantec Norton SystemWorks 2002 Pro

A csomag figyelme a PC karbantartásának és gondozásának minden részletére kiterjed. Tartalmazza a Utilities 2002-t, benne a CleanSweep,

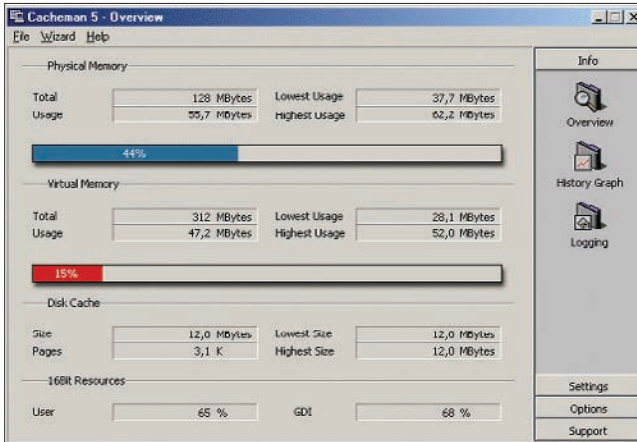
az AntiVirus, a Ghost és a Roxio GoBack legfrissebb változatával, lehetővé teszi az ütemezett rendszerkarbantartásokat, továbbá a rendszeren futó alkalmazások nyomon követésére is módot ad, a Process Viewer segédprogram révén. Talán a legátfogóbb csomag, amelyre valaha is szüksége lehet egy PC-felhasználónak. (<http://www.symantec.com>)



A Norton SystemWorks teljes körű szolgáltatást kínál a vírusirtótól a rendszerkarbantartásig

Symantec Norton Utilities 2002

Még mindig az egyik legjobb segédprogramcsomag; arzenáljában a hibaelhárító, teljesítményoptimalizáló, törlő- és törlés-visszaállító eszközök mellett szerepel egy olyan rendszerindító CD is, amellyel a legnehezebb helyzetekből is kivághatjuk magunkat. A legújabb változat támogatja a Windows XP-t,

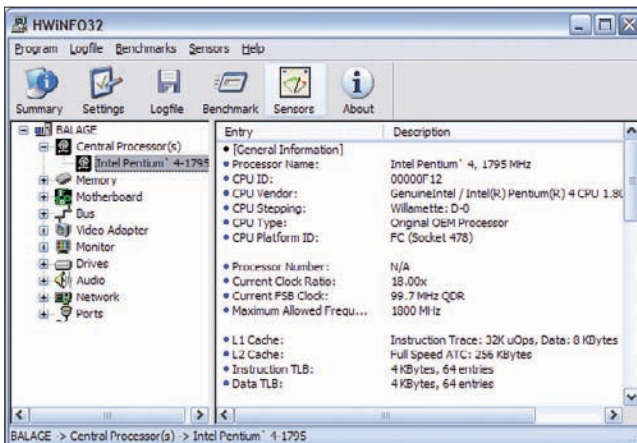


A Cachemannel fontos memóriarészeket szabadíthatunk fel, és ezáltal gyorsíthatjuk a rendszer működését

de néhány optimalizálóeszköze csak a Windows 98 és a Windows Me alatt működik. (<http://www.symantec.com>)

Ontrack SystemSuite 4.0

A Norton csomagjához hasonlóan ezt a szoftvert is teljesen átdolgozták a Windows XP megjelenése után. Szolgáltatásait tekintve a SystemWorkshöz áll legközelebb: egyetlen csomagban megkapjuk a Fix-It Utilitiest, a CrashProofot, az EasyUnInstall, a Net-Defense-t, a DataEraser-t és még több mint ötven eszközt a PC



HWiNFO: Minden, amit tudni akartál számítógépedről, de nem volt kitél megkérdezn

ellenőrzésére, védelmére, hibáinak diagnosztizálására és kijavítására. Kicsit kevesebbet tud ugyan, mint a SystemWorks, de alacsonyabb ára miatt így is kifizetődőbb. (<http://www.ontrack.com>)

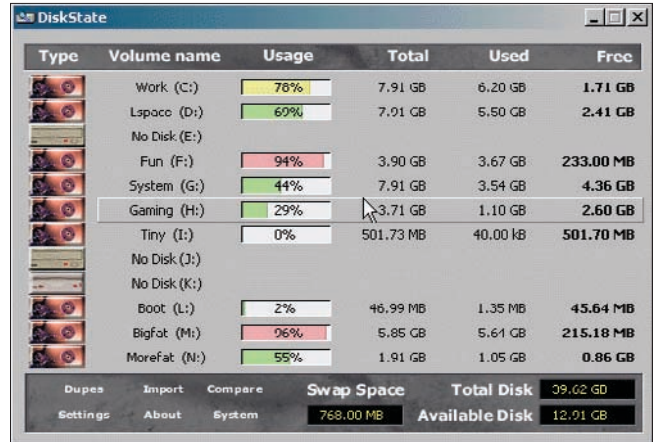
LEMEZEK, MEGHAJTÓK, TELJESÍTMÉNY

Cacheman 5.11

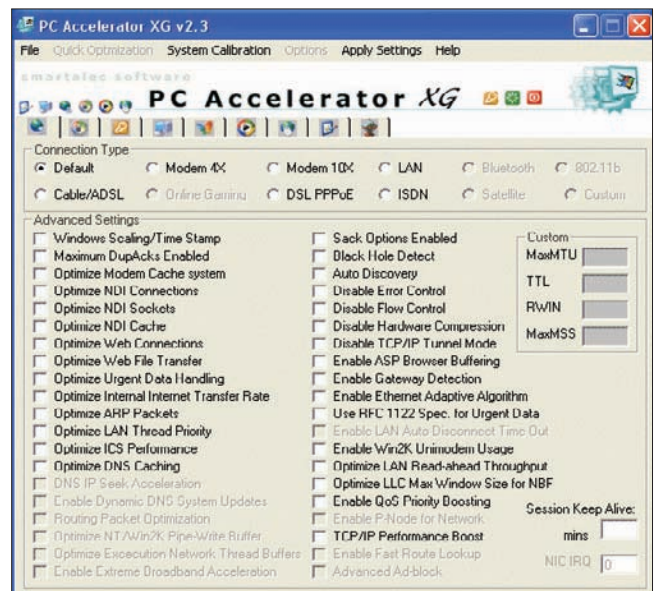
A rendszer működését gyorsítja: memóriát szabadít fel, segítségével a PC-nek kevesebbszer kell a merevlemezre kilapoznia az állományokat. Speciális szoftver speciális feladatra – igen hasznos kiegészítője lehet rendszer-összeállításunknak. (<http://www.outertech.com>)

DiskState 2.7

Előbb-utóbb a legnagyobb meghajtó betelik, és ha szükség volna még egy kis tárterületre, a könyvtárak labirintusában olykor nehéz megállapítani, hol folyik a lemezen a legnagyobb helypocsékolás. Ekkor lép munkába a DiskState. Ez a pompás szimatú



A DiskState kiszimatolja a feleslegesen tárolt fájlokat, így segítségével értékes helyet szabadíthatunk fel, mintegy lélegztételhez juttatva rendszerünket



A PC Acceleratorrel több mint ötszázféleképpen srófolhatjuk följebb rendszerünk teljesítményét.

segédprogram az állományduplikátumokat is megtalálja, még abban az esetben is, ha különböző állománynév alatt rejtőznenek. (<http://www.geekcorp.com>)

HWiNFO 32

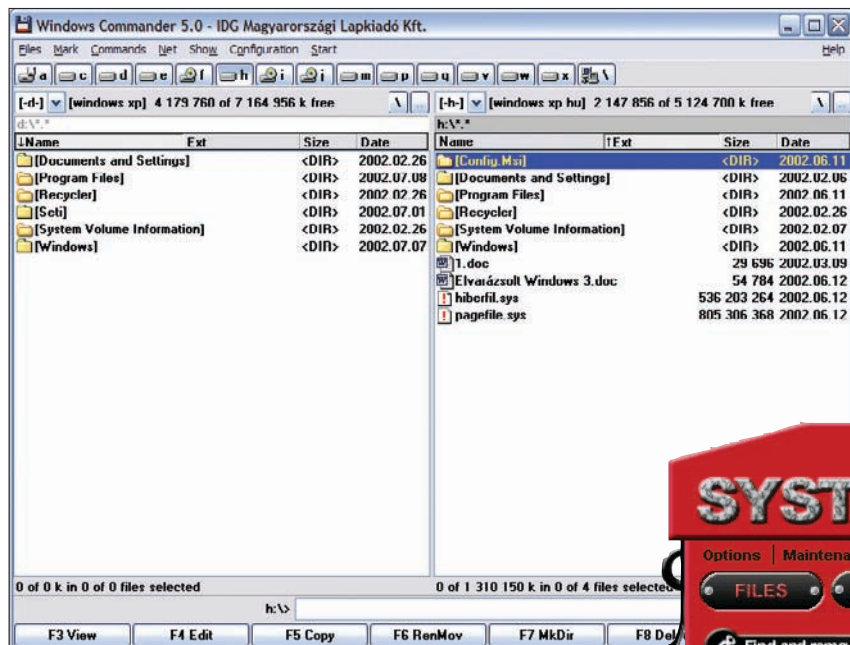
A Windows tetemes mennyiségű információt szolgáltat a hardverről, de gyakran nem ás elég mélyre azokért az adatokért, amelyek valóban szükségesek volnának a hiba kijavításához. A HWiNFO minden követ megmozgat, minden zugba benéz, és átfogó képet szolgáltat hardverünkről. (<http://www.hwinfo.com>)

PC Accelerator XG 3.0

A név önmagáért beszél: a szoftver tömérdek (szám szerint 550) optimalizáló- és teljesítményfokozó eszközt tartalmaz, amelyek segítenek abban, hogy felpörgessük rendszerünk működését. A legújabb változat adatvédelmi funkciókkal is kiegészült. (<http://www.smartalec2000.com>)

Windows Commander 5.0

Rendkívül sokoldalú, a régi DOS-os időket idéző, kétpaneles állománykezelő. Kényelmes használata gyorsan elsajátítható, így adott esetben sokkal gyorsabban, hatékonyabban rend-



A nosztalgikus küllemű Windows Commander sokoldalúan segít állományaink kezelésében

szerezhetjük állományainkat. Beépített FTP-üggyféllel és operációsrendszer-független gép-gép, soros vagy párhuzamos adatátviteli lehetőséggel rendelkezik. Tökéletesen beszél magyarul. (<http://www.ghisler.com>)

PowerQuest Drive Image 2002

A biztonságimásolat-készítő és klónozó segédprogram szilárdan tartja helyét az élvonalban. Tükörképet készít a merevlemezről, amelyet egyszerűen CD-re írhatunk, majd pillanatok alatt visszaállíthatjuk róla a rendszert: ebben a műfajban csak a Norton Ghost veszi fel vele a versenyt. A legújabb változat támogatja a Windows XP-t és a QuickImage Scheduler-t, lehetővé téve, hogy maximum nyolcvan gigabájtos meghajtónkról rendszeres időközönként ütemezett biztonsági mentést készítsünk. (<http://www.powerquest.com>)

PowerQuest PartitionMagic 7.0

A program Intéző stílusú felületén adatvesztés nélkül hozhatunk létre, méretezhetünk át és egyesíthetünk partíciókat. A legújabb továbbfejlesztés támogatja a Windows XP-t, több operációs rendszerrel kezel, és módot ad a partíciók FAT, NTFS és Linux formátumok közötti konvertálására. (<http://www.powerquest.com>)

Symantec Norton Ghost 2002

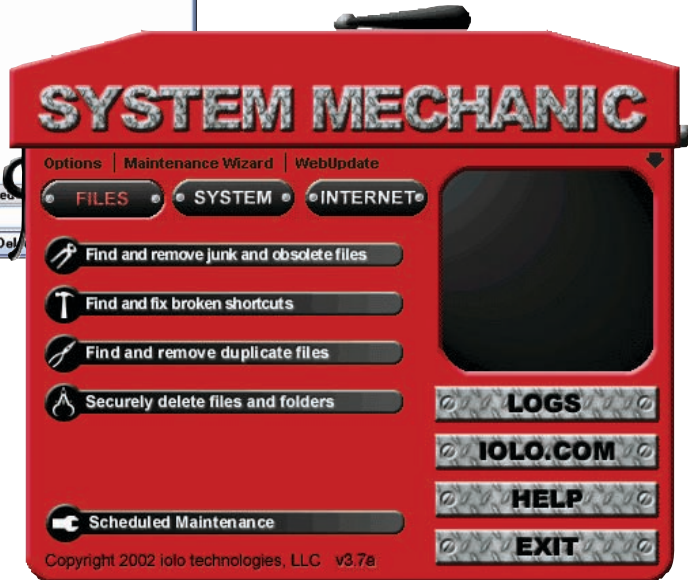
A Drive Image-hez hasonlóan a lemezek és meghajtók biztonsági másolására és klónozására való. Legújabb kiadása a PC-k közti klónozást is lehetővé teszi USB-n keresztül, és minden most futó operációs rendszert kezel. Egyik fontos alkotóeleme

a korábban említett Norton System-Worksnek! (<http://www.symantec.com>)

ASZTAL, RENDSZER, BIZTONSÁGIMÁSOLAT-KÉSZÍTÉS

ActiveSaver

Az ActiveSaver egyike azon segédprogramoknak, amelyek egyvalamit tesznek, de azt nagyon jól. A képernyőkímélő szoftveralkal-



A 15 Windows-hangoló eszközt magában foglaló System Mechanic formába hozza rendszerünket, és a Windows XP-vel is kompatibilis

mázásokat futtat le, és bizonyos idő múlva kijelentkezik vagy leállítja a számítógépet. Ez azt jelenti, hogy például töredeztésgmentesítést, vírusellenőrzést és hasonló hosszadalmas munkákat ütemezhetünk be vele. Más szoftverek is képesek ilyesmire, de az ActiveSaver egyszerűség tekintetében verhetetlen, ráadásul ingyen van. (<http://www.winability.com>)

BossKey 2.0

Ha számítógépes asztalunk áttekinthetlenné válik, hozunk létre egy újat! A BossKey-vel akár tíz virtuális asztalon is „elterpeszkedhetünk”, és billentyűkombinációkkal villámgyorsan kapcsolgathatunk az asztalok között. A legújabb változattal olyan többszörös ablakokat is specifikálhatunk, amelyek nem rejtőznek el, amikor az asztalok között mozgunk. A Keir.net mellesleg más kiváló potyaprogramoknak is gazdag forrása. (<http://www.keir.net>)

Connectix Virtual PC 4.0

Ez a segédprogram eredetileg arra készült, hogy a Macintosh-felhasználók PC-programokat tudjanak gépükön futtatni, manapság

Ki mit tud? – segédprogramcsomagok

	Norton Utilities 2002	SystemWorks 2002	SystemSuite 4.0	Fix-It Utilities 4.0	McAfee Utilities 4.0
Fejlesztő	Symantec	Symantec	Ontrack	Ontrack	Network Associates
Optimalizálóeszközök	+	+	+	+	+
Programeltávolító	+	+	+	-	-
Vírusellenes szoftver	+	+	+	+	-
Összeomlás-megelőzés	+	+	+	+	+

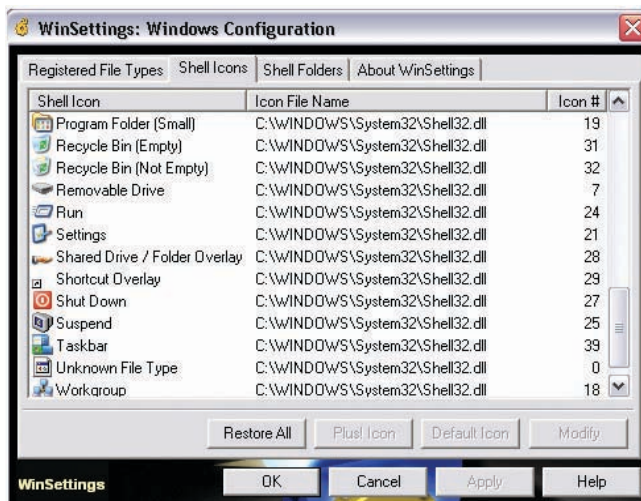
Egy másik legjobb

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy a cikk angol testvérlapunk, a *PC Advisor* legjobb 50 segédprogramját bemutató összeállítás alapján készült. Már a szerkesztés alatt kiderült, hogy komoly véleménykülönbséget szül az eltérő földrajzi elhelyezkedés, ennek köszönhetően alaposan meg is ritkítottuk a listát. Az így kialakult „legjobb negyvennel” sem vagyunk azonban teljesen elégedettek: bár többnyire megértjük és elfogadjuk az adott program kiválasztását, számos feladatra egészen más segédeszközöket használunk. Mindenesetre a kialakult vita jótékonyan hatott ránk, így hamarosan közreadjuk a saját ízlésünknek és szokásainknak megfelelő toplistát.

azonban inkább olyanok használják, akik több operációs rendszert akarnak használni ugyanazon a gépen. Ez persze a Virtual PC nélkül is megtehető, de sokkal bonyolultabban. Nevéből adódóan a Virtual PC egy ablakban futó virtuális PC-t hoz létre, amely támogatja a Windows valamennyi változatát és a Linuxot. Akár azt is megengedi, hogy különböző ablakokban párhuzamosan futtassunk különféle operációs rendszereket. Akinek szüksége van ezekre a szolgáltatásokra, az nehezen lehet meg a Virtual PC nélkül. (<http://www.connectix.com>)

Dantz Retrospect Express Backup 5.6

Az idő vasfoga a PC-ket is szorgosan rágcsálja, fontos tehát a rendszeres archiválás, nehogy valamilyen váratlan hiba miatt értékes adatokat veszítsünk. A feladatot megoldhatjuk ingyenes segédprogramokkal is, de ha rugalmasan szeretnénk szabályozni a folyamatot, érdemes egy kis pénzt áldozni a célra.



A WinSettings jobb gombos menüi számtalan fajta beállítási lehetőséghez nyújtanak hozzáférést

A Retrospect a legkülönbözőbb kivehető adathordozós eszközöket kezeli, támogatja a CD-ről történő rendszerindítást, és praktikus lehetőséget nyújt az archiválás és a visszaállítás műveleteinek szabályozására. Olcsó alapszintű eszköz; önálló PC-kre ajánljuk. (<http://www.dantz.com>)

eSafe Desktop 3.1

Ez a segédprogram egyéni felhasználók és vállalatok számára kínál vírusvédelmet és internetes biztonsági szolgáltatásokat. A szoftver internetes tartalomzűrészt és tűzfalat biztosít, és az asztal „lelakatolására” is alkalmas, hogy senki se használhassa a gépünket, amíg távol vagyunk. (<http://www.esafedesktop.com>)

Extension Manager 1.1

Az Extension Managert arra tervezték, hogy felderítse rendszerünkön azokat az állománykiterjesztéseket, amelyek vírusok és trójai falovak aknamunkájára utalnak. Ezek némelyikét az Intéző még akkor sem jeleníti meg, ha úgy állítjuk be, hogy mutassa meg a kiterjesztéseket. Ekkor azonban beindul az Extension Manager... (<http://www.vb2java.com>)

Ahead Nero 5.5.9.0

Nemcsak biztonsági másolatok készítésére, hanem hang-CD-k vagy nagy mennyiségű adataink hordozhatóvá tételére is szükségünk lesz egy jó CD-író programra. A Nero az utóbbi időben felnőtt a kategória nagy neveihez, az alaptípusok mellett számtalan beépülőmodullal támogatja a különlegesebb CD-formátumok készítését is. (<http://www.ahead.de>)

PowerBar 1.81

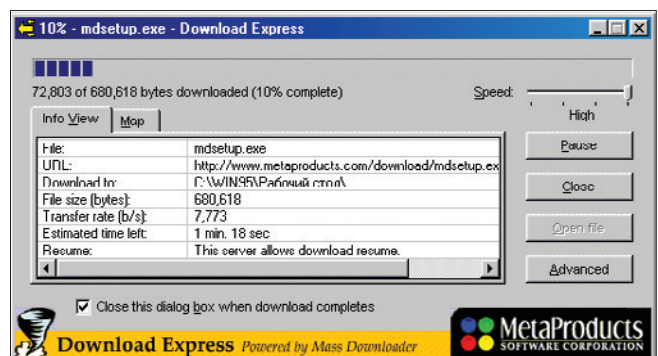
A PowerBar egy feltupírozott Windows-eszköztár: segítségével ikonokat rendelhetünk a gyorsan elindítani kívánt programokhoz, és virtuális asztalokkal tehetjük áttekinthetőbbé munkakörnyezetünket. A legfrissebb változat újdonságai közé tartozik egy internethasználattal kapcsolatos párbeszédablak, néhány ikonszervező eszköz, valamint az a lehetőség, hogy ellenőrizhetjük, milyen kapcsolatokat hoznak létre alkalmazásaink. (<http://www.plemsoft.com>)

Synchronize It 2.75

Ez az eszköz olyan munkahelyeken hasznos, ahol több számítógépen fejlesztenek dokumentumokat, és cseréberélik egymás között az anyagokat. A Synchronize segít összehangolni a mappákat és állományokat, továbbá automatizált biztonságimásolat-készítő eszközként is funkcionál, amely olyasmire is képes, hogy végignézze a dokumentumok korábbi verzióit, és kérésre szállítsa a legfrissebb változatot. (www.grigsoft.com)

System Mechanic 3.7

A segédprogram 15 eszközével kedvünkre átalakíthatjuk a Windowst, kipucolhatjuk a rendszerleíró adatbázist, kitörölhetjük

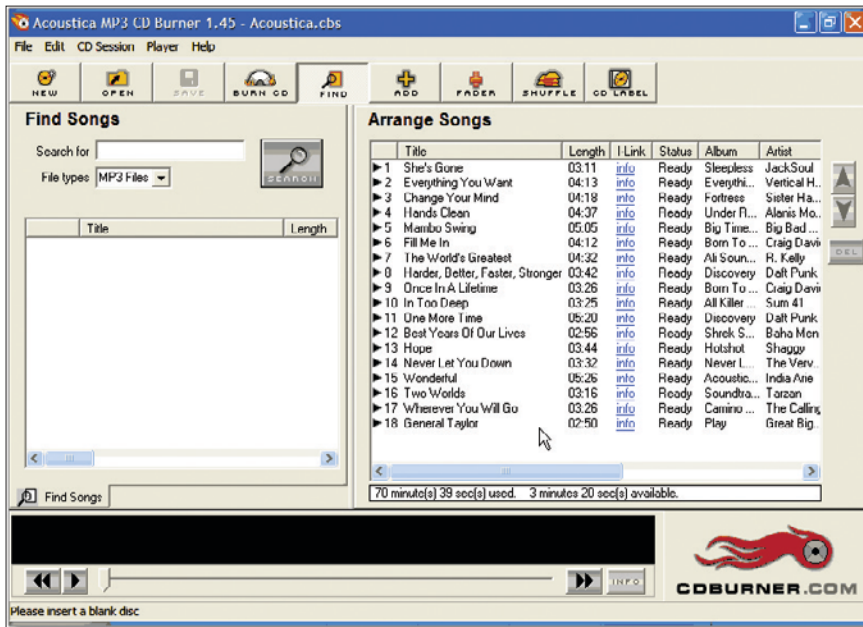


Download Express a biztonságos és szakadásmentes letöltések szolgálatában

a főlétes állományokat, és átszabhatjuk az asztalt. A segédprogramcsomag legújabb változata Windows XP-n is fut. (<http://www.iolo.com>)

WinSettings 5.0

A Windowsban sokféle dolgot módosíthatunk, de nem mindenki veszi a fáradságot, hogy megkeresse az összes beállítási lehetőséget. A WinSettings menüjéből mindenhez kényelmesen hozzá-



Az MP3 CD Burnerrel rendszerezhetjük és CD-re vihetjük zenei állományainkat

férhetünk, ráadásul ha ki akarjuk takarítani a merevlemezt és a böngészőt, nem kevesebb mint 28 fajta lehetőség közül választhatunk. (<http://www.filestream.com>)

INTERNET



Atomica Personal

Az Atomica ügyes referenciaeszköz, amellyel megtakarítható, hogy egész szótárakat vagy enciklopédiát kelljen letöltenünk a merevlemezünkre. Ha kíváncsiak vagyunk egy szó definíciójára, az **<Alt>** billentyűt lenyomva egyszerűen csak kattintanunk kell rajta, mire a szoftver megkeresi az online referenciáhelyeket, és megjeleníti a definíciót. (<http://www.atomica.com>)



ePrompter 1.05

Ha több szolgáltatónál több elektronikus levélcímünk van, nem könnyű feladat az összes postafiókba beérkező üzenetet nyomon követni. Minden vesződségtől megszabadít viszont az ePrompter nevű freeware, amellyel maximum nyolc jelszó-védett e-mail címet ellenőrizhetünk bármely POP3-as szerveren. (<http://www.eprompter.com>)



FTP Explorer

Az FTP Explorer Intéző jellegű felülete megkönnyíti az állománykezelést, valamint a le- és feltöltéseket. A program olyan eszközöket is tartalmaz, amelyek folytatják a megszakadt állományátvitelt, és részletes áttekintést adnak a fel-, illetve letöltésről. (<http://www.ftpx.com>)



Norton Internet Security 2002

Minél több időt töltünk az interneten, annál nagyobb az esélye annak, hogy valamilyen támadás éri rendszerünket, fontos tehát, hogy megerősítsük PC-nk biztonságát. Az Internet Security számos Symantec segédprogramot tartalmaz, köztük a kiváló AntiVirus, amellyel elektronikus leveleinket is ellenőrizhetjük. A Personal Firewall-lal és a többi eszközzel pedig az internetes hozzáférést és adataink védelmét szabályozhatjuk. (www.symantec.com)

McAfee Internet Security 4.0

A Norton csomagjának legfőbb versenytársa a személyi tűzfalat szintén vírusellenes programmal kombinálja. A Norton Internet Security 2002 néhány többlétszolgáltatástól eltekintve a két csomag gyakorlatilag egyenértékű. (<http://www.mcafee.com>)

Modem Booster 4.0

Ezzel a programmal modemünk beállításait tudjuk optimalizálni. A javulás állítólag elérheti a háromszáz százalékot is, ami ugyan erős túlzásnak tűnik, de az eszköz mindenképp hasznos az ügyetlenül konfigurált modemek, illetve a Windows adatátviteli beállításainak finomhangolására. (<http://www.inklineglobal.com>)



Pop-Up Stopper 2.8

Minden izgó-mozgó hirdetészalag és beugró ablak lassítja a szörfözést. Bár a böngészőben a Java és JavaScript letiltásával kikapcsolhatjuk őket, ekkor hasznos szolgáltatásoktól is elesünk. A Pop-Up Stopperrel viszont mindenfajta káros mellékhatás nélkül szabadulhatunk meg a böngészés kerékkötőitől. (<http://www.panicwave.com>)



Download Express 1.3

Egészen apró, ingyenes letöltésvezérlő, amely varratmentesen illeszkedik a böngészőhöz, de képes a letöltés ütemezésére, többszálú letöltésekre, sőt a legújabb változata már vírusellenőrzésnek is aláveti a letöltött állományt. (<http://www.metaproducts.com>)



ZoneAlarm 2.6

Első osztályú, magánhasználatra teljesen ingyenes tűzfal, amely útját állja a számítógépes betyárok behatolási kísérleteinek. Egyszerű kezelhetősége különösen a kezdőknek kedvez. (<http://www.zonelabs.com>)

KIEGÉSZÍTŐK



Acoustica MP3 Burner 1.13

Hatékony eszköz MP3-as állományok lemezre írásához. Nagyon rugalmas, többfajta zenei állományformátumot kezel, lehetővé teszi a dalok megvágását, szünetek beiktatását a számok közé, és nyolcvanperces CD-ket is létre tud hozni. (<http://www.acoustica.com>)



CyberLink PowerVCR II 3.0

A PowerVCR-rel videomagnóvá alakíthatjuk számítógépünket: MPEG2 (DVD minőségű) videoanyagokat rögzíthetünk vele a merevlemezünkre, és a rögzített program elejét már akkor elkezdhethetjük nézni, amikor a felvételt még tart. A program csak alapszintű vágóeszközöket tartalmaz, mert a hangsúly azon van, hogy a PC videóvá alakítása a lehető legegyszerűbb legyen. (<http://www.gocyberlink.com>)



DVD Genie 4.10

Az internet tökéletes eszköznek tűnik arra, hogy a világ minden részéről gyarapítsuk DVD-filmtékánkat. Csak hogy a legtöbb lejátszó mindössze a saját zónájának megfelelő lemezeket játssza

le, és a külföldről származó DVD-ket nem tudjuk megnézni az itthoni lejátszókon. Nos, itt lép működésbe az ingyenes DVD Genie, amely együttműködik a népszerű szoftveres lejátszókkal, és lehetővé teszi az eltérő zónájú lemezek használatát. (www.inmatrix.com)

ThumbsPlus 4.5

Minél nagyobb egy meghajtó, annál nehezebb megtalálni, és rendben tartani rajta a képeket, grafikákat. A ThumbsPluszal kicsinyített formában megnézhetjük képeinket, majd felnagyíthatjuk, és akár át is szerkeszthetjük őket. A képekhez kulcsszavakat is rendelhetünk, ami hatékonyabbá teszi a kereséseket, és weboldalakat is létrehozhatunk grafikáink online megjelenítéséhez. (<http://www.cerious.com>)

VirtualDrive 7.0

A nagy meghajtók egyik előnye, hogy egész CD-ket merevlemezre másolhatunk, így gyorsabban és kényelmesebben tudjuk futtatni őket. A VirtualDrive olyan tükörképet készít a CD-ről, amely a rejtett rendszerállományokat is tartalmazza, és helytakarékoság céljából tömöríteni is képes az állományokat. (<http://www.farstone.com>)

ZipMagic 4.0

A Windows Me- és XP-felhasználók jól ismerik azokat a tömörített mappákat, amelyek ugyanúgy működnek, mint a hagyományos mappák, csak épp jóval kisebb helyet foglalnak el. Az Ontrack ZipMagic segédprogramja ZipFolderek formájában nyújtja



A ZipMagic tömörített állományokat kezelő segédprogram; használatát remek varázslók teszik egyszerűvé

ugyanazt a szolgáltatást a Windows más változatát használók számára is. (<http://www.ontrack.com>)

WinAmp 2.8

Aki elégedetlen a Windows Media Playerrel (főképp erőforrásigénye miatt), próbálja ki ezt a remek zenelejátszót. Az MP3 térhódítása, azaz a '90-es évek közepe óta etalonnak számít a számítógépes zene terén. Hamarosan megjelenik a 3.0-s változat. (<http://www.winamp.com>)

Segélyvonal

Merevlemezem hatvan gigabájtos, és PC-men a Windows XP-t futtatom. Osszam-e több partícióra a meghajtót, és ha igen, milyen méretet ajánlanak?

Technikai érvek ma már nem igazán szólnak a merevlemez feldarabolása mellett, főként ha Windows XP-felhasználóként az NTFS-t (a Windows NT állományrendszerét) használja. A dolog inkább attól függ, hogy miként akarja használni a meghajtót. Ha úgy érzi, hogy a teljes hatvan megabájtot sohasem fogja megtölteni, akkor érdemes lehet két részre osztani a merevlemez, és az egyik partíciót archiválás céljára fenntartani. A döntés azonban teljes mértékben az ön igényeitől függ.

Számítógépeken a C partíció – ide van telepítve a Windows – FAT16-os, a D partíció FAT32-es állományrendszerű. A Windows 98 Súgóijából azt következtettem ki, hogy a FAT16-ról FAT32-re történő konverzió után újra kell telepítenem a Windowst. Most vettem egy új merevlemez: mestermeghajtóként szeretném üzembe beállítani, és a meglévő meghajtó adatait át akarom telepíteni rá. A kérdésem az, hogy az új C partíciót, amelyre a meglévő Windows-konfigurációt átmásolom, FAT16-osként kell-e formáznom, vagy működni fog minden FAT32-es állományrendszer alatt is?

És volna még egy kérdésem. Alaplapom az UDMA-33-at támogatja, az új meghajtó viszont UDMA-100-as; érdemes vajon olyan kiegészítő kártyát telepítenem, amellyel kihasználhatom a meghajtó nagyobb teljesítményét?

A FAT32-re való konverzió után nem kell újratelepíteni a Windowst; valamit félreérthetett a súgóban. Az újratelepítésre csak akkor van szükség, ha FAT32-ről FAT16-ra áll át, a Microsoft konvertere ugyanis csak egy irányba működik. De ha valamilyen segéd-

programot, például a **Partition Magicet** használja, akkor még ennyi költötte sincs, azzal annyiszor konvertálhatja oda-vissza az állományrendszert, ahányszor csak akarja. Semmi okát nem látjuk annak, hogy rendszere a régi meghajtóról az újra történő átmásolás után ne működjön; de ne felejtse el a SYS segédprogrammal a rendszerindító állományokat telepíteni az új C meghajtóra.

Ami az Ultra ATA vezérlőkártyát illeti, ennek telepítése valóban jó ötlet, mert segít kihasználni az új meghajtó előnyeit, és áthidalni az alaplap BIOS-ának esetleges korlátozásait.

Windows

A Windows XP telepítésekor a rendszer kért egy jelszót a rendszergazda felhasználó számára. A bejelentkező képernyőn azonban nem látok ilyen rovatot. Hogyan tudok adminisztrátorként belépni?

A rendszergazda felhasználó valóban nem jelenik meg a Windows XP üdvözlő képernyőjén. Ha mégis ezzel a felhasználóval akar bejelentkezni, a (Ctrl)-(Alt)-(Del) gombok dupla megnyomásával visszajuthat a Windows 2000-ből ismert régi stílusú bejelentkező képernyőhöz. Különböző segédprogramokkal, például a Microsoft PowerToys csomag részeként érkező TweakUI programcskával beállítható, hogy ez a lehetőség az XP új üdvözlő képernyőjén is megjelenjen.

Kérem, írják meg, hogyan tudom újraformázni merevlemezemet. A Windows XP-t ugyanis tiszta gépre akarom feltenni.

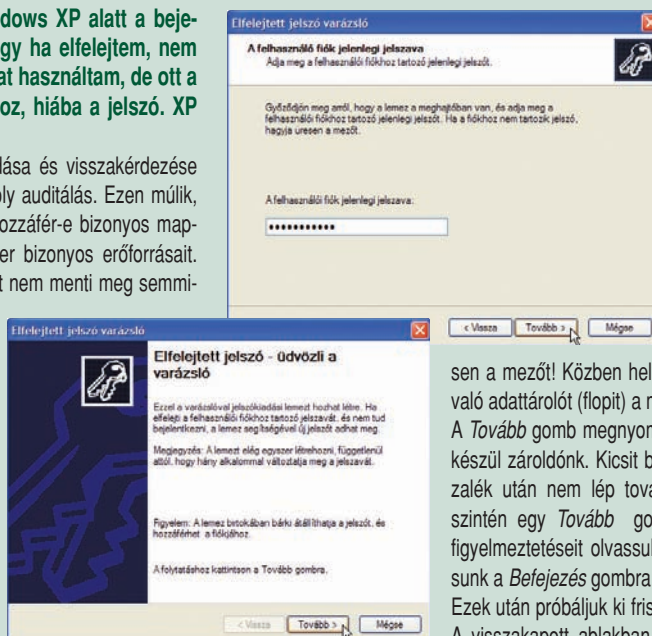
Ne formázza újra a meghajtót, csak törölje a teljes partíciót az **Fdiskkel**. Amikor a Windows XP CD-ről elindítja a rendszert, a telepítő egy partícionálatlan meghajtót fog látni, s felkínálja a lehetőséget új partíció létrehozására és megformázásra. Ekkor kiválaszthatja az NTFS formázást is, amelytől pedig el volna zárva, ha a

A HÓNAP KÉRDÉSE

Gondolkodtam azon, hogy jelszót adok meg Windows XP alatt a bejelentkezéshez. Viszont ismerősöm azt mondta, hogy ha elfelejtem, nem tudok többet belépni. Igaz ez? Eddig Windows 98-at használtam, de ott a Mégsem gombbal mégis hozzáfértem a dolgaimhoz, hiába a jelszó. XP alatt meg lehet kerülni ezt a védelmet?

Nos, igen, az NT alapú Windowsoknál a jelszó megadása és visszakérdezése nem tessék-lássék bohóckodás, hanem nagyon is komoly auditálás. Ezen múlik, hogy valaki be tud-e jelentkezni a rendszerben, hogy hozzáfér-e bizonyos mappákhoz, állományokhoz, hogy használhatja-e a rendszer bizonyos erőforrásait. Olvasónkat ki kell ábrándítanunk: ha elfelejti jelszavát, itt nem menti meg semmi féle **Mégsem** gomb. Szerencsére a Windows XP-ben lehetőség van az elfelejtett jelszavak megváltoztatására (de nem a kikerülésére!). A következő lépéssort bátran kipróbálhatjuk, mindössze egy papír, toll, valamint egy üres hajlékonylemez szükséges.

Lépjünk be a **Vezérlőpult** → **Felhasználói fiókok** ablakba. Válasszuk ki saját magunkat, majd a következő ablakban alaposan nézzünk körül! Baloldalt két sűgőpánelit találhatunk. A **Kapcsolódó feladatok** csoportjában keressük meg a **Jelszó elfelejtésének megelőzése** sort (általában a második). Kattintsunk rá, mire előugrik egy varázsló.



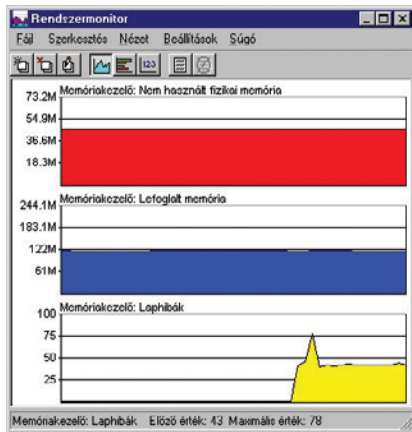
Ugorjunk a következő oldalra! Ha van más cserélhető meghajtónk, a hajlékonylemez-olvasón kívül, választhatunk közülük. Alapértelmezés szerint mindig hajlékonylemezre készül a kulcslemez. A következő lépésben adjuk meg jelenlegi jelszavunkat. Ha még nincs, hagyjuk üresen a mezőt! Közben helyezzük be a kulcslemeznek való adattárolót (flopi) a meghajtóba.

A **Tovább** gomb megnyomásával pár pillanat alatt elkészül zároldónk. Kicsit biztatni kell, mert a 100 százalék után nem lép tovább automatikusan, hanem szintén egy **Tovább** gombra vár. Az utolsó ablak figyelmeztetéseit olvassuk el alaposan, majd kattintsunk a **Befejezés** gombra.

Ezek után próbáljuk ki frissen létrehozott lemezünket! A visszakapott ablakban hozzunk létre egy jelszót.

Windows régebbi változatának **Format** segédprogramjával végezne a formázást.

A Norton System Doctor azt mutatja, hogy számítógémem memóriája száz százalékiig megtelt, és rendszerem lassú működése is ezt látszik alátámasztani. Hogyan találhatnám meg azt az alkalmazást, amelyik lefoglalja a memóriát?



A Windows Rendszermonitora minden olyan eszközt tartalmaz, amely a rendszer erőforrásait önző lefoglaló program felderítéséhez szükséges

Először is nem feltétlenül baj, ha a memória teljes mértékben ki van használva: a Windows sokkal rosszabb hatékonysággal működne, ha nem próbálná kifacsarni az utolsó

csöppet is a rendelkezésre álló erőforrásokból. Ha arra kíváncsi, hogy a rendszerén elegendő memória van-e, inkább a használatban lévő lapozóállomány (swap file) méretét és a laphibák számát nézze meg. Ezekből kiderül, hogy a Windowsnak mennyi adatot kell időrabló módon a memóriából a merevlemezre átpakolgatnia. Ha magas a processzor kihasználtsága, ez ugyancsak a rendszer nemkívánatos lelassulására utalhat.

Első lépésben például megszabadulhat a Norton System Doctortól; nem éri meg a fáradságot és azt a memóriát, illetve CPU-időt, amelyet már ez a program elfogyaszt. Indítsa el inkább a Windows beépített teljesítménymérő eszközét, amelyet a Start menüben a *Kel-lékek* → *Rendszereszközök* → *Rendszermonitor* tételek kiválasztásával érhet el. (Ha itt nem találná, telepítse a Windows CD-ről.) Ez talán nem olyan cifra, mint a Norton eszköze, de kevesebb felhajtással jobb munkát végez.

Indítsa tehát el ezt a segédprogramot, válasszon ki benne néhány fontos mutatót, majd kezdje el elindítani-lezáróatni a rendszerén

lévő különféle programokat, és a *Rendszermonitor* grafikonjain figyelje, mindez milyen hatással van a rendszer működésére.

Töredezettségmentesítéssel kapcsolatban olvastam, hogy ha egy meghajtón fájlok vannak a Temporary Internet Files mappában, akkor azokat előbb át kell helyezni egy másik meghajtóra, különben összekavarodik a töredezettségmentesítő program. Igaz ez? Esetleg van még más fontos tudnivaló is e művelettel kapcsolatban, amit jó tudni?

A *Temporary Internet Files* mappában olyan adatokat találhatunk, amelyeket egy-egy honlap felkeresésekor megtekintettünk, tehát képek, hangok, letöltött állományok, weboldalak stb. Ezek ugyanolyan állományok, mint a többi „szokásos” mappában lévő társaik. Nem sok zivert zavarnak töredezettségmentesítés alatt. Az viszont tény, hogy mielőtt nekilátnánk rendbe tenni a merevlemez, a következő dolgokra mindenképpen ügyelni kell:

✓ Víruskereső ez idő alatt ne fusson a háttérben és más, memóriába töltött szoftver sem (például forgó földgömb, képernyővédő, tamacgocsiutód, levelezőprogram stb.).

✓ A hatékonyság kedvéért mindenképpen töröljük azokat a dokumentumokat, amelyek nem szükségesek, illetve a *Lomtár*at is!

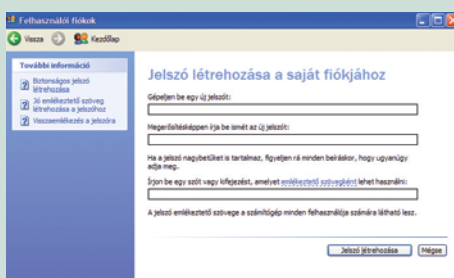
✓ Takarítsuk ki az ideiglenes állományokat, amelyek feleslegként ragadtak helyükön. A következő könyvtárak tartalmát (!) ürítsük ki: *Temp*, *Temporary Internet Files*. Figyelem: több is létezhet ezekből a mappákból!

✓ Keressünk rá olyan fájlokra, amelyek ~ jellel kezdődnek, pl. *~WRD000.tmp*. Általában a tmp állományok is feleslegesek.

✓ Kapcsoljuk ki az energiagazdálkodási funkciókat (például hibernáció, készenlét stb.), ugyanis nem biztos, hogy jól tesz a folyamatnak, ha a közepén aludni tér a gép... Ezt a *Vezérlőpulton* tehetjük meg.

✓ Futtassuk le a *Scandisket* vagy más felület-ellenőrző programot. Win2k/XP esetén elképzelhető, hogy emiatt újra kell indítani a számítógépet!

Ha készen vagyunk a nagytakarítással, és már minden programot tiltottunk, indulhat a töredezettségmentesítés! A csalódás elkerülése végett már most szólok, hogy érdemes legalább kétszer egymás után végrehajtani ezt a műveletet, mert elsőre mindig hagy egy kevés töredezett állományt. Nem szükséges olyan sokat befektetni drága szoftverekbe, hogy „hátha majd az megcsinálja jobban” – nem fogja. (Jobban lehet, hogy nem, de gyorsabban, az biztos! – *A szerk.*)



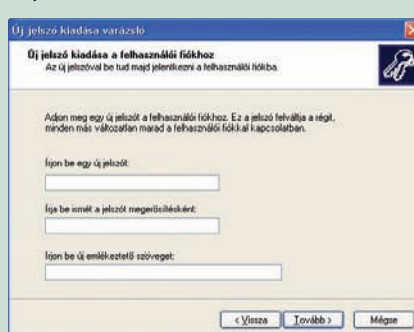
Lehetőleg egyszerű és a biztonság kedvéért olyat, amit akkor is tudni fogunk, ha a lemez mégse működne (esetleg hibás volt). A legjobb, ha ideiglenesen egy papírra felírjuk. Azért lényeges ezt megtenni,

mert ha a lemez tényleg nem működne (bármilyen megtörténhet), és „a jelszóra már ki emlékszik”, akkor tényleg búcsút mondhatunk az adatoknak... A jelszó megadásánál kitalálhatunk egy emlékeztető mondatot, ami alapján később beugorhat a jelszó. Ez az utolsó mentővár.

Miután bebiztosítottuk magunkat, válasszuk a *Start* → *Kijelentkezés* → *Újraindítás* pontját. Amennyiben eddig a Windows automatikusan bejelentkezett, ezután ezt a képernyőt fogja elénk tárni minden indításkor. Jelszó nélkül ugyanis nem lehet belépni!

Tegyünk úgy, mint aki elfelejtette, kattintsunk a nevünkre. Ekkor előugrik a jelszó ablak. Hagyjuk üresen, és próbáljunk belépni. Nem hagyja magát! Viszont előugrik egy buborék. Két lehetőséget kínál fel: vagy a kérdőjelre kattintunk, és megmutatja az emlékeztető szöveget, vagy behelyezzük a kulcslemez. Ha valaki nem

készítette el ezt a hajlékonylemez, akkor ez a választás nem látható, tehát kinnreked a Windowsból. Viszont mi készítettünk „jelszótörőt”, ezért azt most behelyezzük és rákattintunk a buborékban lévő hivatkozásra. Előugrik ismét a varázsló. Hasonló lépéseken kell végigjárni magunkat,



a harmadik ablak viszont más. Ha a lemez jó, akkor felajánlja a jelszó módosítását. Amennyiben üresen hagyjuk mindhárom sort, akkor az eddig használt jelszó törölve lesz.

A varázsló bezárása után ismét a bejelentkező ablakot kapjuk vissza, ahol már minden trükk nélkül, a nyílra kattintva beléphetünk. Ha nem adunk meg jelszót, és csak egyedül használjuk a gépet, a felhasználólista nem fog megjelenni indításkor.

A kulcsflopival kapcsolatban annyit érdemes megjegyezni (mielőtt valaki csodalemeznak vélné), hogy felhasználó- és gépfüggő. Tehát másik számítógépen nem fog működni, más kolléga fiókjával sem. A lemezen lévő állomány kódolt, tehát hagyományos szövegszerkesztővel a tartalma nem olvasható ki.

TIPP Felszabadított IRQ

Ha amiatt nem sikerül munkára bírunk a Windowsban egy hardvereszköz, mondjuk egy modemet, mert nincs szabad IRQ, próbáljuk meg kikapcsolni az MPU-401 eszközt. Ezt az *Eszközkezelőben* a *Hang, video és játékkészítők* sort kibontva találjuk meg. A jobb oldali egérgombbal kattintsunk az eszközön, válasszuk ki a *Tulajdonságok* tételt, majd a megjelenő párbeszédpanel *Általános* oldalának alján tiltsuk le az eszközt.

Az MPU-401 általában valamilyen alacsony IRQ-t használ (például az IRQ 3-at), és ugyanezt a tartományt preferálják a soros és párhuzamos kapus eszközök is. Az MPU eszköz vezérli a PC hátulján a MIDI kaput, úgyhogy semmilyen veszteséget nem jelent a kikapcsolása, hacsak nem csatlakoztatunk valamilyen zeneszerszámot a számítógépünkre.

De nem is gond! Ugyanis a következő indításnál a töredezési folyamat kezdődik előlről.

Ezt a műveletet elég félévente egyszer elvégezni, és a mai lemezmereteket figyelembe véve, érdemes egy éjszakára otthagyni, hadd dolgozzon, és reggel már egy teljesen letisztult állományrendszer fogad bennünket.

Az volna a kérdésem, hogy hol lehet kikapcsolni Windows XP-ben azt a funkciót, hogy egy bizonyos idő elteltével, ha nincs felhasználói beavatkozás, és aludni tér a gép, ne lépjen vissza az indító képernyőre, ne kelljen újra bejelentkezni?

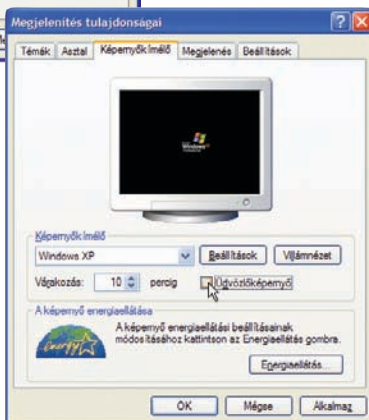
Eddig a képernyővédőt lehetett jelszóval ellátni Windows 98 és Me alatt, így elég volt egy újraindítás és bárki olvashatta az (akár bizalmas) adatokat is. Aki viszont már kezdettől fogva az NT-s termékvonalat követte, annak nem újdonság, hogy a rendszer biztonsága az elsődleges feladat. Tehát a képernyővédőt ugyanaz a jelszó védi, mint amely a bejelentkezéshez szükséges, utóbbit pedig szinte lehetetlen volt megkerülni. Hiába az újraindítás, ugyanazzal az ablakkal találta magát szemközt a kíváncsi felhasználó. Mivel a Windows XP is az NT-család tagja, ezért ehhez a fokozott védelemhez hozzá kell szokni. A Windows 2000 óta már alpból támogatják a hibernációt és a készenléti állapotot az operációs rendszerek, így természetesen ezt is jelszófüggővé tehetjük.

Mint olvasónkat, mást is zavarhat viszont ez a jelszavazgatás, mert egy otthoni, egyszerű gépre teljesen

Nem kötelező jelszóval visszatérni a készenléti állapotból

felesleges ez a nagy felhajtás. Ezért ez a funkció is kikapcsolható a Windowson belül. A *Vezérlőpulton*, az *Energiagazdálkodási lehetőségeknél* talál-

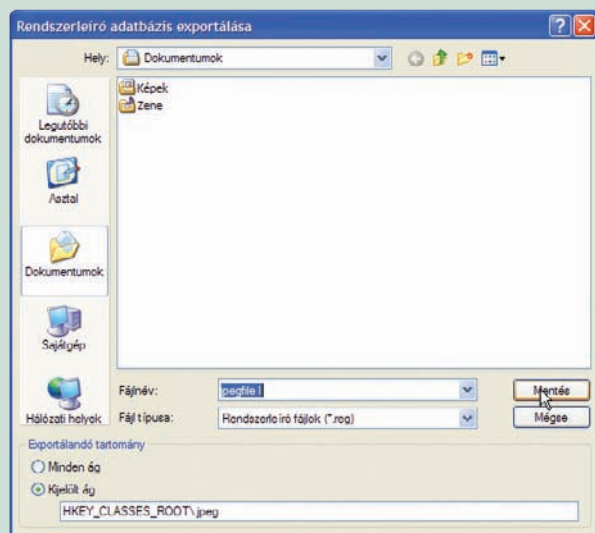
A képernyőkímélő jelszókéréshez visszatér az üdvözlő képernyőre, de erről le is beszélhetjük



TIPP Állománytársítások mentése

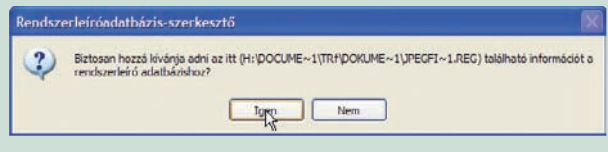
Bizonyos állománytípusokat (elsősorban a képállományokat, tehát például a JPG-t, a GIF-et és a BMP-t) sokfajta alkalmazással lehet megnézni és szerkeszteni. Amikor azonban képnéző vagy -szerkesztő programot telepítünk, a szoftver túlzott önbizalommal gyakran azt feltételezi, hogy alapértelmezett alkalmazásnak szánjuk az összes említett állománytípushoz. Ez zavaró lehet, főként, ha csak próbaképpen telepítettük a programot. Ráadásul elég nehéz visszaállítani az eredeti állapotot – kivéve, ha nincs egy biztonsági mentésünk a társításokról.

A társítások archiválásához indítsuk el a *Rendszerleíró adatbázis-szerkesztőt* (közismertebb nevén **regedit**). Bontsuk ki a *HKEY_CLASSES_ROOT* ágat, és keressük meg azt a bejegyzést, amely ugyanazt a nevet viseli, mint az állománytípus kiterjesztése (például „.jpg”, „.gif”). Kattintsunk rajta, és a *Rendszerleíró adatbázis menüből* válasszuk ki a *Rendszerleíró adatbázis exportálása* lehetőséget. Nevezzük el az állománytípus alapján (például *jpgfile1*), és mentjük el (*felső ábra*).



A Rendszerleíró adatbázis-szerkesztő jobb oldali mezőjében láthatóak a kiválasztott bejegyzés értékei. Találunk ott egy *(Alapértelmezett)* nevű értéket, amely egy nevet tartalmaz. A *HKEY_CLASSES_ROOT* bejegyzései között keressük meg azt, amelyik ugyanazt a nevet viseli. Válasszuk ki, és az előbbi technikával ezt is exportáljuk: a neve legyen, mondjuk, *jpgfile2*. Ismételjük meg ezt az összes archiválni kívánt állománytípusra, mindegyik kiterjesztéshez két rendszerleíró állományt létrehozva.

Ha ezután bármikor olyan alkalmazást telepítünk, amelyik megváltoztatja egy állománytípus társítását, egyszerűen csak kattintsunk kétszer a két biztonsági másolat állományon, és válaszoljunk igent arra a kérdésre, hogy az állományban foglalt információkat hozzá akarjuk-e adni a Rendszerleíró adatbázishoz (*alsó ábra*). Ezek után visszaállnak eredeti társításaink.



juk az alvó állapotból való ébredés körülményeit. A megnyitott ablak *Speciális* oldalán kell kikapcsolni a *Jelszó kérése, amikor...* kezdetű sort.

A képernyővédő jelszókérését egy másik helyen kell eltávolítani. A *Megjelenítés tulajdonságai* ablakot megnyitva a *Képernyőkímélő* fülön távolítsuk el a pipát az *Üdvözlőképernyő* felirat elől.

Ezek után már nyugodtan hátra lehet dőlni, egyetlen jelszókérő ablakkal sem fogunk találkozni (legfeljebb bejelentkezéskor, ha szükséges ez a belépéshez).

Az egyik ismerősöm gépén az a probléma, hogy ha elindítja a CD lejátszását, elindul a lejátszott idő számlálója, de hang sehol. Próbálta dugdosni a hangkártya mindegyik csatlakozójába a hangfalak dugóját, de nem sikerült eredményesnek lennie (persze csak egy helyen működik jól a hangfal, de az a lényeg, hogy nincs hang). Csak akkor hallja a zenét, ha a CD-ROM elején lévő aljzatba csatlakoztatja a hangfalakat. Windows 95 van a gépén. Mi lehet a baj?

A hiba oka egyszerű feledékenység is lehet. Valószínűleg a számítógép összeállításánál elfelejtették beszerelni a CD-ROM-olvasót és a hangkártyát összekötő kábelt. Ugyan csak pár száz forintos tételről van szó, mégis ilyen galibák forrása lehet. Ajánlott beszerezni ezt a szürke színű zsinórt, és (amennyiben már nem garanciális a gép) saját kezűleg elvégezni az összekötést. Csak egy-két perces műveletről van szó, mégis az óvatosság itt is szükséges! Amennyiben a gépen Windows 98 második kiadás vagy újabb operációs rendszer volna, a megoldás sem lenne ilyen egyszerű. Ugyanis ezekben a rendszerekben már megtalálható a digitális CD-lejátszás. Ennek a lényege, hogy nem a fentebb

Újabb Windows operációs rendszereken bekapcsolhatjuk a zenei CD-k digitális lejátszását. Vigyázat, hardver- és meghajtófüggő, hogy működik-e!

említett kábelen zajlik a hang átvitele (analóg módon), hanem a lemeztől leolvasott digitális jel a processzoron keresztül áramlik a kártyához. Ehhez azonban az szükséges, hogy mind a CD-ROM-olvasó, mind a hangkártya, illetve ezek meghajtói is támogassák ezt a szolgáltatást. Ilyenkor elhanyagolható a szürke kábel. Van ennek a módszernek egy nagy hátránya: jobban terheli a processzort, ráadásul közben a szoftver is a memóriában foglal helyet. Nem is ajánljuk ezt a módszert a 4-5 évesnél régebbi, kisebb teljesítményű gépekhez; olcsóbb és gyorsabb egy hangkábel beszerzése.

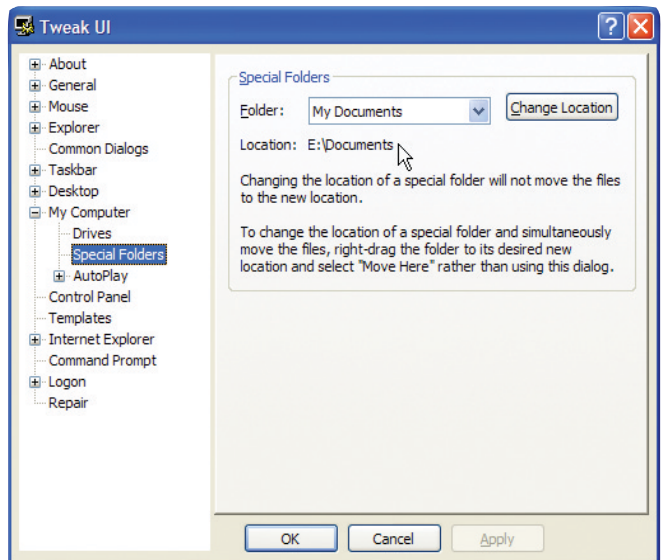
Windows XP-t használok, de a probléma már a 2000-nél is megvolt. Két felhasználó használja itthon a gépet, amelynek a merevlemezén több partíció is van. Azt szeretném elérni, hogy a Windows rendszer és a Program Files mappák más partíción legyenek, mint a Documents and Settings mappák (tehát az összes munka és egyéni beállítás a rendszertől függetlenül tárolódjon). A cél az, hogy a rendszer újratelepítésekor ne kelljen mindig másolgatni a könyvtárakat, beállításokat, ne kelljen annyit bűvészkedni.

Kérdésem a következő: be lehet-e állítani, hogy azt a bizonyos könyvtárat egy az egyben egy másik partíción tárolja az XP? Windows 98 alatt ez könnyen megoldható volt, hiszen csak Dokumentumok mappa volt, azt meg egyszerűen áthelyezte, átcímmezte az ember. Már az is megoldás lenne, ha legalább a Kedvenceket, Dokumentumokat át lehetne mozgatni (a Start menü hivatkozását sem tudtam még átállítani, hogy más könyvtárra hivatkozzon).

A problémát már sokan feszegették, mert nagy igazság, hogy a fontos dokumentumokat, képeket, videókat ne a Windows partícióján pihentessük. Elég egy rosszindulatú vírus, és a rendszer meghalt, a fájlokat pedig nehéz utólag lementeni. Ezért egy óvatos felhasználó mindig külön helyen tárolja a lényeges dolgokat, így egy Windows újratelepítése sem rázza meg (nagyon) a lelkiállagát. (És nem felejt el még a külön helyről is rendszeres biztonsági másolatokat készíteni! – A szerk.) A rendszer viszont alapértelmezés szerint mindig a

TIPP Tartsuk rendben Kedvenceinket!

Ha az internet böngészése során szorgalmasan bővítjük a kedvencek listáját, a névsor előbb-utóbb áttekinthetetlenné válik. Az Internet Explorerrel szerencsére nagyon egyszerűen rendbe rakhatjuk őket. A Kedvencek legördülő menüjén kattintsunk a jobb oldali egérgombbal, és válasszuk ki a *Név szerinti rendezés* tételt: ekkor a mappák legfelülre kerülnek, és minden ábécérendben sorakozik fel a lajstromban. Hasonló módon rendezhetjük az almenüket is (amelyek tulajdonképpen nem mások, mint az almappák reprezentációi). A Kedvencek jobb gombos menüje más hasznos lehetőségeket is kínál: ezek közé tartozik az *Átnevezés* és a *Törlés*. Ha a legkedvesebb helyeket a lista élére szeretnénk tenni, egyszerűen odahúzhatjuk őket. Ugyanezzel a technikával a mappák között is mozgathatunk elemeket.



Az operációs rendszer különleges mappáit a TweakUI segítségével átírányíthatjuk más mappákba, például megtehetjük, hogy nem a Windows partícióján tároljuk a Dokumentumok mappát

rendszermeghajtót használja a személyes beállításokhoz. Fentebb kiderült, hogy a Win9x esetében még egyszerű volt e probléma megoldása, de korunk újabb titánjai már komplikáltabb mappafelépítésekkel dolgoznak. Ehhez már segédprogramra lesz szükség. Korábban már hivatkoztunk a Microsoft honlapjáról a PowerToys csomag részeként ingyenesen letölthető TweakUI programcskára, amely oly sokoldalú, hogy megoldja ezt az „apróságot” is. Arra azonban figyeljünk, hogy a Windows XP-hez másfajta verziót kell letölteni, mint a régebbiekhez!

Nincs más dolgom, mint a TweakUI-n belül megkeresni a következő útvonalat: *My Computer* → *Special Folders*. Jobboldalt egy legördülő listán számos lehetőséget találhatunk a Zene, a Kedvencek vagy akár a CD-író ideiglenes mappájának az átírányítására.

Internet

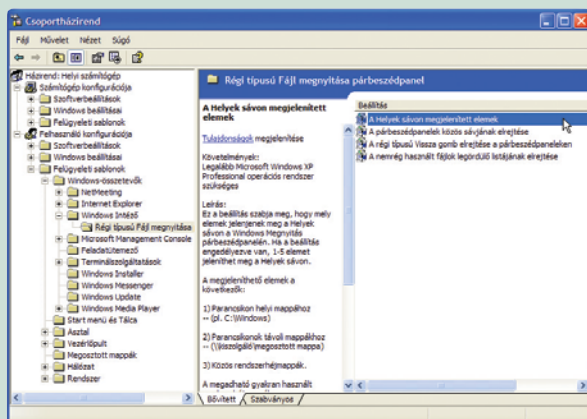
Az Outlook Express futtatom, és az a gondom, hogy hiába jelölöm be a Kapcsolat bontása küldés és fogadás befejezése után lehetőséget, a program mégsem bont. Mit tegyek?

Az Outlook Express 5.0 csak akkor szakítja meg az internetkapcsolatot, ha ez az opció már a program elindítása előtt be volt jelölve, és az Outlook Express maga hozta létre a kapcsolatot. Ha más módon – mondjuk az Internet Explorerrel – kapcsolódott az internetre, akkor az Outlook Express nem fog bontani. A Microsoft

A hónap Windows XP-tippje

Megnyitás, mentés, ahogy én akarom

Jártunkban-keltünkben gyakran akadunk össze a Megnyitás/Mentés párbeszédpanellel, ami kevés kivételtől eltekintve sosem oda mutat, ahova szeretnénk. Ilyenkor aztán idegesen keresgélünk meghajtóink és mappáink között, hogy a nyomorult állomány végre a helyére kerüljön, esetleg betöltődjék az alkalmazásba. Pedig van ennek a panelnek egy igen jól látható bal oldala, amelyet az angol terminológiában *Places Bar* névre kereszteltek (magyarul: *Helyek sáv*), ahol közismert mappák üldögélnék, leginkább olyanok, amelyek sem a megnyitáshoz, sem a mentéshez nem szükségesek. Milyen jó volna, ha helyettesíthetnénk őket gyakrabban használt mappáinkkal, így egy gombnyomással kiválaszthatnánk az állomány eléréséhez szükséges helyet!



Nos, mi sem egyszerűbb ennél. Vegyük elő kedvenc *Csoportházi-rend-szerkesztőnket* a *Start Menü* → *Futtatás* → *gpedit.msc* beírásával. A bal oldalon keressük meg a *Felhasználó konfigurációja* → *Felügyeleti sablonok* → *Windows Intéző* → *Régi típusú Fájlmegnyitása* párbeszédpanel ágát (semmi régi nincs bennük, csupán véletlen félrefordításról

van szó). A jobb oldalon válasszuk ki a *Helyek sávon megjelenített elemek* tételt. Egy érdekes új párbeszédpanelt kapunk, amelynek közepén az öt hely megadására használható. Ám mielőtt belevágnánk, érdemes átkattintani a *Magyarázat* fültre, amely nemcsak leírja, hogyan használhatjuk ezt a panelt, hanem azt is, hogyan adhatunk meg rendszermappákat (például Sajátgép, Dokumentumok stb.). Nos, visszaváltva a *Beállítás* fültre, az első dologunk a *Nem konfigurált* kapcsolót *Engedélyezve* módra állítani, majd megadni a látni kívánt öt mappát az előzőekben megtanult módon. Végül az *OK* gombbal és a *Csoportházi-rend* bezárásával nyugtázzhatjuk tevékenységünket.

Ha ki akarjuk próbálni, mit tettünk, indítsuk el a WordPadet vagy a Notepadet, esetleg próbáljunk letölteni valamit az Internet Explorerrel. Figyelem! Az Office család programjaira ez a beállítás sajnos nincs hatással.

az Outlook Express 5.5-ben kijavította ezt a hibát, úgyhogy amennyiben az 5.0-t vagy egy még régebbi változatot használ, fejlesszen tovább egy új verzióra.

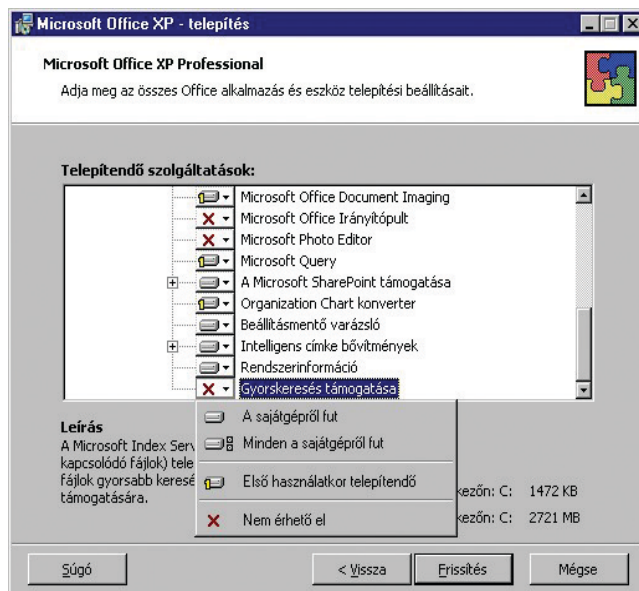
Windows 98-as rendszerem nemrég telepítettem az Internet Explorer 6.0-t és az Outlook Express 6.0-t, és azóta az internetről történő leválás után pár perccel megjelenik két hibaüzenet, amelyek szerint az *Rnaaapp.laphibát okozott a wininet.dll, illetve a kernel32.dll modulban. Az üzenetek eltűnése után zavartalanul tudom használni a gépet, és az internetre is rá tudok kapcsolódni. Mi a hiba oka?*

A hibát okozhatja valamilyen ütközés egy háttérben futó, internettel kapcsolatos programmal (például egy webgyorsítóval, vagy egy olyan szoftverrel, amely a beugró ablakokat tiltja le böngészés közben). Féreg vagy trójai faló jellegű behatoló ugyancsak állhat a hibajelenség háttérben, úgyhogy mindenképpen hajtson végre egy alapos vírusellenőrzést, mégpedig vírusellenes programjának legfrissebb változatával.

A hiba pontos okát sajnos csak úgy tisztázhatja, hogy lezár minden olyan háttérben futó programot, amely nem feltétlenül szükséges a működéshez, és aztán egyenként próbálgatja őket, amíg a hibaüzenet be nem ugrik. Előfordulhat azonban az is, hogy az új változatú Internet Explorer telepítésénél érte valamilyen sokk a rendszert, és ezt szinte lehetetlen meggyógyítani.

Titkárnó vagyok egy cégnél, és a számítógéppel írt leveleinket reprodukálni szeretném a társaság jó harminc éve nyomtatott levélpapírjának fejlécét. De nem tudom beazonosítani a betűtípust. Mit tegyek?

Egy profi nyomdász biztosan segítene, de ha ilyen nincs a közelben, más megoldás után kell néznie. Érdemes lehet beszerezni például egy CD-s betűkészlet-gyűjteményt: bármely szoftvertékában kapható, és ha a keresett betű pontos mását nem is lel meg rajta, biztosan akad olyan, amely annyira hasonlít a kívánt fontra, hogy a különbséget legfeljebb egy sasszemű tipográfus venné észre.



Ha zavar bennünket az Office XP Gyorskeresőjének szöszmötölése, néhány modulattal kikapcsolhatjuk a szolgáltatást

De létezik egy még olcsóbb megoldás. Fogjon egy régi levélpapírt, amelyen ott látható az eredeti fejléc, és szkennelje be a lehető legnagyobb felbontással. Ezután egy képszerkesztőben tisztogassa meg a képet, az állományméret redukálása érdekében csökkentse a minimumra a színek számát, és az eredményt mentse el BMP, TIF vagy GIF formátumban. Ezek után ezt a fejléct grafikként már beépítheti levélsablonjaiba.

A Windows 98 SE alatt a Microsoft Office XP-t futtatom, és gyakran halom, hogy a merevlemez elkezd csak úgy magában szöszmötölni, zaka-

tolni – ez néha akár harminc másodpercig is eltart. Mi az oka ennek a merevlemez-tevékenységnek – talán valamilyen vírus?

Az említett időszakokban az Office XP gyorskeresőjének segédprogramjai tevékenykednek, amelyek rendszeres időközönként frissítik a merevlemezén lévő állományok tartalmának indexét, hogy szükség esetén a gyorskeresővel a lehető leggyorsabban megtalálhassuk, mely állományok tartalmazzák az általunk megadott karakterfüzért.

Ez a szolgáltatás nagyon hasznos, ha rengeteg állományunk van a lemezen szétszórva, máskülönben azonban nincs rá szükség, csak fölöslegesen foglalja az erőforrásokat (igaz, a merevlemez élettartamát nem rövidíti meg). Ha üzemen kívül akarja helyezni, egyszerűen megteheti. Először is zárja le az összes Office-programot, majd nyissa meg a Vezérlőpulton a *Programok hozzáadása* modult, a *Telepítés/Eltávolítás* oldalon válassza ki az egyik Office XP terméket, és kattintson a *Tovább* gombon. Ezután a *Karbantartó mód beállításai* párbeszédpanelben kattintson a *Szolgáltatások hozzáadása/eltávolítása* tételre, majd a *Tovább* gombon. A pluszjelre kattintva bontsa ki az *Office Eszközök* sort, a *Gyorskeresés támogatása* sor melletti ikonon kattintva jelenítse meg a menüt, és válassza ki belőle a *Nem érhető el* lehetőséget, majd kattintson a *Frissítés* parancson. Ismétlje ezt meg a rendszerén lévő összes Office XP-termékre, és indítsa újra a Windowst.

Idóm nagy részében a Word 2000-rel és egy CaptureL nevű beépítőmodullal dolgozom, amelyet a webre szánt dokumentumok címkézésére használok. Ez utóbbi kissé nyers program még, ugyanis fejlesztés alatt áll, de a céljaimnak megfelel. A gondom az, hogy ha néhány óráig futtatom a két programot, a PC-m egyre jobban lelassul, olyannyira, hogy a

végén újra kell indítanom a rendszert. Ez a Word önálló használatokor nem fordul elő, úgyhogy minden bizonnyal a CaptureL-lel lehet baj. Milyen módon tudnám ellenőrizni a rendszerben zajló folyamatokat?

Ha a Windows XP-t vagy Windows 2000-et használja, szerencséje van, mert e két rendszer beépített eszközt tartalmaz erre a célra: a *Feladatkezelőt*, amely kiváló lehetőséget biztosít a folyamatok nyomon követésére. Üsse le a $\langle \text{Ctrl} \rangle\text{-}\langle \text{Alt} \rangle\text{-}\langle \text{Del} \rangle$ billentyűkombinációt, és a folyamatokat megjelenítő oldalon ellenőrizze az egyes folyamatok által használt processzoridőt (és memóriát). Ha megtalálta a teljesítménylassulás okát, kattintson a nevére, és zárja le.

Ha a Windows 95-öt, 98-at vagy a Me-t futtatja, a <http://www.microsoft.com/windows95/downloads/contents/wutoys/w95kerneltoy/default.asp> címről töltsse le a **Windows 95 Kernel Toyst**. Az a „játékszer”, amelyre önnek szüksége van, a **WinTop**: ezzel egyszerűen megnézheti, mely folyamatok emésztik fel a CPU-idő javát.

Hogyan telepíthetném az Apple QuickTime-ot úgy, hogy ne vegye át a hatalmat a számítógépem fölött, és ne zavarja össze az állománytársításaimat? Lehet, hogy jó szoftver, de a JPG fájljaimat nem ezzel a programmal szeretném megnézni.

Nincs egyedül: nem ismerünk olyan embert, aki önálló képnézegetőként szeretné használni a *QuickTime*-ot. Ez a program jó eszköz multimédia-alkalmazásokhoz, de sajnálatos módon készítői nem kínálták fel a választás lehetőségét, hogy akarjuk-e alapértelmezett képnézővé megtenni. A problémát egyetlen módon tudja megoldani: úgy, hogy biztonsági másolatot készít a képállomány-társításairól. A dolog technikáját az *Állománytársítások mentése* című tip-pünk mutatja be.

Továbbra is várjuk leveleiket a pcworldtippek@idg.hu címre!

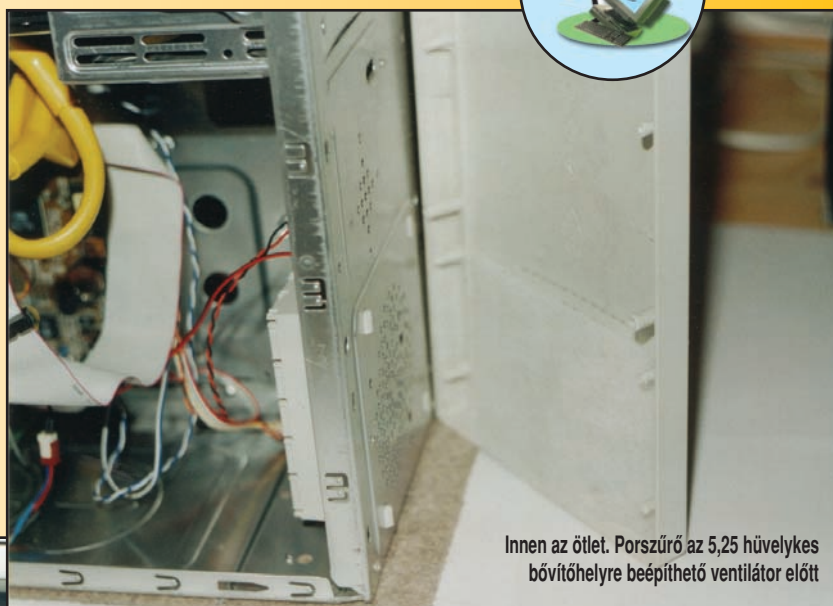
Tuning ésszel

Ezermester akcióban

Újságíróként már hozzászokhattam, hogy olvasóink minden leírt szavunkra odafigyelnek, és nagyon gyakran kapunk tőlük visszajelzést. Természetesen „én is csak emberből vagyok”, így a pozitív visszajelzéseknek örülök a leginkább. A legjobb érzés viszont az, amikor arról kapok hírt, hogy egy munkám kapcsán olvasóink nem habozott szerszámokat ragadni, és az ötletemet továbbgondolva alkotott valamit. Jelen esetben pont ez történt.

Megelőző csapás

Még a júniusi számunkban rémítgettem önöket a PC nagytakarításának szükség-szerű, de annál kétesebb örömeivel. A megjelenést követően kaptam meg Szalkovszky Tibor olvasóink levelét. Engedelmükkel át is adnám a szót: „Hurrá, nyaralunk! című cikke a nagytakarítás után ért engem. Valóban hasznos ez a tevékenység, de legjobb a megelőzés! Persze nem adatik meg mindenkinek, hogy nagytisztaságú térben üzemeltesse számítógépét, de mégis tudunk tenni az elkoszolódás ellen. Az ötletet az 5,25 hüvelykes bővítőhelyre beépíthető ventilátoroktól vettem, ahol kivethető szivacs lapka végzi a levegő szűrését. Feleségem patchwork varrásakor használja a fliz nevű, vattaszerű anyagot,



Innen az ötlet. Porszűrő az 5,25 hüvelykes bővítőhelyre beépíthető ventilátor előtt



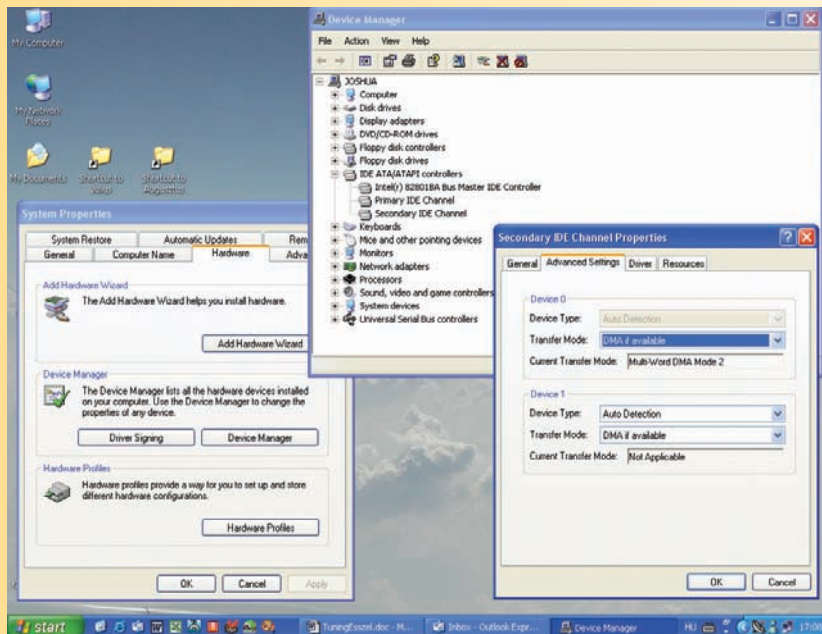
Ilyen a megvalósítás. Porszűrő házilag a gép műanyag burkolata és a ház „légzőnyílása” között

amiből az 5 mm vastagságú tökéletes szűrő lehet. A feladat annyi, hogy a beáramló levegő útjába megfelelő méretű darabot szereljünk ebből. A kiáramlás útjába ne szereljünk szűrőt! (Pontosan, hiszen ezzel pont azt érnénk el, hogy a kosz bennreked! – S. J.) Természetesen a szűrő tisztítása legalább annyira fontos, mint a hűtőbordáké, ventilátoroké, mert az eltömődött szűrő megfojtja gépünk légzését. Azt viszont nem kell részletezni, hogy mennyivel egyszerűbb és veszélytelenebb a szűrőbetétek tisztítása, mint például a processzor-hűtőbordáké. Ezzel az egyszerű megoldással nagyjából háromszor annyi időt bír ki egy számítógép két nagytakarítás között.” Természetesen azonnal képeket kértem Szalkovszky úrtól, amelyeket ezen oldalakon láthatnak is.

Jól látja?

Bár az elmúlt pár hónapban csak a Windows XP-vel foglalkozott rovatunk, úgy tűnik, nem tudtuk kimeríteni a benne megbúvó beállítási lehetőségeket. Ezúttal egy apró, ám bosszantó hibalehetőségre szeretném felhívni a figyelmet, amelyet a CD-meghajtóm cseréjekor

Szerencsémre gépem BIOS-a meglehetősen beszédes fajta, még az optikai meghajtókról is elárulja, hogy milyen metódus szerint kommunikál velük. Az ott olvasottak szerint minden rendben volt. A rejtély nyitja a Windows XP-ben lakozik, eléggé eldugott helyen.



fedeztem fel. Az öregeske CD-olvasót egy DVD-ROM-mal váltottam le. Jóval az átszerelés után tűnt fel, hogy az új szerzemény nem hozza azt az olvasási sebességet, amelyet elvártam tőle.

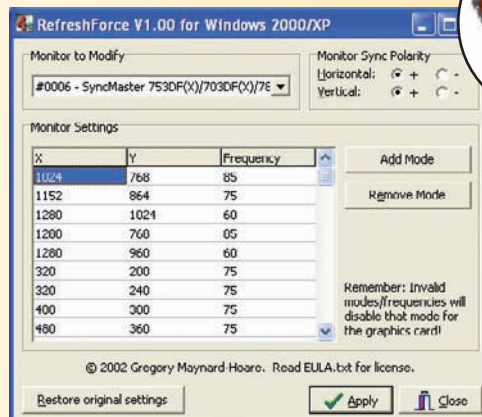
Hogy előcsaljuk, a *Sajátgép* ikonon a jobb gombbal kell kattintanunk. Itt ki kell választanunk a *Tulajdonságokat*. Ebben a *Hardver* fülecske, majd az *Eszközvezérlő* várja, hogy a bal gombbal

kattintsunk rá. Az előbukkanó menüben keressük meg az *IDE ATA/ATAPI controllers* bejegyzést, és kattintsunk a kis pluszgombocskára! Ha mindent jól csináltunk, akkor – többek között – látnunk kell egy-egy kis bejegyzést az elsődleges és a másodlagos IDE vezérlőnél. Kattintsunk a kettő közül azon kétszer, amelyen a CD/DVD olvasónk, illetve írónk foglal helyet. Ez az én esetemben a másodlagos IDE csatorna (Secondary IDE Channel) volt. A *Speciális beállítások* menüjében jól látható, hogy meghatározhatjuk: pusztán PIO módban, illetve ha lehetséges, akkor DMA módban kezelje a meghajtókat az operációs rendszer. Az én esetemben még a régi meghajtóra érvényes lassú PIO mód volt beállítva, lévén, hogy az a CD-olvasó csak ezt a metódust ismerte. Miután átállítottam a mellékelt képen is látható *Ha lehetséges DMA módban*-ra, akkor az újraindítást követően megoldódott a sebességprobléma. Érdemes lehet elvégezni gépünkön ezt a rutinvizsgálatot, mert elképzelhető, hogy gyorsabb tempóra bírhatjuk vele meghajtóinkat. Ha meghajtónk véletlenül mégsem ismerné valamelyik DMA üzemmódot, és mi ilyenre próbálnánk ösztökélni, akkor sem történik semmi baj, maximum az újraindítás után automatikusan visszaáll az eredeti, lassabb vezérlési módszerre.



A vérekes szemek ellen

Általános hiba, hogy a VGA kártyák képráfrissítési frekvenciája, 3D-s alkalmazások futtatásakor nem marad meg azon az értéken, melyet beállítottunk neki a meghajtóprogram kezelőfelületében. Ilyenkor előszeretettel áll vissza 60 hertzre, s az ember nem érti, hogy a nap végén miért vérekes szemekkel áll fel a monitor elől. A jelenség független a grafikus kártya vagy a monitor típusától, illetve a Windows verziójától. Sajnos minden Windows 2000, illetve XP verziónál találkozunk ezzel a hibával. A CD mellékletünkön is megtalálható RefreshForce (ReForce) nevű programocská segítségével



orvosolható a probléma. Elég egyetlenegyszer lefuttatni, ilyenkor kiolvassa a monitor képességeit, és minden képfel-

bontáshoz beállítja a lehetséges legmagasabb képráfrissítési frekvenciát. Többé már nincs is szükség rá, hogy lefutassuk. Természetesen csak a Plug and Play monitorokkal működik együtt, így a „rég monitor új grafikus kártyával” problémáknál nem képes automatikusan elvégezni az optimális beállításokat, bár annak nincs akadálya, hogy kézzel állítsuk be az általunk kívánt értékeket. Ez utóbbi esetben legyünk nagyon körültekintők, mert maradandó károsodást okozhatunk régi monitorunknak egy helytelen frissítési frekvencia rákényszerítésével!

Samu József

SVCD készítése (1.)

Vágjunk jó képet!

Gyanítjuk, hogy jó úton járunk az SVCD formátum „erőltetésével”, ezt erősíti az is, hogy az ilyen házimozsi gyártására alkalmas programok egymás után jelennek meg a cégek kínálatában, vagy gondoljunk csak a korszerű CD-író alkalmazások erre a célra kialakított funkcióira. De azért nem eszik olyan forrón a kását! Az igényes művek elkészítéséhez egyelőre még szükségünk lehet a videoszerkesztő programokra is!

Előző részünk arról szólt, hogy milyen segítséget kapunk öt különböző videoszerkesztő és DVD/VCD „gyártó” programtól (Ulead VideoStudio 5 DV, Pinnacle Studio 7, Ulead DVD MovieFactory, MGI VideoWave 4 és Sonic MyDVD 3) digitális videokameránk filmjeinek számítógépre másolásában.

tési, módosítási feladatra nem adnak módot. A másik háromból sem tűndökölt kettő, hiszen míg teljes méretű és sebességű DV AVI formátumban rögzíthetjük filmjeinket, addig valódi SVCD-beállítást nem igazán találtunk bennük, azaz vagy beiktatunk még egy műveletet – egy konvertálóprogramot, mint amilyen például

a TMPGEnc –, vagy nem a saját beépített CD-égető funkciójukat vesszük igénybe, hanem például a Nerót az SVCD-beépülőmodullal!

az SVCD-hez úgyis végre kell hajtani az MPEG–2-es tömörítést (a VCD-nél pedig az MPEG–1-est), és a végeredmény minősége szempontjából nem mindegy, hogy az egy full PAL DV AVI állományból készül, vagy már egy DivX-szel „megbolondítottból”!

De miért is kell szerkeszteni? Nem kell! Ha megfelelően igénytelenek vagyunk, és jó nekünk a kézremegésekkel, zavaros snittekkel stb. megspékelt videofelvételünk, sőt nem akarjuk, hogy különböző felvételeink egyetlen lemezen, menüből választva legyenek lejátszhatók, akkor nem kell szerkeszteni... Aki így gondolkodik, az válassza a DVD VideoFactoryt vagy a Sonic MyDVD-t (esetleg akár a Pinnacle Express), és várja meg sorozatunk következő részét, mivel most az igényesebb utat írjuk körül!

MI IS A SZERKESZTÉS?

Valójában nem szeretnénk senkit sem rávenni arra, hogy valamiféle „broadcast” minőségű videoszerkesztést tanuljon meg, hiszen nem ez a célunk. Most csak az amatőr felvételek hibáinak kiküszöbölését próbáljuk leírni, bemutatni olyan lehetőségeket (felvételek összeillesztése, feliratozás stb.), amelyeket olvasóink rövid önképzés után saját kreativitásuk alapján is egyszerűen elvégezhetnek.



A legegyszerűbb szerkesztési feladatokra mind a három program tökéletesen megfelel. Vajon honnan lehet rájönni, hogy a Pinnacle Studio 7-es szerkesztőablaka miképp nyílik? (Felül az MGI VideoWave 4-es, alatta a Ulead VideoStudio 5 DV, jobbra a Pinnacle Studio 7-es látható)

Láthattuk, hogy amelyek egyszerűen kezelhetők, és már eredendően DVD, VCD vagy SVCD eredményre optimalizáltak, azok (Sonic MyDVD, Ulead DVD MovieFactory) sajnos szinte semmiféle szerkesz-

előtt szerkeszteni akarjuk filmjeinket, akkor a forrásállomány a végeredménynél nagyobb felbontású legyen, és lehetőleg itt még kerüljük a durva tömörítőkódekek (például a DivX) használatát. Ne feledjük:

Bárhogy döntünk is, nagyon fontos, hogy ha felírás

És az így megdolgozott felvételek aztán CD-re is kerülhetnek.

Sorozatunk mostani részében ezéért csak három alkalmazásra koncentrálnunk – a másik kettő efféle feladatokra nem alkalmas –, és ezeknél megvizsgáljuk a vágást, a filmrészletek összeillesztését, a feliratozást, a használható effektusokat,



végül pedig, hogy miként menthetjük el SVCD célra a műveinket. Lássuk tehát...

EGYSZERŰ SZERKESZTÉS

Szerkesztéshez előbb be kell töltenünk a szükséges filmeket a programok katalógusába. Ha magával a programmal vettük át a kamerából az anyagokat, akkor ez már automatikusan megtörténik. A legegyszerűbb feladatot, azaz a különböző felesleges részletek le-, illetve kivágását mind a három programmal nagyon könnyen végrehajthatjuk. Általában egyszerűen – csúszkával, de direkt idő- vagy képkockaértékek beírásával is – kijelölhetjük felvételünk elejét és végét, az ilyen jeleken „kívül” eső filmrészletek nem kerülnek át a kész műbe. Az MGI VideoWave a legkövetkezetesebb: a pontos kijelölés után az Apply gomb lenyomására fizikailag azonnal eltűnnek a felesleges részek.

Fontos a hardver!

A kép- és videofeldolgozás során nem elhanyagolható az alkalmazott hardverek teljesítménye. Hogy ne érje szó a ház elejét, megemlítjük, hogy mi a próbák során a már többször említett DTK Abacus (Intel P4 processzor, 1,6 GHz, 256 MB PC800 RDRAM, ATA100-as merevlemez, ATI AiW 128 Pro videovezérlő) számítógépen futtattuk a programokat. Operációs rendszerként Windows XP-t használtunk.

Szerényebb lehetőségekkel rendelkező olvasóink megnyugtatására a próbákat lefolytattuk egy P4 celeronos (1,7 GHz), 256 MB-nyit DDR333-as memóriás ATI Radeon 8500-as videovezérlős számítógépen is – ez lényegesen kedvezőbb összegbe kerül, mint a „valódi” P4-es tesztgépünk.

A videofelvételek forrásául most is az előző számunkban említett Canon MV450i digitális videokamera szolgált.

A snittek között ötletes átmeneteket használtunk. A Pinnacle Studio 7-eséhez a nagy teljesítményű Hollywood FX is alkalmazható. (Fentről lefelé haladva: MGI VideoWave 4-es, Ulead VideoStudio 5 DV, Pinnacle Studio 7-es)



Amennyiben felvételünk „belsejében” találunk valami hibát, például meglökték a kamerát tartó kezünket, és szeretnénk kivágni ezt a hibás pár másodpercet, akkor egyszerűen a kérdéses résznél kettévághatjuk snittünket. Azaz máris két filmrészletünk lesz, amelyek végéről és elejéről az előbbi módszerrel levághatjuk a szükségtelen részeket. Nagy segítség a vágási feladatoknál, hogy a visszanező ablakban futtathatjuk filmünket, a kívánt helyen leállhatunk, majd akár képenként léptetve is kiválaszthatjuk a szükséges vágási pontokat! Aki a Pinnacle Studio 7-est használja, az feltétlenül olvassa el a dokumentációt, mert semmiféle ikon vagy felirat nem jelzi, hogy miképp csalogathatjuk elő a szerkesztőablakot – és ez az összes szerkesztési funkcionál, például a feliratozásnál is – szükséges (lenne). Na jó, megsúgjuk: az adott snitten kell kétszer (jó erősen...) kattintani az egérműnyélre! Erre előcsúszik egy újabb ablak, ahol már elvégezhetők a lépések. Véleményünk szerint a legegyszerűbben és legésszerűbben az MGI VideoWave fejlesztői oldották meg ezt a részt.

RÉSZEK ÖSSZEFÜZÉSE

Hol az az amatőr videós, aki egyben, azonnal „készre vágva” tudja lefogatni akár a 30-40 perces filmjét? Valószínűleg

sehol, hisz még az Oscar-díjas művészek sem szégyenkeznek azért, hogy darabokban veszik fel filmjeiket. Tehát valószínű, hogy nekünk is több darabban van a birtokunkban például nyaralásunk emlékfilmje. Ha másért nem, hát az előbb említett szétbontás során is keletkeznek önálló részletek. Namármost, milyen pompás lenne, ha ezek ötletes átmenetekkel kapcsolódnának egymáshoz! Úgy, mint

a tévében vagy a moziban. Természetesen mind a három alkalmazás kielégíti ez irányú vágyainkat. Hatalmas készletből választhatjuk ki a nekünk tetszőt, a „legtöbb” feladatot a VideoWave osztja ránk (ráadásul ez rendelkezik a legkevesebb variációval), mert meg kell nyomnunk azt a fránya Apply gombot is... A másik két



programnál egyszerűen az úgynevezett StoryBoardra „húzott” két filmrészlet közé kell „vonszolni” az egérrel a nekünk megfelelő átmenetet. A VideoStudio készlete a leggazdagabb, viszont a Studio 7-eshez a híres Hollywood FX készletét is illeszteni lehet. Az előbb „leszól” VideoWave viszont kicsit többre képes, mint egyszerűen beszúrni az átmenetet: ezzel a programmal szabadon paraméterezhetjük ezeket a funkciókat (csakúgy, mint a feliratozást vagy a különböző hatásokat), azaz megadhatjuk mikor, hol kezdődjenek ezek a „dolgok”, mennyi ideig és meddig tartsanak, illetve azt is, hogy a művelet milyen gyorsan kezdődjék vagy fejeződjék be. Szóval teljesen új látványt is teremthetünk ezáltal.

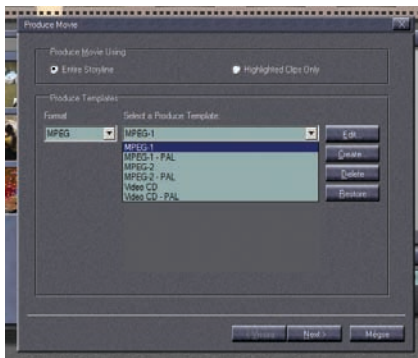
Fontos megemlíteni, hogy próbálkozásaink eredményét – vagy éppen eredménytelenségét – mindig megnézhetjük: mind a három program módot ad arra, hogy nyomon kövessük beállításainkat, akár



csak egy snitt, akár az egész film az összes beállításunk „bekapcsolásával” végignézhető. De ne feledjük, mindez csak varázslat: a kész film majd a mentés során, az úgynevezett „renderelés” következtében készül el!

RENDEZTE...

Ha mindent jól végeztünk, akkor már műünkben nincsenek felesleges részek, a snittek gyönyörű átmenetekkel kapcsolódnak egymáshoz. Mi kell még? Hát persze, a feliratozás! Például egy cím az egész elejére, valamint egy záró felirat a végére. A három alkalmazást erre a feladatra is felkészítették fejlesztőik. Szokás szerint megint az MGI



Legalább MPEG-2-es kimenet van, itt már csak méretre kell szabni a ruhát... (MGI VideoWave 4-es)

VideoWave nyújtja a legkevesebb formát, viszont mint az átmenetknél, ennél a programnál szinte bármi kézzel is meghatározható. A Pinnacle Studio 7-ese pedig a cég világhírű feliratozómoduljával is rendelkezik, azaz ha írni akarunk filmünk-

Nem gond a feliratozás sem, a VideoWave parameterezhetősége szédületes, a Studio 7-es erőssége pedig a TitleDeko modul. (Felül az MGI VideoWave 4-es, középen a Ulead VideoStudio 5 DV, alul pedig a Pinnacle Studio 7-es látható)



re, akkor „elővehetjük” a TitleDeko alkalmazást. A három programban szinte az összes lehetőség azonos: írhatunk önálló feliratokat, de magára a filmre is feliratozhatunk. A szövegek bekiűsztatása, megjelenése és eltűnése stb. kényelmesen beállítható. A programok a Windows betűkészletét használják, így az ékezetes karakterekkel sincs sok gond.

NÉHÁNY SPECIALITÁS

Most már elmondhatjuk, hogy elkészítettük filmünket, amelyet már egészében megtekinthetünk a kimentés előtt. Például a VideoWave olyan opcióval is bír, amelynek segítségével úgynevezett full screen módban ellenőrizhetjük műveinket. A programokat azonban még számtalan eredeti ötlettel ellátták, használatuk különösen feldobhatja filmjeinket. A leg egyszerűbb esetben beavatkozhatunk

a színtelítettségbe, fényerőbe, kontrasztba, állíthatjuk a színösszetevőket, de például a Studio 7-esnél még a lejátszási sebesség is megváltoztatható. Érdekes lehet, ha fekete-fehérben vagy „antikolva” látjuk vissza szeretteinket. A VideoWave még olyan hatásokkal is szolgál, mint amikor a kép egyszerre csak darabokra robban, gömbbé alakul vagy csigavonallá változik. Ráadásul mindezt az MGI-hez méltóan szabadon parameterezhetjük is!

Ezeket az effektusokat érdemes kipróbálni, és számos esetben használva azokat alaposan feldobhatjuk velük a filmjeinket. Persze nemcsak a trükközés a lényeg, számos hibát is korrigálhatunk általuk. Alapvetően igaz, hogy minden effektus és beavatkozás csak az aktuális snittre gyakorol hatást, tehát ha a komplett anyagot akarjuk



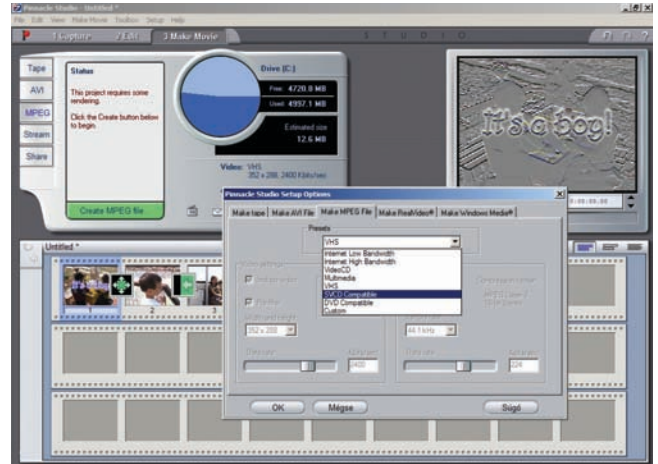
módosítani, akkor teljes egészében jelöljük azt ki!

MENTSÜNK, AMÍG MENTHETÜNK!

Most már tényleg készen vagyunk, vágunk, szerkesztettünk, feliratoztunk, trükköztünk – biztos vannak olyanok, akik még utóhangosítottak is... –, nincs más hátra, mint megfelelő formában elmenteni filmünket. Mint említettük, valójában ekkor lesz kész a film, hiszen minden eddig kért módosítás ekkor válik véglegessé. A kimentésnél esetünkben arra kell figyelniünk, hogy a „gyártmányt” később bemementi állományként fogja kezelni egy SVCD-t készítő másik program. Tehát vagy már „kapásból” SVCD formátumban kell menteniünk, vagy ha erre nincs mód, akkor annál jobb – így legalább nem romlik a képminőség a későbbi átalakítás előtt! Az már természetesnek mondható, hogy a három programból kettő NEM TUD SVCD-be írni! Csak a Pinnacle Studio 7-es



Ilyen speciális trükkökkel is feldobhatjuk filmjeinket (MGI VideoWave 4-es)



Pedáns! A Pinnacle Studio 7-es rendelkezik SVCD kimeneti formátummal

kínálja fel ezt a formátumot. (Mert ez egy valódi formátum, ide értve a felbontást, a képváltások számát, a tömörítést, a bitarányt vagy a hangminőséget egyszerre.) Az MGI VideoWave 4-es és a Ulead VideoStudio 5 DV tömörítetlen AVI DV vagy MPEG-1-es VCD állományt (a VideoWave MPEG-2-t is) képes előállítani! És persze a VCD-nél gyengébb, különböző webes és PC-s formátumokat. Tehát ennél a két programnál válasszuk a teljes felbontású, tömörítetlen AVI-t,

és nyugodjunk bele, hogy még egy további programra is szükségünk lesz az SVCD lemez előállításához, már persze akkor, ha nem a Nerót használjuk az SVCD beépülőmodullal...

A mentés nem megy egyik pillanatról a másikra; filmünk hosszától, az alkalmazott trükkök és átmenetek számától és persze gépünk teljesítményétől függően egy-két perctől akár egy óráig is eltarthat ez a feladat – tehát legyünk türelemmel! A türelemre azért is szükségünk lesz, mivel való-

színűleg több rövidebb filmet kell még a fentieknek megfelelően átalakítani, megvágni, feliratozni, míg megtelik, összeáll majd a komplett SVCD lemez!

Legközelebb bemutatjuk, hogy miképp alakíthatjuk át állományainkat SVCD formátumúra, és végül kiderül az igazság: különböző programokkal megírjuk a saját menükkel kiegészített, közel DVD minőségű képlemezünket!

György György
(Folytatjuk)

A fájlcsereelő rendszerek tündöklése és bukása

Ingyenzene?

Elkeseredett harc folyik az interneten – és most már jó ideje a bíróságok termeiben is – a szerzői jogokat megsértő, illegális MP3-akat terjesztő peer to peer (P2P), vagyis állománycsereelő rendszerek ellen. A Napster tavalyi és az Audiogalaxy néhány héttel ezelőtt történt bezáratása komoly sikert jelent a zenei, filmes és egyéb forgalmazók, kiadók számára. Ám e háborúból egyik fél sem kerül ki győztesen egyhamar, mivel a leállított rendszerek romjain, oszlódással szaporodva, újabb és újabb klónok jelennek meg.

A peer to peer kifejezésre talán az „egyenrangú az egyenrangúval” magyaráítás lenne a legjobb, ami önmagában hordozza ezeknek a rendszereknek a működési elvét is. Itt az egy mindenkéért – mindenki egyéért szlogen teljes mértékben megvalósul, hiszen ha valaki egy ügyfélprogram segítségével bekapcsolódik

szerepel az érvek között. A dolog ennél sokkal árnyaltabb, hiszen nem egy zenész áll ki saját üzleti érdekei ellenében is az ingyenes letöltések mellett. Köztük található világsztárok is, olyanokat, mint a kanadai *Alanis Morissette*, a *Public Enemy*-ből ismert *Chuck D*, az angol *Chumbawamba* vagy *Moby*,

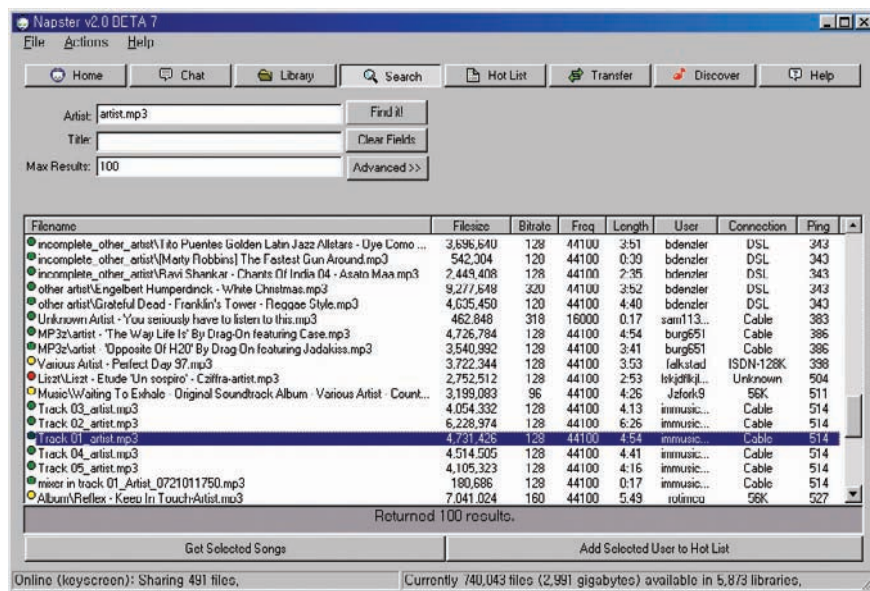
Tény, hogy tavaly világszerte átlagosan 5-6 százalékkal esett vissza az eladott hanghordozók példányszáma, de az iparág még így is közel 34 milliárd dolláros bevételt könyvelhetett el magának. A tét tehát nem kicsi, és a kiadók kezdenek rájönni, hogy jobban járnak, ha hosszú távon maguk is hasonlóképpen dobják majd piacra termékeiket, vagyis a zenét: fizikai hordozójától megfosztva, digitális formában. Ezt a tendenciát indokolják a számítógéppel rendelkezők „fogyasztási szokásai” is, no meg az a tény, hogy csak az Egyesült Államokban 40 millió állampolgár – vagyis minden ötödik ember – használja rendszeresen az állománycsere-börzékét. Az USA-ban a lakosság egynegyede rendelkezik számítógéppel és CD-íróval, ennek ellenére egy friss felmérés adatai szerint az emberek 81 százaléka ugyanannyi pénzt költ CD-vásárlásra, mint a tömeges másolás elterjedését megelőző időszakban. Sőt, az interneten zene után kutakodó fiatalok 47 százaléka éppen azért vásárolja meg kedvencei CD-jét, mert előtte információkat szerzett róla a világhálón. Ha ez valóban így van, akkor alaptalanok a kiadók félelmei a csereoldalaktól, sokkal inkább a kalózmások visszaszorítására és az illegálisan letölthető zenék elleni hajtóvadászatra kellene fektetniük a hangsúlyt.

A TÖRVÉNYEK SZIGORODNAK

Amerikában az ügy már a kongresszusig is elért: *Howard Berman* demokrata párti képviselő olyan törvényjavaslatot nyújtott be, amely lehetővé tenné a P2P rendszerek elleni törvényes hackerakciókat, amelyekkel teljesen blokkolni lehetne az illegális tartalmakat szolgáltató szerverek működését. Ezt a módszert eddig az USA-ban többéves börtönbüntetéssel „díjazták”, de úgy látszik, a cél szentesítheti az eszközt. Ám a Napster bukásából tanult újabb fájlcsereelő programok legnagyobb újítása éppen az, hogy központi tárolószerver nélkül biztosítják az információk áramlását (nem csak a zenékét!). Az amerikai törekvésekkel éppen ellentétes a sokkal liberálisabb dánok akciója. Az ő parlamentjük ugyanis pont egy évvel ezelőtt fogadta el azt a törvényt, miszerint engedélyezik a P2P hálózatok működését. Bírálóik szerint ezzel zöld utat adtak a jogtalan CD-másolásnak, ami az ottani hanghordozók forgalmának radikális csökkenésében már tavaly meg is nyilvánult.

A NAPSTERREL INDULT MINDEN...

Az állománycsere az internet hőskorában csak nagyon keveseknek adatott meg, egészen egyszerűen azért, mert az akkor még lassúcska FTP-szervereken át zajló fájlátvitelhez pontosan tudni kellett



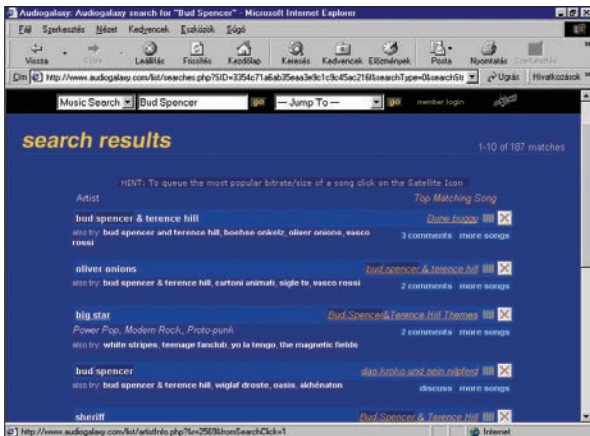
A kezdetek...

egy ilyen rendszerbe, akkor jogosult lesz arra, hogy a hálózatban lévő társak gépein lévő megosztott könyvtárakban keressen, az ott talált információkat pedig saját merevlemezére másolja le. A dolog természetesen visszafelé is kell, hogy működjék, vagyis a mi gépünkön lévő megosztott könyvtárakban akár a Föld túlsó felén lakó netező is kutakodhat. Ez persze rengeteg jogi problémát vet fel...

NAGY ÜZLET

A P2P rendszereket tiltók oldalán a szerzői jogok csorbulása, ezáltal az elmaradt bevételek vannak a serpenyőben, a másik félnél pedig az internet ingyenességet és egyenlőséget hirdető alapfilozófiája

de az ellenzők első soraiban sem kisebb nevek hallatják a hangjukat: *Dr. Dre*, a *Metallica*, a *U2* (nekik nagy szerepük volt a Napster bezáratásában), de akár *Eminem* is. Bár ez utóbbi úr hamar felismerte, hogyan húzhat hasznot az egyenrangú rendszerek közönségének zenei népszerűsítésére saját menedzsmentje töltött fel rövid, az érdeklődést felkeltő részleteket a fájlcsereelő rendszerekre, hogy minél nagyobb hírverést csapjanak az albumnak. (Amit aztán valaki jóval a megjelenés előtt kicsempészett a stúdióból, és „közkinccsé” tette, teljesen értelmetlenné téve a CD-be épített másolásvédelmi eljárást...)



Keres, talál, aztán letilt

a számunkra hasznos adatok helyett, és ismerni kellett az FTP-jelszavakat is, amit nem mindig volt egyszerű megszerezni. A dolog akkor lett egyre kényelmetlenebb, amikor 1998-tól rohamosan kezdett elterjedni az új zenei tömörítési eljárás, az MP3. A számok csereberéjének igénye az akkor mindössze 18 éves, de környezetében már elismert programozónak számító amerikai egyetemista, bizonyos *Shawn Fanningben* is felmerült, és addig törte a fejét, amíg meg nem oldotta a problémát, elindítva a Napstert. A siker óriási volt: néhány hónap alatt már kétféle használták a programját, fénykorában pedig nyolcvanmillió regisztrált felhasználója napi tízmillió letöltést produkált vele, ami egy hónap alatt 2,79 milliárdra jött ki. Ezt persze nem nézhette jó szemmel az Amerikai Lemezkidők Szövetsége (Recording Industry Association of America, RIAA), és már 1999-ben beperelte a Napstert. A dolog végére hosszas huzavona után 2001 októberében került pont: a szövetségi bíróság leállította a fájlcsere-rendszer. Azóta több hír is felreppent arról, hogy újraindul a sokat üldözött „szörnyeteg”, vagy az esetleg időközben tulajdonjogot szerző német Bertelsmann médiaóriás közreműködésével fizetős szolgáltatással alakul át. Az év elején mindössze húszezer felhasználóval kezdtek el a pay-to-play (fizess, hogy lejátszhasd) elven működő 2000-es verzió tesztelését, de az 5–10 dollár körüli átalánydíj fejében csupán 50 letöltést engedélyeztek – volna... mert azóta Flaming lemondott igazgatótanácsai posztjáról, és a dolgozók jelentős részének is útlatpút kötöttek a lábára. A Napster oldalán pedig csak egy szűkszavú közlemény árválkodik: előbb-utóbb vissza fognak térni...

ÉLJEN A KIRÁLY!

A Napster ugyan elbukott, de azóta a nyomában több száz kisebb-nagyobb fájlcsere-relő szoftver bukkant fel, amelyek közül

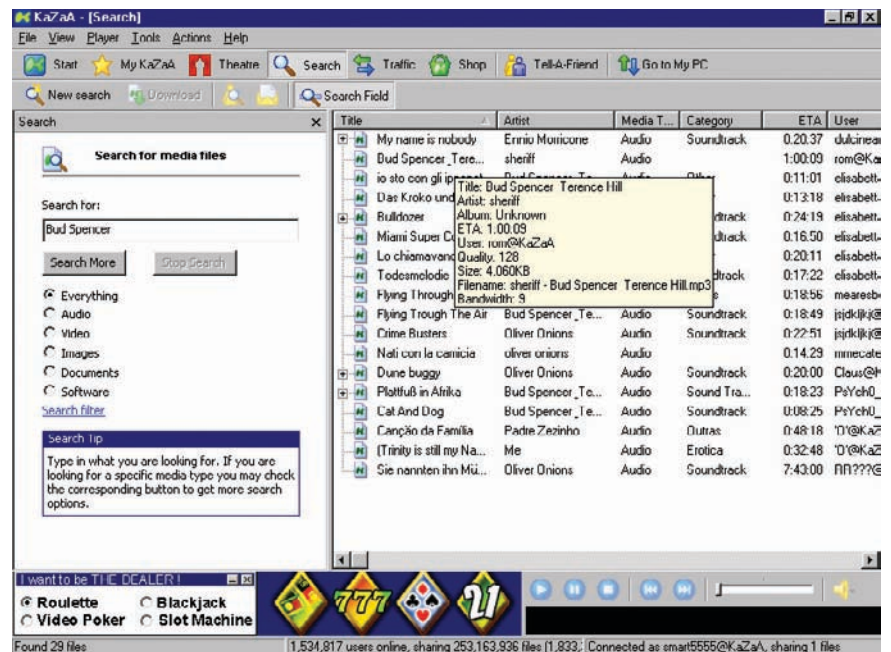
egy-egy mindig jelentős felhasználóréteget tud meghódítani magának. Ilyen volt a 15 millió regisztrációval büszkélkedő Audiogalaxy is, amely csaknem egy éven át, egészen 2002. június közepéig bírta az RIAA ostromát. Nem volt olyan felvétel, amelyre ne bukkantunk volna rá webes elérésű, kellemes kék oldalain. Külön előnyként emelhető ki, hogy tömörítési arány szerint lehetett válogatni a nóták között, és FTP-s letöltésekre is módot adott. Továbbá egy legördülő menü segítségével könnyedén kalandozhattunk a stílusok között, a letöltések pedig ott folytatódtak, ahol a kapcsolat bontásakor megszakadtak. Igen aktív közösséget tudott kiépíteni chatje és üzenőfalai révén, amelyek sokszor több információt adtak egy-egy zenéről, mint a hivatalos oldalak.

Néhány hete azonban lejárt az amerikai bíróság türelme: bizonyítást nyert, hogy a lemezkidők tiltásai és az Audiogalaxy ígéretei ellenére is folytatódik a zenei állomásokkal való világméretű átlózkodás, ezért a törvény szigora lecsapott rá.

mindenhol a letiltást jelző piros X virít a korábban megszokott zöld piktoqram helyett. A cég és a zenei szervezetek szövetsége egyébként peren kívül meg-egyezt, ennek értelmében a jövőben csak a művészek, illetve kiadók hozzájárulásával lehet letölthetővé tenni a zenéket, valamint abban az esetben, ha az Audiogalaxy fizet a dalokért. A szerver korlátozása több millió olyan felhasználót érint érzékenyen, aki eddig rendszeresen igénybe vette a rendszer szolgáltatásait. Ennek ellenére van némi esély a megújulásra: a www.audiogalaxy.com oldalon ugyanis több lehetséges alternatívát tartanak a felhasználók elé, akik szavazhatnak is az egyes megoldásokra. Az alternatívák között a megszürt, kizárólag törvényes letöltések engedélyezése, a fizetős használat és a streaming technikával működő online rádióvá való átalakulás éppúgy szerepel, mint az internetes zenei közösséggé válás (letölthető zenék nélkül?) vagy a netes MP3-rendszerrel való lefokozódás.

KaZAA, az „ÉSZAKI ÓRIÁS”

A múlt után pedig nézzük a jelent, vagyis a még használható P2P rendszereket. Közülük az egyik legrégebbi, a honlapján saját magát csak a világ első számú fájlcsere-lő rendszerének hirdető KaZaA alapjait a norvég FastTrack cég teremtet-



Minden adatot megtudhatunk a KaZaA-val letöltendő állományokról

Így mostantól az Audiogalaxy rendszerében is hiába próbálunk zenei állománycserével kísérletezni, a korábbi funkciók java része már nem működik, a fájlokat pedig kénytelenek voltak letiltani az oldal tulajdonosai. A keresés ugyan még működik, de hasztalan, hiszen a találatok mellett

meg P2P rendszerével, amelyhez holland, svéd és dán programozók készítettek felhasználói ügyfélprogramot. Első ránézésre a KaZaA a néhai Napster kezelőfelületére hajaz, persze rengeteg újítással. A Sherman Networks által készített legfrissebb, 1.7-es KaZaA Media Desktop (KMD)

elnevezésű programcsomagot május 22-ei debütálása óta csaknem 90 millióan töltötték le. A segédprógi letöltése után pofonegyszerűen telepíthető, és mindössze 2,3 MB helyet foglal a merevlemezünkön. Telepítés közben néhány extra beépülő-modult kínál fel, de aki megvan a 3D-s videolejátszó nélkül is, az nyugodtan kihagyhatja ezeket. Ami viszont hasznos: felajánlja, hogy honnét tegye elérhetővé a programot (desktop, taskbar), továbbá van benne „családi szűrő” (ami persze semmit sem ér, ha a gyerek fogja telepíteni a programot).

A KaZaA színes gombjai nagyon célratorően lettek megrajzolva, ezáltal könnyű a használatuk. Kereséskor beállíthatjuk, hogy hang-, video-, kép- vagy doku-

kor a keresési panel nem tűnik el, mindig ki kell kapcsolni, hogy a letöltés állapotáról kaphassunk adatokat. A kapcsolódás egyébként nem tartozik az izomgyors kategóriába, ám általában mindegyik szám letölthető, amelyet keresés útján megtalálunk. A megosztott és a letöltött állományainkat tartalmazó könyvtárakat a program My KaZaA menüpontjának segítségével nagyon egyszerűen tudjuk menedzselni, így mindig tudni fogjuk, mit hova is töltöttünk le. A letöltés több szálon fut, amit külön-külön is figyelemmel tudunk kísérni, ráadásul bele lehet hallgatni a már lejött zenerészletekbe, és bele lehet nézni a töltődő videóba is (Theatre). Tapasztalatunk szerint egyébként a KaZaA nagyszárművel több videoállományt talál

megpróbálják megelőzni a bajt, és ez talán a lemezkiadóknak is tetszeni fog majd. Kérdés, vajon a felhasználók szeretik-e, ha ellenőrzik őket.

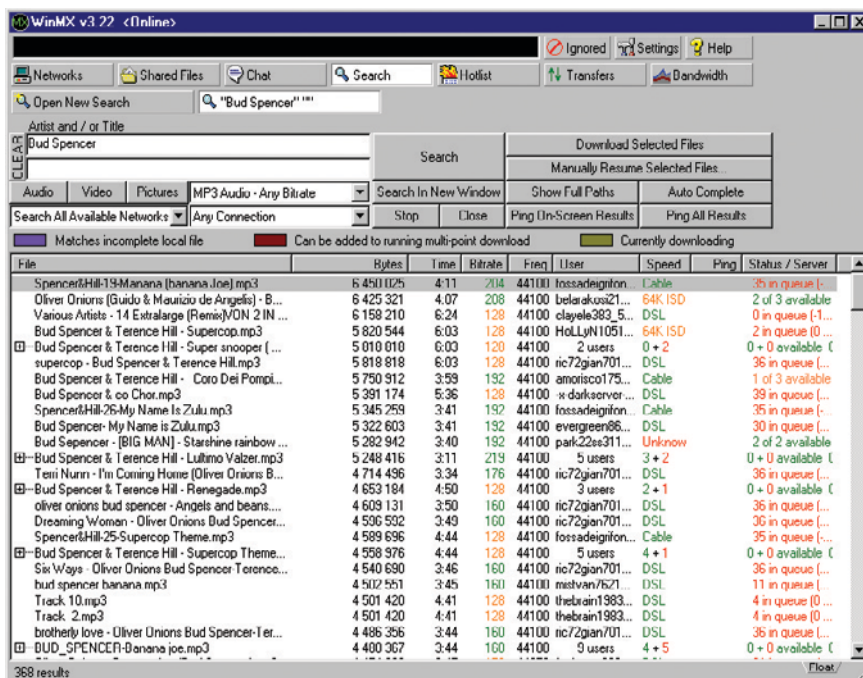
A WINMX SEM AKAR LEMARADNI

Éppen ezért az ő szlogenjük sem kevésbé hangzatos, mint a konkurens KaZaA-é: „A legjobb fájlmegosztó program”. A tesztelés során a 3.22-es verziót próbáltuk ki, amely honnét máshonnét, mint a www.winmx.comról tölthető le. A szokásos rutintelepítés közben itt is hasznos dolgokat állíthatunk be, amelyek megkönnyítik a későbbi használatot. Ilyen, hogy földrészünk kiválasztásával és netkapcsolatunk megadásával elméletileg optimalizáltan fogunk tudni keresni és letölteni. Szintén hasznos, hogy még itt beállítható az általunk megosztani kívánt állományok kiterjesztése, amelyeket négy kategóriába soroltak: MP3, videók (AVI, ASF, MPG, MPEG), képek (JPG, PNG, JPEG, GIF), illetve egyéb hangállományok (WAV, AU, AIF, MIDI, MPC), de mi magunk is bővíthetjük a sort egy beíróablak segítségével. A WinMX-keresőpanel legördülő menüinek legnagyobb erénye, hogy állománytípusokra tudjuk szűkíteni a keresést, a már felsoroltakon kívül akár szöveg- vagy HTML állományokra is. Az MP3-ak esetében a bőség zavarával kellett megbirkóznunk, mert közel 50-féle tömörítési mód közül lehet választani. Továbbá a letöltés előtt megszabhatjuk, hogy milyen kapcsolattal rendelkező partner gépéről kívánjuk letölteni az állományokat: a 10 különböző elérési mód a leggyengébb modemtől egészen a T1-es kábelig terjed. A viszonylag kevés oszloppal operáló találati mező áttekinthetőbb, mint a KaZaA-é, továbbá az is megkönnyíti a dolgunkat, hogy név, illetve állományméret szerint rendezz a találatokat. A fájlok paramétereit színekkel is megpróbálják elkülöníteni egymástól, így egy pillanat alatt leolvashatók a fontosabb adatok. Egyszerre több keresőablakot is nyithatunk, de ha keresés közben meggondoljuk magunkat, és új keresést indítunk el, akkor addig nem kezd el keresni, amíg az előzőt be nem fejezi. Tapasztalatunk szerint a WinMX gyorsabban kapcsolódik a szerveréhez, de többször meg is szakad vele a letöltés. A folytonos újbóli elindítás áthidalására akár perccenkénti automata letöltést is beállíthatunk.

A Gnutella motor

A GNUTELLA MOTOR

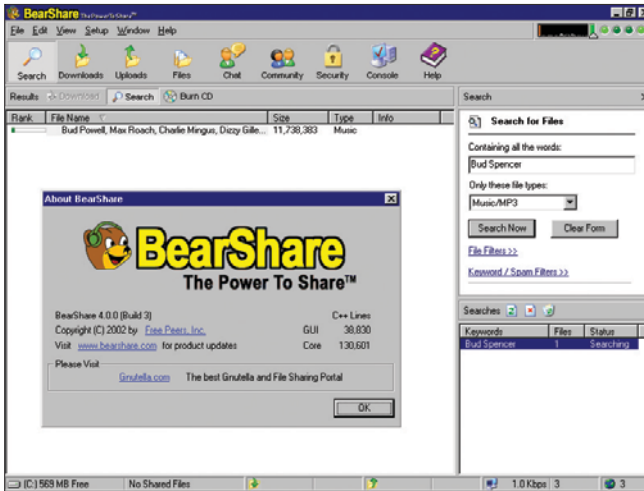
A Gnutella alapú rendszerek nem is elsősorban a lemezkiadók, hanem sokkal inkább az amerikai filmstúdiók szervezetének (MPAA) a haragját váltotta ki, mivel elsősorban a teljes filmek csereberéjét folytatják rajta keresztül. Természe-



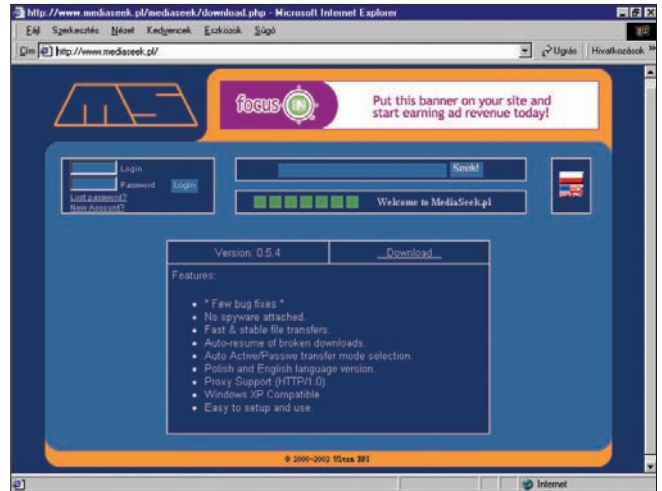
A színek segítenek a pillanatnyi állapot értékelésében

mentumállományokat, esetleg szoftvereket szeretnénk-e letölteni. Ezeket tovább bontva rengeteg dologra szűkíthetjük a keresett nótákat: a fontosabb paramétereken kívül akár évszámra vagy nyelvre is. A találatokról egy sárga kis mouse over ablak árul el még többet: cím, előadó, album, hossz, méret, tömörítési arány és a fájlnev alapján dönthetjük el, hogy érdemes-e elindítanunk a letöltést. Ezek az infók természetesen a keresőpanel oszlopaiban is megjelennek, de sajnos a sok oszlop nem fér el egyszerre a képernyőn, így mindig görgetnünk kell. Próbálkozhatunk az oszlopok szélességének beállításával, de ez csak ideiglenes megoldás, mert a következő újraindításnál a program nem jegyzi meg a beállításainkat. A letöltés a kívánt állományra való dupla kattintással indul, de zavaró, hogy ilyen-

meg, mint más csereberélők, így a segítségével teljes mozifilmeket is PC-nkre tudunk menteni. Ha mondjuk csak letöltés közben jövünk rá arra, hogy valamelyikre nincs is szükségünk, akkor nem tudjuk egyszerűen megszakítani az adatáramlást, és ehhez a jobb gombos megoldás menüpontjai sem túl egyértelműek. Hasznos viszont az állományválasztat közbeni csevegési lehetőség. Nemrég a KaZaA fejlesztői egy Benjamin elnevezésű jótékony féregvírust indítottak útjára rendszerükben, amellyel a jövőben ki lehet majd szűrni az illegális adatcsereforgalmat. Bár elmondásuk szerint egyelőre csak a gyermekpornó témájú fájlokat szűrjük vele, könnyen megoldható, hogy a szerzői jogvédelem alatt álló zeneszámok letöltését is korlátozni lehessen a Benjaminsal. Úgy látszik, ők inkább



Egy barlanglakóhoz illő puritán kezelőfelület



Media Seek – talán egyszer újra működni fog...

sen ehhez is kellett egy tömörítési eljárás, a DivX. Így már csak egy CD-nyi adatot kell lehúznunk a hálóról, és máris nézhetjük a nálunk még be sem mutatott hollywoodi szuperprodukciókat. Persze legyen az a sávszélesség, gépidő és felhasználói türelem, ami mindezt lehetővé teszi! A motort kifejlesztő NullSoft (e cég alkotja meg a WinAmpot is) úgy oldotta meg a tetten érés kizárását, hogy nem központi szerver segítségével ad információkat az ügyfélgépeknek a keresett állományok helyéről, hanem a rendszerbe kapcsolódott gépek szövevényes hálózatán keresztül kommunikálnak a programjaik. Így jogi-

XoloX, LimeWire, Phex... Ezek többségét már Linux, UNIX és Macintosh rendszerekre is adoptálták.

MINDEN MEDVE SZERETI AZ INGYENMÉZET

Maci Laci óta tudjuk, hogy a medvék mániákusan rajonganak az illegálisan megszerzett uzsonnás kosarakért, ahogy a XXI. század „cybermackói” az ingyenfájlokért. Nekik készítette el a Free Peers nevű cég a BearShare programocskát, amelynek logójául a kedves yellowstone-i bundást választották. Az 1,8 megás install segítségével gyorsan életre kelthetjük macinkat, és az első indításkor néhány hasznos testre-

zúdul ránk, ami használat közben elég zavaró tud lenni. Kereséskor az állományok típusán kívül behatárolhatjuk a méretüket, és további kulcsszavakkal szűkíthetjük a találatokat. Letöltésünk adatforgalmát egy grafikus kijelzőn kísérhetjük nyomon, de a pillanatnyi sebességről külön is kapunk adatokat. Összességében a BearShare lassúsága és kevés pluszszolgáltatása miatt nem túl felhasználóbarát program, de Maci Laci kötelideggel rendelkező hívei biztosan szívesen használják.

A KULLGÓK

Természetesen a P2P rendszereknek se szeri, se száma, valamennyit lehetetlenség kipróbálni, meg itt is érvényes az ízlések és pofonok mondás. Ezért végezetül csak néhány elrettentő példát említünk meg. Ezek közül az első a webes felülettel operáló lengyel Media Seek, amely állítólag több száz ezer regisztrált felhasználóval rendelkezik, de olyan lassú, hogy nem volt türelmünk kivárni a letöltések elindulását. A következő alkalommal pedig már jelszó ellenében sem engedett be a rendszerbe. Ugyancsak negatív tapasztalatokat szereztünk a Songspyjal, amely túlterheltsége miatt szintén nem indította el a letöltéseket, de persze lehet, hogy modem helyett kábeles kapcsolattal jobb eredményt értünk volna el vele. Itt kezdtük feladni a dolgot, de még kipróbáltuk a szerény kínálattal kecsegtető filetopia.org rendszert, ahol ugyan elindul a letöltés, de nagyon döcögösen jönnek csak a bájtok, a kapcsolat pedig rendre megszakad. Az állománycserélők a perek és a törvényi tiltások ellenére kisebb-nagyobb sikerrel, de élnek, így a harc még jó ideig el fog tartani a jogtulajdonosok és a rendszerek üzemeltetői között. A „jűzerek” pedig mindig meg fogják találni a számukra legideálisabb virtuális tankolóhelyet...



A LimeWire is a Gnutellára épül, de megfelelő címmel eladható

lag szinte lehetetlen őket felelőssé tenni a tiltott fájlcsereberéért. Talán éppen ez az oka annak, hogy ma már tucatnyi program használja a Gnutella alapjait: BearShare, Morpheus, Gnucleus, Swapper,

szabási beállítást végezhetünk rajta. Ilyen a hálózati kapcsolat beállítása, a családi szűrő bekapcsolása vagy éppen a start-upból való indítás letiltása. Zavaró, hogy alig indul el programunk, máris reklámeső

KIPRÓBÁLHATÓ VÁLTOZAT A CD MELLÉKLETEN!



Winter

Érdekes internetoldalak

Netkukkoló

Ha böngészés közben **szép felépítésű, tartalmas oldalakra bukkannak, netán saját weboldalukat** bemutatásra érdemesnek tartják, **írják meg nekünk. Leveleiket** a pcworld@idg.hu e-mail címen várjuk.

<http://www.sterbinszky.hu>

Dj. Sterbinszky ma hazánk egyik legnépszerűbb lemezlovasa, ám az utóbbi időben zeneszerzőként is egyre nagyobb sikereket ér el, nem is beszélve arról az élénk figyelemről, amelyet Sterby a külföldi kiadók és a nemzetközi közönség körében vívott ki. Ha így folytatja, hamarosan ő lehet az első nemzetközileg elismert sztár hazánkban. Honlapja is azt bizonyítja, neki a legjobbak között a helye. Jövőbe mutató oldalán fellépéseiről, turnéiról, stúdiójáról, hangrendszeréről olvashatnak a Dj-kultúra iránt fogékony érdeklődők.



<http://ural.hu/>

Elindult az első – és mint ilyen: hiánypótló – magyar nyelvű uralos oldal, amelynek célja, hogy összefogja a márka híveit, felvonulassa a szocialista járműipar gyöngyszemeit, illetve lehetővé tegye a tulajdonosok tapasztalatainak, élményeinek és alkatrészeinek cseréjét. Az oldalon típusismertető, cikkek találhatóak egy fórum és számos hozzászólás társaságában, ami azt bizonyítja, az átkos rendszer motorcsodáiért ma is lehet lelkesedni.



<http://www.old-computers.com>

Egy letűnt korszak számítógépei sorakoznak fel az [old-computers.com](http://www.old-computers.com) oldalon, ahol a múltidézésért 600 régi számítógépről található kép, információ, technikai leírás és konfigurációtörténet segíti. Az időutazás során a nosztalgizásra hajlamos számítógéparatók előtt egészen a hetvenes évekkig visszamenően vonulnak fel az érdekesebbnél érdekesebb műszaki csodák, amelyek közül a legősibb „lelet” a Computer Terminal Corporation 1971-es évjáratú Datapoint 2200-as gépe.



<http://www.idtag.it>

Talált tárgyak hollétéről informálja tulajdonosaikat az [idtag.it](http://www.idtag.it) oldal, amelynek követőrendszere lehetővé teszi, hogy bárki rátaláljon elveszettnek hitt értékére, aki befizeti a szolgáltatás összegét. A 22 dolláros regisztrációért cserébe minden tag kap egy személyi azonosító számot, amelyet belevésést a védeni kívánt tárgyaiba. Ha valaki megtalálja az azonosító számmal ellátott tárgyat, csupán el kell látogatnia a weboldalra, és meg kell adnia a számot. Így a tulajdonos azonnal értesülhet arról, hogy megtalálták elkallódott ingóságát.



<http://www.artandantique.hu>

Régiségek, műkincsek és a képzőművészetek iránt érdeklődők információs kincsesháza az *artandantique.hu*. Az oldalon online módon lehet licitálni szőnyegekre, képekre, ezüst használati tárgyakra és bútorokra. Az új ismeretekre fogékonyság megismerhetik a Seuso kincs történetét, ezenkívül művészportrékat, esszéket, műkincsrablásokról szóló történeteket olvashatnak. Tájékozódhatnak továbbá az aktuális kiállításokról, a galériák nyitva tartásáról, illetve a híres aukciós házak rekordáron elkelt műkincseiről.



<http://www.antio.hu/>

Idén Pécsen, augusztus végén rendezik meg az Antio 2002 scene partyt. A rendezők egy igényes kivitelezésű, ám információtartalmában szegényes honlappal rukkoltak elő, de ígérik, hogy az összefogottnak rengeteg hasznos híryanyagot tesznek fel az oldalra. A szervezők egyébként szeretettel várnak mindenkit, akik hobbi vagy szakmai szinten akár egy kicsit is érdeklődnek a számítástechnika iránt. Legyen az illető programozó, grafikus, zenész vagy játékedvelő, mindenképp talál magának valami érdekes időtöltést a rendezvény három napja alatt.



<http://www.vilagokorseg.hu/>

A Világokörseg című oldalt évek óta tulajdonosa, *Petrényi József* szerkeszti. A weblapot olyan jeles karikaturisták munkáival tölti fel, mint *Kaján Tibor*, *Tettamanti Béla*, *Kassowitz Félix*, de helyet kapnak a honlapon rajtuk kívül *Goff*, *Glasbergen*, *Penwill* és még húsz külföldi művész képei, nem is beszélve az Album rovatban látható ismert és eddig ismeretlen rajzoló munkáiról. A honlapon természetesen a Hírek és a Napi Karikatúrák mellett elérnek a szerkesztő bájos, szellemes alkotásai is.

<http://www.aegean.net/>

George Michael, a botrányhős újból hajmeresztő videoklippel rukkolt elő. Legutóbb a *feministák sérelmezték* a *Freeek!* című klipjében látottakat, míg legújabb kislemeze, a *Lódd le a majmot!* kapcsán most a politikai élet kiválóságait botránkoztatja meg azzal, hogy bizony nem fest túl hízelgő képet a brit és az amerikai elnökökről. *George Michael* hivatalos honlapján azonban nyoma sincs skandalumnak. Az oldal visszafogott, békés és kellemes, akárcsak a görög származású brit énekes zenéje.



<http://www.sziget.hu>

Összeállt az idei Sziget Fesztivál nagyszínpadának programja. A korábban bejelentett zenekarok mellett a napokban jelezte részvételét az olasz *Jovanotti*, az egyesült államokbeli *Iggy Pop* és az angol *Mission*. A Sziget Fesztivál idén minden idők legnagyobb nemzetközi sztárfelhozatalát ígéri, természetesen a kistehénnel kiegészülve. A szlogenje szerint „honlap hajnalig” tartó oldal a fesztivál minden jelesebb eseményéről élménybeszámolót közöl, ami a Sziget végeztével is jó olvasmányok bizonyulhat.



<http://www.tippelj.hu>

A honlapon előre kiválasztott sportesemények eredményeire lehet tippelni. Focira, teniszre, Forma-1-re – és mindenre, ami éppen aktuális. A játék ingyenes, a verseny az oldal partnerei által felajánlott értékes nyereményekért és a játék örömeért folyik. A tippelési lehetőségekről a tájékoztató menüpont alatt lehet informálódni, de egészen biztos, hogy a világ legnevesebb rangadójának eredményei mindig megjásztathatók lesznek az oldalán.



LABDARÚGÓ VB LEXIKON

Ez a lemez még a vb előtt jelent meg, a ráhangolódást segítő, így utólag azonban levezetésnek is megteszi. A legfrissebb események ugyan hiányoznak róla, de legalább a letűnt idők felidézhetjük vele. Igaz, ezt is csupán akkor, ha elég élénk a fantáziánk, mert a lexikon maga inkább csak egy kvízzátékkal kiegészített adattár: táblázatok, csapat-összeállítások gyűjteménye.



Az információs rész hat fejezetre oszlik. Az első Magyarország 1934 és 1986 közti vb-szerepléseit tekinti át, megadva a pályára lépő csapatok összeállítását, a gólszerzők nevét és a hasonló alapadatokat. A második fejezet az Aranycsapat pályafutását követi nyomon 1950 és 1956 között (a középpontban természetesen az 1954-es svájci labdarúgó-világbajnoksággal), és rövid, fényképes életrajzt közöl az Aranycsapat tagjairól.

A harmadik fejezet a világbajnokságok történetével foglalkozik: a döntőig csak eredményeket kapunk, a döntőkről adatbankot (összeállítások, edzők, bírók stb.). A kissé lazább szerkezetű negyedik fejezetben a világbajnokságok történetének húsz nagy sztárja (*Pelé, Beckenbauer, Cruyff, Maradona, Zsengellér* stb.) mutatkozik be. Az ötödik rész a 2002-es vb-selejtezőket követi nyomon, a hatodik pedig a 2002-es vb-n részt vevő országok korábbi eredményeit ismerteti, és bemutatja a koreai-japán vb stadionjait, a csoportok összeállítását, a mérkőzések időpontját stb. – szóval mindazokat az adatokat,



amelyek a vébé megkezdése előtt fontosnak tűntek. Játékos kiegészítés gyanánt van még egy száz kérdésből álló kvíz, és ezzel a végére is értünk a lemeznek.

Mindez nem kevés, de hiányzik néhány, az ilyen természetű összeállításoktól joggal elvárható szolgáltatás. Legelőször is például egy keresőfunkció, amellyel átrostálhatnánk az adathalmazt, illetve rákereshetnénk a bennünket érdeklő nevekre. A második dolog, amivel az összeállítás adós marad, a látványosság: nemhogy videók nincsenek benne az egykori emlékezetes pillanatokról, hanem még fényképek is alig. Végül még egy megjegyzés, nem is igazán panasz, inkább csak sóhaj: milyen szép lett volna, ha az összeállítás kiegészül egy olyan letöltőfunkcióval, amelynek segítségével a jogosult felhasználók a fejlesztő webhelyén hozzájuthatnak a legutolsó vb friss eredményeihez. Ez a szolgáltatás mindenképp időtállóbbá tette volna a lexikont.

Kiadó és forgalmazó: Bluemax Multimedia

Ár: 3990 forint

ANGOL ÉS NÉMET NYELVTANI GYAKORLATOK

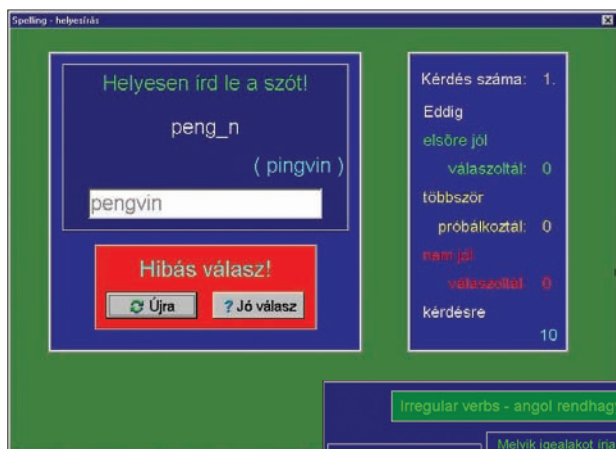
Korrekt, lényegre törő oktatóprogram található a lemezen, a programozók a nyelvtani gyakorlóanyaghoz éppen csak annyit tettek hozzá, amennyire a kényelmes kezelhetőség érdekében feltétlenül szükség volt.

Az összeállítás négy angol és három német almodulra oszlik. Az angol részben az igeidőket, a rendhagyó igéket, az előljárószavakat és a helyesírást gyakorolhatjuk, a németben a rendhagyó igéket, a névelőket és a szavakat, valamint a helyesírást. A feladatsorok összetétele mindegyik modulban sokrétűen szabályozható: az igeidőknél például megjelölhetjük, hogy milyen időt, illetve időket kívánunk gyakorolni, az előljárószavaknál azt, hogy milyen típusú – helyre, időre, módra stb. utaló – előljárószavakat kérünk, és milyen nehézségű

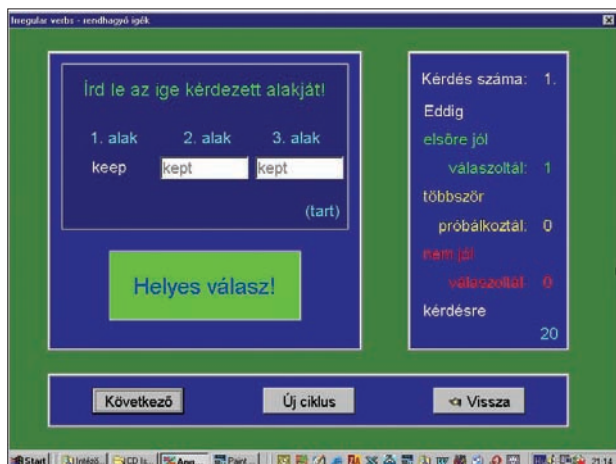
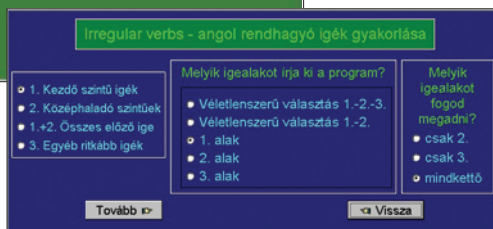
FIZIKA (KIVI OKTATÓSOROZAT)

Érdekes ötlettel próbálkoztak ennek a 12–14 éveseknek szánt összeállításnak az alkotói: ahelyett, hogy elkészítették volna az n+1. multimédiás fizikatankönyvet, inkább néhány közismert játékot szabtak át fizikatanítás céljaira, és kiegészítették egy nagyon tömör, nagyon vázlatos fizikasillabusszal, amely tíz fejezetben foglalja össze általános iskolások számára a fizika tudományának alapjait. Valóban roppant kurták ezek az összefoglalók, egy-egy nagy fejezetet (mechanika, dinamika, hőtan, fényjelenségek stb.) letudnak egy-két ábrával és két-három lazán szedett képernyőoldallal – több mint kétséges, hogy ennyiből bárki is érdemi ismereteket tehet szert. De a hangsúly nem is rajtuk van, hanem a játékos feladatokon, amelyekből ötféle van a lemezen.

A tesztjáték a hagyományos módon ellenőrző az egyes fejezetek anyagát: három válaszlehetőség közül kell a helyeset eltalálni; ha jó helyre kattintunk, a sor vidáman kizöldül, ha nem, dühösen elvörösödik. A memóriajáték egy hagyományos párkereső, azzal a csavarral, hogy SI-egységek jelét, illetve a nevét kell a lapok felforgatásával összepárosítani. Az akasztófajátékban fizikával kapcsolatos szavakat kell kitalálni, mielőtt a bitófa felépülne a képernyőn; a képkirakóban képkockákat kell feltárni, és mindegyik ára egy fizikai



mondatokba foglalva; a helyesírásnál azt, hogy milyen szintű – kezdő, középhaladó vagy haladó – szavakkal szeretnénk próbát tenni, és hogy a program pár betű híján kiírja-e a szót, vagy csak a magyar megfelelőjét jelenítse meg: szóval amit egy tapasztalt nyelvtanár az adott témákban kitalálhat, azt opcióként mind felkínálja a program. Miután az egyszerű felületen kipipáltuk a kívánt

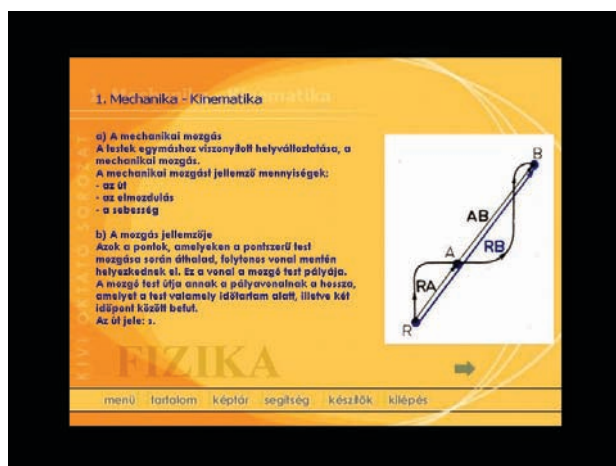


rovatokat, a program elkezd lódzni kérdéseit: a válasz bepötyögése után kiírja, hogy jól vagy rosszul feleltünk-e, és felkínálja a lehetőséget, hogy újra próbálkozzunk, vagy megnézzük a helyes megoldást. Húszas ciklusokban kapjuk a kérdéseket, és az eltelt időt óra méri.

A program szó- és mondatadatbázisa imponáló, a német névelőket és szavakat például kétezer főnéven, az angol igeidőket pedig száz mondat hatszáz variációján gyakorolhatjuk, illetve a helyesírás-gyakorló modulokat mindkét nyelvben saját szókészlettel gyarapíthatjuk. A gyakorlatsorok alapján feladatlapokat is nyomtathatunk a modulokból, és hálózatosan is futtathatjuk a programot.

Szóval semmiféle flanc, semmiféle öncélú csillogás, csak amire feltétlenül szükség van, az viszont hiánytalanul és pontosan a helyén – akinek a lényeg a lényeg, nem fog csalódnai a programban.

Kiadó: Marconi Szoftverfejlesztő Kft.
 Forgalmazó: Kim-Soft
 Ár: 2990 forint (áfával)





kérdés; végül az utolsó játék a kakuktkojás: a megjelenő öt elemből kettő-kettő (általában valamilyen fizikai fogalom és jele) összetartozik, és a kilógó elemet kell megtalálnunk.

Van még egy szerény életrajzi fejezet a lemezen, kilenc híres fizikus portréjával és életrajzi történetével, és ezzel kész a leltár.

A nem túl mélyenszántó összeállítás legfőbb erénye, hogy csöppet nem megterhelő, és ehhez képest azért – a játékok ostyájába csomagolva – mégiscsak valamicske érdemi tudást juttat a gyerek szervezetébe. Elkeseredett szülők, ha már minden más korrepetálási trükkel és technikával kudarcot vallottak, megpróbálkozhatnak vele.

Kiadó: Unit

Forgalmazó: Kim-Soft

Ár: 2990 forint (áfával)

JÁTSSZUNK EGYÜTT!

Elképesztő mennyiségű képességfejlesztő játékot pakolt fel erre a lemezre fejlesztője. Bár a játékok nem különösebben eredetiek, grafikai kivitelük és multimédiás megvalósításuk jóval a hazai átlag fölött áll.

A lemez lényegében a Novum Kiadó természet- és társadalomismereti, valamint matematikai iskola-előkészítő anyagainak CD-ROM változata. A gyakorolandó témát kedves, színes, vi-

dáman izgó-mozgó elemekkel dúsan megrakott képernyőről választhatjuk ki. A természet- és társadalomismereti rész kínálata: környezetünk, ruházkodás, foglalkozások, állatok, család, anyagok és eszközök, járművek, élő és élettelen dolgok, zöldségek, gyümölcsök, ételek; a matematikai szekcióé: számok, több-kevesebb, kisebb-nagyobb és vegyes feladatok.

A témakörök rajzos menüje melletti szűk sávban végiggusztálhatjuk a kiválasztott témakör feladatlapjainak miniképes listáját, és bármelyik elemhez közvetlenül odaugorhatunk. Maguk a feladatok szokványosak: a gyereknek egy csomó tárgy közül ki kell választania az összetartozókat (például azokat, amelyeket a konyhában vagy a fürdőszobában használunk), meg kell számolni a tárgyakat, ki kell színeznie képeket stb. – nem soroljuk tovább, ezeket a feladattípusokat jól ismeri minden szülő, akinek általános iskolába készülő kisgyereke van.

A számítógépes feladatok előnye a munkafüzetes megoldással szemben, hogy a program hangosan ismerteti a teendőket (nincs tehát feltétlenül szükség a szülő állandó jelenlétére), és a gyerek nem firkálja össze a füzetet, úgyhogy a lapok több-



szőr felhasználhatók. No és persze a számítógép maga is izgalmas játékszer a gyerek számára, valószínűleg nagyobb kedvvel gyakorol rajta a kicsi, mint a gyűrött füzetoldalon.

A kiadvány másik fő erénye – anyagerőssége mellett –, hogy grafikailag igen szépen kivitelezett, rajzai bájosak, és egész megvalósítása biztos izlésről tanúskodik. Üdék a programozási ötletek is; különösen aranyos az a miniatűr kertecske a természet-

ismereti rész főképernyőjén, amely a zeneválasztástól függően borul virágba, vagy temetkezik hó alá. Kedvesen pilinkéző hópihécskéiért még az apróbb programozási hiányosságokat is megbocsátjuk a CD-nek: például azt, hogy az összeállításból az <Esc> leütésével kell kiszállni, mert a felületről lemaradt a Kilépés gomb.

Kiadó: Dexsoft

Forgalmazó: Automex

Ár: 3990 forint (áfával)

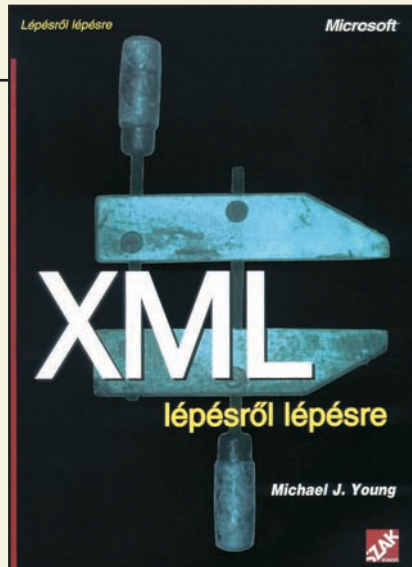
Móray Gábor

Michael J. Young:

XML lépésről lépésre

Az internet fejlődése a programozási módszerek terén is hatalmas pezsgést indított el. Új technológiák, nyelvek, fogalmak tömege született, bárhova tekintünk, ezek nagybetűs rövidítésein akad meg a pillantásunk. Igaz, van abban egy kis fontoskodás, ahogy ezek a betűszavak a maguk csupa kapitálisaival igyekeznek tekintélyt sugározni, és felhívni magukra a figyelmet – de azért akad jó néhány, amelyik valóban megérdemli kitüntetett figyelmünket. Ezek közé tartozik az XML, és nem is csupán a nagy X-e miatt. Az XML (jelentése: Hypertext Markup Language, vagyis kiterjesztett jelölőnyelv) csakugyan az utóbbi idők egyik legfontosabb fejleménye. Ideális eszköz a webre kerülő, bonyolult információk kezelésére, amely számos előnyt nyújt a weben szabványszerűen használt HTML-hez képest, tudniillik kényelmesen leírhatók vele azok a dokumentumfajták (nem tipikus elemekből álló vagy hierarchikus fastruktúrába rendezhető dokumentumok, adatbázisok), amelyekkel a HTML nem boldogul. Valójában nem riválisa, hanem kiegészítője a HTML-nek; együttműködik vele, kiszélesíti lehetőségeit; egyszerűen annak, aki a webre dolgozik, illik megismernie. *Michael J. Young* vaskos műve kiváló alkalmat nyújt a barátkozás megkezdéséhez.

A díjnyertes könyv három nagyobb szerkezeti egységre tagolódik: az első alapinformációkat közöl az XML-ről (például kiderül belőle, mire jó az XML, és



hol érdemes használni), a második bemutatja az XML dokumentumok létrehozásának szabályait, a harmadik pedig megismerteti az XML dokumentumok böngészőben történő megjelenítésének legfontosabb módszereivel. A szerző kerüli a fölösleges szócséplést, a legalapvetőbb XML technikákra összpontosít, és hosszabb fejezetek helyett inkább példák, mintafeladatok sokaságával világítja meg mondanivalóját. A fontosabb példaprogramok a CD mellékletre is felkerültek, kiegészülve néhány hasznos szoftverrel, köztük az MSXML 4.0-val és a Microsoft XML SDK 4.0 fejlesztői csomaggal. A könyv és a CD így együtt kiválóan használható XML-tananyagot képez: közel s távol ez a legolcsóbb tanfolyam, amelyhez a témában hozzáférhetünk.

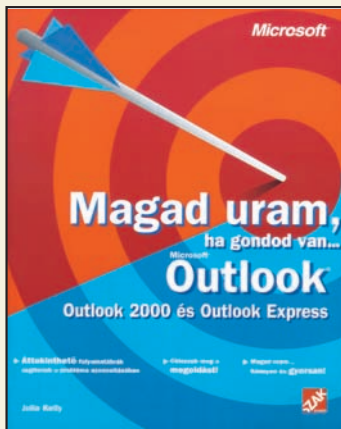
(Szak Kiadó, 2002, 446 oldal, 7500 forint)

Julia Kelly:

Magad uram, ha gondod van – Outlook

Segélyvonal című rovatunkban rendszeresen igyekszünk tanácsokkal segíteni a számítógépes problémákkal hozzánk forduló olvasóinkat, és valami hasonlóra vállalkozik a Microsoft Press és a Szak Kiadó új sorozata, a Magad uram, ha gondod van is, úgyhogy akár a konkurensünknek is tekinthetnénk. De ezekből a problémákból szerencsére annyi van, hogy jut is, marad is – nem rontjuk egymás üzletét.

Jelen kötet az Outlookkal, egészen pontosan az Outlook 2000-rel és az Outlook Express-szel foglalkozik. A könyv egyfajta hibaelhárítási kalauz: a szerző a leggyakrabban előforduló problémákat gyűjtötte össze benne egyszerű fejezetcímek alá rendezve, hogy minél gyorsabban megtaláljuk a bennünket érintő témakört. Minden egyes fejezetet folyamatábra nyit, amely megpróbálja pontosan diagnosztizálni a hi-



bát: egyszerű kérdésekre kell igennel, illetve nemmel válaszolnunk, és az ágakon végiglépdelve végül eljutunk a hiba precíz leírásához, ahonnan már egyenesen a megoldáshoz lapozhatunk.

A megoldási oldal a probléma okának leírásával indít – fontos, hogy tisztában legyünk azal, mi miért nem működik –, majd ismerteti a hiba elhárításának technikáját. A leírást képernyőfotókkal illusztrálja, és helyel-közzel tippeket is ad. A könyv végén találunk még egy részletes tárgymutatót; ha minden kötél szakad, innen is elvergődhetünk a hiba elhárítását leíró oldalakhoz.

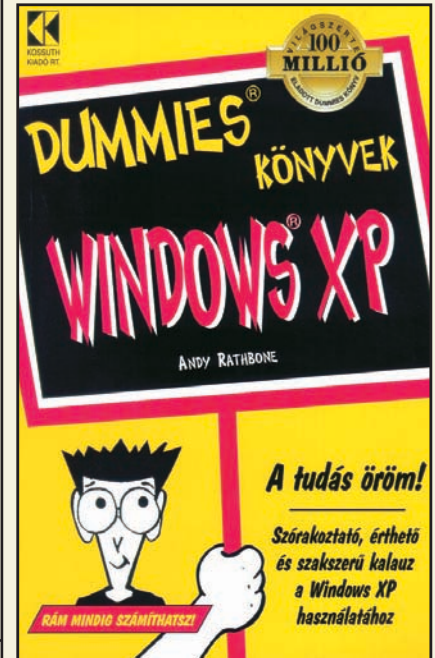
Bár az Outlook nem tartozik a legzabolátlanabb Windows-alkalmazások közé, azért sok borsot tud törni a felhasználók orra alá. Úgyhogy nem járunk rosszul, ha gépközelben tartjuk ezt az okos kézikönyvet.

(Szak Kiadó, 2002, 277 oldal, 5000 forint)

Andy Rathbone:

Windows XP

A rangos számítástechnikai sorozatok közül a Dummiés sorozat az elsők közt mozdult rá a Windows XP-re. A könyv szerzője, *Andy Rathbone* igazi Windows-specialista, ő írta a korábban megjelent Windows 98, 2000 Professional és Me köteteket. Amikor egy új Windows-változat feltűnik a láthatáron, Andy



nyilván kiharcolja a szobából feleségét és macskáját (a könyv elejére beszúrt mini életrajz csak a két családtagról tesz említést), tekintetét a katódsugár-csőves monitorra szegezi, amely nyugalmasabb időkben a macska kedvenc alvóhelyéül szolgál (további fontos adalék az életrajzból), és kies dél-kaliforniai hajlékában vadul nekilát az új Windows-könyvnek. Isten tartsa meg e jó szokását!

Az új kötet a Dummiés könyvek minden erényét felvonultatja: laza, olvasmányos, informatív, és a számítógépezést igyekszik nagyon jópofa dolognak lefesteni. Érdekessége, hogy nemcsak a Windows XP általános funkcióit veszi sorra, hanem például a hálózati lehetőségeket is, és többek között megtanít saját számítógépes hálózatok kiépítésére is. Igaz, hogy az a félmondata, amely szerint „a modern otthonokban már falba épített 10Base-T hálózati aljzatok találhatóak” (142. oldal), magyar szemmel olvasva eléggé futurisztikusan hat, de hát reméljük, rövidesen ebben is utolérjük Amerikát. Ettől eltekintve a fordítók megpróbálták a lehető legteljesebb mértékben magyarítani a könyvet, még a képernyőfotókat is újraalkották; nem az ő hibájuk (talán nem is hiba), hogy a könyv egész stílusából, szemléletéből mégis egy távoli, boldogabb világ langy, balzsamos levegője árad.

(Kossuth Kiadó, 2002, 395 oldal, 3600 forint)



Ács Zsolt:

Linux az alapoktól a felhasználó szintig

Egyre nagyobb az érdeklődés a Linux iránt – sokan szívesen próbát is tennének vele, ha valaki átsegítené őket a kezdeti nehézségeken. Pontosan erre vállalkozik ez a könyv, amelynek szerzője a témában semmiféle tapasztalattal nem rendelkező felhasználók igényeihez és befogadóképességéhez szabta az ismeretanyag adagolását.

A kötet a Linux áttekintésétől és a rendszer telepítésének bemutatásától elvezet egészen a shell programozásáig, vagyis az elemi felhasználói szintnél még kicsit tovább is. A telepítés bemutatásakor abból az igen plauzibilis feltételezésből indul ki, hogy aki most barátkozik a Linuxszal, általában meglévő Windows-rendszere mellé kívánja próbaképp feltenni. Részletesen tehát ennek menetét követi nyomon, és ezt sem csak úgy általában, hanem egy konkrét Linux-disztribúció, a SuSE 7.3 telepítését bemutatva. (A szoftver megtalálható a könyv CD mellékletén, rengeteg hasznos alkalmazás – irodai készlet, grafikus program stb. – társaságában.)

A továbbiakban megismerteti a Linux parancssoros használatával és grafikus felületével (azon belül is részletesen a SuSE alapértelmezett ablakkezelőjével, a KDE-vel). Ezek után szól a Linux hálózatkezeléséről, az internetes alkalmazásokról és a tűzfalokról, végül belesippent néhány haladó szintű témába, például a shell programozásába és a szkriptek írásába is.

A baráti árú könyv és CD-ROM melléklete mindazt tartalmazza, amire linuxos életünk megkezdéséhez feltétlenül szükségünk lehet: innentől kezdve már tényleg nem kell más, csak egy nagy lélegzet és némi szabad merevlemez-terület, aztán kezdődhet a kaland!

(ComputerBooks, 2002, 171 oldal, 2500 forint)

Móray Gábor

Mobilmustra

Dupla és színes kijelző, WAP, GPRS, MMS, EMS, Java, Bluetooth, digitális fényképezőgép. Nagyjából ezek a jelen és a közeljövő mobilkészülékeinek divatos szolgáltatásai. Összeállításunkban a nyár telefonmodelljeit vesszük görcső alá, s azt, hogy a vizsgált készülékek gyártói mely újdonságokat integrálták 2002-es távbeszélőikbe.

Sony Ericsson T68i – A két cég első közös gyermeke

A T68i, a Sony Ericsson első telefonjaként az első olyan GSM készülék a piacon, amely támogatja az MMS technológiát. A készülék 101×80 pixeles, 256 szín megjelenítésére alkalmas kijelzőjén a szöveges üzeneten túl képek küldözgetésére is lehetőség nyílik. A képek előállítására a telefonhoz mellékeltek és a készülékhez csatlakoztatható

80×60 képpont méretű felbontásban már akár 200 fotográfiát is eltárol. E felbontást akkor

érdemes használni, ha a berendezés tulajdonosa a telefonkönyvben lévő számokhoz (510 tárhely) a hívó arcképét is hozzá akarja rendelni. A 900/1800 és 1900 MHz-es hálózaton is működő T68i képkezelési funkcióit a beépített Bluetooth szolgáltatás egészíti ki, amellyel nemcsak más telefonokra küldhetők a képek, hanem a fogadásra alkalmas számítógépekre és nyomtatókra is. A készülék EMS (Enhanced Messaging Service) üzenetküldésre szintén lehetőséget ad. Ennek értelmében a telefonnal a szöveges üzeneteken kívül színes, animált, hanggal kísért képeket is lehet küldeni. A T68i már a WAP 2.0-s böngészőt tartalmazza, s a GPRS mellett támogatja a HSCSD szabványt, mindemellett a legismertebb levelezőprotokollokat

(SMTP, POP3) is ismeri.

Bár a telefon számos előnyös tulajdonsággal rendelkezik, negatívumként kell megemlíteni, hogy a menüpontok közti navigációt lehetővé tevő joystick pontatlan, gyakran a megjeleníteni kívánt menü alatt vagy felett lévő menüt választja ki. Már ha éppen reagál a parancsra, mert lenyomásához is nagy határozottság, illetve erő kifejtés szükséges. ➤



MCA-20 CommuniCam nevű digitális kamerával történik. Segítségével 640×480 képpont méretű, 24 bites képek készíthetők, amelyek a telefon memóriájában tárolhatók, majd tetszés szerint e-mailhez csatolva vagy MMS formájában továbbküldhetők egy másik mobilra, sőt háttérképként is beállíthatók. A készülék memóriája maximum 14 darab teljes méretű kép raktározására alkalmas, de



Siemens M50 – Fiatalos telefon Java-támogatással

„Kukás színvilág, egyébként klassz” – mondta ismerősöm, miután megpillantotta asztalomon a Siemens M50-es mobiltelefonját, és hosszas elmélyedés után ítélkezett a készülékről. Igazat szólt, a „klassz” gyűjtőfogalom azonban egy kicsit részletesebb kifejtést kíván. A telefon fejlesztői a készülék tervezése során lépést tartottak a legújabb technológiákkal, amelyeket aztán beépítettek a készülékbe. A CeBIT-en debütált fiatalos, cserélhető elő- és hátlapos telefon támogatja a csomagkapcsolt GPRS adatátvitelt, a Java 2 Mobile Editiont (J2ME), amellyel a készülék Java programokat fogadhat és futtathat. Továbbá támogatja az EMS üzenetküldést (Enhanced Messaging Service), amely lehetővé teszi az üzenetek szövegének formázását, illetve grafikák, animációk és csengőhangok SMS-ekhez történő csatolását más, hasonlóképpen EMS-kompatibilis telefonra. A készülék érdekessége az a „Calling Images” funkció, amellyel a telefon-



könyvben szereplő ismerősök nevéhez különböző logók társíthatók. Ez azok számára lehet üdvös, akiket szórakoztat, ha a bejövő hívás a névhez rendelt azonosító ikonnal jelenik meg a monokróm kijelzőn. Akiket nem elégítenének ki a készülékben fellelhető szolgáltatások – netán a Flowboarding nevű szörfös játék vagy a C45-ös Siemens mobiltelefonból már ismert Kung-fu –, azok a Java-támogatásnak köszönhetően további alkalmazásokat tölthetnek le a telefonjukra, s így testreszabhatják a berendezést. A letöltések aranybányája a <http://www.my-siemens.com/city> webhelyen található, mely oldal a felhasználók számára sok-sok játékot kínál háromeurós áron. De mivel az ember nem szereti a zsákbamacskát, és ezt a Siemens is tudja jól, a német mobilgyártó kifejlesztette OTA (over the air) nevű, az ügyfél elégedettségét növelő vásárlási rendszerét. Ez lehetővé teszi, hogy a telefon tulajdonosa tesztelhesse az új alkalmazást még a megvásárlása előtt. ➤

MOTOROLA V60 – MAGABIZTOSSÁGOT AD

Elegáns, apró, nőies, ugyanakkor „ütés- és golyóálló” a 2002-es nyár jelenleg legdivatosabb Motorola készüléke, a V60-as. Mivel a Motorola műhelyében egy luxus-kategóriájú termék született, a gyártó számúzte a műanyag borítást, és helyette a fémes csillogás mellett döntött. Ez nem kedvezett a mérlegelésnél (121 g), de esztétikum és biztonságosság tekintetében kifejezetten a telefon előnyére vált az ezüstös alumíniumborítás. Azok is örülhetnek, akik eddig a felnyitható fedél fokozottan kopás- és törésveszélyes tartópillérje miatt tartózkodtak a termék megvásárlásától. A skeptikusok számára itt az idő, hogy új kifogásokat találjanak, ugyanis a telefon két ezüst-színű,

„felcsapni” a fedelet, ami mellel a telefon felvételével egyenértékű mozdulat. Ha már a flipnél tartunk, gombnyomásra nem ugrik fel a fedél, sőt tömege miatt

fel sem pattintható. Két kezét igényel a kihajtása, aminek a telefonfelvevő mozdulatok stílusára sokat adó felhasználók bizonyára nem örülnek. A készülék előnyére válik, hogy menürendszere teljes mértékben testreszabható, és WAP-olásra, illetve GPRS-ezésre egyaránt alkalmas. Említést érdemel a kényelmes szövegbevitelt biztosító ergonomikus billentyűzet kialakítás, a telefon háromsávú volta, a készülék rejtette minidiktafon, a valutakonverterrel ellátott számológép, illetve a smart gomb kreatív, funkciófelgyorsítási képessége. Kár, hogy nincs infraport a telefonon, továbbá hogy fekete-fehér a kijelzője. Ezeket leszámítva tény: az eszköz birtoklása felér egy önbizalom-építő tréninggel. Tudja ezt a Mercedes is, mely cég Németországban gyártott autókban alapfelszereltségként kínálja a telefont. ➤

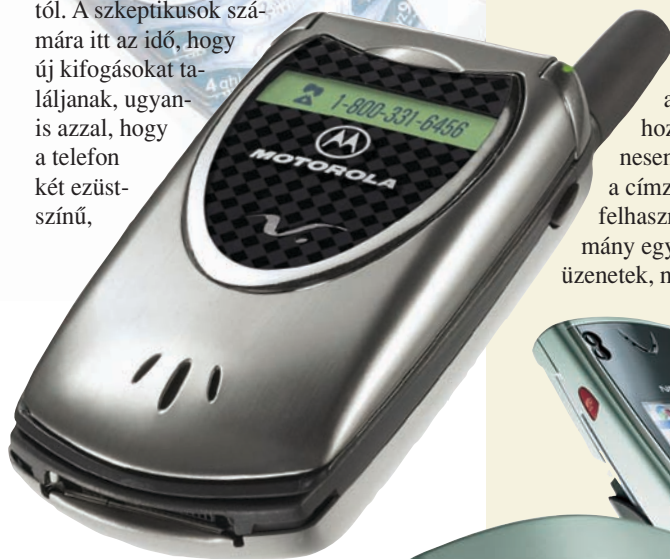
NOKIA 7650 – VAN KÉPE HOZZÁ!

Az egyszerű unalmas – gondolta a Nokia, majd kifejlesztette első képes telefonját, s ezzel fejet hajtott a high-tech generáció elvárásai és a multimédiás üzenetküldés (MMS) korszaka előtt. Az eredmény a beépített digitális fényképezőgéppel, gyökeresen átalakított felhasználói felülettel és nagyméretű színes kijelzővel ellátott 7650-es készülék lett. A telefon fényképfunkcióit a fotókat elkészítő, beépített, VGA felbontású (640×480 képpont) digitális kamera, egy fényképküldő rendszer, a felvételek tárolására alkalmas album, valamint egy 176×208 pixel felbontású, színes kijelző látja el. Amikor a felhasználó elkattintja a kameraként is működő eszközt, megírja hozzá személyes sorait vagy hozzácsatolja hangos üzenetét, azt egyenesen egy másik multimédiás üzenetek vételére képes terminálra, vagy a címzett e-mail címére küldheti el. Ezt a folyamatot a fejlett grafikus felhasználói felület és az ötirányú navigációt lehetővé tévő apró botkormány egyszerűsíti le. A telefon a képek, a képpel ellátott telefonszámok, üzenetek, naptárbejegyzések és tennivalólisták tárolására nagyméretű memóriával rendelkezik. Noha a készülék

még mindig csak kétsávú, az EGSM 900/1800 környezetben a professzionális igények kielégítésére egy egész sor funkciót biztosít. Ezek között megtalálható a GPRS és HSCSD kapcsolat, a vezeték nélküli Bluetooth és infravörös csatlakozás lehetősége, az e-mail és az MIDP Java támogatása. A Symbian operációs rendszer révén a telefont vállalatok és egyéni felhasználók egyaránt igényeiknek megfelelően alakíthatják és fejleszthetik tovább a számos, utólagosan telepíthető, független szoftverfejlesztők által létrehozott alkalmazás segítségével. ➤

vaskos

„fémpapucsot” kapott, a törés esélye nagymértékben csökkent. Újdonság a V60-as mobiltelefon esetében a dupla kijelző. Ezek közül az egyik a külső flipen, a nagyobbik, a 96×64 pixel felbontású pedig az előlap alatt bújik meg. A külső azért is ravasz, mert amikor épp nem az idő múlását és az SMS-ek érkezését jelzi, tájékoztat a bejövő hívóról, így, ha a telefon tulajdonosa nem kíván az illetővel beszélni, nem is szükséges



PANASONIC GD75 — EGYEDI DARAB AZ EGYENKÉSZÜLÉKEK KÖZÖTT

A nálunk eddig főleg szórakoztatóelektronikai cikkeitől ismert Panasonic sok év küzdelem után végre mobiltelefon-piacunkon is megvetette a lábát. A cég legutóbbi mobiltermésének egyik gyöngyszeme a GD75 fantáziánévű,



középkategóriás, beépített antennával rendelkező mobiltelefon. Egyedi dolog birtokolni egy ilyen berendezést. Nemcsak azért, mert kuriózumnak számít a széles Nokia-penetrációban, ha valakinek ilyenje van, hanem mert a kecses készülék a bejövő hívásokról idegnyugtató polifonikus csengőhangon értesít, ami az érces hangon felharsanó „klasszikusok diszkórítmusban” stílusú csengések után már-már audio-élményszámba megy. Akinek nem tetszenek a gyári dallamok, az letölthet bármilyen fülbemászó melódiát, amelyet a készülék szintén több szöveggel játszik le. Ha fogadjuk a hívást, a beszélgetés rögzíthető és akár ki is hangosítható. Üdvözlendő a telefon menürendszere, amely tulajdonképpen egy grafikus felhasználói felület, ahol az öt irányban mozgatható botkormány segíti az ikonok közti navigációt. A telefonkezelés azonban előtanulmányokat igényel, hisz a Nokia-hoz és az Ericssonhoz szokott agynak nem mindig egyértelmű egy-egy parancs

kiadása, így a mobilhasználat kapcsán kialakult empirikus beidegződések ez esetben nem mindig vezetnek eredményre. Jól domborít a telefon az SMS funkciókban. Lehet „SMS-csevegni”, 160 karakternyi mondanivalónál hosszabb üzenetek esetében három SMS összefűzhető, míg a csoportos SMS-küldés akkor ideális,

ha egy izgalmas, új hírt szeretne a készülék tulajdonosa megosztani több barátjával. A GD75 a munka frontján is jól teljesít. Beépített modemjével egyszerűen csatlakozik a vállalati szerverre, vagy laptopon keresztül az internetre, míg a cég részvényeinek figyelemmel követését egy WAP 1.2.1 böngésző könnyíti meg. A GD75 ugyanakkor személyes információs rendszert is tartalmaz, így önműködő világórát, ébresztőt, naptárt, emlékeztetőt, számológépet és devizaátváltót. >

ALCATEL ONE TOUCH 512 — FÉMES APRÓSÁG

Az Alcatel a műanyag helyett szintén a fémes borítás sikerében bízva fejlesztette ki One Touch sorozatának 512-es darabját. Az újfajta burkolat itt sem a grammok javára szólt (75 g). A készülék ugyan apró, ám mérete miatt (97×42×20 mm) nem igazán tenyérbe mászó, ráadásul vastag, ami még kényelmetlenebbé teszi a megmarkolását. Az arany és ezüst árnyalatokban pompázó, WAP-olásra is alkalmas újdonság fehér és kék háttérvilágítással kápráztatja el az Alcatel készülékek szerelmeseit. Bár a mobiltrend kijelzőnövekedést diktál, a cég zsugorított.



A minimonitoron a megszokott hat sor helyett csupán négy jeleníthető meg, ami nem túl előnyös. Kár, hogy a menüben való mozgolódást segítő botkormány sem túl fürgé, nehéz a nyomkodása,

és ha nem kellő erővel érzékelik a parancs, a készülék nem is reagál az utasításra. Sokat segített volna, ha a műanyag gomb gumiborítást kap – így kevésbé lenne kellemetlen érzés a gomb folyamatos használata. Bár alapértelme-

zésben is elég sok kép és animáció jár a telefonhoz, a készülék lehetővé teszi további hangok, dallamok, képek és mozgó-ábrák letöltését. Mielőtt megindulna ez a művelet, a telefon megmutatja összes elemét, ezáltal pedig maximalizálja a telefon testre szabási lehetőségeit. A mobiltelefonban rejlő játékok iránt lelkesedők valószínűleg méltányolják, hogy kihívhatják egy rangadó barátait, illetve különböző játékversenyekeken vehetnek részt oly módon, hogy elért eredményüket SMS-en keresztül továbbítják egy megadott számra. Az üzenetbevitelt egyébként SMS-bilentyűzet is segíti, ám ez csak külön tartozékként vásárolható meg a készülékhez. A nálunk járt 512-es esetében gyengének minősült az akkumulátor. Hosszabb beszélgetések nélkül a készenléti idővel kapcsolatban alig öt-hat napról tudunk beszámolni. >

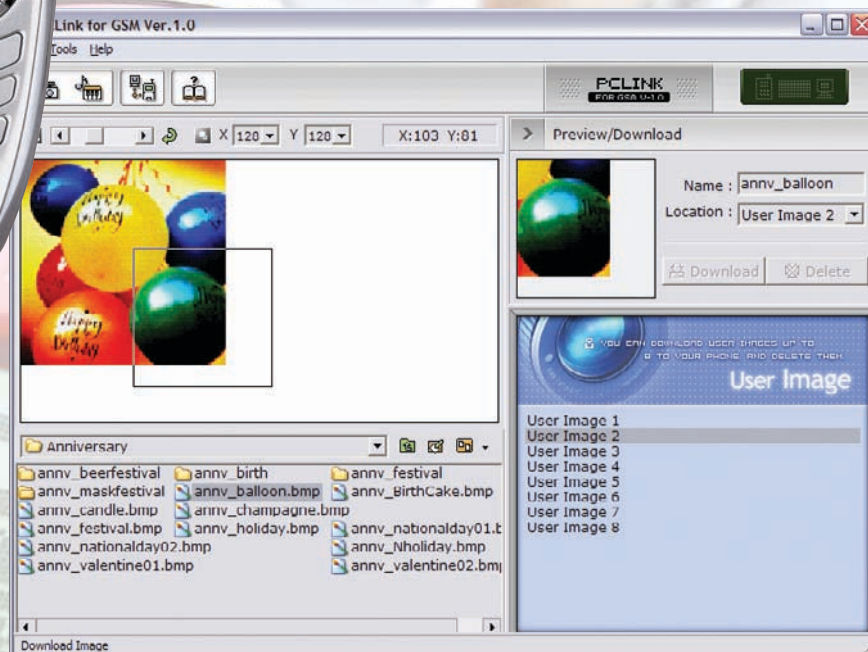
SAMSUNG T100 — A FUTURISZTIKUS KAGYLÓ

A szögletes vonalak éleit leradírozva, a lágy, lekerekített formák irányába nyitottak a Samsung dizájnerei. A cégtől szokotlan lépés ékes bizonyítéka a formatervezett T100-as remekmű, amely sokak hön vágyott mobilkészüléke – nemcsak kialakítása, hanem belső értékei okán is. A szétnyitható kagylóra emlékeztető telefon szemet gyönyörködtető. Dupla kijelzővel rendelkezik, ami az ilyen típusú berendezéseknél már-már szériatartozék.

A külső, 96×64 pixel felbontású „monitor” lényeges alapinformációkat közöl az aktuális dátumról és időről, a beérkező hívásról, illetve a hívó félről. A készülék felső része ugyan a T100-as esetében sem pattan fel gombnyomásra, de tömegéből adódóan (108 gramm) hüvelykujjal való felpöccintése jóval kevesebb erőfeszítést igényel, mint a már említett Motorola V60-as készüléknél. Ha a telefon felütése megtörtént, érdemes elmélázni egy kicsit a billentyűzeten. A gombok szerencsére nem a minimalizmus jegyében születtek, és magát az eszközt sem a „gyártsunk minél apróbb és ennél fogva nehezen kezelhető készüléket” filozófia szerint alakították ki. Érdekes újítás, hogy a billentyűk és a funkciógombok nem emelkednek ki a telefon síkjából. Bár elsőre kicsit furcsa a helyzet, ennek ellenére nem nehéz a telefon navigálása. Külön öröm volt az a felfedezés, hogy a gombok sem rideg műanyagból készültek. Sőt, van bennük valami lágyaság, amitől egészen könnyű a billentyűk nyomkodása. Tovább merészkedve a telefonmustrában, döbbenetes vizuális élményben részesíti tulajdonosát a bekapcsolt készülék, a maga 128×160 pixeles felbontású és 4096 szín megjelenítésére képes kijelzőjével, ami szó szerint elkápráztatja a 256 színből álló mobiltelefon-monitor

rokhhoz szokott szemet. A színek élesek és tiszták, a körvonalak erőteljesek, a látvány ezáltal meglehetősen realisztikus, mondhatni fotóminőségű.

Kár, hogy az üdvözlőanimáció hosszú és megkerülhetetlen. Vigasz viszont, hogy a menü könnyen átlátható, és a szerkezete hamar kiismerhető. Dicséretet érdemelnek a telefon „zenei szerkesztői” is. A készülék bejövő hívás esetén 16 szólamű melódiákat szolgált meg, ami olyan különleges hangzást biztosít, amelynek hallatán minden avatatlan fül érdeklődni kezd a készülék iránt. A telefon mellé csomagolt CD-ROM segítségével nemcsak további polifonikus zenei remekművek, hanem egy adatkábel segítségével olyan képernyővédők tucatjai is letölthetők, amelyek to-



A Samsung SGH T100-as kábellel összeköthető a PC-vel is

vább borzolják az irigyek kedélyét. A doboz egyéb érdekességeket is rejt. A kötelező tartozékok mellé szokotlan módon jár egy pótakkumulátor, egy nyakba akasztható fejhallgató-készülék, illetve egy adatkábel, ami mind kedves meglepetés. Meglepetés továbbá, hogy az átlagon felüli telefonból több olyan szolgáltatás

is hiányzik, amely tovább emelhetné volna a T100-as fényét. A Samsung ugyanis mellőzte a telefonból a GPRS-t, az MMS-t – utóbbinak az engedélyét még várja a mobilgyártó a kifejlesztő cégektől (CMG, Ericsson, Motorola) –, az infraport beépítését, továbbá sehol egy Java (ez majd a cég S100-as készülékében bukkan fel először) vagy Bluetooth, noha az innovatív mobiltelefonoknak már nem lenne szabad nélkülözniük ezen szolgáltatásokat. A készülék azonban mindezek ellenére megállja a helyét a konkurensei között, mi több, meglehetősen hamar felküzdötte magát az elitkategóriások közé. Az audiovizuális élmény ugyanis az összes fejlett technológiáért kárpótolja a telefon tulajdonosát. Bár sokat méltattuk a berendezést, még mindig nem beszéltünk arról, hogy a nagyszerű hangzás mellett a készülék hangvezérlésre, hangtárcsázásra is lehetőséget ad, sőt diktafonként is használható.

A játékra fogékonyak három kihívással találják szembe magukat. Ezek közül említésre méltó az a gondoskodós játék, ahol egy macskát kell „karbantartani”. Ha ez megy, nincs más dolga a felhasználónak, mint kíméletesen bánni a telefontal. Megéri, hisz a T100-as sok kellemes pillanatot szerezhet tulajdonosának. ■

Szolgáltatók újdonságai

Míg a telefongyártó cégek gyors ütemben fejlesztik készülékeiket, a hazai mobiltávközlési piac szereplői egyre-másra jelentik be újabbnál újabb szolgáltatásaikat az ügyfelek kegyeire pályázva. Olvasóinknak az innovatív szolgáltatások sokaságából nyújtunk át most egy csokorra való.

KIKÉREM MAGAMNAK!

Ha olvasóink is veszik a fáradságot és kikérik maguknak mindazt, amire szükségük van a mobiltávközlés lebonyolításához, a Westel WebShopjának bevezető akcióján belül most 5 százalékkal olcsóbban juthat-

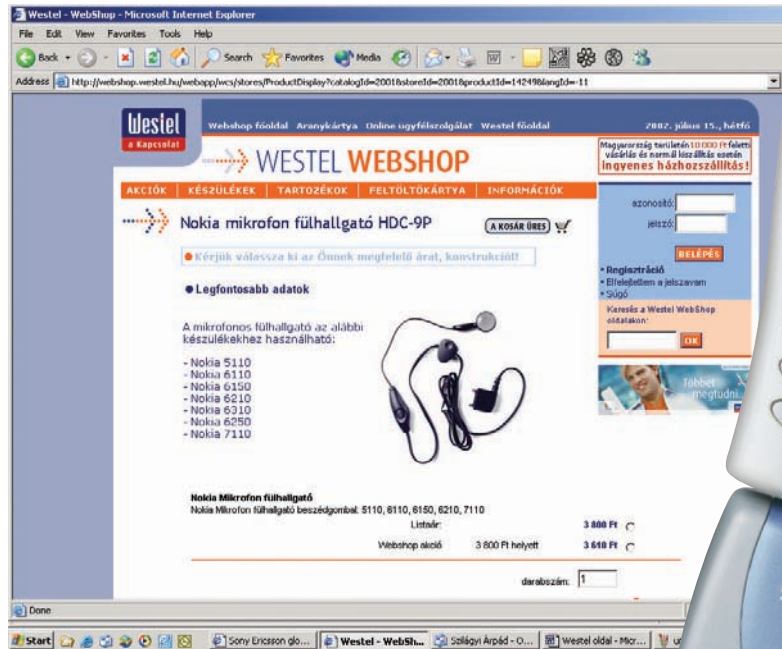
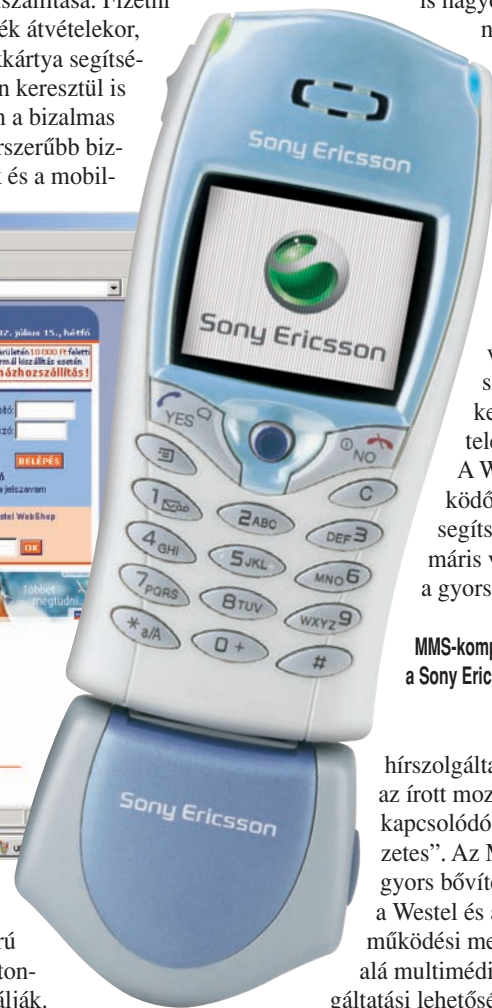
válogatás, a tartozékajánlat és a megrendelt termékek toplistája mellett Westelhírek olvashatók, továbbá elérhető a vállalat készülékböngészője is. Bruttó 10 ezer forint feletti megrendelés esetén a házhozszállítás díjmentes. Budapesten és Pest megyében külön díj ellenében kérhető a termékek sürgős kiszállítása. Fizetni készpénzben, a termék átvételekor, elektronikusan, bankkártya segítségével és az interneten keresztül is lehet. Utóbbi esetben a bizalmas adatkezelést a legkorszerűbb biztonsági technológiák és a mobil-

Persze a szolgáltatás igénybevételéhez kell egy MMS-kompatibilis készülék is (Sony Ericsson T68i), amely képes „leképezni” a körülöttünk zajló eseményeket. Ha a mobiltelefonok átlag kétéves amortizációja után a telefoncserék megkezdődnek, elemzők szerint az MMS az SMS-nél is nagyobb népszerűségnek örvend majd,

lévén, hogy a vizualitás az emberi kommunikáció alapvető igénye, és az emberek – ha már lehetőségük lesz rá – inkább fotókkal illusztrálva juttatják célba szöveges üzeneteiket arra alkalmas telefonjaikkal.

A Westelnél már működő MMS rendszer segítségével azonban máris valósággá válhat a gyors szöveges-képes

MMS-kompatibilis telefon
a Sony Ericsontól



Kényelmes vásárlás az interneten

nak hozzá a kiszemelt előfizetéshez, Domino kártyához, telefonhoz vagy tartozékhoz, illetve a szolgáltató által forgalmazott termékekhez (<http://webshop.westel.hu>). Az adásvétel interneten történő lebonyolítása költségtakarékos, ugyanakkor megkíméli az ügyfelet az offline ügyintézés mumusaként számon tartott sorban állástól. A gyors és egyszerű regisztrációval a felhasználók személyre szabott ajánlatok közül válogathatnak, illetve a könnyű kezelőfelülettel rendelkező virtuális áruházban maguk navigálhatják vásárlásukat a számítógép mellől a nap 24 órájában. A WebShopban a nyitóoldalon az akciós termékekből készült

távközlési cég szigorú adatvédelmi-adatbiztonsági előírásai garantálják.

MÉRFOLDKÖLETÉEL UTÁN

A Westel ügyfelei a világon elsőként tanulták meg a mobiltávközlés új rövidítéseként használt MMS (Multimedia Messaging Service) betűszó jelentését, ugyanis hazánkban került sor a kereskedelmi MMS szolgáltatás világpremierjére. A mobiltávközlésben mérföldkönek számító esemény kapcsán ma már sokan tudják, a szó mögött olyan szolgáltatás áll, amely szöveget, hangot, képet és idővel mozgóképet egyaránt továbbít.

hírszolgáltatás vagy akár az írott mozifilmajánlóhoz kapcsolódó képes „filmelőzetes”. Az MMS szolgáltatás gyors bővítését mutatja, hogy a Westel és az MTI együttműködési megállapodást írt alá multimédiás tartalomszolgáltatási lehetőségek felkutatására és kifejlesztésére. Ennek értelmében nem kizárt, hogy a jövőben a nap legfontosabb hírei fotóval kiegészülve érkeznek az ügyfél telefonjára, illetve a sportcsapatok legszebb pillanatai, góljai mozgóképes formában akkor is élvezhetők lesznek a telefon kijelzőjén, ha az ügyfél éppen nincs televízióközelben.

IDE AZ AUTÓSKÁRTYÁVAL!

A szép emlékek gyerekkor sokak által kedves játékát, az autós-kartyázást eleveníti fel a Westel, igaz, csak nevében. A cég Autós-

kártya szolgáltatásának lényege, hogy az autókról gyerekkorukban csak álmodozó, de időközben felnőtt és autótulajdonossá lett ügyfelek számára nyújtson kényelmi szolgáltatást. Sokan ugyanis

ZSEBRE VÁGOTT WEB

Elemzők szerint a WAP világszerte alulmúlta a hozzá fűzött reményeket, s ez idáig nem tudott átütő sikert aratni. Hogy beérik-e a gyümölcs, nem tudni, minden-



A Westel hárommilliomodik ügyfele az ajándékba kapott autójával – már csak az Autóskártya hiányzik a kényelemhez

gondban vannak, amikor gépkocsijukba ülve, az autóba szerelt telefonjuk és kézi használatú telefonjuk közt kell kártyacserét folytatniuk. Az ezzel járó kényelmetlenségeket iktatja ki az Autóskártya, amely a gépkocsiba szerelt telefon és a mobiltelefon összehangolt használatát teszi lehetővé a SIM kártya mellé rendelt autós-kártyával és a két kártya használatát megkönnyítő megoldásokkal. Az autóba épített készülék és a felhasználó készüléke ugyanis az ügyfél telefonhasználatához igazodva kezeli a beérkező hívásokat. Például a gépkocsi vezetése közben a beépített mobiltelefon bekapcsolását követően automatikusan az autós-kártya fogadja a hívásokat, míg a gépkocsi leállítása és a beépített telefon kikapcsolása után automatikusan a kézikészülékre érkeznek a hívások. Függetlenül attól, hogy melyik SIM kártyáról kezdeményezik a hívást, mindig az alapkártyához tartozó hívószám jelenik meg a hívott fél készülékén. A Westel által nyújtott szolgáltatás elsősorban azon havi díjas ügyfelek számára előnyös, akik két készüléküket egyenrangú, illetve egymást helyettesítő telefonként szeretnék használni. A szolgáltatás igénybevétele esetén (nettó 1500 Ft/hó) az előfizető a már meglévő SIM kártyája mellé a gépkocsiba szerelt készülékhez egy újabb SIM kártyát kap.

esetre tény, hogy a Pannon GSM mindent megtesz az ügy érdekében. A Voxline Kft. segítségével nyújtott legújabb szolgáltatá-

sa, a ZsebWeb segítségével a népszerű internetes hírportálokat webes formában immár WAP-os mobiltelefonjaik képernyőin is olvashatják az előfizetők. A világszabadalmi megoldás attól egyedülálló, hogy a már létező internetes tartalmak automatikusan, külön fejlesztés nélkül – ugyan nem annyira a WAP-on megszokott tartalmi formában, de – közvetlenül böngészhetők a WAP-on. Ennek értelmében internetmentes közegben is megtudható, hogy éppen mi történik a nagyvilágban, hogy állnak a tőzsdén a részvényindexek, ki lett a befutó a Forma-1 aktuális futamán, melyek a nyár színei, min nevet az ország. A PannonW@P „Oldalazó” menüpontja alatt megbúvó ZsebWeb tulajdonképpen nem más, mint egy sokoldalú linkcsokor, amelynek kialakításakor a szolgáltató arra törekedett, hogy minél szélesebb körben elégtse ki a felhasználók igényeit. A ZsebWebben jelenleg a legnagyobb magyar hírportálok közül 12 érhető el, de ezeken a némileg „WAP-osított” portálokon kívül egyéb oldalakon is el lehet időzni. A gazdasági és politikai hírek iránt érdeklődők például a Figyelő-Neten, a műszaki újdonságokért rajongók a Mobilvilág, a TeleBox, a HWSW vagy az Autóforum oldalakon, a szórakozni vágyók pedig a Habostortán és a Nők Lapja C@féban WAP-olhatnak kedvükre. A paletta pedig folyamatosan bővül, így



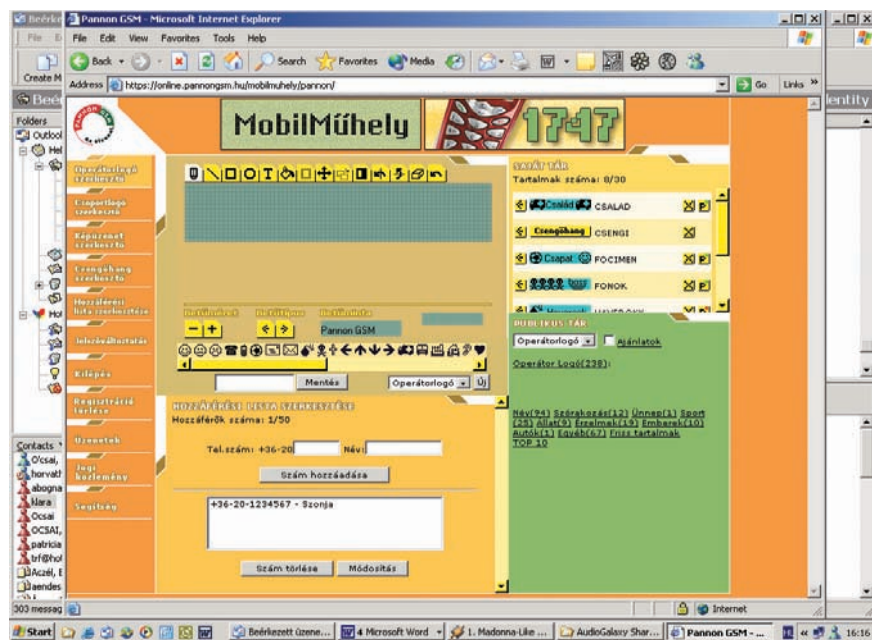
WAP-olás
internetmentes
környezetben

hamarosan több más internetes portál tartalmában is elmélyedhetnek az olvasók telefonjuk kijelzője révén.

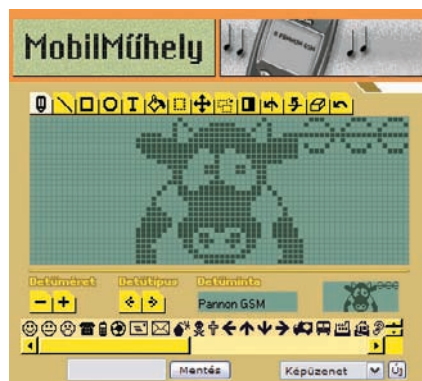
UNALOM ELLEN MŰHELYMUNKA

A mobiltelefon gyakran unalmas arcát mutatja, ám a szűrkeség plasztikázható. A Pannon GSM vadonatúj szolgáltatása, a MobilMűhely segítségével legalábbis mindenképp. Ehhez elég elvonulni a <https://online.pannongsm.hu/mobil-muhely/pannon/> címre egy kis műhely-

ugyanakkor el is lehet menteni azokat egy saját tárterületre, ahol 30 darab tartalom raktározására nyílik lehetőség. A szolgáltatás további érdekessége a tárhely előnyeiből fakad, ugyanis a „művész” megadhatja azok nevét és telefonszámát, akiknek jogosultságot akar adni „Saját tár” oldalához. Ők lesznek a kiválasztottak, akik a fő műhelymunkás által szerkesztett, de nem publikus anyagokat letölthetik. A lista legfeljebb 50 nevet tartalmazhat, de az elit közösség adatait bármikor meg



MobilMűhely az interneten



Oplogó és képes üzenet is szerkeszthető

munkára, ahol a telefontársaság ügyfelei a mobilkészülékek személyessé tételéhez kapcsolódó „tartalmakat” maguk szerkeszthetik és tárolhatják. A formálható tartalmak gerincét az operátorlogók, csoportlogók, képüzenetek és – Magyarországon a távközlési szolgáltatók között elsőként – a csengetőhangok adják, amelyeket a szerkesztő menüpontok segítségével bárki könnyen elő tud állítani. A műalkotások a csengetőhangok kivételével publikálhatók,

lehet változtatni. A szerkesztők használata nincs regisztrációhoz kötve, ám tárhelyfoglaláshoz és a publikáláshoz már szükség van a felhasználói név és jelszó megadására, ugyanakkor itt a PannOnline-bejelentkezési nevek és jelszavak használata is elfogadott. Letöltéshez és a hozzáférési lista megadásához a fenti adatokon kívül még a Pannon GSM-es mobiltelefonszám is fontos adat, hiszen a művészt mobiltelefonszáma azonosítja. Mivel főleg a Nokia telefonok támogatják a műhelymunkát, egyelőre csak a Nokia 5110 vagy annál fiatalabb készüléktípusokhoz lehet tartalmakat szerkeszteni. Belföldön egy letöltés ára minden tarifacsomagban és számlázási időszakban bruttó 60 Ft.

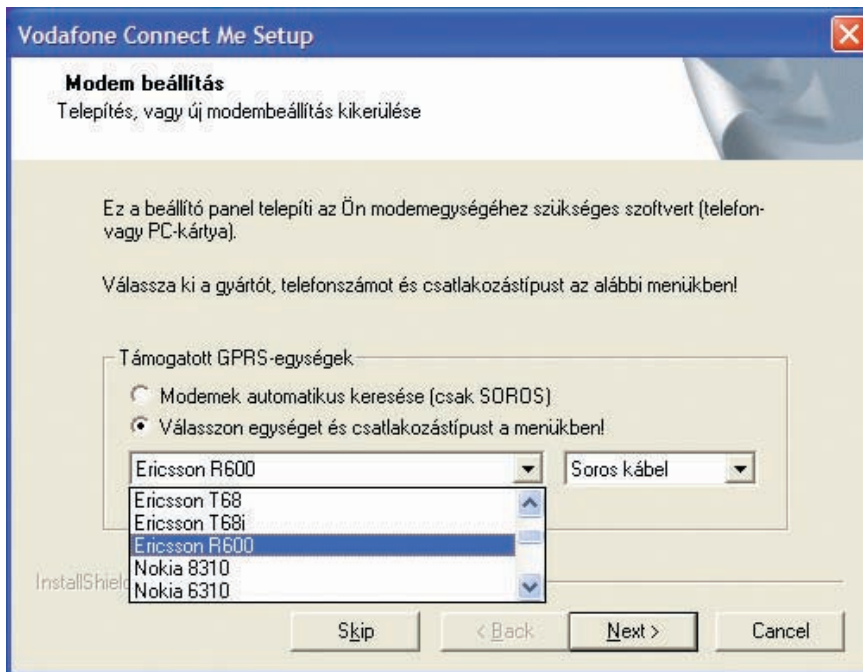
ÁTALÁNYDÍJAS INTERNET

A Vodafone a hálózatán most bevezetett GPRS, azaz csomagkapcsolt technológia segítségével gyors és kedvező díjú átalánydíjas internet-hozzáférést biztosít havi díjas előfizetői számára. Ezzel a szolgáltató ügyfelei éjjel-nappal, perc- és forgalmi díjak nélkül, előre tervezhető összegért férhetnek hozzá a világhálózathoz.



A Sony Ericsson R600-as, GPRS-re alkalmas mobiltelefonja

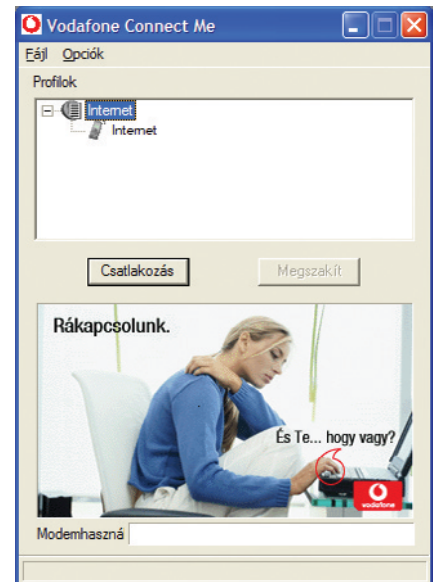
Az átalánydíjas GPRS szolgáltatás beindításával a Vodafone segíteni szeretné az internet további terjedését Magyarországon, hiszen a hazai lakosságnak még mindig csupán 17 százaléka fér hozzá a világhálózathoz. A július 15-én indult szolgáltatás a cég teljes magyarországi hálózatán korlátlan hozzáférést tesz lehetővé minden ügyfél számára, még hozzá az első három hónapban, azaz október 15-éig ingyen (vagyis regisztrációs, havi és forgalmi díj nélkül). A Vodafone GPRS alapú internetszolgáltatása a későbbiekben havi bruttó 3125 forintért vehető igénybe. Előnye, hogy olyan helyeken is biztosítja az átalánydíjas internethasználatot, ahol más megoldások (kábeltelevízió hozzáférés, ADSL) műszaki okok miatt egyelőre nem érhetők el. Ez elsősorban a kisebb településeken élőknek kínálhat fel új lehetőségeket, ily módon elősegítve az információkhoz való hozzáférést, a távmunka, a távtanulás lehetőségeit, az elektronikus ügyintézés, a kereskedelem, a gazdaság élénkülését. Megfelelő telefonkészülék birtokában nemcsak az internetkapcsolat működik GPRS-en keresztül, hanem a WAP-szolgáltatások is. Ez utóbbiak az előfizetők mellett a VitaMax csomag vásárlói számára is elérhetők havi 375 forintért. Márpedig ennyit érdemes áldozni arra, hogy az eddigi 14 400 bit/másodperc sebességet jóval magasabbra tornázzuk. A Vodafone GPRS internethasználatához szükség van egy GPRS-re alkalmas mobiltelefonra, valamint egy számítógépre. A számítógép és a telefon adat-



Telepítéskor kell megadnunk, milyen telefonnal kívánunk csatlakozni az internetre

kábellel, infravörös csatolóval vagy Bluetooth egységgel kapcsolható össze. A kapott CD-ről telepíthető Connect Me szoftverben egyszerűen beállítható, milyen – GPRS alapú internetezésre alkalmas –

telefonkészülékkel rendelkezünk, majd egyetlen kattintással a netre kapcsolódhatunk. A Vodafone legolcsóbb akciós csomagjában most bruttó 19 900 forintért kapható a Sony Ericsson R600-as, GPRS-re



Csak egy kattintás...

alkalmas mobiltelefonja, a számítógép csatlakoztatásához szükséges adatkábellel és szoftverrel együtt. Ráadásul most egy különleges akció keretében régi telefonunkat is beszámítják, így már bruttó tízezer forint alatt is hozzájuthatunk.

**Az összeállítást készítette:
Kitzinger Szonja**

E SZÁMUNK HIRDETŐI:

2F 2000	19., 75., 82., 93. oldal
Acomp	112-113. oldal
APC	5. oldal
Aqua Computer	26. oldal
Asus	31. oldal
D-Link	47. oldal
Earthquake	87. oldal
EnterNet 2001	4., 117. oldal
Expert Computer	49. oldal
FaduwArt	75. oldal
Gemofis	35. oldal
GlacialTech	37. oldal
HCS	75. oldal
Info Screen	35. oldal
Kimsoft	75. oldal
Kronos	28. oldal
LG	132. oldal
LSK	25. oldal
Media Markt	2-3. oldal
Nikon	49. oldal
OKI Systems	53. oldal
Pak Rt.	27., 29., 30. oldal
Panda Software	35. oldal
Pannon GSM	121. oldal
Partner Computer	75. oldal
Pont 5N	CD
Pont.hu	99. oldal
Pulsar Hungary	53., 57., 77. oldal
Qwerty	75. oldal
R+R Periféria	61. oldal
Revolution Software	CD
Samsung	119. oldal
SCH Computing	CD
Stella Artois	131. oldal
SZT – új cégek	105. oldal
VaTi CRM	CD
Vodafone	23. oldal
Westel	122. oldal
Win Computer	35. oldal

PC WORLD

ELŐZETES

MEGJELENIK SZEPTEMBER 5-ÉN

Nagyobbra cserélném...

■ 17 colos TFT kijelzők körképe

Majd' mindannyian szívesen kicserélnék nagyobbra a jobb-rosszabb monitorunkat. Munkához és játékhoz egyaránt jól jön a nagyobb képfelület, de hogy az új készülék helyigénye, vibrálása és sugárzása se okozzon fejfájást, szívesen eljártunk egy TFT példány beszerzésével. Pillanatnyilag a 17 inches szegmensben még magasabbak az árak, ám már most is akad néhány megfizethető modell. Ha pedig valaki a multimédia és a különleges szolgáltatások híve, akkor ilyen modellekkel is találkozhat körképünkben.



Még mindig porondon

■ 17 colos monitorok tesztje

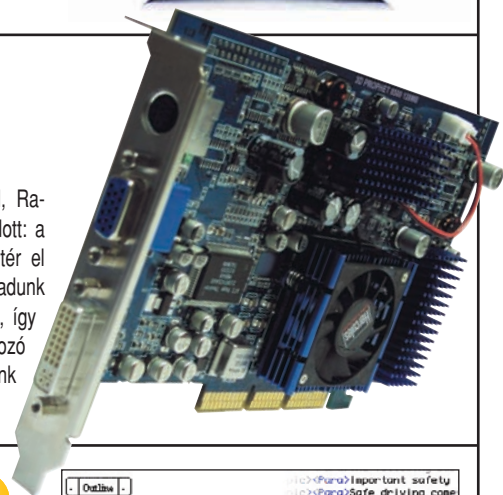
A PC World hasábjain nem először vesszük szemügyre a 17 colos képátviteli katódcsöves monitorok kínálatát. Az évek során nem csupán a kínálat változott, hanem jócskán lezuhantak az árak is, egy új számítógép-konfiguráció árában már nem feltétlenül főtényező a megjelenítő. Ráadásul új technológiák is megvetették lábukat a piacon, így tesztünk felőlel mindent a legolcsóbb modellektől a lapos képfelületű, emelt fényerejű csodáig.



Variációk egy témára

■ Radeon 8500-asok

Hogy a klasszikust idézzük: „Te azt mondd, Radeon, én azt kérdelem: melyik?” A probléma adott: a tengernyi változat közül vajon melyik miben tér el egymástól? A következő számunkban közreadunk egy részletes, átfogó Radeon 8500-as tesztet, így amikor választanunk kell a bolti polcokon sorakozó dobozok közül, tisztán látunk majd, s nem jövőnk zavarba.



Mondd, te kit választanál?

■ Adobe FrameMaker 7.0

Az InDesign 2.0 bemutatása után nagy meglepetésre az Adobe életben tartja régi tördelő-, publikációs programját, a FrameMaker is. Vajon hova pozicionálja a cég, milyen jövőt szán neki, és milyen új funkciók kerültek a nyár elején megjelent 7.0-s változatba? Ennek nézünk utána cikkünkben.

